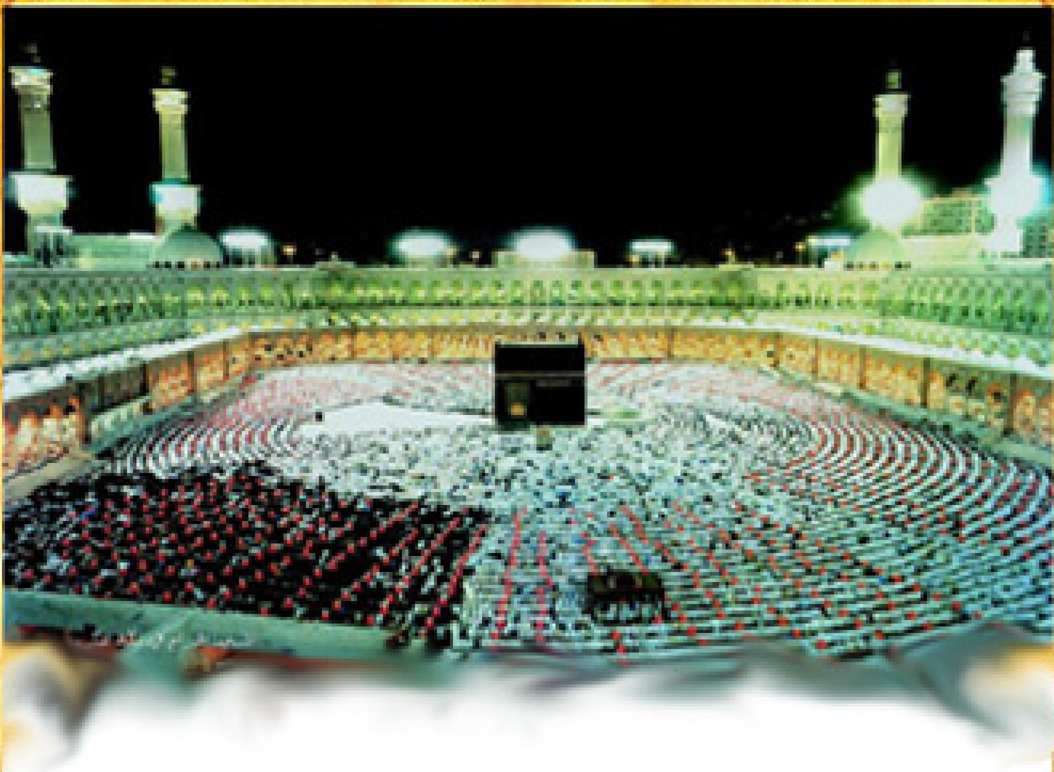

Mekke ve Medine'den

Hutbeler

- 8. Cilt -

Çeviren: İsmail Yaşa
Yayına Hazırlayan: Ebu İmran

Mekke ve Medine'den

HUTBELER
- 8 -

Çeviren: İsmail Yaşa
Yayına Hazırlayan: Ebu İmran

www.islah.de
www.khutab.org
www.medineokulu.org

Fihrist

Takdim

Allah'a hamdolsun. Allah'ın Rasulü'ne; ailesine, ashabına ve Din Günü'ne kadar iyilikle onlara uyanlara salât ve selam olsun!..

İslam Dini, saadet ve güven dinidir. Allah, Arap olanın ve Arap olmayanın onun nuru ile aydınlanması için ufuklara yayılmasını emretmiştir. İslam'ın çağrısını bütün milletlere gerekli kılmış, onun dışındaki her din reddedilmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: (Kim İslam'dan başka bir din ararsa, bu ondan asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyana uğrayanlardan olacaktır.) (3/Âl-i Imrân/85)

Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in zamanında davetçiler göndermek, vaaz etmek ve mektuplaşmak, hutbe okumak ve yazışmak gibi insanların hidayeti için çeşitli çalışma yolları olmuştur. Bu çağda ise, geçmiş zamanlarda ulaşılması imkansız olan en uzak yerlere; kenar köylere ve beldelere sözü ulaştırmak kolaylaşmıştır.

İslam'da; Müslümanlar, haftalık bayramlarında bir araya gelir ve görülmemiş bir düzene sahip, sözleri kısa ve öz, anlamı derin ve cümleleri etkili hutbelerden dinlerinin direktiflerini ve şeriatlarının emirlerini öğrenmeye çalışırlar.

Harameyn-i Şerifeyn'in (Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin), Müslümanlar'ın kalbinde ayrı bir yeri vardır. Arap olanları, onun sözlerinden tat alır. Arap olmayanları ise, kalpleri ile anlamaya çalışarak ses tonunun iniş ve çıkışına kulak verirler.

Dünyadaki Müslümanlar, ülkeler onları birbirinden uzaklaştırsa da, kardeştirler. Müslümanların birbirine bağlılığını ve saflarının birliğini sağlamak, bilgiye susuzluklarını gidermek için ve müslümanlar anlamından faydalansın, içerdiği bilgilerle amel etsin diye her Cuma günü Harameyn-i Şerifeyn'in (Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin) minberlerinden okunan hutbeleri dünya dillerine çevrilmiş olarak onlara götürüyoruz.

Allah'tan, Müslümanlar'ın saflarını birleştirmesini ve söylemlerini hak üzere toplamasını dileriz. Şüphesiz O, bunu yapacak güç ve kudrete sahiptir. Allah; Nebimiz Muhammed'e, ailesine ve tüm ashâbına salât ve selam eylesin!..

Şeyh Abdulmuhsin b. Muhammed el-Kâsım

Mescid-i Nebevi İmam ve Hatibi

Yeryüzünde Bozgunculuk Çıkarmanın Kötülüğü

Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi
Medine, 15.03.1424 Hicri – 16.05.2003 Miladi

Razı olduğu fiilleri yerine getirerek ve haramlarından uzak durarak Allah'tan korkun ki Allah'ın takva sahibi kullarından olun. Rableri onları dünyada başarılı ve mutlu kılmış, ahirette de en güzel karşılığı vermiştir.

Allah'ın kulları! İnsanlar arasında hayra kapı açanlar olduğu gibi şerre kapı açanlar da vardır. İki grup da dünya ve ahirette yaptığının karşılığını alır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Hayra kapı açana ve şerrin kapısını kapatana ne mutlu! Hayrın kapısını kapatana ve şerre kapı açana ise yazıklar olsun!"**

Hayrın tamamı; İslam Dini'nin davet ettiği ve emrettiği şeylerdir. Şerrin tamamı ise, İslam Dini'nin yasakladığı ve sakındırdığıdır. Allah Teâlâ, hayırlı insanların ve şerlilerin sıfatlarını zikrederek şöyle buyurur: **(Rahman'ın kulları onlardır ki, yeryüzünde vakar ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında "Selam" derler. Gecelerini Rablerine secde ederek ve kıyamda geçirirler. Ve şöyle derler: "Rabbimiz! Cehennem azabını üzerimizden sav. Doğrusu onun azabı gelip geçici değil, devamlıdır. Orası cidden ne kötü bir yerleşme ve ikamet yeridir! Onlar harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; ikisi arasında orta bir yol tutarlar. Yine onlar ki Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarmazlar. Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, günah ile (cezası ile) karşılaşır. Kıyamet günü azabı kat kat artırılır ve onda alçaltılmış olarak devamlı kalır.)** (25/el-Furkan/63-69) Aynı şekilde; yaptıkları amellerden sakınmamız için bozgunculuğa yol açan suçluların sıfatlarını da zikrederek şöyle buyurur: **(Onlara: "Yeryüzünde fesat çıkarmayın", denildiği zaman, "Biz ancak ıslah edicileriz" derler. Şunu bilin ki, onlar bozguncuların tâ kendileridir, fakat anlamazlar.)** (2/el-Bakara/11-12)

Yeryüzünde bozgunculuğun en büyüğü, ibadette Allah Teâlâ'ya şirk koşmak, heva ve heveslere tabi olmaktır. Çünkü heva ve heveslere uymak, kişiyi haktan alıkoyar. Ve; Allah azze ve celle'nin haram kıldığı masum cana kıymaktır. Allah Teâlâ, bütün şeriatlarda haksız yere cana kıymanın tehlikesine işaret ederek şöyle buyurur: **(İşte bu yüzdendir ki İsrailoğulları'na şöyle yazmıştık: "Kim bir cana veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya karşılık olmaksızın bir cana kıyarsa bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim bir canı kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur.")** (5/el-Maide/32) Tevrat'ta Musa aleyhisselam'a yapılan on vasiyette şöyle denir: "Ne gökyüzünde ne de yeryüzünde benden başka ilah edin! Annene ve babana ikram et! Adam öldürme, zina etme, hırsızlık yapma! Yakının aleyhine yalancı şahitlik yapma! Tarlasına, öküzüne ve eşeğine göz dikme!"

Allah'ın kulu ve İsrailoğulları'na gönderdiği elçisi İsa aleyhisselam da bu on vasiyeti teyit etmiştir. Davud aleyhisselam ve İsrailoğulları'nın peygamberlerinden diğerleri de bunu teyit etmiştir.

Allah Teâlâ, Peygamberlerin Efendisi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e, şeriatın asıllarında diğer peygamberlerin şeriatlarıyla birleşen ve kendinden önceki

şeriatların hükmünü ortadan kaldıran, Kıyamet Gününe kadar Kitabı'nı ilave ve eksiltmeden koruduğu yüce şeriatta on vasiyette bulunur. Allah Teâlâ, bu on vasiyette şöyle buyurur: **(Gelin Rabbiniz'in size neyi haram kıldığını okuyayım: "O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ana-babaya iyilik edin, fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Sizin de, onların da rızkını biz veririz; kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayın ve Allah'ın yasakladığı cana haksız yere kıymayın! İşte bunlar Allah'ın size emrettikleridir. Umulur ki düşünüp anlarsınız. Rüşt çağına erişinceye kadar yetimin malına, sadece en iyi tutumla yaklaşın; ölçü ve tartıyı adaletle yapın. Biz herkese ancak gücünün yettiği kadarını yükleriz. Söz söylediğiniz zaman yakınlarınız dahi olsa adaletli olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun. İşte Allah size iyice düşünesiniz diye bunları emretti. Şüphesiz bu, benim dosdoğru yolumdur. Buna uyun, başka yollara uymayın. Zira o yollar sizi Allah'ın yolundan ayırır. İşte sakınmanız için Allah size bunları emretti.)** (6/el-En'am/151-153) Bu vasiyette, Allah Teâlâ haksız yere cana kıymayı haram kılmıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kim bir mü'mini kasden öldürürse cezası, içinde ebediyen kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.)** (4/en-Nisa93) Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de, hadis-i şerifte şöyle buyurur: **"Kişi, haram bir kana isabet etmedikçe dininde genişliktedir."** Bu hadisi Buhari, İbni Ömer radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder. Yine Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim bir muahid veya zımmi öldürürse cennetin kokusunu alamaz."** Bu asırda eman verilen muahid, imam ya da yardımcıları tarafından kendisine oturum hakkı verilen gayri müslimdir. Öldürülmesiyle ilgili bu ağır tehdit, Müslümanı ona el uzatmaktan alıkoyar. Bu günlerde, Riyad'da meydana gelen ve Müslümanlarla kafirlerin öldüğü olaylar örfün kabul etmediği bir suçtur. İslam, bu davranışlardan uzaktır. Bunu yapanlar yeryüzünde bozgunculuk çıkaran suçlulardır ve büyük bir suç işlemişlerdir. İslam buna şiddetle karşıdır ve en ağır bir şiddetle kınar. Bu yıkımı, her ilim ve akıl sahibi kimse kabul etmez. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar.)** (16/en-Nahl/90)

O bozguncular; hem kendi canlarına hem de eman verilen başka canlara kıymışlardır ki bu karanlık üstüne karanlıktır. Allah Teâlâ kendi canına kıyanı cehennemde elem verici bir azapla tehdit etmiştir. Ya, haram kılınan cana haksız yere kıyanın hali nice olur? Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz ki Allah sizi esirgeyecektir. Kim bir düşmanlık ve haksızlık ile bunu yaparsa onu ateşe koyacağız; bu ise Allah'a çok kolaydır.)** (4/en-Nisa/29-30) Ebu Hureyre radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: "**Kim bir dağdan (yüksek bir yerden) kendisini aşağıya atıp öldürürse, bu intihar eden kimse cehennem ateşinde ebedi ve daimi surette kendisini yüksekten aşağıya bırakır (bir halde azap olunur). Kim zehir içer ve canına kıyarsa; zehiri elinde, içer bir halde ebedi ve daimi bir surette cehennem ateşinde (azap olunacak)tır. Kim de kendisini (bıçak gibi) bir demir parçasıyla öldürürse; o demir parçası elinde, karnına vurarak ebedi ve daimi surette cehennem ateşinde (azap olunacak)tır.**" Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder.

Bu davranış ihanettir. **(Çünkü Allah hainliği meslek edinmiş günahkarları sevmez.)** (4/en-Nisa/107) Güvende olan insanları korkutmaktır. Eğitim programlarımız bu suçla savaşmaktadır. Bu ülkenin alimleri, Harameyn-i Şerifeyn'in imamları ve tüm toplumumuz ona karşıdır.

Eğitim programlarımız, Allah'ın hak sözü ve Rasulullah'ın hak sözü üzerine kuruludur. Hakkın tümü; insanlık için hayırdır. Üzerine bâtıl bina edilmez.bu düşüncenin dışına çıkanın bu yaptığı –İslam'da kaide olduğu gibi- kendi üzerinedir. Allah Teâla şöyle buyurur: **(Hiçbir günahkar başkasının günah yükünü üstlenmez.)** (17/el-İsra/15) Ve şöyle buyurur: **(Kim bir günah kazanırsa onu ancak kendi aleyhine kazanmış olur.)** (4/en-Nisa/111)

Bal arılarından bir kaçı zehirli ürün topladı diye bütün bal arıları suçlanabilir mi? Bu ülkenin yöneticileri, adam öldürmeye ve yıkıma veya güvenliği hedef alan bozgunculuğa kalkışanı gözlemektedir. Bunu yaparken İslam Şeriatı'nın; insanların kanlarının, mallarının ve haklarının korunmasını vacip kılmasından yola çıkmaktadırlar ve şeriatın hükümlerini uygulamaktadırlar.

Ey insanlar! Ülkemizin güvenliği hepimizin üzerine görevdir. Şeriatça, tahribata hazırlanan bir kişinin yerini bilen, insanlardan onun kötülüğünü engellemek için, yetkililere onu bildirmelidir. Onu gizlemek caiz değildir. İmamları tekfir eden ve kendilerine uymayanları tekfir eden harici düşünceye aldanan bazı gençleri de uyarıyoruz. Allah; Allah'a isyan olmayan işlerde yöneticilere itaati emretmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan idarecilere de itaat edin.)** (4/en-Nisa/59) İbni Abbas radıyallahu anhuma, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder. **"Emirinin bir şeyinden hoşlanmayan sabretsin; çünkü sultandan bir karış çıkan cahiliye ölümü üzerine ölmüştür."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakleder: **"Kim bana itaat ederse Allah'a itaat etmiştir. Kim bana isyan ederse Allah'a isyan etmiştir. Kim de emire isyan ederse bana isyan etmiştir."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Ebu Bekra radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet bildirir: **"Kim sultanı hor görürse, Allah da onu hor görür."**

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in haricileri nasıl kötülediğine bak! **"Onların namazı yanında namazınızı, orucu yanında orucunuzu, (Kur'ân) okumaları yanında (Kur'ân) okumanızı küçük görürsünüz. Okun yaydan çıktığı gibi dinden çıkarlar."** Kur'ân ve Sünnet'i ilimde derinleşen alimlerden öğrenmek ve Selef-i Salih'in anlayışına sarılmak harici düşünceden kurtuluşun yoludur.

Biz Müslümanlar, Müslümanlardan aykırı düşüncelere sapanları İslam Şeriatı gereği İslam'ın hükümlerine göre hesaba çekmekle yükümlüyüz. Öyle ki, bu hükümler, haddi aşanı sınırında durdurur ve insanlardan şerrini alıkoyar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah, bozgunculuğu sevmez.)** (2/el-Bakara/205)

Aynı şekilde Müslümanlar; Batı'dan da, kendilerinden olanları, Filistinliler'e karşı işledikleri terör olayları üzerine hesaba çekmelerini talep etmektedir. Filistinliler'in ülkelerinde, güvenlik ve saygınlık içinde yaşama haklarının garanti altına alınmasını talep etmektedir. Çünkü Batı, Filistin'de olanlardan tarih önünde sorumludur. Biz Müslümanlar; geçtiğimiz dönemlerde sıkıntılar yaşayan Irak'a fırsat verilmesini ve dinini , güvenliğini ve çıkarlarını koruyacak bir hükümeti özgürce seçmek üzere Irak halkının serbest bırakılmasını Batı'dan talep ediyoruz. Tâ ki Irak halkı, çıkarlarını tehdit edecek terör olaylarına maruz kalmasın.

Yine Müslümanlar, Müslüman halkların çıkarlarına saygı göstermesini, Batı'nın çıkarları karşısında onları boşa götürmemesini ve görmezden gelmemesini talep ediyoruz. Çünkü Müslüman halkların haklarına saygı göstermek adaleti gerçekleştirir, bütün halkların ihtiyacı olan yarar değişimini sağlar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey insanlar! Rabbiniz'e karşı gelmekten sakının. Ne babanın evladı, ne evladın babası namına bir şey ödeyemeyeceği günden çekinin. Bilin ki, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın.)** (31/Lokman/33)

Ey Müslümanlar!.. Allah'tan hakkıyla korkun ve kopmayan kulpla İslam'a sarılın!. Allah'ın üzerinize yağdırdığı gizli ve aşikar nimetlere şükredin. O, kendisine ibadet etmeniz için size nimetler vermiş ve kendisine teslim olmanız için bağışta bulunmuştur. Rızasını talep edin ve haramlarından uzak durun diye size ihsanda bulunmuştur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İşte böylece Allah Müslüman olmanız için üzerinize nimetini tamamlar.)** (16/en-Nahl/81)

Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin. Rabbinizin nimetlerinden hiçbir şeyi küçük görmeyin. Çünkü Allah'ın nimetleri arasında küçük ve değersiz bir şey yoktur. Bütün nimetlerin, şükre ve sabra ihtiyacı vardır.

Biliniz ki, üzerinizde Allah'ın melekleri vardır. Amellerinizden ve niyetlerinizden hiçbir şey onlara gizli kalmaz. Allah, bunları bir kitapta toplar ve Kıyamet Günü her insana **(Kitabını oku! Bugün sana hesap sorucu olarak kendi nefsin yeter.)** (17/el-İsra/14) buyurur. Ve **"Ey kullarım; Bunlar sizin amelleriniz!"** buyurur.

Biliniz ki, cehenneme giren hiç kimseye dünyada yararlandığı nimetler fayda vermeyecek. Hiç kimseye de dünyada çektiği dertler ve sıkıntılar zarar vermeyecek. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ne dersin! Eğer biz onları yıllarca yaşatıp nimetlerden faydalandırsak, sonra tehdit edilmekte oldukları başlarına gelse! Faydalandırıldıkları nimetler onlara hiç yarar sağlamayacaktır.)** (26/eş-Şuara/205-207) Hadis-i şerifte de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cehennem ehlinden, dünyada en çok nimet görmüş olanı getirilir, cehenneme daldırılır ve "Ey ademoğlu! Hiç nimet gördün mü?" denir. "Hayır vallahi, hiç bir nimet görmedim" der. Cennet ehlinden, dünyada en çok sıkıntı görmüş olanı getirilir, cennete daldırılır ve "Ey ademoğlu! Hiç sıkıntı gördün mü?" denir. "Hayır vallahi, hiç bir sıkıntı görmedim" der."**

Cehennemden korkun ve sakının!.. Cehenneme götüren yolları terk edin. Çünkü cehennemin sıcağı şiddetli ve dibi derindir. Cehennem ehlinin yiyeceği zakkum ve kuru dikendir. İçecekleri irinli su ve erimiş madendir. Giyecekleri demir ve katrandır. Azapları ise ebedidir. Genişliği gökler ve yer kadar olan, nimetleri bitip tükenmeyen cenneti isteyin. Allah, cennet ehli için rahatlığı sürekli yeniler. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Orada kendileri için diledikleri her şey vardır. Katımızda dahası da vardır.)** (50/Kaf/35)

Allah'ın kulları!.. Allah Teâlâ sizlere, kendi adını zikrederek başladığı bir şey emreder. Şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin.)** (33/el-Ahzâb/56)

Gençler Nasıl Sapıyor?

Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım
Medine, 29.03.1424 Hicri – 30.05.2003 Miladi

Ey Allah'ın kulları! Allah'tan hakkıyla korkun! Allah'tan hakkıyla korkmak (takva) ne güzel umut ve O'ndan yüz çevirmek ne kötü davranıştır.

Ey Müslümanlar! Allah, kullarını düzgün ve sağlıklı bir fıtrat üzere yaratmış, onu sağlamlaştırmak ve tamamlamak üzere elçiler göndermiştir. Yetişmekte olan nesiller, hayatının ilk döneminde açık bir defter ve tertemiz bir sicil gibidir. Kendisine verilen hakkı ve batılı alır. Doğru veya bozuk inanç, güzel veya çirkin ahlak gibi ekilen her şeyin yetiştiği bir topraktır. **"Her çocuk fıtrat üzere doğar. Anne ve babası onu Yahudileştirirler, Hıristiyanlaştırırlar veya Mecusileştirirler."**

Gençlerin akılları İslam düşmanlarının hedefidir. Gençleri ağlarına düşürmek için onları bazen fitne çamuruna iteklemek ve bazen de şüpheye düşürmek için onları heva ve heves bataklığına sürüklemek ve haramlara, oyun ve eğlenceye boğmak için çok çeşitli araçlar kullanmaktadırlar. Gençler için, Allah'ın izniyle şeriatın ilmine sığınmaktan daha yararlı bir şey yoktur. Çünkü şeriat ilmi imanı artırır ve basireti açar. Nefsi arındırır ve aşağılık davranışlardan uzaklaştırır. Şeriat ilmini talep eden, yüce insanlar sınıfından sayılır: **(Allah sizden inananları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltir.)** (58/el-Mücadele/11) Davranışları cennette sonsuza dek kalmaya uygundur. İnsanlar ondan razıdır ve yaptığı için bağışlanma dilerler. Melekler, ilim ehliyle oturmayı isterler.

Dine ve şeriata saygının bir gereği de alimlere saygı duymaktır. Çünkü onlar, Allah'ın peygamberlerinin davetlerindeki halifeleridir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Alimler peygamberlerin mirasçılarıdır."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder. Onları yüceltmemiz ve onlara saygı duymamız gerekir. Bu dinin geçmiş nesilleri böyle yapmıştır. Rebi' b. Süleyman şöyle der: "Şafii bana bakarken, ondan korkumdan su içmeye cesaret edemezdim." Onlara sormak ilim ve onlarla oturmak mutluluktur. Onlarla birlikte olmak davranışları düzeltir. Onlara bağlanmak, Allah'ın izniyle gençleri hatalardan korur. Meymun b. Mehran şöyle der: "Kalbimin doğruluğunu, alimlerle oturmada buldum." Alimlerle oturmak yalnızca ilim ve marifeti artırmak için değildir. Bundan öte, onların yolunu ve sıfatını örnek almak içindir. Beklentinin yüksek olması ve başkalarına yararlı olmak ihtiyaç duyulan bir başka ilimdir. Müslümanların yeni nesillerinin bundan uzak olması gelişigüzel ilim talep etmelerine, kendi görüşlerini beğenmelerine ve az ibadet etmelerine yol açar. Gençlere düşen görev fitne, şüphe ve şehvet alanlarından uzak durmaktır. Peygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem fitnelerden Allah'a sığınmış; sahabilerine de onlardan Allah'a sığınmalarını emretmiştir. Fitnelere yönelen ve kulak veren onlara düşer. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim onlara yönelirse, onlar onu kapar."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

İslam Dini, Kur'an ve Sünnet nurlarına bağlılığı emreder ve onlara ters düşen, kalpte bozgunculuk doğuran şeyleri yasaklar. Şüphe kalbe yerleşince, onu oradan söküp atmak zor olur. Şeyhulislam İbni Teymiyye rahimehullah şöyle der: "Kul kendini belaya atarsa, Allah onu kendi haline bırakır." Vacipleri yerine getirmede kusurlu davranmak, haramlara düşmek, gençliğin uydu yayınlarına sarılması ve kötülüklerin peşinden koşması ahlakın bozulmasının ve davranışların adileşmesinin ana kapısı,

sapık fikirlerin otlağıdır. Kalp, günahların çokluğuyla kararınca onun için iyiliği yerine getirmek zorlaşır ve kötülüğü kabul etmek kolaylaşır.

Yeni yetişen nesilleri eğitim ve öğretim programları hakkında şüpheye düşürmek ilim elde etme ve onlardan bilgi edinme yönündeki isteklerini zayıflatır. Zamanla gelen değişimler, arka arkaya yaşanan olaylar ve ortaya çıkan fitneler dini eğitim programlarının yoğunlaştırılması gereğini kesin olarak vurgulamaktadır. Dini eğitim programları daha da genişletilmeli, daha geniş açıklanmalı ve yeni nesiller için anlaşılması kolay hale getirilmelidir. Bununla birlikte dini derslerin dışındaki, biri diğerine gereksinim bırakmayan dersleri çoğaltarak öğrencilerin yükü de artırılmamalıdır. Çünkü şeriat konularına ihtiyaç çok daha fazladır.

Dine ve ilimle amel etmeye dayalı bu eğitim programları sayesinde bu ülke, Allah'a hamdolsun, şeriat hükümlerini anlayan alimlerle doludur. Fetvalarda ve bilinmeyen konularda onlara başvurulur. İrşat ve davette güven ve saygı kazanmışlardır. Allah'ın lütfuyla, bu eğitim programlarını okuyanlar arasından dürüst bakanlar ve güvenilir müsteşarlar, kültürlü edebiyatçılar ve medya mensubu gazeteciler, kabiliyetli doktorlar ve bilgili ekonomistler çıkmıştır. Onların arasından uygarlığın ve toplum hayatının temel unsurlarının kurulmasına ve gelişmesine katkıda bulunanlar çıkmıştır. Dolayısıyla, meyvesi bu olan eğitim programlarına övgüde bulunmak vefakarlığın bir gereğidir.

Ey Müslümanlar! Medya, topluma açılan geniş bir penceredir. Yönlendirme ve irşat, nasihat etme ve fetva verme noktasında gençler ondan geniş bir pay almaya ihtiyaç duymaktadır. Dini alaya alarak, dindarlarla dalga geçerek ve onları ayıplayarak dine ve dindarlara saldırmak kalpleri kinle doldurur ve gizli duyguları alevlendirir. Yeni yetişen nesillere sahip çıkmak ve onları yönlendirmek, düşmanların onlara tatlı dille ve güzel açıklamalarla kandırmasını önlemek için uygulanan doğru bir yoldur.

Kur'ân-ı Kerim, Alemlerin Rabbi'nin kelamıdır. O'nu okumakla sükunet iner. O'nu düşünmekle iman artar. O, karanlıkları yok eden bir nurdur: **(Gerçekten size Allah'tan bir nur, apaçık bir kitap geldi.)** (5/el-Maide/15) Bu ülkede Allah'ın evlerinde Kur'ân-ı Kerim halkalarının yaygın olması ve yöneticilerinin onları gözetmesi şükür gerektiren, övünülecek ve gurur duyulacak bir olaydır. Allah, bu halkalarla birçok genci sapmaktan kurtarmış ve bunlarla dinini korumuştur. Ne çok yetim onlardan faydalanmış ve ne çok gence iyilik sunmuştur. Ne çok kötülük kapısı kapatmış, ne çok kişinin anlayışını genişletmiş ve ne çok ufuklar açmıştır. Kur'ân-ı Kerim ilimlerin aslı ve esasıdır. Edep ve ahlak kuralları ondan alınır. Babaların, çocuklarını, Allah'ın Kitabı'nı ezberlemeye yönlendirmesi, onları kötülüklerden ve fitnelerden korur. Sapık fikirlerin, onların aklına işlemesine engel olur.

Boş vakit de fikri ve ahlaki sapmaya yol açan faktörlerden biridir. Aynı şekilde; sakıncalı oyun ve eğlencelerle uydu yayınlarının da fikirlerin sapmasında, gençler için pusuda bekleyenler tarafından inançların kirlenmesi ve akılların zehirlenmesinde büyük payı vardır. Zeki baba; hüzün ve pişmanlık yaşı dökmeden önce, bir facia haberiyle karşılaşmadan önce bu yayınların ve eğlencelerin evine girmesini engelleyendir.

Ey Müslümanlar! Baba ile çocuk arasındaki kopukluk çocuğun, içinde sakladığı duygu ve düşünceleri babasından gizlemesine yol açan etkenlerden biridir. Babasından başkasına içindekileri açar. Bu başkası, eğitim ve yönlendirmeyi güzel bir şekilde yapmayan, çocuk için sevgi ve şefkat taşımayan biri olabilir. Babanın

çocuklarına yakınlığı, onlarla geniş olarak konuşması ve anne-babaya hürmeti bozmayacak şekilde görüş alışverişinde bulunması çocuklar için esenlik, babalar için huzur ve anne-babaya iyi davranmanın tesisi için bir zemindir.

Birlikte oturulan arkadaş, düzelmenin veya bozulmanın nedenidir. Allah'ın elçileri (Allah'ın salâtı ve selamı onların üzerine olsun) buna büyük değer vermiştir. Allah'ın peygamberi İsa aleyhisselam "Allah yolunda bana yardımcı olacaklar kimlerdir?" der. Peygamberimiz Muhammed aleyhisselam davet yolunda kendisine yardım edecek bir arkadaş edinmiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ümmetim içinden birini dost (halil) edinseydim Ebu Bekri dost edinirdim. Fakat o, benim kardeşim ve arkadaşımdır."** Aişe radıyallahu anha şöyle der: "Aklım erdiğinde annem ve babam dine inanıyorlardı. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'de iken gündüzün başında ve sonunda bize gelirdi."

Salih arkadaş seni hayra yönlendirir. Unuttuğunda hatırlatır. Gaflete düştüğünde seni uyandırır. Varlığında sevgisini belli eder, yokluğunda seni savunur. Kötü yoldaş ise zevklerinin, heva ve heveslerinin peşinde koşar. Sana ihtiyacı kalmayınca seni terk eder. Seni her türlü kötülüğe yaklaştırır ve her türlü hayırdan uzaklaştırır. Dünya işlerinde kendisine güvenilmez ve ahirette de onunla arkadaşlığına pişman olursun. Allah Subhanehu şöyle buyurur: **(Yazık bana! Keşke falancayı dost edinmeseydim! Çünkü zikir bana gelmişken o, hakikaten beni ondan saptırdı. Şeytan insanı yüzüstü bırakıp rezil rüsvay eder.)** (25/el-Furkan/28-29) Bu nedenle salih insanlarla birlikte ol. Onların sohbetiyle şereflen. Dinine ve dünyana zarar verecek kimselerin arkadaşlığından uzaklaş!

Kadının, gözetim ve yönlendirmede büyük bir rolü vardır. Kadın evindeki sorumluluğu terk eder ve çokça dışarı çıkarak evini boş bırakırsa, çocuklar anne şefkati ve sevgisi göremezler. Evde, kendileriyle birlikte, aileden olmayan hizmetçiden başkasını bulamazlar. Böylece anne sevgisini ve şefkatini kaybederler. Bu da, geleceğe yönelik vaatlerle ve aldatıcı sözlerle onları kandıracak kimselere yönelmelerine engel olmaz. İslam, anneye büyük ve şerefli bir sorumluluk yüklemiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kadın bir çobandır ve kocasının evinden sorumludur."** Kadının kucağından alimler ve seçkin insanlar çıkmıştır. Kadın için, evindeki akılların sorumluluğunun ona sorulmasından daha şerefli ve daha saygın bir şey yoktur. Bu nedenle; kadına düşen görev, çocukları için ileride gözyaşı dökmemek için yükümlülüklerini yerine getirmektir. Yine; kendisini evinden dışarı çıkmaya ve çocuklarını ihmal etmeye çağıran borazanları dinlememelidir.

Kovulmuş şeytandan, Allah'a sığınırım: **(Kim hidayet yolunu seçerse, bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur. Kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkar, başkasının günah yükünü üstlenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe azap edecek değiliz.)** (17/el-İsra/15)

Ey Müslümanlar! İslam'da aile, sağlam bir temeldir. Onun gölgesinde nefisler sevgi ve merhamet, şefkat ve muhabbet üzere bir araya gelir. Allah, Kitabı'nda çocuklar ve babalar üzerine yemin etmiştir. Şöyle buyurur: **(Babaya ve çocuğuna yemin ederim ki...)** (90/el-Beled/3) Çocukların doğru yolda olması anneleri ve babaları sevindirir: **(Rabbimiz! Bize gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler bağışla ve bizi takva sahiplerine önder kıl!)** (25/el-Furkan/74)

Çocukların binasındaki ilk tuğla, onların nefislerine, Allah'ı gözetmeyi yerleştirmek olmalıdır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem henüz küçük bir çocuk olduğu halde İbni Abbas radıyallahu anhuma'ya şöyle buyurur: **"Ey çocuk! Allah'ı (dinini) koru ki, Allah da seni korusun! Allah'ı koru ki, O'nu karşında bulasın!"** Onlar; ilim ve marifet üzere eğitilmeye, vakitlerini en iyi şekilde değerlendirmeye ne kadar da muhtaçtır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sana fayda veren için çaba göster!"**

Babaya düşen görev çocuklarına yarar sağlayacak şeyleri getirmeye ve onlara zarar verecek şeyleri uzaklaştırmaya, onlar için salih arkadaşlar seçmeye çalışmaktır. Onların güzel bir şekilde yetişmeleri, anne-babalarının dinlerine bağlılığıyla ilişkilidir.

Anne-baba doğru oldukça çocuklar onları örnek alır, kayboluşa ve sapıklığa sürükleyen etkenlerden uzak olur.

Ey çocuk! Bil ki; anne ve babanın umudu senin, yaşantısı üstün ve ahlakı yüce insanlardan olmandır. Doğru yolda olman, rezilliklerden ve helâka yol açan şeylerden uzak durmandır. Sapıklığın avı veya zevklerin ve şehvetlerin esiri konumuna düşmemendir. Kendi umudunu ve onların bu umudunu bir anlık şehvet ya da gaflet ile boşa çıkarma!

Birlikte olduğun ve oturup kalktığın arkadaşlarını iyi seç! Alimlerin sohbetinden ve salihlerin meclisinden ayrılma ki dünya ve ahiret mutluluğunu elde edesin!...

İslam'a ve İslam Alimlerine Saldıranların Elleri Kurusun!

Şeyh Salâh el-Budeyr
Medine, 06.04.1424 Hicri – 06.06.2003 Miladi

Ey Müslümanlar! Allah'tan hakkıyla korkun ve nimetleri dolayısıyla O'na hamdedin! O'ndan, nimetlerini artırmasını isteyin. Kaza ve kaderine sabredin. Ayağınızın kaymasından sakının! Dinini yıkan, onurunu daha çok yerle bir eder.

Ey Müslümanlar! Müslümanlara yönelik tuzak halkaları arka arkaya gelmeye devam etmekte, pusuda bekleyenlerin hileleri birbiriyle yarışmakta, hak ve batıl kuvvetleri birbiriyle çatışmaktadır. **(İşte böylece Biz her peygambere günahkarlardan düşmanlar kıldık. Yol gösteren ve yardım eden olarak sana Rabbin yeter!)** (25/el-Furkân/31) **(Biz her peygambere ins ve cin şeytanlarını böylece düşman kıldık. Onlardan kimi kimine aldatmak için yaldızlı birtakım sözler fısıldarlar. Eğer Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Artık *sen de onları iftiraları ile baş başa bırak.)*** *(6/el-En'âm/112)*

Münafıkların ve ayakçıların iç yüzünü ve kötü niyetlerini ortaya çıkartmak için, tuzağın perdesini açmak ve hile elbisesini yırtmak için ümmetin başına musibetler ve felaketler gelmektedir. Allah ne doğru buyurmuştur. Ve Allah'tan daha doğru sözlü kim vardır? **(Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar, Allah'ın kinlerini asla meydana çıkarmayacağını mı sandılar? Eğer dilesek, onları elbette sana gösteririz. Sen de onları muhakkak simalarından tanırdın. Yine de sen onları -andolsun- söyleyişlerinden de bilirsin. Allah yaptıklarınızı bilir.)** *(47/Muhammed/29-30)*

Çirkin düşünce ve onur kırıcı yöneliş sahiplerinin İslam'a ve alimlerine, Müslümanlara ve İslam'ın temel esaslarına ve sabit değerlerine, İslami eğitim programlarına yönelik apaçık saldırıları ve gizli düşmanlıkları; ümmetin safları arasında, ümmete bağlılık iddiaları doğru olmayan kimselerin bulunduğunu açıkça vurgulamaktadır. Bunlar, düşmanlık yollarına koyulmuşlar, gazete köşelerinde dinsiz ve laik görüşler ortaya atmaktadırlar. Cahillikleri yüzünden bunlar, bir karış havadadır. İçleri, pis cerâhat ve çirkin bâtıllarla doludur. Yalan söylerler ve iftira atarlar. Bunlar, sersem bir topluluktur. Yazdıkları sayfaları kirletir. Onları, şüphe, inkar ve vesvese ile bulandırırlar.

Çarpık sözler, eğri kelimeler ve beceriksiz ahmaklık... Bunları yazanların elleri kurusun. Ve kurudu da.. Yaptığı iş ne çirkindir. İftira ve zırvanın lekelediği diller... Kötü davranışın bozduğu kalpler... Kör bir fitne ve eğri bir yaşam olsun istiyorlar. Bilgisizce bir eleştiri, edepsizce bir diyalog ve anlayışsız bir çözüm önerisi...

Şeref dışı şeylerle yükselmiş sefiller.. Küstahlaşmış cüceler... Yalana üşüşen ve birbiriyle sözleşen satılık kalemler... Onların sapıklıklarını ortaya çıkarmak ve batıllarını def etmek her Müslüman'ın üzerine düşen bir görevdir.

Küçük bir grup ve yalancı bir azınlık... Laiklik olarak adlandırılan, gerçekte dinsizlik olan ve İslam'ı yaşamdan tamamen uzaklaştırmayı hedefleyen bir batı ürünü getirdiler. Ümmetlerini, yönetimde ve idarede batının mezheplerine çağırmakta ve yaşamada onların yollarına koyulmaya davet etmektedirler. Günah ve sapıklık hayatına özlem duymakta, temiz ve iffetli yaşamdan hoşlanmamaktadırlar.

Başörtüsüne ve çarşafa saldırmakta, açılıp saçılmayı, kadın-erkek karışıklığını talep etmektedirler. Erkeklerle kadının eşit olduğunu, kadının çalışması ve özgür olması gerektiğini seslendirmektedirler. Acaba hangi eşitliği istemekteler? Kadının hangi işte çalışmasını kastetmekteler? Hangi özgürlüğe çağırmaktalar? Bu fıtrata ve kadının yapısına uygun bir eşitlik mi, yoksa sapıkların eşitliği mi?

Onlar için eşitlik; kadının, paraya ve mala tapanların elinde bir ticaret aracı haline gelmesi, erkeklerin elinde köleleştirilmesidir. Erkek ondan faydalanır, kirletir, değerini azaltır, namusunu ve şerefini çiğner. Sonra da ağzından atılan çekirdek gibi atar.

Onlara göre kadın moda evlerinde mankendir. Pavyonlarda dansözdür. Gazinolarda şarkıcıdır. Vücudunu satarak para kazanır. Erkeğe rakiptir ve ona benzer. Erkekle kavga ve rekabete tutuşur. Onlara göre eşitlik işte budur. İslam'daki eşitliğe gelince; Allah azze ve celle'nin şu kavline kulak ver: **(Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde belli hakları vardır. Erkeklerin ise kadınların üzerinde bir dereceleri vardır.)** *(2/el-Bakara/228)* Ve Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in şu hadisine kulak ver: **"Kadınlar ancak erkeklerin bir diğer yarısıdır."** Bu hadisi İmam Ahmed ve Tirmizi rivayet eder. Kadın bir diğer yarısıdır. Kadın erkeği erkek kadını bütünler. Erkek, erkekliği ve idareciliği ile erkektir. Kadın da iffeti ve dişiliği ile kadındır.

Onlara göre kadın, bir fahişe ve bir köledir. Bize göre ise kadın; şefkatli bir anne, bir eş ve değerli bir kız kardeştir. Temizlik ve nezafet, haya ve iffet, şeref ve haysiyettir. Nesiller yetiştirir. Kahramanlar yaratır. Fazilet eker ve güzellikleri besler. Milletler ve asaletler kurar. İşte bize göre kadın budur! Küfür dünyası; İslam düzeninden ve adaletinden, hikmetinden ve merhametinden yudumlasın! Bizler dünyayı; kadını köleleştirdiği ve mutsuzlaştırdığından, onunla birlikte insanlığı da mutsuzlaştırdığından beri kadına reva gördüğü zulmü artık kaldırmaya davet ediyoruz!

Ey Müslümanlar! Laiklerin ve münafıkların kin dolu saldırıları imanın en sağlam bağı olan vera (dost edinme) ve bera (düşman edinme) inancına da uzanmaktadır. İbni Abbas radıyalalahu anhuma Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Ebu Zerr radıyallahu anh'a şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"İmanın hangisi daha sağlamdır?"** Ebu Zerr radıyallahu anh, "Allah ve Rasulü daha iyi bilendir" der. Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İmanın en sağlam bağı; Allah için dostluk etmek ve Allah için düşmanlık etmek, Allah için sevmek ve Allah için buğzetmektir."** Bu hadisi Taberani rivayet eder. Hadisin şahitleri vardır ve onu kuvvetlendirir.

Niçin vela ve bera inancına saldırıyorlar? Dostluğun ve düşmanlığın kime olmasını istiyorlar? Kimi dost edinmemizi, kimi sevmemizi ve kime buğzetmemizi istiyorlar?

Şüphesiz onlar; onların sevdiklerini dost edinmemiz ve onların hoşlanmadıklarını düşman edinmemiz için, sonrasında da Allah'ın ve Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in buğzettiğini düşman edinmememiz için vela ve bera (dostluk ve düşmanlık) inancına saldırıyorlar. İnancımızdan ve ahlakımızdan, kutsal değerlerimizden, tarihimizden ve asaletimizden uzaklaşmamızı; küfür inancını, küfür ahlakını ve değerlerini, küfür hayatını dost edinmemizi istiyorlar!..

Alimlere ve salih insanlara kusur bulup onlarla alay ediyorlar. Allah rızası için çalışan insanlara, iyiliği emretme ve kötülükten sakındırma heyeti mensuplarına saldırıyorlar. Onlara karşı asılsız ithamlarda bulunuyor ve hatalarını büyütüyorlar. Irzlarını çiğniyor ve yaptıkları iyi işleri hiç dile getirmiyorlar.

Açık-saçık uydu yayınları, aşağılık dergiler, film ve müzik evleri –kurbanları, sayılamayacak kadar çok olmasına rağmen- onların dilinden ve kaleminden kurtulmuş durumda. Oysa tevhid ve inanç kitapları, şer'i dersler onlardan kurtulamadı. Bunların oranının azaltılmasını talep etmektedirler. Oysa yeryüzünde; kaynağını Allah'ın Kitabı ve Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetinden alan eğitim metodumuz gibi açık ve seçik bir şekilde hakları gözeten, güvenliği ve adaleti sağlayan bir eğitim metodu daha yoktur.

Gözle görülen bir çarpıklık, aşırı bir zulüm, apaçık bir terslik ve inanç savaşı... Kendileri düşmanlık yolunu seçtikleri halde hoşgörüye davet ediyorlar. Kin ve nefret doğuran fikirler ortaya atıyorlar. Karşı görüşü susturuyor, ona düşmanlık ediyor ve baskı uyguluyorlar. Görülebilecek en çirkin aşırılık ve radikallikle itidalli olmaya çağırıyorlar!..

Başkalarının güvenliğini hiç önemsemiyor, tarihini küçümsüyorlar. Kutsal ve ahlaki değerlerine hakaret edip aşağılıyorlar. Bütün bunlar; batının önünde yaşadıkları zillet ve teslimiyeti, eriyiş ve yok oluşu anlatmaktadır ve onlar, ümmetin de kendileri gibi yaşamasını istiyorlar.

Samimiyet, ıslah ve yenilik iddiasında bulunuyorlar. Kendilerinden başkasını gericilikle, taassup ve katılıkla, aşırılık ve terörle suçluyorlar. **(Ağızlarından çıkan bu söz ne büyük! Onlar ancak yalan söylerler.)** *(18/el-Kehf/5)* **("İyilikten başka bir şey kasdetmedik" diye yemin ederler. Halbuki Allah, onların muhakkak yalancı olduklarına şahitlik eder.)** *(9/et-Tevbe/107)* **(Allah şahitlik eder ki, muhakkak münafıklar yalancıdırlar.)** *(63/el-Munâfikûn/1)* **(Onlara, "Yeryüzünde fesat çıkarmayın!" denildiği zaman, "Biz ancak ıslah edicileriz" derler. Dikkat edin; gerçekten onlar bozgunculuk edenlerin tâ kendileridir, fakat fark etmezler.)** *(2/el-Bakara/11-12)*

Ey Müslümanlar! Bu pis bitki ve lanetli ağaç, İslam ülkelerine ekildi ve dallanıp budaklandı. Eğitimin, medyanın, ekonominin, ordunun, yasama ve yönetmenin yönetimi bir buçuk yüzyıldan fazla bir süredir ona teslim edildi. Sonuç ne oldu? Ekonomideki kötü durum, teknolojide geri kalmışlık, yürütmede yolsuzluk, medyadaki ve yeni yetişen nesillerdeki sapma... Savaş alanlarında ise, işte ardı ardına gelen hezimetler... İşte laikler, işte sonuçları ve ürünleri... Doğru yoldan sapmış bir topluluk... Onları savunan bâtılı savunmuştur. Onlara yardım eden, İslam'ın yıkımına yardım etmiştir. Onlardan sakının ve onların ağına düşmeyin! Ortaya attıkları şüphelerle ve süslü sözleriyle sizleri dininizden alıkoymasınlar!

Huzeyfe İbnu'l Yemân radıyallahu anh der ki: "İnsanlar, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e hayrı soruyorlardı. Ben ise, bana ulaşması korkusuyla şerri soruyordum. Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Bizler, cahillik ve şer içerisindeydik. Allah bize, bu hayrı getirdi. Bu hayırdan sonra bir şer var mı?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, **"Evet"** dedi. Dedim ki: "Bu şerden sonra bir hayır var mı?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, **"Evet ve onda bir bulanıklık vardır"** dedi. "Bulanıklığı nedir?" dedim. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, **"Yolumdan başkasına koyulan bir topluluktur. Onların yaptıklarını tanırsın ve**

kabullenmezsin.” “Bu hayırdan sonra bir şer var mı?” dedim. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **“Cehennem kapıları üzerinde durmuş bir takım davetçiler vardır. Onların, cehenneme çağrısına katılanı cehenneme atarlar.”** Dedim ki: “Ey Allah’ın Rasulü! Onları bize tarif et!” Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, **“Onlar bizim kavmimizdendir ve dilimizi konuşurlar”** buyurdu.” Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Ey Müslümanlar! Allah Teâlâ’nın dinine aykırı düşen, inat ederek onda haddi aşan veya onda bozgunculuk çıkarmaya çalışan herkes soysuz ve sevimsizdir, alçak ve hakir bir düşmandır. Sonu kötüdür ve düşüncesi aşağılıktır. **(İzzet (üstünlük) Allah’ındır, Rasulü’nündür ve iman edenlerindir. Fakat münafıklar bilmezler.)** *(63/el-Munâfikûn/8)* Kim Allah’a söverse, O’nu yetersiz görürse, dinle alay eden açık bir davranışta bulunur veya söz söylerse, Kur’ân ile alay ederse veya O’nun hürmetini düşürürse, dinden çıkışı (riddeti) tekrar ederse; Allah’ın onun hakkındaki hükmü hiç kimse için bilinmeyen bir şey değildir. Ondan, ümmetine hiçbir hayır ve ıslah beklenmez.

Ey Müslümanlar! Ümmetin inancından, Rabbi’nin Kitabı’ndan ve Nebi’si Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’in sünnetinden, ilim ve doğruluk ehlinin direktiflerinden kaynaklanmayan her ıslah projesi asılsız bir ıslahtır. Çirkin bir değişim ve bilinen bir bozgunculuktur. Ebu Bekr b. Ayyaş rahimehullah şöyle der: “Allah Teâlâ Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’i yeryüzü ehline gönderdiğinde onlar bozgunculuk içindeydiler. Allah onları, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile ıslah etti. Kim, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem’in getirdiğinin tersine bir şeye çağırırsa o kimse yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlardandır.

Ey Müslümanlar! İslam’ın dışında hidayet arayan sapar. İslam’ın dışında ıslah arayan yanlış yapar. İslam’ın dışında izzet arayan ise zillete düşer. Tevhid olmadan güvenlik isteyenin güvenliği kaybolur ve bozulur. Bizler, Allah’ın İslam ile izzetli kıldığı bir topluluğuz. Ne zaman izzeti onun dışında bir şeyde ararsak Allah bizi zelil eder.

Ey Müslümanlar! Bizler hakka davet ettiğimiz, dünyaya yol gösterdiğimiz ve hayır bina ettiğimiz sürece bâtıl gelişemeyecek ve sapıklık ehli kalmayacaktır. Ne zaman samimiyetle iyiliği emreder ve kötülükten sakındırırsak, şüphesiz bâtıl yenilecek ve bâtıl ehli azalacak, hak ortaya çıkacak ve yayılacaktır. Allah emrinde galiptir fakat insanların çoğu bunu bilmez.

Ey Müslümanlar! Gelişen olaylar ve değişimler önünde sebat edip kararlılık gösterin! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Şüphesiz ki, arkanızda sabır gerektiren günler var. Onda sabretmek, kor ateşi elde tutmak gibidir. Onlardan (salih) amel işleyene; onun ameli gibi amel işleyen elli adamın ecri vardır.”** Denildi ki: “Ey Allah’ın Rasulü! Onlardan elli kişinin ecri mi?” Şöyle buyurur: **“Sizden elli kişinin ecri.”** Bu hadisi Ebu Davud ve İbni Mace rivayet eder.

Nimetleri tükenmeyen ve kendisinde ikamet eden değişikliğe uğramayan bir yurda (cennete) yönelin! Dininize sarılın ve ona sımsıkı tutunun! Onun hükmüne boyun eğin ve yönlendirmesine uyun ki fitnelerden kurtulun, mutlu yaşayın ve dininize vefalı olarak can verin!

Ey Müslümanlar! Allah'tan hakkıyla korkun ve O'nu gözetin; O'na itaat edin ve asla O'na isyan etmeyin! **(Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin!)** *(3/Âl-i Imrân/102)*

Ey Müslümanlar! Kıtlık ve kuraklık, ayrılık ve ihtilaf zamanında bozgunculuğun ve sapıklığın yayıldığı anlarda Müslüman, yalnızlığı giderecek bir arkadaş, şüpheyi giderecek bir açıklama, karanlığı giderecek bir ışık ve özlemi giderecek bir kaynak arar. Kur'ân ve sünneti ümmetin ilk alimlerinin anlayışıyla anlatmaktan başka tehlikelerden koruyacak bir kale ve hatalardan koruyacak bir sığınak yoktur. Bu nedenle Kur'ân'a ve Sünnet'e sarılın ve içindekilere sımsıkı tutunun. Zeyd b. Erkâm radıyallahu anh Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Allah'ın Kitabı, Allah'ın ipidir. Kim onu takip ederse hidayet üzere olu. Kim de onu terk ederse sapıklık üzere olur."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Cabir radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu bildirir: **"Sizin aranızda, kendisine tutunduktan sonra asla sapmayacağınız bir şey bıraktım: Allah'ın Kitabı."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Ebu Hureyre radıyallahu anh Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Şüphesiz ben, onlardan sonra sapmayacağınız ve havzın yanında bana kavuşuncaya kadar ayrılığa düşmeyeceğiniz iki şey bıraktım: Allah'ın Kitabı ve sünnetim."** Bu hadisi Hakim rivayet eder.

Ey Müslümanlar! Alimler ümmetin bekçileridir. Verdikleri öğütlerde samimidirler ve ümmetin çıkarlarını bilirler. Şeriatın delilleriyle ve inancın gerekleriyle amel ederler. Onlar; insanların, delillerden hüküm çıkarmaya en çok gücü yetenleri, helali ve haramı en çok bilenleridir. Bakışları derin ve görüşleri sağlamdır. Düşünceleri incedir ve düşüncelerinde doğruluk ve başarı işareti vardır. Anlaşılmayan şeyleri onlara sorun ve kapalı kalan konularda onlarla istişare edin. Başa gelen musibetleri onlara arz edin.

Kendi görüşlünüzle onlardan ayrılmaktan ya da ilimden nasibi olmayanlara sormaktan sakının! Allah'tan hidayet dileyin ve sapıklıktan O'na sığının! Dillerinizi faydasız sözlerden koruyun! Gereksiz tartışmadan ve münakaşadan sakının. Çünkü bunlar fitnenin başı ve ayrılığın aracıdır. Müslüman, Müslümanların dilinden ve elinden emin olduğu kişidir. Yumuşak başlılıktan mahrum olan bütün hayırlardan mahrum olur. Çünkü Allah; öfke ile yapılana vermediğini, yumuşak başlılıkla yapılana verir. Yumuşak başlılık hangi şeyde olursa onu güzelleştirir ve hangi şey de yumuşak başlılıktan yoksun olursa çirkinleşir.

Zarar veren ve fayda vermeyen, bölen ve birleştirmeyen, kötülüğü çeken ve def etmeyen davranışlara yönelmekten sakının! Birbirinize merhamet edin ve omuz omuza verin! Birbirinize buğzedip tuzak kurmayın! Ey Allah'ın kulları kardeş olun!

Allah hepimizi fitnelerden korusun ve üzerimizdeki nimetlerini devam ettirsin! İnsanların en hayırlısına salât ve selamda bulunun...

Ramazan: İbadet ve Cihad Ayıdır

Şeyh Usâme el-Khayyât
Mekke, 06.09.1424 Hicri – 31.10.2003 Miladi

Ey Allah'ın kulları!.. Allah'tan hakkıyla korkun. **(Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkun ve doğru söz söyleyin ki, Allah işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.)** (33/el-Ahzâb/70-71)

Ey Müslümanlar!.. Hayır mevsimleri gelip geçici fırsatlardır. Gelirken bir de bakmışınız ki gitmiş!.. Onda elde edilen kazanç ancak bir anlık sabırdır. Sonuçta Müslüman, amelinin kabul edilmesinden sonra, kazananlardan olur. Yaratıcısına yaklaşanlardan olur. Allah için, bu mevsimlerde ne kadar çok ecirler kazanılır ve insanlar, ne kadar çok günah yükünden kurtulur!.. Allah'ım!. Bizleri bağışlarına uğrayanlardan eyle!.. Mağfiretine koşanlardan eyle!.. Rızânı kazananlardan eyle!.. Bizleri, salih amel işlemeye muvaffak kıl!.. Allah'ım!.. Bizleri kabul edilenler arasında kabul eyle!.. Ve ecel geldiği zaman sonumuzu hayırlı eyle!..

Allah'ın kulları!.. Sizleri Ramazan'a ulaştırdığı için Rabbiniz'e şükredin. Sizleri oruç tutmaya ve teravih namazı kılmaya muvaffak kıldığı için O'na hamdedin. **(De ki: Ancak Allah'ın lütfu ve rahmetiyle, işte bunlarla sevinsinler. Bu, onların (dünya malı olarak) topladıklarından daha hayırlıdır.)** (10/Yunus/58)

Ramazan rahmet ve bereket, hayır ve hasenât ayıdır. Cennet kapıları açılır ve cehennem kapıları kapanır. Ramazan'da, bin aydan daha hayırlı bir gece (Kadir Gecesi) vardır. Kim Ramazan'da oruç tutarsa ve gece (teravih) namazı kılarsa, geçmiş günahları bağışlanır. Ramazan'da, Allah Teâlâ'nın bağışladığı kullar vardır ve oruç, geçmişte de bilinen bir ibadettir. **(Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki, sakınırsınız.)** (2/el-Bakara/183)

Ramazan, Kur'an ayıdır. **(Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indiği aydır.)** (2/el-Bakara/185) Cebrâil aleyhisselam, Ramazan'da, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte Kur'an'ı mukabale ederdi. Selef alimleri, Ramazan geldiğinde bütün vakitlerini Kur'an okumaya ayırırlardı.

Ramazan ayı teravih ve gece namazı ayıdır. Teheccüd saflarında yanyana dizilme ayıdır. Gözyaşı dökme ve hataları bağışlama ayıdır.

Ramazan ayı hatıralar ve zaferler ayıdır. Allah Teâlâ'nın "Furkân Günü" olarak adlandırdığı Bedir Savaşı bu aydadır. Tevhidin ilan edildiği ve şirkin yıkıldığı, putların kırıldığı ve cahiliyet davalarının yerle bir edildiği Mekke'nin fethi de bu aydadır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in hutbesi, tevhidin ilanı idi. Şöyle buyurdu: **"Allah'tan başka ilah yoktur ve O tektir. Kuluna yardım etmiş ve ordusunu üstün kılmıştır. Düşman grupları tek başına hezimete uğratmıştır."** Sonra; adelet, bağışlama ve hoşgörü bayrağı yükseldi. Dinin yol taşları en belirgin şekilde sağlamlaştırıldı.

İslam'ın parlak tarihi boyunca Ramazan ayında gerçekleşen bir çok zafer ve fetih vardır. Müslümanlar, Ramazan ayındaki sırları; ibadet ve cihadı, çaba ve gayreti

gereği gibi anlamalılar. Ramazan, ciddiyet ve gayret ayıdır. Hesaplarını ve diniyle ilişkilerini gözden geçirmesi ve eksik yönlerini araştırması için İslam Ümmeti'ne verilmiş bir fırsattır. Ramazan'ın tamamı dersler ve ibretlerle doludur. İhlas, tevhid, Allah'a sığınma, semadan yardım bekleme, ümmetin birliği, ayrılığı ve ihtilafı bir kenara bırakma, ümmetin tek bir beden olduğunu hissetme gibi konularda dersler ve ibretler vardır. İşte Ramazan budur.

Oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha temizidir. Oruç ve Kur'an, Kıyamet günü sahiplerine şefaat ederler. Oruçlunun iki sevinci vardır: İftar ettiğinde iftarı ile sevinir ve Rabbi'ne kavuştuğunda orucu ile sevinir. Buhari ve Müslim'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den şu hadis rivayet edilir: **"Kul, Allah yolunda bir gün oruç tutmasın ki, o gün sebebiyle Allah cehennemi onun yüzünden yetmiş yıl uzaklaştırmasın!"** Oruç, takvâya yolaçar. Kur'an okumak ise kalplerde hidayet nuru doğurur.

Oruçta, şehveti kırmanın eğitimi vardır. Kulluk etkenlerinin şehvet etkenlerini kırması vardır. Oruçlunun reddedilmeyen bir duası vardır. **(Kullarım sana beni sorduğunda (söyle onlara); ben çok yakınım. Bana dua ettiği vakit dua edenin dileğine karşılık veririm. O halde (kullarım da) benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki doğru yolu bulsunlar.)** (2/el-Bakara/186)

Ramazan'da nefisler arınır ve ahlak güzelleşir. Ramazan'da fakirler ve güçsüzler teselli edilir. Çünkü Ramazan -özellikle de İslami faaliyete ve bu faaliyetleri yürütenlere karşı savaş açıldığı bir vakitte- sadaka ve acıları paylaşma ayıdır. Samimi Müslüman, bizzat kendisi veya hayır kuruluşları aracılığıyla yardımını muhtaçlara mutlaka ulaştıracaktır ve Allah'a hamdolsun ki, hayır kuruluşları İslam ülkelerinde pek çoktur.

Ey Müslümanlar!.. Müslüman, değerlendirmeyi umduğu bir mevsimi karşılarken öncelikle kendini ve davranışlarını gözden geçirmelidir. Tâ ki, kendisiyle amelinin kabul olunması arasına girecek veya amelini eksiltecek bir engel girmesin. Ecri boşa gidecek bir gayretin ve sevabı umulurken günahı kazanılan bir amelin ne faydası var! Allah bizleri, boyun eğerek durmadan çalışan ve yorulan fakat sonunda kızgın ateşe (cehenneme) giren yüzlerden sakındırır. Bu nedenle Müslüman her ibadetinde ihlası ve sünnete uygunluğu gerçekleştirmeye, amelin kabulünü engelleyen ve hatta ameli boşa çıkaran şirki tamamen terketmeye ve dinde ortaya çıkarılan her türlü bid'attan uzak durmaya çalışmalıdır. Allah, kendisinin belirlemediği bir ameli kabul etmez. Diriltilen hiç bir bid'at yoktur ki bir sünneti öldürmesin!

Dininizi Allah'a has kılın. Günahların ve masiyetlerin pisliğinden temizlenin. Onları tevbe ve istiğfar ile yıkayın. Şüphesiz günahlar, ibadetlerden alıkoyar. Allah'a yaklaştıran amelllerin işlenmesine engeldir.

Orucun ecrini azaltan şeylerden biri de kötü ahlak, oruçtan şikayetçi olmak ve sanki başına bir musibet gelmiş gibi bunu davranışlarına yansıtmaktır. Aynı şekilde gıybet ve yalan söylemek, sözlü ve fiili olarak Müslümanlara haksızlık etmek ve özellikle haset nedeniyle bu haksızlığı yapmak da orucun ecrini azaltan unsurlardandır. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kim yalan sözü, yalanla ve cahillikle amel etmeyi terketmezse, onun yemesini ve içmesini bırakmasına Allah'ın ihtiyacı yoktur."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder. Buhari ve Müslim'in Sahihleri'nde, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Sizden biriniz**

oruçlu olduğu gün, kötü söz söylemesin ve bağırıp çağırmasın. Şayet biri ona söver ya da onunla kavga ederse "Ben oruçluyum!" desin."

Ey oruç tutanlar!.. Orucun amacı, nefsi Allah'a itaat üzere eğitmektir. Sabırla onu arındırmak ve şehvetlerden uzak tutmaktır. Oruç anında beden bazı mubahlardan alıkonulduğuna göre, âzâların haramdan alıkonulması daha önceliklidir. Ramazan'da vakit, değersiz görüntülerin önünde geçirilemeyecek kadar değerlidir. Sadece vakit geçirmekten başka bir şey yapılmasa dahi bu, yapılanın kötülenmesi için yeterli ise; kötülüğü ve fitneyi yaymada, Allah'ın yolundan ve namazdan alıkoymada şeytanla yarışan televizyon kanallarını seyretmek nasıl olur siz düşünün! Hâlâ bunu terketmeyecek misiniz?!.

Ey Müslüman!.. Ey Allah'ın kulu!.. Önünde Allah'ın sana yaptığı tevbe çağrısı var. Bu çağrıya katıl!.. **(Ey mü'minler! Hep birden Allah'a tevbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz)** (24/en-Nûr/31) Tevbe etmekte acele et! Bugün amel defterine yarın hatırlamaktan utanç duyacağın şeyler koymaktan sakın!. Büyük rahatlığa, ancak yorgunluk köprüsünden geçerek ulaşılır.

Ey oruç tutanlar!.. İlahi nüzûlün gerçekleştiği seher vakitlerinde bağışlar ve rahmetler vardır. Bu nedenle seherlerde dua ve istiğfar edin!. Belki bir dua ile senin için ebedi kurtuluş yazılır. İftar anında da reddedilmeyen bir dua vardır. Ramazan ayı ile sevinin ey Müslümanlar ve bu ayı, gücünüz yettiğince salih amellerle doldurun. Ramazan'da, Rabbiniz'e ve cennete yaklaşın. O, sizi çağırmaktadır. **(Allah kullarını esenlik yurduna çağırıyor ve O, dilediğini doğru yola iletir.)** (10/Yunus/25)

Ey Müslümanlar!.. Müslümanın, diniyle ilgili şeyleri ve Rabbine nasıl ibadet edeceğini öğrenmesi gerekir. Allah'a bilinçli bir şekilde ibadet edebilmesi için, amel işlemeden önce o amelle ilgili hükümleri öğrenmeye çalışmalıdır. Orucun da bir takım hükümleri vardır. Bunlardan bazıları şu şekildedir: Oruç, akıllı ve bulüğa ermiş Müslümana farzdır, Büluğa ermemiş küçük çocuklara farz değildir fakat, gücü yeterse alışması için oruç tutması emredilir. Özellikle de genç kızlar arasında, erken büluğa erme olgusuna dikkat etmek gerekir. Deliden ise kalem (mükellefiyet/sorumluluk) kaldırılmıştır. Ne oruç tutması, ne de onun adına fakir doyurulması gerekir. Aşırı ihtiyarlık nedeniyle hiçbir şeyin farkında olmayacak derecede bunayan da deli gibidir; ne ona, ne de velisine bir şey gerekir. Oruç tutmaktan aciz yaşlıya ve iyileşmesi beklenmeyen hastaya da oruç tutmak farz değildir; oruç tutmazlar fakat her gün için bir fakiri doyururlar. İyileşmesi beklenen hasta ise, hastalık halinde oruç tutmaz ve Allah kendisine şifa verdiğinde hastayken tutmadığı orucu kaza eder. Hamile kadın da böyledir; oruç tutmak kendisine çok zor geliyorsa, kendi hayatına veya çocuğun hayatına bir zarar gelmesinden korkuyorsa hamileyken oruç tutmaz ve daha sonra kaza eder. Çocuğunu emziren kadın için de aynı durum geçerlidir; emzirme süresince oruç tutmak kendisine çok zor geliyorsa, kendi hayatına veya çocuğun hayatına bir zarar gelmesinden korkuyorsa oruç tutmaz ve onları daha sonra kaza eder. Yolcunun da, yolculuk süresince oruç tutmaması ve onları daha sonra kaza etmesi caizdir. Hayızlı kadına ve loğusa kadına oruç farz değildir ve hayızlı ve loğusa iken tuttuğu oruç da sahih değildir. Hayız ve loğusalık günlerinde oruç tutmazlar ve Ramazan'dan sonra o günlerin oruçlarını kaza ederler. Fecr (sabah namazı vakti) girmeden çok az bir süre önce dahi olsa hayızdan veya loğusalıktan temizlenirse, niyet etmesi halinde, fecr (sabah namazı vakti) girdikten sonra dahi yıkansa orucu sahihtir.

Oruçlunun, fecrin doğmasından (sabah namazı vaktinin girmesinden) güneş batımına kadar orucu bozan şeylerden uzak durması gerekir. Yemek, içmek ve gıda

içeren iğneler gibi yeme-içme anlamına gelecek şeyler orucu bozan unsurlardandır. Göz damlası, kulak ve burun damlaları gibi yeme-içme anlamına gelmeyecek şeylerde ise oruç bozulmaz. Unutarak yiyen veya içen, orucunu tamamlar ve üzerine hiçbir şey gerekmez.

Ramazan ayında gündüz cinsel ilişkide bulunmak da orucu bozan unsurlardandır; keffâret ve tevbe gerektirir. Ramazan'da geceleyin cinsel ilişki ise caizdir. Ramazan'da gündüzleyin hangi şekilde olursa olsun bilerek istimnâ yapmak da haramdır, orucu bozar ve o orucun kaza edilmesini gerektirir. Şehvetle olmayan öpücükte ise bir şey yoktur. Uyuyanın ihtilâm olmasına gelince, bu orucu bozmaz, gusleder ve orucunu tamamlar.

Hacamat yaptırmak da, orucu bozan unsurlardandır. Bu konuda ihtilaf olmasına rağmen Müslüman orucunu korumak için ihtiyatlı davranarak, oruçlu iken kan aldırmamalıdır. Fakat oruçlu yaralanır veya burun kanaması ve benzeri bir yolla kendinden kan çıkarsa hiç bir şey gerekmez ve orucu sahihtir. Orucu bozan bütün bu unsurları oruçlu ancak bilerek ve ne yaptığını hatırlayarak bilinçli bir şekilde yaparsa oruç bozulur. Oruçlunun sürme kullanması, yaraları tedavi etmesi, serinlemek için duş alması, koku sürünmesi caizdir.

Müslüman, iftarda acele etmede ve sahuru geciktirmede, iftar anında dua etmede ve sahurda istiğfar etmede sünnete uymaya, çokça Kur'an okumaya ve Allah'ı zikretmeye, çokça dua etmeye ve sadaka vermeye, muhtaçlara yardımda bulunmaya, akrabalık bağlarını gözetmeye ve nefsini pisliklerden temizlemeye çalışmalıdır. Camilerde Müslümanların cemaatleriyle birlikte namaz kılmaya ve teravih namazını imamla birlikte tamamlamaya gayret göstermelidir. Bu günler sayılı günlerdir, geçip gidecektir ve çalışıp gayret edenler, Allah'ın onlar için söylediği şu sözlerle sevineceklerdir: **(Geçmiş günlerde işlediklerinize (iyi amellerinize) karşılık, afiyetle yeyin, için.)** (69/el-Hâkka/24)

Sonra; insanların en hayırlısı ve beşeriyetin efendisi Muhammed b. Abdillah'a salât ve selamda bulunun...

Hoşgeldin Ey Ramazan!

Şeyh Salâh el-Budeyr
Medine, 28.08.1424 Hicri – 24.10.2003 Miladi

Ey Müslümanlar!.. Allah'tan hakkıyla korkun!.. Çünkü Allah'tan hakkıyla korkmak, en iyi azık ve ahirette en güzel sondur. **(Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin.)** (3/Âl-i Imrân/102)

Bilin ki dünya hayatı tatlı ve güzeldir. Nimetler vardır, sahte olmasa... Zenginliktir, sonunda yok olmasa... Onda karar kılan sonunda yok olur,

ikamet eden ondan taşınır. Durumlar değişir ve her kul hesaba çekilir. Dünyaya sarılan cefası bitmeyen bir işe, ulaşılmaz bir ümide ve sonu bilinmeyen bir hırsa yapışmıştır.

Günleri son sürat gitmekte, ayları şaşılacak bir hızla birbirini takip etmekte ve zamanı yokuş aşağı inmektedir. Dünyanın tamamı azdır ve ondan da ancak az bir şey kalmıştır. Temiz olanı içilmiş ve geriye çamuru kalmış vadideki su gibidir.

Tehlikeler ve engeller, karmaşık fitneler, küçük ve büyük olaylar... İnsanlar bunlar arasında mü'min ve kafir, takvâlı ve günahkâr, kurtulan ve kaybeden olarak dönüp durmakta... Ne mutlu kendisini ve çocuklarını, kadınlarını ve dostlarını kızgınlığa ve kötülenmeye yolaçan etkenlerden, kötülüğe ve yıkıma götüren unsurlardan koruyana... **(Kim Allah'ın dinine sımsıkı tutunursa dosdoğru yola iletilmiş olur.)** (3/Al-i İmran/101)

Ey Müslümanlar!.. Himayesi ve kazancıyla, güzelliği ve yüceliğiyle kazanç ayı sizlere geldi. Işık saçan bir ziyaretçi, hoş kokulu bir ay... İhsanı temiz ve hayırlarla donanmış... Güzelliği sınırlandırılamayacak kadar yüksek... Hayırları ve bağışları sayılamayacak kadar çok... Bu nedenle azminizi artırın ve kararlılığınızı kesinleştirin. Allah'a kendinizin hayırlı olduğunu gösterin. Başaran ciddiyetle başarmış; sınavı kazanan, azimle kazanmıştır. Bilin ki tembelliği devam edenin umudu suya düşer ve başarısızlığı kesindir. Aişe radıyallahu anha şöyle der: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Ramazan'da, başkasında gayret ettiğinden daha çok gayret gösterirdi." Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Ey Müslümanlar!.. Kabul ve mutluluk ayı, bağışlama ve cömertlik ayı, yükseliş ve ilerleme ayı size geldi. Tembel tembel oturanlara ve uzak duranlara ne yazık... Enes radıyallahu anh Nebi sallallahu aleyhi ve selem'in, Rabbinden rivayetle şöyle buyurduğunu nakleder: **"Kul bana bir karış yaklaşınca ben ona bir arşın yaklaşırım. O bana bir arşın yaklaşırsa ben ona bir kulaç yaklaşırım. Bana yürüyerek gelince ben ona koşarak gelirim."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Ey Müslümanlar! İşte kabul meltemi esiyor ve hayır seli coşuyor. İşte şeytan bağlanmış ve dileyene işte hayır kapısı açık... Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Ramazan gelince cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapatılır ve şeytanlar bağlanır."** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ramazan'ın ilk**

gecesi olunca şeytanlar ve azgın cinler bağlanır, cehennem kapıları kapatılır ve ondan hiçbir kapı açılmaz. Cennet kapıları açılır ve ondan hiçbir kapı kapatılmaz. Bir münadi şöyle seslenir: "Ey hayır isteyen yaklaş! Ey şer isteyen vazgeç!" Allah'ın cehennemden azat ettikleri vardır ve bu her gecedir." Bu hadisi İbni Mace rivayet eder.

Ey Müslümanlar! Bu, dönüş ve günahlardan arınma zamanıdır. Bu, karşılıksız bağışlayan kerem sahibinin rahmetidir. Tevbe etmekte acele edin. Kabir ve toprak yurduna göç oldukça yaklaşmıştır. Ramazan yaklaşmışken kaç yakını kaybettik, kaç değer verdiğimiz insanı defnettik ve kaç sevgiliyi mezara yatırdık.

Ey günah işlemeye alışan! Ey hataların bağımlısı olan! Tevbe et!.. Allah iyilikte bulunmayı ve rahmet etmeyi sever ve tevbe edenlere lütfundan bağışlar. Ramazan'da tevbe ile günahların pisliğini yıkayana ve vakit geç olmadan hatalarından dönene ne mutlu!

Ey nefsini helak ve ziyan yollarına sevkeden, günah ve masiyet çukuruna atan, uçurumun kenarına getiren!.. Amel defterinde ne kadar günah yazılı!.. Davranışların ne kadar hatalı!.. Ne çok farzı ve vacibi yerine getirmedin!.. Ne çok sağlam anlaşmayı bozdun ve ne çok haram işledin!.. Vakit varken tevbe etmekte acele et!.. Hatalar bağışlanmaz olmadan önce kaçırdığın fırsatları yakala! Günahları ve masiyetleri terket!.. Pişmanlığını göster ve Allah'tan bağışlanma dile!.. Şüphesiz Allah sabahleyin, gece günah işleyen tevbe etsin diye elini açar ve geceleyin, gündüz günah işleyen tevbe etsin diye elini açar.

Ey günahların esiri! Bu ayda darda olanlar kurtarılır, suçlular azad edilir ve isyankarlar bağışlanır. Fırsatı değerlendirmekte acele et ve vakti geçirmekten sakın. Bütün bu fırsatları reddedip de Ramazan geçtiği halde bağışlanmayanlardan olma! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem mimbere çıkar ve **"Âmin, âmin, âmin"** der. Denilir ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Minbere çıktın ve "Âmin, âmin, âmin" dedin? Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cibril bana geldi ve "Kim Ramazan ayına ulaşır da bağışlanmazsa cehenneme girsin ve (Allah) onu (rahmetinden) uzaklaştırsın. "Âmin" de!" dedi ve "Âmin" dedim."** Bu hadisi İbni Huzeyme ve İbni Hibban rivayet eder.

Ey müslümanlar! Sapıklık ehlinin ve kötülüğe çağıranların sizler için hazırladığı saptırıcı programlardan sakının! Onlar güvendeler, bir gün bile cezalandırılmıyorlar. Suçlular, ne oruç ne de iftar gözetiyorlar!
Gençlere zehir içirdiler ve onların ziyanını ve yıkımını artırmaktan başka bir şey yapmadılar. Güzel hedefler azaba dönüştü. Ey kendisi için kötü sona razı olan, kötülük ve hakirlik sebeplerini işleyen!.. Bu ne kötü alış-veriş ve ne çirkin bir dostluk!

Ey gözlerini bakılması haram olan şeylere bakmakta serbest bırakanlar! İşte sizler ayların en hayırlısındasınız. Bu ayın hürmetini çiğnemekten, şerefini kirletmekten ve değerini düşürmekten sakının! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim yalan sözü ve onunla amel etmeyi bırakmazsa; onun yemesini ve içmesini bırakmasına Allah'ın ihtiyacı yoktur."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Ey arınmışlığı bırakıp bulanıklığı tercih eden ve seherleri utanç ve hayasızlıkla geçiren! Her gün eşek leşi üzerinden kalkar gibi kalkan! Hayret; nasıl olur da apaçık yoldan kaçınır, alçaklık ve çirkinlik yollarına koyulursun?! Kulağına ne oluyor, üzerinde perde mi var? Gözüne ne oluyor da nuru görmüyor? Sen bir gaflet ve aldanış

içindesin ve bu konuda mazeretli değilsin! Ömrün geri kalan anlarını değerlendir! Uzaktan gelecekle ilgili tahminde bulunan ve kendilerine tevbe edin denildiğinde bunu sürekli geleceğe bırakanlar gibi olma!

Önlerindeki şehveti, henüz görmedikleri fakat iman ettikleri ahiretteki bilinmeyen bir zamana bırakanlara ne mutlu! **(Doğruyu getiren ve onu tasdik edenler var ya, işte kötülükten sakınanlar onlardır. Onlar için Rableri yanında her şey vardır. İşte bu iyilik edenlerin karşılığıdır. Böylece Allah, onların geçmişte yaptıkları kötü hareketleri bile örtecek ve yaptıklarının en güzeline denk olarak mükafatlarını verecektir.)** (39/ez-Zümer/33-35)

Ey Müslümanlar! Vakitlerin geçirileceği ve saatlerin sarfedileceği en öncelikli şey Kur'ân ayetlerinin okunması, açıklamalarının ve öğütlerinin düşünülmesidir. Cibril aleyhisselam Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile Ramazan'da her gece bir araya gelir ve O'nunla Kur'ân'ı (mutalaa) tekrar ederdi. Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder.

Kur'ân gönüllerin şifasıdır. İşler birbirine karıştığı zaman adil bir hakemdir. Göz alıcı kıssalar, etkili öğütler, parlak hikmetler ve tevhide işaret eden açık deliller... Yüreklere yağmur damlasından daha serin ve gözlere yorgunluk uykusundan daha lezzetlidir. O, ebedi hayata giden ruhtur ve ruh olmazsa ceset ölür. Kur'ân'a yönelin ve incilerini ortaya çıkarın. Ayetlerinin iniş sebeplerini öğrenin. Tefsir kitaplarına başvurun. Birazcık Kur'ân okumayla yetinmeyin. Mutlu kişi; bütün gayretini Kur'ân'a veren, azmini ve düşüncesini O'na vakfeden kişidir. O'nun hiç kurumayan kaynağından ve bitmek tükenmek bilmeyen feyzinden yudumlar: **(Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'ân'ın indirildiği aydır.)** (2/el-Bakara/185)

Ey Allah'ın kulu!.. Kur'an'ı her hatmedişinde başa dön ve yeniden oku! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Oruç ve Kur'ân Kıyamet günü kula şefaat eder. Oruç: "Ey Rabbim! Onu yemeden ve şehvetten alıkoydum, beni ona şefaatçi kıl!" der. Ve Kur'ân; "Onu gece uykusundan alıkoydum; beni ona şefaatçi kıl!" der. Bunun üzerine ikisi de ona şefaatçi kılınır."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder.

Ey Müslümanlar!.. İnfak etme, bağışta bulunma ve şefkat gösterme ayı size gelmiştir. Ey zenginlikten çatlamak üzere olanlar! Felakete uğramış ve sıkıntıya düşmüş, yokluk ve hastalık çeken aç insanları hatırlayın. Onlara yardım edin ve onların ihtiyaçlarını giderin. Fakiri doyurun ve zorda kalana yardım edin. İnfak edin ve ikram edin. Elinizi daraltmayın. Yoksa Allah da size rızkını daraltır.

Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'in sözüne kulak verin ey cemaat: **"Ey Ademoğlu! Senin bağışta bulunman senin için daha hayırlıdır. Onu tutup vermemen senin için kötüdür. Yeteri kadar olan malın dolayısıyla ayıplanmazsın. (Bağışta bulunmaya) bakmakla yükümlü olduğundan başla! Veren el, alan elden daha hayırlıdır."** Bu hadisi Müslim rivayet eder. Ve şöyle buyurur: **"Sadakanın en faziletlisi, Ramazan'da verilen sadakadır."** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem insanların en cömerdi idi. Ramazan'da Cebrail aleyhisselam O'nunla bir araya geldiğinde en cömert halinde olurdu.

Ey Müslümanlar! Hayır mevsimleri, sayılı günler... Sonunda geçip giderler. Bu kısacık ayda ihmalkarlıkta bulunmaktan vazgeçin. Bu ayda yapılan farz, vacip ve sünnet

ibadetleri yapın ve adapları yerine getirin. **“İftarda acele ettikleri müddetçe insanlar hâlâ hayırlıdırlar.” “Bizim orucumuzla Ehl-i Kitab’ın orucu arasındaki fark sahur yemeğidir.” “Bir yudum suyla da olsa sahur yeyin.”** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem namaz kılmadan önce birkaç yaş hurma ile iftar ederdi. Yaş hurma olmazsa birkaç kuru hurma ile, kuru hurma da olmazsa birkaç yudum su içerdi. İftar edince şöyle derdi: **“Susuzluk gitti, damarlar ıslandı ve Allah’ın izniyle ecir sabit oldu.”**

“Kim unutarak yer ve içerse orucunu tamamlasın. Ona ancak Rabbi yedirmiş ve içirmiştir.” “Ne kefaret ne de kaza gerekir.” “Oruçlu iken kim istemeyerek kusarsa ona bir şey gerekmez. Kim de isteyerek kusarsa kaza etsin.” Uykudayken menisi çıkanın orucu bozulmaz fakat kendi isteği ile menisini çıkaranın orucu bozulur. **“Kim inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek Ramazan’da gece namazı kılarsa geçmiş günahları bağışlanır.” “Kim imamla birlikte kalkıp imam ayrılıncaya kadar namaz kılarsa ona tüm bir gece namaz kılmış sevabı yazılır.” “Kim bir oruçluyu iftar ettirirse, oruçlunun ecrinden bir şey eksilmeden o kimseye de aynı onun ecri vardır.” “Sizden biriniz oruçlu olduğu gün kötü söz söylemesin ve cahilce davranmasın. Şayet bir kimse ona söver ya da onunla kavga ederse “Ben oruçluyum, ben oruçluyum!” desin.”** Ramazan’da yapılan bir umre, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte yapılan bir hacca denktir.

Ey Müslümanlar! Orucunuz tamamlanmadan ve iftar vakti gelmeden iftar etmekten sakının. Şer’i bir özür olmadan oruç bozarak bu ayın hürmetini çiğnemeyin. Ebi Umame el-Bahili radıyallahu anh der ki: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu işittim: **“Bir ara ben uyurken bana iki adam geldi ve pazularımdan tuttular. Beni çetin bir dağa getirdiler ve “Çık!” dediler. “Ben buna güç yetiremem” dedim. “Biz onu sana kolaylaştırırız” dediler ve çıktım. Dağın tepesine gelince birden şiddetli sesler duydum. “Bu sesler de ne?” dedim. “Bu cehennem ehlinin ulumasıdır” dediler. Sonra beni alıp götürdüler. Bir de ne göreyim; ayaklarından asılmış, avurtları yarılmış bir topluluk, avurtlarından kan akıyor. “Bunlar da kim?” dedim. “Oruçları tamamlanmadan önce iftar edenler” dediler.”** Bu hadisi İbni Huzeyme ve İbni Hibban rivayet eder.

Müslüman kadın yatsı namazına ve teravih namazına gelirse koku sürünmekten ve fitneye yol açacak, imanı zayıf nefisleri meylettirecek, kötü insanları çekecek ve kalbinde hastalık olanları tahrik edecek süslü elbiseler giymekten kaçınmalıdır. Yabancı (mahremi olmayan) şoförle yalnız kalmaktan kaçınmalıdır. Çünkü bunun sonuçları hoş değildir ve nerede biteceği bilinmez. Zeynep es-Sekafiyye radıyallahu anha, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder. **“Sizden biri yatsı namazına gelirse o gece koku sürünmesin.”** Bir başka rivayette ise şöyle buyurur: **“Sizden biri mescide gelirse hiçbir koku sürünmesin.”** Bu iki hadisi, Müslim rivayet eder. Amra binti Abdurrahman, Aişe radıyallahu anh’ın şöyle dediğini rivayet eder: “Şayet Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kadınların sonradan ne yaptığını görseydi, İsrailoğulları’nın kadınlarının mescitlerden menedildiği gibi onları mescitlerden menederdi. Amra’ya “İsrailoğulları’nın kadınları mescidlerden menedildi mi?” diye sorulunca “Evet” dedi. Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Kadınların evlerinde kıldıkları namaz onlar için daha hayırlıdır. İbni Ömer radıyallahu anhuma, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet

eder: **“Kadınlarınızı mescidlerden alıkoymayın; evleri onlar için daha hayırlıdır.”** Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder. Ümmü Seleme radıyallahu anha, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Kadınlar için mescidlerin en hayırlısı evlerinin içidir.”** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder. İbni Mes'ud radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakleder: **"Kadının evinin içinde kıldığı namaz, evinin avlusunda kıldığı namazdan daha faziletlidir. Kendi özel odasında kıldığı namaz, evinin içinde kıldığı namazdan daha faziletlidir."** Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder.

Ey Müslümanlar! Bilmemenin ilacı sormaktır. Bilmediğinizi ve anlamadığınızı sorun. Kim bilgisizce bir şeyler yapmaya kalkışırsa yaptıkları kabul edilmez.

Ey Müslümanlar! Görenleri üzen bir manzara var ki bu, müslümanlar arasında yayılmış olan çirkin bir adet ve kötü bir olgudur. Bu olgu, Ramazan ayında yeme ve içmede israf etme olgusudur. Bu olgu, insanlardan bir çoğunu artan yemekleri çöpe atmaya sevk etmiştir. Oysa açlığını ve susuzluğunu giderecek bir şeyler arayan aç insanlar ve fakir aileler bulunmaktadır.

Allah’tan hakkıyla korkun ey Allah’ın kulları! Nimetlere böyle şükredilmez. **(İsraf etmeyin. Çünkü Allah israf edenleri sevmez.)** (6/el-En’am/141) **(Gereksiz yere saçıp savurma. Zira böylesine saçıp savuranlar şeytanların kardeşleridirler. Çünkü şeytan Rabbine karşı çok nankördür.)** (17/el-İsra/26-27) Orta yollu olun; orta yollu olmak güzel bir şeydir. Ölçülü olarak infak edin. **(Eli sıkı olma. Büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır, kaybettiklerinin hasretini çeker durursun.)** (17/el-İsra/29) İsrafta hayır yoktur ve hayırda da israf yoktur. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(Eğer şükrederseniz, elbette size artıracağım. Eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir.)** (14/İbrahim/7)

Ey Müslümanlar! Her oruçlunun her gün ve gecede kabul olunan bir duası vardır. Onun için kabul kapıları açılır. Ebu Said el-Hudri radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Her müslümanın her gün ve gecede kabul olunan bir duası vardır.”** Bu hadisi Bezzar rivayet eder. Amr ibnu’l-Âs radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Şüphesiz ki oruçlunun iftar anında reddedilmeyen bir duası vardır.”** Bu hadisi İbni Mace rivayet eder.

Bu mübarek ayda kendiniz için, aileniz ve akrabalarınız için hayır dualarını çokça yapın. Ellerinizi kaldırın ve dünyanın her yerinde güçsüz düşürülmüş, yurtlarından çıkarılmış ve esir edilmiş din kardeşlerinize yardım etmesi için Allah’a yalvarın. İslam ümmeti bugün, en zor dönemlerinden birini geçirmektedir. Entrikalar çevrilmekte ve tuzaklar kurulmaktadır. Allah’tan başka sığınacak yerimiz yok. Ancak O’na tevekkül ederiz. Her türlü faciaya ve belaya karşı O’ndan yardım dileriz. Allah’a ısrarla dua edin; şikayetlerinizi ve çağrınızı O’na sunun. Duanın kabulüne engel olan unsurlardan sakının. İman silahıyla silahlanın. Bilin ki bu; ümmetin uykusundan uyanması, dostunu ve düşmanını bilmesi; teori ve pratikte dinine dönmesi için Allah’ın bir imtihanıdır.

Aile Hayatı

Şeyh Muhammed b. Abdullah es-Sübeyl
Mekke, 28.08.1424 Hicri – 24.10.2003 Miladi

Ey Allah'ın kulları!.. Allah'tan hakkıyla korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin! **(Adını kullanarak birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık haklarına riayetsizlikten de sakının. Şüphesiz Allah, sizin üzerinizde gözetleyicidir.)** (4/en-Nisâ/1)

Bilin ki ey Allah'ın kulları, Allah azze ve celle bizlere nimetlerini hatırlatmakta, lütfuna ve ihsanına delâlet eden ayetlerini açıklamaktadır. Allah Subhânehu şöyle buyurur: **(Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O'nun (varlığının) delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.)** (30/er-Rûm/21) Bu ayet-i kerimede Allah celle ve alâ, kullarına bağışladığı büyük bir nimete işaret etmektedir. Bu nimet; bu dünyada yakınlık ve sevinç, huzur ve sükunet gerçekleşmesini sağlayan karı-koca arasındaki aile ilişkisidir. Bu nedenle kulun bu ilişkiyi hakkıyla gözetmesi, bu ilişkinin kurulduktan sonra kopmasına sebep olmaması gerekir.

Allah'ın kulları!.. Allah kullarını dünyalık işleri tasarlama ve onları idare etme noktasında ve dünya ve ahiret mutluluğuna ulaştıracak faktörler açısından farklı farklı yaratmıştır. Bu farklılık dolayısıyla Allah, insanları yöneten ve yönetilen olarak yaratmış, milletlerinin işlerini idare eden yöneticiler seçmiştir. Erkeği ev halkına idareci tayin etmiş, kadına da kocasının evinin yönetimini vermiştir.

Aile, hayatın direği ve mutluluğun temelidir. Nefislerin huzuru ve istikrarıdır. Aile, ancak erkek görevini yerine getirdiğinde ıslah olur. Ev halkının işleri düzelir ve geçimleri güzel olur. Kadın için de aynı durum geçerlidir. Müslüman kadına düşen görev, çocuklarına ve kocasına karşı görevlerini yerine getirerek buna katkıda bulunmaktır. Ev, yaşamın ilk okuludur. Allah'ın izniyle yeni yetişen nesilleri ıslah eden , onları temiz yaşama ve dünya ve ahiret mutluluğuna düzgün bir İslami terbiye ile eğiten temel etkendir.

Allah'ın kulları! İnsanlardan bir çoğu bugün boşanma hastalığına tutulmuş, boşanmayı basit bir iş saymaktadır. Onlardan biri en ufak bir nedenle hanımını boşar. Yaptığı bütün iyilikleri unutur ve ona zulmeder. Kendine ve çocuklarına zulmeder. Sonra kaçırdığına pişman olup üzülür. Bunun sebebi çoğunlukla çabuk öfkelenmek, ani tepki göstermek ve kötü ahlaktır. Yuva yıkılır ve aile dağılır.

Erkek, kendine ve sinirlerine hakim olmalı ve eşine öfkelenmemelidir. Aşırı öfkeden kaynaklanan bu gibi durumlarda, bulunduğu vaziyeti değiştirmesi gerekir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, kişiyi öfke anında vaziyetini değiştirmeye yönlendirmiştir. Ayakta ise oturur, oturuyorsa yatıp uzanır veya işler düzelinceye kadar, öfkesi geçip eski sağlıklı haline dönünceye kadar evden çıkar. Ayrıca; Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kadın hakkındaki öğüdünü hatırlamalıdır. Müslim'in, Ebu Hureyre radıyallahu anh kanalıyla rivayet ettiği hadiste, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kadınlara iyilikle davranın; çünkü onlar kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Şüphesiz kaburga kemiğinin en eğri yeri en üstüdür. Düzeltmeye kalkarsan kırarsın. Öylece bırakırsan eğri olarak**

kalır. Kadınlara iyilikle davranın." Ve şöyle buyurur: **"Mü'min erkek mü'min kadına buğzetmez. Onun bir huyundan hoşlanmazsa bir diğerinden hoşlanır."** Bu nebevi direktif güzel ahlaka ve iyilikle geçinmeye sevkeden en büyük etkendir. Erkek, eşindeki güzel huyları ve kendisine uygun yönleri gözetmeli ve hoşlanmadığı huyları karşısında bunları göz önünde bulundurmalıdır. Koca, karısındaki iyi huyları ve sevdiği yönleri düşününce ve ona kızıp kötü muamele yapma sebebine baktığında, eğer insaf sahibi biri ise bir çok güzel yönün yanında eriyip giden kötü yönlerini görmezden gelir.

Akıllı kimse, mükemmelliğin imkansız olduğunu bilmelidir. Kişi kendi huylarına baksa ve kendisini incelese, karısındaki gibi ve belki de daha çok kusur bulur. Neredeyse eşiyle ve hiçbir akrabası veya arkadaşıyla içten bir ilişkisinin olmadığını görür. Bu nedenle, Allah azze ve celle'nin şu buyruğunu hatırlamalıdır: **(Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmazsanız (biliniz ki) Allah'ın hakkınızda çok hayırlı kılacağı bir şeyden de hoşlanmamış olabilirsiniz.)** (4/en-Nisâ/19)

Ey Allah'ın kulları! Aklı selim, bozulmamış fıtrat ve insaflı kalp, kadının hakkını yemekten imtina eder. Şerefli bir insan, kendisinden uzakta büyüyen, sonra kendisi ile arasında ilişki kurulan ve onlardan herbirinin nefsi diğerinde sükunet bulan güçsüz bir kadına zulmetmeyi doğru görmez. Allah Subhânehu ve Teâlâ şöyle buyurur: **(Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O'nun (varlığının) delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.)** (30/er-Rûm/21)

Bu sevgi ve merhametle birlikte kadın, kocasına itaate bağlı kalmalıdır. Evinin işlerini görmeli ve kocasının gönlünü hoş tutmalıdır. Bütün bunlardan sonra da erkek, karısına zarar ve darlık vermeye, onu aşağılamaya, hakkını yemeye ve dövmeye, basit bir nedenle ondan ayrılmaya ve boşanmaya cüret etmemelidir.

Ey Allah'ın kendisine izzet ve şeref, korunma ve iffet bağışladığı kadın! Allah, kadını ailenin eğitimcisi ve temel direği olarak yaratmıştır. Ahlakını güzelleştirerek ve kocana iyi davranarak sana verilen nimeti koru! Şüphesiz kocanın hakkı büyüktür. Kocana itaatinin ve hizmetinin, onun işlerini görmenin ve ona sabretmenin, dinine ve kişiliğine zarar vermeyen şeyleri görmezden gelmenin; kötü zanlardan, asılsız kuruntulara dayanan ithamlardan ve eziyet verici sözlerden uzak durmanın karşılığını Allah'tan bekle. İşittiğin karı-koca sorunlarından, sonucunda ailelerin parçalanmasından ve çocukların darmadağın olmasından ibret al!..

Ey erkekler ve kadınlar! Sizden her biriniz aradaki güzel ilişkiyi korusun. Hayat arkadaşından gelebilecek şeylere sabretsin. Güzel ahlakla ve iyi geçimlilikle vasıflansın. Hayat arkadaşında hoşlanmadığı bir şey görürse yumuşak başlılıkla karşılık versin ve öfkesi geçip kendine gelinceye kadar onu bağışlasın. Hayat arkadaşının iyiliğini itiraf etsin. Eşlerden her birinin diğeri üzerinde hakları olduğunu ve bunların mutlaka yerine getirilmesi gerektiğini hatırlayın. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde belli hakları vardır. Ancak erkekler, kadınlara göre bir derece üstünlüğe sahiptir.)** (2/el-Bakara/228)

Allah'tan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları!.. Sabır ve yumuşak başlılıkla donanın. Bazı şeyleri görmezden gelin. Çünkü mükemmellik imkansızdır. Bağışlamak ise, değerli insanların niteliklerindendir.

Kovulmuş şeytandan, Allah'a sığınırım: **(Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmazsanız (biliniz ki) Allah'ın hakkınızda çok hayırlı kılacağı bir şeyden de hoşlanmamış olabilirsiniz.)** (4/en-Nisâ/19)

Allah'tan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! O'ndan hakkıyla korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin.

Bilin ki, Allah Subhânehu ve Teâlâ bazı vakitleri diğerlerinden daha faziletli kılmıştır. Bazı ayları, günleri ve geceleri de diğerlerinden daha şerefli kılmıştır. Onları, mü'min kullarının kazanç elde ettiği vakitler olarak belirlemiştir. Bu vakitlerin en önemlisi ve en faziletlisi, kendisinde Kur'an indirilen Ramazan ayıdır. Allah Subhânehu ve Teâlâ, Ramazan ayını mübarek bir ay ve hayır mevsimlerinden yüce bir mevsim kılmıştır. Ramazan ayında Rabb Subhânehu ve Teâlâ, dereceleri artırarak ve günahları bağışlayarak kullarına iyilikte bulunur. Ramazan ayının gelmesi yakındır; onu sevinçle karşılayın! **(İşte bunlarla sevinsinler; bu onların (dünya malı olarak) topladıklarından daha hayırlıdır.)** (10/Yunus/58)

Ramazan ayında, bin geceden daha hayırlı bir gece (Kadir gecesi) vardır. Allah, Ramazan orucunu farz kılmış, gece namazını (teravihi) ise nafile kılmıştır. Ramazan'da bir oruçluyu iftar ettirenin bu yaptığı, günahlarının bağışlanmasına ve cehennemden azât edilmesine vesile olur. Oruçlunun sevabından hiçbir şey eksilmeksizin kendisine de aynı sevap yazılır.

Ramazan ayının, başlangıcı rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennemden azât olmaktır. Kim Ramazan ayında bir oruçluyu doyurursa, Allah ona peygamberinin havzından bir yudum içirir ki cennete girinceye kadar bir daha asla susamaz. **(O Ramazan ayı ki Kur'an onda indirilmiştir. (O Kur'an) insanları hidayete erdirmek, doğru yolu ve hak ile batılı ayırdeden hükümleri açıklamak üzere indirilmiştir. Sizden her kim bu aya erişirse orucunu tutsun. Kim de hastalanır veya yolculukta olursa, o günler sayısınca diğer günlerde (tutsun). Allah size kolaylık diler, güçlük istemez. Tâ ki böylelikle o sayılı günleri tamamlayasınız, sizi hidayete erdirdiğine karşılık Allah'ı yüceltesiniz ve tâ ki şükredesiniz.)** (2/el-Bakara/185)

Allah'ın kulları!.. Allah Teâlâ, size ilk olarak kendi ismini zikrettiği bir emirle emreder ve şöyle buyurur**: (Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin.)** (33/el-Ahzâb/56)

Dünya Hayatı

Şeyh Abdulbâri es-Sübeyti
Medine, 21.08.1424 Hicri – 17.10.2003 Miladi

Şüphesiz dünya bir imtihan yurdudur ve ahiret için ekip dikilecek yerdir. Ürününü yarın ahirette almak üzere insanlar, bugün orada ekim yaparlar. Allah Tebârake ve Teâlâ şöyle buyurur: **(O, hanginizin daha güzel iş yapacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstündür, bağışlayandır.)** *(67/el-Mülk/2)*

Dünya sonunda yok olacaktır. Allah Tebârake ve Teâlâ şöyle buyurur: **(Yer üzerinde bulunan her şey fânidir. Yalnız celâl ve ikram sahibi Rabbinin yüzü (zâtı) baki kalacaktır.)** *(55/er-Rahman/26-27)* Dünyanın

ömrü, ahiret hayatının yanında oldukça azdır. Allah Tebârake ve Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar dünya hayatı ile ferahlanmaktalar. Oysa dünya hayatı ahiret hayatının yanında bir yol azığından ibarettir.)** *(13/er-Ra'd/26)*

Müstevred b. Şeddâd, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurduğunu bildirir: **"Sizden biri parmağını denize sokup çıkardıktan sonra parmağında ne kaldığına baksın; ki dünya, ahirete göre bundan başka bir şey değildir."** Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder.

İbni Mes'ud'dan ise şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bir hasırın üzerine uzandı ve hasır O'nun yan tarafına iz yaptı. O'na denildi ki: "Seni ondan (hasırdan) koruyacak bir şey getirelim mi?" Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Ben kim, dünya kim! Ben ve dünya ancak, bir ağacın altında gölgelenen, sonra çekip giderek onu terk eden bir yolcu gibiyiz."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Dünya, sonsuza dek kalınacak yer değildir. Bilakis, kendisinden geçilip gidilen bir yerdir. Ademoğlu bu dünyaya ayak bastığından beri orada, Rabbi'ne giden bir yolcudur. Yolculuğunun müddeti ise, kendisi için yazılmış olan ömrüdür. Ömür, insanın yolculuğunun süresidir. Sonra, yolculuğunun aşamaları olarak günler ve geceler yaratılmıştır. Her gün ve her gece, bu aşamalardan biridir. Yolculuk bitinceye kadar bu aşamalar arka arkaya katedilir. Akıllı ve uyanık kimse, her bir aşamayı göz önünde bulundurarak, onu sağ-salim ve kazançlı olarak geçmeye özen gösteren ve bir aşamayı katedince diğerini göz önüne alandır.

İşte bunlar, dünyanın gerçekleridir. Yeryüzünün çekiciliği ve dünya fitneleri, kalbi bu fitneleri düşünmekten alıkoyar. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem hadis-i şerifte şöyle buyurur: **"Şüphesiz dünya tatlıdır, yeşildir (görüntüsü güzeldir)."** Bir şey tatlı ve görüntüsü güzel olursa, insanın aklını başından alır. Dünya da işte böyle tatlıdır ve görüntüsü güzeldir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Muhakkak ki Allah sizleri onda (dünyada, birbirini takip eden) halifeler kılar ve nasıl amel işlediğinize bakar."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder. Yani, dünyaya mı yoksa ahirete mi öncelik verdiğinize bakar.

Kur'an-ı Kerim dünyayı parlaklığıyla, açan bir çiçeğe benzetmiştir. Güzel görünüşü ile akılları başlarından alır ve kalpleri kendisine çeker. Sonra çok geçmeden solar ve parlaklığı yok olur. Rüzgar onu alır götürür ve sanki hiç var olmamış gibidir. İşte

dünya da tıpkı böyledir. Aldatıcı ve sahte bir güzelliktir. Nefisler ona yönelip akıllar ona takılı kalınca günleri solar ve parlaklığı giderek samana dönüşür. Oyun ve eğlencesinin sahte olduğu ortaya çıkar. Allah Teâlâ ne doğru buyurur: **(Ey Muhammed! Sen onlara dünya hayatının misalini ver. Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, bu su sayesinde yeryüzünün bitkileri (her renk ve çiçekten) birbirine karışmış, nihayet bir çöp kırıntısı olmuştur. Rüzgarlar onu savurur gider. Allah her şeye muktedirdir. Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Bakî kalacak olan iyi ameller ise, Rabbinin katında, sevapça da, ümit yönünden de daha hayırlıdır.)** *(18/el-Kehf/45-46)*

İşte bu ince anlatım, İslam ölçüsündeki dünya gerçeğini açıkça ortaya koyar. Tâ ki insanlar dünyaya kul-köle olmasınlar. Parlaklığı onları kendine çekmesin ve insanlar onu, ahiret nimetlerine tercih etmesin. Kulun daha çok haram işlemek ve gelip geçici dünya malı toplamak için dünyası karşılığında dinini satması kesinlikle doğru bir görüş değildir.

İnsanlar, dünya malı edinme fırsatını kaçırma korkusuyla ve daha çok elde etmek arzusuyla dünyanın peşinden koşmaktadır. Bu uğurda değerli vakitlerini harcamakta ve zorluklara katlanmaktadırlar. Oysa namazı ihmal edebilmekte ve cemaatten geri kalabilmektedirler. İbadetlerde ve Kur'an okumada gevşeklik gösterebilmekte, sadaka vermede ve Allah yolunda harcamada ağır davranabilmektedirler.

Dünya hayatı ne kadar da nimetlerinin zirvesine ulaşırsa ulaşsın, ahiret hayatının nimetlerinin zerre miktarının değerine ulaşamaz. Dünyadaki en büyük musibetler ve zorluklar, ahiret yurdunun nimetleri önünde basit kalır ve cehennem azabının küçük bir miktarına bile denk olamaz.

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ümmeti için, kendilerine dünyalıkların bolca verilmesinden ve onların da dünyaya kanmasından korkardı. Buhari ve Müslim'in Sahihleri'nde, Amr b. Afv'tan şu rivayet edilir: **"Sevinin ve sizi sevindiren şeyi ümit edin. Allah'a yemin olsun ki, sizler için fakirlikten korkmuyorum. Ben size dünyanın genişlemesinden korkuyorum. Sizden öncekilere dünya genişlemişti de, hemen dünya için birbirleriyle boğuşmaya başladılar ve helak oldular. Genişleyen dünyanın onlar gibi sizi de helak etmesinden korkuyorum."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Sahih-i Müslim'de ise, Abdullah b. Amr radıyallahu anh, radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder**: "Size İran ve Bizans açılınca nasıl bir kavim olacaksınız?"** Abdurrahman b. Avf "Allah'ın emrettiği gibi oluruz" deyince şöyle buyurur: **"Ya da bundan başkası olur. Birbirinizle rekabet edersiniz, sonra birbirinizi haset edersiniz, sonra birbirinize düşmanlık edersiniz ve sonra birbirinize buğzedersiniz."** Bunlar dünya malının çokluğunun bazı sonuçları… Rekabet ve daha sonra birbirini çekememezlik, kavga ve kan dökme…Dünya malı çokluğunun bir sonucu da lüks yaşantıya dalmak, Allah'ı ve ahiret gününü unutmak, günahlara ve masiyetlere düşmektir. Hasan el-Basri rahimehullah'ın şöyle dediği nakledilir: "Dünya kendileri için onlara bırakılmış bir emanet olan insanlara Allah rahmet eylesin. Onu güvendikleri kimselere emanet verip yükten kurtulmuş hafif bir şekilde göçüp gittiler." Malik b. Dinar şöyle der: "Dünya için üzüldüğün ölçüde ahiret kaygısını kalbinden çıkar. Ahiret için üzüldüğün ölçüde de dünya kaygısını kalbinden çıkar."

Dünya sevgisi bazı insanların kalbine hakim olmuş ve görüntüsü, onu kendisine meylettirmiştir. Bütün gayretini dünyaya verir ve onun için çaba gösterirler. Allah'ı bırakıp dünyaya ibadet ederler/ kul-köle olurlar ve dünyayı, ahiret nimetlerine tercih ederler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Dinara kul olanın, dirheme kul olanın, elbiseye kul olanın burnu yere sürtülsün. Kendilerine verilince razı olur, verilmezse kızar."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Bazıları da fakirlik ve miskinlik elbisesi giyerek zillete bürünür. Temiz ve helal şeyleri terk eder. Kendilerine ibadete verme ve ahiret için çalışmayı tercih etme bahanesiyle tekke ve zaviyelere sığınırlar. Sonra da tembellik ve rahata alışma hastalığına yakalanırlar. İnsanların eline ve bağışlarına, verecekleri yiyecek ve içeceğe göz dikme illetine tutulurlar. Yeryüzünü düzeltme ve imar görevini terk ederler. Böylece kötülük ehli yeryüzünde istediğini yapar ve sapıklık icat ederler, onu istedikleri gibi şekillendirirler. Şüphesiz dünya ve din işleri arasında dengeyi kuramamak, İslam ümmetini zayıf düşürmüş ve diğer ümmetlere liderlik yapma rolünden alıkoymuştur.

İslam, temiz ve helal şeyleri haram kılmaz. Kişisel ve toplumsal yararlar, yiyecekleri,içecekleri ve malları kötülemez. **(De ki: "Allah'ın kulları için çıkardığı zinetleri ve tertemiz rızıkları kim haram kılmış?")** *(7/el-A'raf/32)* Az önce bahsedilenlerden dünyanın imarı, uygarlığın kurulması ve zenginliklerinden faydalanılması için çalışmanın terk edilmesi gerektiği anlaşılmamalıdır. Bilakis kastedilen, kişinin dünya nimetlerinden Allah'ın izin verdiği sınırlar içinde yararlanmasıdır. Dünya malının kişi için aldatıcı olmaması ve kişinin onu, her türlü değerin üzerine çıkarmamasıdır. Dünya nimetlerinin insana şuurunu kaybettirmemesi, dinini ve ahlakını bozmamasıdır.

İslam'ın kötülediği dünya, şehvetler ve oyun ve eğlence dünyasıdır. Hak ve ödevlerin yerine getirilmediği, haramların basit görüldüğü bir dünyadır. Gaflet ve ahmaklığın hakim olduğu bir dünyadır. Allah'tan ve ahiret gününden alıkoyan bir dünyadır. Allah, dünyanın bizim mülkümüz olmasını istemiştir. Fakat basit insanlar bunu kabul etmeyip dünyaya mülk olmak istemektedirler.

Bu konuda örnek alınması gereken ölçü, din ve dünyayı sabırla fakirliği, takva ile zenginliği birlikte yaşamaktır. Bu nedenle Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Salih kimsenin sahip olduğu salih mal ne güzeldir!"** Bu hadisi Buhari rivayet eder. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Rabbine şöyle dua eder: **"Allah'ım! İşimin koruyucusu olan dinimi ıslah et. Yaşantı yerim olan dünyamı ıslah et. Dönüş yerim olan ahiretimi ıslah et. Hayatı benim için her hayrın artmasına aracı kıl ve ölümü benim için her kötülükten kurtulup rahat etme aracı kıl."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Dünya işleri ile ahiret işlerini birbirinden ayırmak, hiç şüphesiz ümmetimizin geri kalmasının ve çağrısını dünyaya yayamamasının sebebidir. Çünkü bazı insanlar dünyanın kötülenmesinden, dünya hayatının ihmal edilmesi ve dünyanın imarının terk edilmesi gerektiğini anladılar. Dünya hayatını ıslah edilip geliştirmekten, iyiliği emredip kötülükten sakındırmaktan geri durmak gerektiğini sandılar. Bu yanlış anlayış da onlarda dinin reddettiği kötü bir olumsuzluk ve inziva, zayıflık ve tembellik doğurmuştur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Yine onlardan; "Ey Rabbimiz! Bize dünyada bir güzellik ve ahirette de bir güzellik ver ve bizi ateş azabından koru!" diyenler vardır.)** *(2/el-Bakara/201)* Dünyadaki güzellik noktaları; sıhhat ve afiyet, rahat bir ev, geniş bir rızık, faydalı bir ilim, sahih bir amel, iyi bir araba gibi

dünyalık bütün istekleri kapsar. Ahiretteki güzelliklerin en üstünü ise cennete girmektir. Onun ardından, kabirlerden diriliş günü güvende olmak ve hesabın kolay olması gelir. Sahabiler, İslam'ı anlamada örnek ve önderdir. Ticaret ve ziraat gibi kazancı elde etme yollarına sarılırlar, ilim talep ederler, Allah yolunda vakitlerini, canlarını ve mallarını harcarlardı. Onların arasında kibirli olmayan zenginler ve iffetli fakirler vardı. Asla dünya için savaşmadılar. Ülkeleri fethettiler ve şehirler inşa ettiler. Devletler kurdular ve İslam'ı yaydılar. Sahabenin büyüklerinden bazıları zenginlerden idi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem hiçbir zaman onları mallarını terk etmeye ve ticaretle uğraşmayı bırakmaya çağırmadı. Süfyan b. Uyeyne şöyle der: "Durumunu düzeltecek kadarını dünyadan talep etmen dünya sevgisinden değildir." Said b. Müseyyib'in şöyle dediği nakledilir: "Kendisiyle borcunu ödeyeceği, ırzını koruyacağı ve ölürse arkasındakine miras bırakacağı malı talep etmeyende hayır yoktur."

Doğru İslam anlayışında dünya, şeriatın gayelerini gerçekleştirmek ve ahiret için bir araçtır. Çünkü bozuk olursa onun bozukluğu dinin eksikliğine yol açabilir. Hiç şüphesiz din ehlinin güçsüzlüğü, güvenlik ve rızık azlığı ve öldürülme derecesine ulaşırsa Müslüman'ın, "Ben dinimi koruyorum ve dünyayı terk ediyorum; onunla istenildiği gibi oynansın ve ifsat edilsin" demesi kabul edilmez. Çünkü dünyasının ve işlerinin bozuk olmasıyla birlikte durumu iyi olana, bu bozukluk mutlaka sirayet edecektir. Kimin de dünyası ve işleri düzgün olmasına rağmen durumu bozuksa, dünyasının ve işlerinin düzgün olmasının tadını bulamaz. Çünkü insan kendisi başlı başına bir dünyadır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'ın sana verdiğinden (O'nun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu gözet, ama dünyadan da nasibini unutma! Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de (insanlara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez.)** *(28/el-Kasas/77)*

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar, sadece bu dünya hayatının dış yüzünü bilirler. Ahiretten ise onlar hep gafildirler.)** *(30/er-Rum/7)* Kur'ân, hayata bakışı dar ve sınırlı olan insanların durumunu anlatır. Onlar, hayatın görünen yüzünü, oyun ve eğlencelerini, dünya işlerini ve kazançlarını, binalarını, şehvetlerini, heva ve heveslerini bilirler. Dünyanın iç yüzünü, zararlarını, yorgunluklarını ve yok olacağını bilmezler. Aişe radıyallahu anha Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu bildirir: **"Dünya yurdu olmayanın yurdu ve malı olmayanın malıdır. Aklı olmayan ise onun için biriktirir."** Bu hadisi İmam Ahmed Müsned'de rivayet eder. Yeryüzünde ebedi kalacakmış gibi davranan o insanlar, ne kadar toplarlarsa toplasınlar, yeryüzünün hazinelerine sahip olurlarsa olsunlar, dünyadan istediklerini elde edemezler ve sürekli bir maddi açıklık içindedirler.

Allah Teâlâ şöyle buyurur**: (Ve eğer dileseydik onu o âyetlerle yüceltirdik, fakat o dünyaya saplandı kaldı ve kendi keyfinin ardına düştü. Artık onun ibret verici hali o köpeğin haline benzer ki, üzerine varsan da dilini uzatır solur, bıraksan da solur.)** *(7/el-A'raf/176)*

Kalplerin Amelleri

Şeyh Salih b. Humeyd
Mekke, 20.09.1424 Hicri – 14.11.2003 Miladi

Ey insanlar! Sizlere ve kendi nefsime Allah azze ve celle'den hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Allah'tan hakkıyla korkun ki Allah da size merhamet etsin. Gözünden hiç bir zaman kaçmadığınız Allah'ı gözetin ve size verdiği nimetlerin hiç arkası gelmeyene şükredin. Kendisine daima ihtiyaç duyduğunuz Allah'a ibadet edin ve hükmünün dışına çıkamadığınız Rabbinize boyun eğin. **(Bilin ki Allah, gönüllerinizdekini bilir. Bu sebeple Allah'tan sakının. Ve bilin ki, Allah Ğafûr'dur, Halîm'dir.)** *(2/el-Bakara/235)*

Ey Müslümanlar!.. Allah azze ve celle kullarına, sevapların katlandığı ve günahların silindiği hayır mevsimleri ve mübarek günler bağışlamıştır. Bunlar, hayırda yarışanların birbirleriyle yarıştığı mevsimlerdir ve o mevsimlerde arınan -Allah'a yemin olsun ki- felaha ermiştir. Yeryüzünde ebedi kalacakmış gibi davranan ve dünya hayatını tercih eden ise hüsrana uğramıştır.

Ey Allah'ın kulları!.. İçinde bulunduğunuz bu ay, ayların en faziletlisidir. Kur'an bu ayda inmiştir. Bu ayda cennet kapıları açılır ve cehennem kapıları kapanır. Oruç tutanın orucu, Allah katında kendisine şefaatçi olur. Oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha hoştur.

İçinde bulunduğunuz bu ay, Kur'an ayıdır. Sadaka ve cömertlik ayıdır. Teravih ve teheccüd ayıdır. Rabbimiz, hızla geçip gitmesine işaret ederek bu ayı, "sayılı günler" olarak nitelemiştir. İşte sizler son on günün başındasınız ve bu on gün, en hayırlı on gündür. Nefsinize başvurup hiç muhasebe yaptınız mı? Ey hayır isteyen! Hayra yönel!.. Ey kötülük isteyen! Kötülükten geri dur! Bu ayda, Allah'ın cehennemden azat ettikleri vardır.

Gaflet yerleşip süresi uzadıkça, Allah yoluna koyulanların gayreti azalır ve ibadet edenlerin kararlılığı zayıflar. Söz çoğalır ve fiil azalır. Lâ havle velâ kuvvete illâ billahi'l Aliyyi'l Azîm!..

Ey kardeşler!.. Ciddi bir muhasebenin yapılmasına yardımcı olan etkenlerden biri de; kulun, kalplerin amellerine bakmasıdır. Kur'an'ı düşünme ile arası nasıl? Allah'ı hatırladığında huşûsu nasıl? Kimin arzusu ahiret olursa, Allah onun dağınıklığını giderir.

Allah'ın kulları!.. Kalplerin amelleri isteyenlerin isteği ve ibadet edenlerin arzusudur. İhlas sahipleri onları elde etmek için çalışır. Kalplerin amelleri, amellerin aslıdır. Âzâların amelleri kalplerin amellerine tâbidir ve onlara dayanır. Şeyhulislam İbni Teymiyye rahimehullah şöyle der: "Kalplerin amelleri imanın asıllarından ve dinin kaidelerindendir. Allah'ı sevmek, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i sevmek, Allah'a tevekkül etmek ve dini O'na has kılmak, O'nun nimetlerine şükretmek ve hükmüne sabretmek, O'ndan korkmak ve O'nun katında olanı ümit etmek gibi..." Ve şöyle der: "Kalplerin amellerinde insanlardan kimi kendisine zulmeder, kimi ortadadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçmek için yarışır."

Ey Müslümanlar!.. Kalplerin amelleri en önemli görevlerden, en büyük ibadetlerden ve en üstün amellerdendir. Bu ameller her an için ve tüm mükelleflere vaciptir ve iman şubelerinin en önemlilerindendir. Bedenin düzgünlüğü kalbin düzgünlüğü ile bağlantılıdır. Sahih hadiste şöyle buyrulur: **"Dikkat edin; bedende bir et parçası var ki, o düzgün olursa bütün beden düzgün olur, o bozuk olursa bütün beden bozuk olur. Dikkat edin; o kalptir."**

Kalbin kulluğu diğer âzâların kulluğundan daha büyük, daha çok ve devamlıdır. Kulun âzâlarının yaptığı hareketlerin düzgünlüğü, kalbinin hareketlerinin düzgünlüğü ölçüsüncedir. Kalp sağlıklı olursa, Allah sevgisi, Allah'ın sevdiği şeylerin sevgisi, Allah korkusu ve Allah'ı kızdıracak şeylere düşme korkusu ile dolu olursa tüm âzâlarının hareketleri düzgün olur.

Bu değerli ayda salih amellerinizle Allah'a yaklaşırken ve içinde bulunduğunuz şerefli günleri değerlendirirken, bu yüce olay hakkında daha geniş düşünmek üzere kendinizi hesaba çekin. Kalplerin amellerinde büyük rolü olan iki önemli noktaya; ihsan ve murâkabe (Allah'ı gözetme) vasıflarına bakın ve bunlar üzerinde düşünün.

İhsan, imanın özüdür. Ruhu ve mükemmelliğidir. Daha da ötesi ihsan sıfatı, tüm ibadet niteliklerini ve rütbelerini bir arada bulundurur. İbadetlerin hepsi ihsana bağlıdır. İhsan, bütün iman şubelerini ve kalbi amelleri bünyesinde toplar. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem **"İhsan; Allah'a, O'nu görürcesine ibadet etmendir"** buyurmuşken, nasıl böyle olmasın? İyilikte (ihsanda) bulunun; çünkü Allah iyilikte bulunanları/ihsan sahiplerini sever. Bunun için gayret gösterin; çünkü Allah'ın rahmeti ihsan edenlere yakındır. Sevinin; çünkü ihsanın karşılığı ancak ihsandır!.

Ey kardeşler!.. İhsan, Müslümanın amelini, Allah azze ve celle'nin kendisini gördüğünü ve ilmiyle kendisini kuşattığını bilen bir kimse bilinciyle, en iyi şekilde yapmasını gerektirir.

Murâkabe ise; kalbin, Allah'ın kendine yakın olduğunu bilmesidir. Kim gizli hallerinde Allah'ı gözetirse, aşikar hallerinde de Allah onu korur. Görünmeyen düşüncelerde Allah'ı gözetmek, görünen hareketleri korur.

Ey Müslümanlar!.. Sizler bu üstün günlerde, Ramazan'ın mübarek son on gününün başındasınız. Bu son on günde, beklenecek en üstün şeylerden biri olan Kadir Gecesi vardır. Kim o gecede inanarak ve ecrini Allah'tan bekleyerek gece ibadetine kalkarsa geçmiş günahları bağışlanır. Vakit, kendimizi gözden geçirme vaktidir. Ey hayır isteyen! Hayra yönel!.. Ey kötülük isteyen! Kötülükten geri dur!

Kalplerin amellerinden biri var ki; ciddi bir şekilde ibadet etmeye gayret edenler mutlaka onu gerçekleştirmeye çalışır. Bu amel, huşûdur. Kendinizi huşû açısından hesaba çekin! **(İman edenlerin Allah'ı anma ve O'ndan inen Kur'an sebebiyle kalplerinin ürpermesi zamanı gelmedi mi?)** *(57/el-Hadid/16)*

Huşû; Allah'a saygıyı ve sevgiyi,Allah'a boyun eğmeyi ve önünde alçalmayı bir arada bulundurur. Kalp, Rabb celle ve alâ'nın büyüklüğünü ne kadar çok hatırlarsa huşûsu da o kadar çok olur. Kalp ancak, Allah'ın kendini görüp gözettiğinden gafil olduğunda sapar.

Huşû; kalbin, Rabbin önünde boyun eğerek ve alçalarak durmasıdır. Huşû; kalbin incelmesi ve yumuşamasıdır. Kalp huşûlu olursa, diğer âzâlar buna tâbi olur. Kalp huşûlu olursa; kulak, göz, baş, yüz, ses ve diğer âzâlar da huşûlu olur. Nebimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in, rükûda iken şöyle buyurduğu sahih olarak rivayet edilir: **"Kulağım, gözüm, beynim ve kemiğim sana boyun eğdi."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Kalbin huşûsu, kötü düşüncelerden ve isteklerden, hevâ ve hevese uyma sonucu oluşan isteklerden geri durmasıdır. Kalp huşûlu olursa büyüklenme ve kibir görüntüsü yok olur.

Ey Müslümanlar!.. Kalplerin Rabbini tanımasındaki ve Allah'ın sıfatlarını gözetmesindeki farklılığa göre kalplerdeki huşû da farklı farklıdır. Allah'ın kendine yakın olduğunu ve gizli hallerini bildiğini, her hareketini gördüğünü bilen, Allah'tan hakkıyla korkar. Kalbi, Allah'ın yüceliğine ve mükemmelliğine muttali olanın, Rabbine sevgisi artar ve O'na kavuşma arzusu büyür. Allah'ın azabını ve intikam aldığını, haramları hakkındaki duyarlılığını bilen, O'ndan korkar ve kalbi O'nun önünde eğilir. Selef'ten bazıları şöyle der: "Kalpleri huşûlu oldu ve gözleri kapandı." Huşûnun en mükemmeli, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in huşûsudur. Namaza kalktığı zaman, Allah için tevâzu göstererek başını eğer, sağa-sola bakmaz ve konuşmaz, kendisinden gizli bir ağlama sesi duyulurdu.

Ey Müslümanlar!.. Kendinizi hesaba çekin ve Rabbinizin bağışlarına maruz kalmaya çalışın. Allah'ın huşû sahibi salih kullarını örnek alın. **(Ağlayarak yüz üstü yere kapanırlar)** *(17/el-İsrâ/109)* **(Gecelerini Rablerine secde ederek ve kıyam durarak geçirirler.)** *(25/el-Furkân/64)* **(Gözlerinden yaşlar boşandığını görürsün.)** *(5/el-Maide/83)* **(Kalpleri ve bedenleri Allah'ın zikrine ısınıp yumuşar.)** *(39/ez-Zümer/23)* **(Allah anıldığı zaman yürekleri titrer ve kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda imanları artar.)** *(8/el-Enfâl/2)* Onların kalpleri Allah'ı zikretmekle huzur bulur. Sizler de bu mübarek günlerde, Allah'a kendi hayırlarınızı gösterin.

Allah'ım!.. Senden huşûlu kalpler, zikreden diller ve faydalı ilimler isteriz. Huşûlu olmayan kalplerden, ağlamayan gözlerden, doymayan nefislerden ve kabul edilmeyen duadan da sana sığınırız.

Kovulmuş şeytandan, Allah'a sığınırım: **(İşte bunlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerden, Adem'in soyundan, Nuh ile birlikte (gemide) taşıdıklarımızdan, İbrahim ve İsrail'in (Yakub'un) soyundan, doğruya ulaştırdığımız ve seçkin kıldığımız kimselerdendir. Onlara, çok merhametli olan Allah'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlardı.)** *(19/Meryem/58)*

Salih amel, kalplerle doğrudan muhatap olan; onlara huzur ve huşûyu, Allah'a boyun eğmeyi ve O'nun önünde alçalmayı gerektiren ameldir. Selef alimlerinden bazıları şöyle der: "Kalbi huşûlu olana şeytan yaklaşamaz."

Ey Müslümanlar!.. Bu mübarek ayda hatip Müslümanlara ibadette ihsanı anlatırken, Allah'ı gözetmeyi ve huşûyu, şeytan yaklaşmaması için kalplerin huşûlu olmasını anlatırken, dindarların Allah korkusu ve Allah'ın rahmetini uman ve azabından korkan, Allah ve Rasulü'nün sevdiğini seven ve Allah ve Rasulü'nün sevmediğini sevmeyen mü'minlerin iffeti nerede? Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara yapılan

eziyetler, korku ve dehşet yayma, masum insanların canına kıyma ve kan dökme karşısında iffetleri ve Allah korkuları nerede? Kendilerini kör bir fitneye yakıt mı yapmak istiyorlar? İslam'ın kutsal ayında ve Müslüman bir ülkede, Harameyn ülkesinde, çocukların ve kadınların üzerine çullanan bu kara cinayetin hedefi ne?.. Burada kan dökmelerinin, öldürmelerinin ve yakıp yıkmalarının, bütün bu suçların anlamı ne?.. Hangi düşünce ya da mezhep bu gençleri evlerinden ve anne-babalarından, Müslüman bir aileden ve islami bir ortamdan çekip aldı ve bu korkunç düşünceyi ve sapık inanışı taşımalarını, sonra da bu gibi çirkin eylemlerin onlardan kaynaklanmasını ve suçsuz insanların evlerinde öldürülmesini sağladı?..

Olaylar üzerine düşünen şu karşılaştırmayı yapmak zorunda olduğunu görür: Filistin'de öldürülen çocuklar, kadınlar ve erkekler... Evleri bombalanıyor ve mülkleri yakılıp yıkılıyor. Riyad'da öldürülen çocuklar, kadınlar ve erkekler... Evleri bombalanıyor ve mülkleri yakılıp yıkılıyor. Terörist İsrail Filistin'de bozgunculuk yapıyor, onlar da Riyad'da bozgunculuk yapıyorlar. İsrail Filistin'deki Müslümanlara baskı uyguluyor, onları öldürüyor, kuşatma altına alıyor ve yurtlarından kovuyor. Bu katiller acaba Riyad'da ne yapmak istiyor? Amaçları daha çok Arabın ve Müslümanın öldürülmesi, korku ve şiddet ortamının yaratılması mı? Daha da ötesi aralarında işbirliği mi var? Böyle bir işbirliği uzak ihtimal olsa bile, kullanılmak ve beyinlerin yıkanmış olması da uzak bir ihtimal mi? Bütün bunlar acaba, baş gösteren bir fitne mi? Allah korusun!..

Ülkelerin ve insanların katliamdan ve yıkımdan korunması için toplumun hepsi sesini yükseltmeli, söz ve güç birliği yapmalıdır. Çünkü zarar ve helak hiç kimseyi ayırt etmeyecektir.

Sorumluluk, sadece güvenlik güçlerinin değil herkesin üzerindedir. Güvenlik güçleri Allah'ın izniyle başarılıdır. Bu düşünceyle mücadele, ümmetin ve devletin her kesiminde olmalıdır ve basın-yayın bunda özel bir rol üstlenmelidir. Vatandaşın rolü de, gerçek bir ortak olarak ortaya çıkmalıdır. Basın-yayın organlarına düşen bu düşünceyi tanıtması ve olayı, bazı basın-yayın organlarının görmek istediği gibi değil, olduğu gibi göstermesidir. Olay, ciddi bir şekilde ele alınmalıdır. Uzun ve yorucu bir çalışma için ülkenin bütün imkanlarını ve mensuplarının gücünü kullanmasının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Bunlar, herkesin karşı koyması gereken terör olaylarıdır. Suçlunun adil bir biçimde yakalanıp cezasını çekmesi gerektiği bilinen bir şeydir. Bununla birlikte düşünceye, düşünce ile karşı konulmalı ve söyleme, söylemle karşılık verilmelidir.

Allah bu ülkenin güvenliğini ve imanını korusun. Yöneticilerini her türlü hayırda başarılı kılsın. Allah'ın dinine bağlılıklarını, Allah'ın dinini yüceltmek ve Müslümanların diyarlarını kötülüklerden korumak için gayretlerini artırsın. Şüphesiz O, hakkıyla işiten ve karşılığını verendir.

Allah'tan korkun ki Allah da size merhamet etsin!.. Oruç, kalkandır ve koruyucudur. Oruç tutun; umulur ki takvâ sahipleri olursunuz. Oruç, oruç tutan kimseyi aşırılıktan, kötü sözlerden ve yalandan korur. Oruçlu cahilce davranmaz ve bağırıp çağırmaz. Sövmez ve küfretmez. Bunları yapmazken, nasıl olur da öldürür ve bozgunculuk yapar?.

Sonra; rahmet ve hidayet peygamberine salât ve selamda bulunun. Mevlâ celle ve alâ sizlere bunu emrederek şöyle buyurur: **(Şüphesiz Allah ve melekleri**

Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.) *(33/el-Ahzab/56)*

Ramazan Bir Okuldur

Şeyh Abdurrahman es-Südeys
Mekke, 13.09.1424 Hicri – 07.11.2003 Miladi

Ey Allah'ın kulları!.. Allah'tan hakkıyla korkun. Bilin ki takvâya sarılmak en hayırlı araç ve kurtuluştur. İyi insanlar için, takvâyı elde etmek en üstün beklentidir. Takvâ, ruhun gıdası ve kalplerin azığıdır. İstenilenler onunla elde edilir, korkulanlardan onunla emin olunur ve sıkıntılar onunla defedilir. O, her türlü gaybı bilen Allah'ın rızasına ulaştıran en hayırlı araçtır.

Ey Müslümanlar!.. Maddecilik içinde ve şüphelerin şehvetlerle birbirine karıştığı bir ortamda, Allah'a ve ahiret yurduna giden yolda nefislere yorgunluk isabet eder, tekdüzelik ve kusurlar nefisleri bozar. Derin bir hikmet gereği Allah azze ve celle bu ümmete özel olarak taât mevsimleri, ibadet zamanları ve hayır fırsatları vermiştir. Bu fırsatları değerlendiren ve beden aracını bu yolda yürüten kurtuluşa ve saadete, daha da ötesi Rabbinin rızasına ve daha fazlasına erer. Kim de bu fırsatları görmezden gelir ve onlarla ilgilenmezse inanç bağı incelir ve zayıflar. İnsanların hali bu konuda, rahmete uğramış takvâ sahibi ile rahmetten mahrum kalmış bedbaht arasında değişir.

İman kardeşleri!.. Bu mübarek zamanların en üstünü, Allah celle ve alâ'nın sizleri ulaştırdığı, hayır ve güvenlik elbisesi içinde gezindiğiniz bu aydır. Bu ay Kur'an ayıdır. Oruç ve gece namazı ayıdır. **(O Ramazan ayı ki, insanları irşad için, hak ile batılı ayıracak olan, hidayet rehberi ve deliller halinde bulunan Kur'ân onda indirildi.)** *(2/el-Bakara/185)*

İşte sizler onun hoş kokulu günlerini kokluyor, parlak gecelerini ihyâ ediyorsunuz. Bu ay, mübarek ve değerli bir aydır. Zengin bir hayır bahçesi, iyilik ve hidayet kaynağıdır. Bağışlarla ve cömertliklerle ışık saçan bir meşaledir. Ramazan'da, Allah ile dostluk kuran kalpler vardır. Sürekli tevbe ve dua eden, hamd ve istiğfar eden diller vardır. Kur'an tilaveti ve tesbihle mutlu olan, teheccüd ve teravih ile ışıldayan nefisler vardır. Bütün işi huşu ile boyun eğmektir. Gözler, Allah'a ibadet için ve O'nun rızasını kazanmak için uyumaz ve en sıcak gözyaşlarını akıtır. İbadet etmede başarılı kılınanlara, Ramazan'da ve diğer aylarda ibadetin tadını aldıkları için, her hallerinde ve bütün vakitlerinde korku ve ümit kanatlarıyla dolaştıkları için ne kadar gıpta edilir. Ancak Allah'ın basiretini aydınlattığı, hissini uyandırdığı ve nefsini arındırdığı kimse bu mübarek ayın hakkını bilebilir ve sırlarını idrak edebilir. Allah için, en güzel konuşan dil bu mübarek ve değerli ayı niteleyebilir mi ve destanlar onun faziletlerini va hayırlarını tam olarak aktarabilir mi? Asla!..

Ey Müslümanlar topluluğu!.. Ramazan ayı hayır ve iyilik üniversitesidir. Yumuşak başlılık ve sabır okuludur. İman ve takvâ simgesidir. Ümmetin birbirini sevmesi ve birbirine şefkat göstermesi, birliği ve bütünlüğü için bir basamaktır. Ruhları arındırır ve onları mutluluk diyarına sevkeder. Nefislerdeki kini ve kalplerin hastalıklarını temizler. Zayıf iradeleri kararlılığa ve samimiyete alıştırır. Şehvetlerden kurtararak bunu yapar. Arzu ve isteklere dalmaktan kurtarır. İşte oruç ayetinin sonunu, Kur'an'ın eşsiz üslubunun parıltılarından bir parıltı ile bağlamanın yüce hikmeti budur. Allah Subhânehu şöyle buyurur: **(Umulur ki takvâlı olursunuz.)** *(2/el-Bakara/183)* Yani, karınların aç ve susuz kalmasının meyvesi takvâdır ki, kendisine sarılacak sağlam bir bağ olarak takvâ yeter!

Ey oruç tutan kardeşler!.. Bazı oruç tutanların orucun hikmetine muhalefet ederek ve meşru kılınma sebebinden uzaklaşarak, bu yüce ibadeti eksik algılamaları ve orucu, yeme-içmeyi ve orucu bozan şeyleri terketmeye indirgemeleri, anlayış bozukluğunun bir örneğidir. Günahlara dalarlar ve âzâlarını dedikodu, kovuculuk, haksızlık, iftira, söylenti, yalan ve isyan otlaklarına salıverirler. Nefislerin ruhsal arınmaya, psikolojik tasfiyeye ve ahiret yurdu için azık edinmeye en çok ihtiyaç duyduğu vakitlerde hali böyle olanın yemesini ve içmesini bırakmasına Allah'ın ihtiyacı yoktur. Buhari ve diğer hadis alimleri bu konudaki hadisi, beşeriyetin efendisi Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih olarak rivayet etmiştir.

Ey oruç tutanlar!.. İşte Ramazan'ın ilk on günü geçti. İkinci on günü, bağışlanma günleri geldi. Oysa ümmetin evlatlarından bir grup hâlâ gaflet ve umursamazlık içindedir. Hayırlardan ve Allah'a yaklaştırıcı ibadetlerden uzak durmakta ve onlara koşmamaktadır. Daha da ötesi ey Allah'ın kulları, neredeyse ayın yarısı olmuşken insanlardan bazıları hâlâ nefislerine zulmetmektedirler. Bazı insanların, özellikle de delikanlıların ve genç kızların, gündüzleri uyku ile geçirdiklerini ve geceleri yolları ve çarşıları arşınlamakla öldürdüklerini görünce gönül, acı ve üzüntüyle yanıp tutuşur. Gözlerini ve kulaklarını, Allah'ın haram kıldığı şeylerden alıkoymazlar. Onlara hayret!. Orucun gizli ve aşikar etkileri nerede? Aile gözetimi ve babalık görevi nerede?..

Gafil kalplerin Kur'an ayında ve Kur'an'ın uyarılarıyla yumuşamasının vakti gelmedi mi? **(İman edenlerin Allah'ı anma ve O'ndan inen Kur'an sebebiyle kalplerinin ürpermesi zamanı daha gelmedi mi?)** *(57/el-Hadid/16)*

Ümmet içindeki değersiz insanlar, kahramanlık ve iffet, üstünlük ve şeref ayında, aşağılık televizyon programlarından zevk almakta ve buna hiç aldırmamaktadır. Allah'a tevbe etmezlerse, orucun hikmetlerini anlayıp teheccüd ve teravihte yakarmanın lezzetini almazlarsa onlara yazıklar olsun!. İçinde bulundukları kompleks ve bozuk davranış ise yok olsun!..

Ey hayırseverler!.. Haydi hayra yönelin!.. Ey kötülük severler!.. Kötülük yapmayı bırakın!.. Globalleşmenin ardından kötülüklerin büyüdüğü bir ortamda mutlaka sabit değerlere özen göstermek ve asıllara tutunmak gerekmektedir. Gönüllü hayır faaliyetleri, iyiliği emretme ve kötülükten sakındırma kurumu güçlendirilmelidir. İşte bu kurtuluş tacıdır. Toplumlara hüzün ve sıkıntı getiren şeylere karşı emniyet kapakçığıdır.

Kur'an ümmeti!.. Bu değerli ayın özelliklerinden biri de, Ramazan ile Kur'an arasındaki güçlü ilişkidir. Kur'an nuru, bu değerli ayın gecelerinden birinde fışkırmıştır. O gece, bin aydan daha hayırlı yüce bir gecedir. O gecede, gökyüzünün nuru yeryüzüne inmiştir. Eşsiz bir mucize olan Kur'an, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in kalbine indirilmiştir. **(Gerçekten size Allah'tan bir nur, apaçık bir kitap geldi.)** *(5/el-Maide/15)* **(Andolsun, size içinde sizin için öğüt bulunan bir kitap indirdik.)** *(21/el-Enbiya/10)* Yani o, övünç ve şeref kaynağınızdır. Nasıl olmasın! O, fitne anında sığınaktır. Musibetlerden ve belalardan kurtarandır. Allah bu Kur'an ile ölü milletleri diriltmiş, inançlarını ve ahlaklarını yok olmaktan kurtarmıştır. İnsan aklını, kuruntuların bağından kurtarmıştır. Kainâtı ilim nuru ile araştırmak üzere serbest bırakmıştır. **(Biz onlara hem ufuklarda ve hem kendi nefislerinde delillerimizi göstereceğiz ki, Kur'ân'ın hak olduğu kendilerine açıkça belli olsun.)** *(41/el-Fussılet/53)*

Allah'ın kulları!.. İnsanlığın gördüğü ve tarihin tanık olduğu en muhteşem uygarlığın; adalet ve fazilet, doğruluk ve barış uygarlığının, gösterdiği yolda yürümedikçe ve asıllarına tutunmadıkça teknik bakımdan en ileri milletlerin dahi ulaşamayacağı bir uygarlığın yükselip ışık saçmasında şaşılacak bir durum yoktur. Duyarlı bir insan bugün Müslümanların durumuna, aralarındaki çekişme ve ayrılığa, zillet ve güçsüzlük dehlizlerine düşmesine göz gezdirecek olursa bunun bütün nedeninin Kur'an'dan uzaklaşmak, Kur'an'ın hükümleri ve âdâbı ile amel etmeyi terketmek ve Kur'an'ın hükümlerini uygulamamak olduğunu kesin olarak görür.

Allah'tan korkun ey Kur'an ümmeti!.. Halklar ve devletler, gençler ve ihtiyarlar, erkekler ve kadınlar, alimler ve halkın geneli olarak Kur'an'a gelin. Kur'an'ı okuyun ve düşünün, öğrenin ve anlayın. Kur'an ile amel edin ve O'nunla ahlaklanın. Hastalıklarınıza şifayı, hevâ ve heveslerinizi dizginlemenin yolunu O'nda arayın. Sizden önceki Müslümanların kendisiyle hidayet bulduğu ve mutluluğa eriştiği noktaların üzerinde durun. İşte o gün, geçmişteki asaletinizi ve üstünlüğünüzü yeniden kazanırsınız. Allah'ın izniyle, kaybettiğiniz Kudüs'ünüzü ve elinizden alınan topraklarınızı geri alırsınız. İmam Müslim, Sahihi'nde, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakleder: **"Muhakkak ki Allah bu Kitap (Kur'an) ile bir takım kavimleri yükseltir ve diğerlerini alçaltır."** Bu nedenle, Selef-i Salih, Kur'an ayında Kur'an ile ilgilenmenin ve O'nu çokça hatmetmenin en güzel örneğini vermiştir. İmam Zühri rahimehullah şöyle der: "Ramazan ayı girince, o ay artık Kur'an tilaveti ve yemek yedirme ayı olmalıdır." İmam Malik rahimehullah, Ramazan ayı girdiğinde hadis ve fıkıh meclislerini bırakır Kur'an'a yönelirdi. Şu anki durumlarının ve geleceklerinin düzelmesi için bugünkü Müslümanlar geçmiştekilerin yoluna ne kadar da muhtaçlar!..

Oruç ve teravih ümmeti!.. Sizinle, bu ümmetin en onurlu günlerinden birini, tarihin yönünü değiştiren ve İslam Ümmeti'nin alnında parlak bir nişan olan zafer gününü hatırlayalım. O gün, Allah'ın hak ile batılın arasını ayırdığı Furkan Günü'dür. Ramazan'ın onyedisinde, Tevhid ve iman grubu ile küfür ve putperestlik grubunun karşı karşıya geldiği gündür. O gün Müslümanlar sayıca az olmalarına rağmen Büyük Bedir Savaşı'nda kalabalık küfür ordusuna karşı zafer kazanmıştır. **(Andolsun, sizler güçsüz olduğunuz halde Allah size Bedir'de yardım etmişti.)** *(3/Âl-i İmran/123)*

Özellikle fitnelerin bastırdığı ve musibetlerin çevremizi kuşattığı, İslam dışı bozuk fikirlerin ortaya çıktığı ve hiç bir anlaşmaya uymayanların ümmetimize düşmanlıkta birbirlerini teşvik ettiği bir ortamda, bu tarihi savaştan çıkarmamız gereken dersler ve almamız gereken öğütler vardır. Yahudiler'in Filistin toprakları üzerinde pervasızca uyguladıkları sürgün ve katliam bunu açıkça dile getirmektedir. Onlar bu şekilde bütün dünyaya, kapkara harflerle yazılmış bir mesajla, hiç tartışmaşız devlet terörünün ustası ve dünya barışının düşmanı oldukları bilgisini sunmaktadırlar. Irak'ta da durum, kardeşi Filistin'den daha iyi değildir. Yine; bir takım diğer ülkelerde de, ümmetimizin yaraları kanamaya devam etmektedir.

İslam Ümmeti!.. Üstünlük ve zafer konusunda düşünüp ders almamız gereken ilk nokta, Ramazan ayının ciddiyet ve sabır, fetih ve kararlılık, sayı ve donanımın ötesinde iman gücü ve inanç doğruluğu ayı olduğudur. **(Nice az topluluklar, Allah'ın izniyle nice çok topluluklara galip gelmişlerdir.)** *(2/el-Bakara/249)* Yine bu noktalardan biri de, Allah'ın yardımının ancak O'nun dinine destek vererek

kazanılabileceği gerçeğidir. **(Eğer siz Allah'ın dinine yardım ederseniz Allah da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit tutar.)** *(47/Muhammed/7)*

İslam Ümmeti!.. Şeriat bu değerli ayın, vahiy ayının, rahmet ve bağışlanma ayının hürmetini kararlaştırmasına rağmen hâlâ bazı kalpler kin ve haset ile kaynamakta ve bazı akıllar dinin dosdoğru yolundan sapmaktadır. Aşrılık ve cehalet gemisine binmiş, bu ülkenin güvenliğini sarsmaya ve topraklarında bozgunculuğu yaymaya çalışmaktadırlar. Zamanın ve mekanın hürmetini çiğnemiş, terör ve şiddet, bozgunculuk ve yıkım eylemleri gerçekleştirmişlerdir. Fakat Allah'ın izniyle çabaları boşa gitmiş, tuzakları boşa çıkarılmıştır.

Sadece Müslümanın değil; kuşların, hayvanların, ağaçların, bitkilerin ve cansız varlıkların dahi güvenlikte olduğu Haram Bölge'de (Mekke'de) ve bu değerli ayda suç yolunu seçen bilsin ki, Allah onu mutlaka ortaya çıkaracak ve rezil edecektir. Bu mübarek diyarı, hilekarların hilesinden ve kindarların kininden koruyacaktır. **(Mescid-i Harâm'dan (insanları) alıkoymaya kalkanlar (şunu bilmeliler ki) kim orada (böyle) zulüm ile haktan sapmak isterse ona acı azaptan tattırırız.)** *(22/el-Hacc/25)* Anarşi ve karmaşa çıkarmakla, şiddet ve silah yoluyla, güvenliği sarsmak ve sonunda intihar etmekle asla ıslah elde edilemez. Özellikle de Mekke'de ve Ramazan'da... Allah'ım!. Bizlere rahmetini bağışla ve bizleri koru!.. Hidayete erdikten sonra sapmaktan Allah'a sığınırız.

Bu aykırı grubun yaptıklarını gören, yeni yetişen nesillerle ilgilenmenin ve onları ölçülülük üzere eğitmenin önemini hisseder. Herkesin, toplumun eğitimindeki rolünü yerine getirmesi için bu; mescit, aile, okul, üniversite ve medyanın ortak olduğu büyük bir sorumluluktur. Dinine yardım etmesini ve kelimesini yüceltmesini, Müslümanları gizli ve aşikar fitnelerden korumasını Allah'tan dileriz. Şüphesiz O, kendisinden istenenlerin en hayırlısı ve kendisinden ümit edilenlerin en cömerdidir.

Allah'tan hakkıyla korkun ey Müslümanlar!.. Bilin ki, hakkıyla oruç tutan ve Allah için samimi bir niyetle gece namazı kılanın kalbi incelir ve tabiatı yumuşar. Ruhu, arınma menzillerinde dolaşır. Hisleri keskinleşir. Böylece çokça iyilikte bulunur ve sadaka verir. Bu şerefli ayı, dinin üçüncü temeline, zekat çağrısına katılmak için değerlendirin. Zekat, Kur'an'da namazla yanyana zikredilir. Toplum içinde ise zekat, bir vergi veya bir yük değil, yardımlaşma ve dayanışmadır. **(Onların mallarından sadaka al; bununla onları (günahlardan) temizlersin, onları arıtıp yüceltirsin.)** *(9/et-Tevbe/103)*

Ey cömert insanlar!. Allah'ın sizlere bolca verdiği nimetlerden cömertçe verin. Borçluların üzüntüsünü, darda kalanların kederini, ihtiyaç sahiplerinin ihtiyacını gidermek için eli açık olun ve böylece en değerli nimeti, Alemlerin Rabbi'nin rızasını kazanın. Allah Subhânehu, mallarını Allah yolunda harcayanlara, harcadıklarının yerine daha fazlasını vermeyi vaat etmiştir. **(Siz hayıra ne harcarsanız, Allah onun yerine başkasını verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.)** *(34/es-Sebe/39)* Ümmetimize karşı haksız saldırıların arttığı ve hayır kurumlarının çalışmalarının kötü gösterilmeye çalışıldığı bir vakitte cesaretlerin kırılmaması gerektiği hatırlanmalıdır. Bununla birlikte hayır faaliyetleri güvenilir kurumlar tarafından yürütülmelidir. Hayırda yarışmada, Nebiniz sallallahu aleyhi ve sellem'de sizin için güzel bir örneklik vardır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, insanların en cömerdi idi. Ramazan'da Cebrail ile biraraya gelip Kur'an'ı mukabele ettiklerinde en cömert halinde olurdu. Cebrail ile bir araya geldiklerinde, hayır işlemede gönderilmiş rüzgardan daha hızlı olurdu.

Allah mallarınızı bereketli kılsın ve rızıklarınızı bol eylesin. Ümmetimizi; fitnelerin saptırmasından, belalardan, musibetlerden ve kötülüklerden korusun. Şüphesiz O, çok cömert ve kerem sahibidir.

Sonra; insanların efendisine, namaz kılan ve oruç tutanların en hayırlısına, Allah için gece ibadeti yapanların ve teheccüd kılanların en üstününe salât ve selamda bulunun. Allah Teâlâ sizlere bunu emrederek şöyle buyurur: **(Gerçekten Allah ve melekleri Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.)** *(33/el-Ahzab/56)*

Ramazan’a Vedâ

Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım
Medine, 27.09.1424 Hicri – 21.11.2003 Miladi

Allah’ın kulları! Allah’tan hakkıyla korkun! En hayırlı azık, takva ile birlikte olandır. Amelin en hayırlısı ise, Mevlâ azze ve celle’ye has olandır.

Ey Müslümanlar! Allah hayır yollarını kolaylaştırmış ve kulları için iyilik mevsimlerini arka arkaya göndermiştir. Günleri ve ayları döndüren, geceyi gündüze ve gündüzü geceye bağlayan yalnızca Rabbimizdir. Her ecel için bir vakit ve her amel için bir hesap belirlemiştir. Dünyayı ise, insanların gelip gittiği bir pazar olarak yaratmıştır. İnsan orada ya nefsini satıp kurtarır ya da helak eder. Günler, ömrün birer parçası ve yolun aşamalarıdır. Birer birer tükenir. Günlerin geçip gitmesi, ömürlerin tükenişi ve eserlerin tamamlanışıdır. Ecellerin yaklaşması ve amel defterlerinin yavaş yavaş kapanmasıdır.

Mübarek günler geldi geçti. Ömrün aşamalarından birini daha katettiniz. Kim o günlerde iyi davranmışsa Allah’a hamdetsin ve iyiliğine devam etsin. Kim de kötü davranmışsa, Allah’a tevbe etsin ve davranışını düzetsin.

İbadetin devamı ve zamanının uzaması salihler için bir nimet ve müminler için göz aydınlığıdır. İyilik sahiplerinin beklentilerinin gerçekleşmesidir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“İnsanların en hayırlısı, ömrü uzun ve ameli güzel olandır.”** Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder.

Ey Müslümanlar! Faziletleri ve Rabbinin bağışları ile değerli geceler geçip gitti. Kalanları da sanki bir hayal gibi gitmek üzere... Hayatımızın geri gelmeyecek bir parçasını da beraberinde aldı götürdü. İşte, içinde bulunduğunuz ayın sonu geldi. Onu karşılayan nice kişiler onu tamamlayamadı. Ona yeniden kavuşmayı ümit eden niceleri ona ulaşamadı. Daha çok ibadet ederek ayın geri kalan vaktini değerlendir. Çünkü Ramazan’ın günleri göçüp gideceğini bildirmekte...

Hayat ancak sayılı nefeslerdir. Eceller sınırlıdır. Nefeslerle sayılan ömür çok çabuk tükenir. Günlerin geçip gitmesi ölümün yakınlığını hatırlatmaktadır. Sağlıklı olmana ve sana mühlet verilmesine aldanma! Günler dürülür ve ömürler tükenir. Kalan gecelerde kendine azık edin. Çünkü onlar en değerli gecelerdir. Günahına ağla ve kusurun için pişman ol! Ramazan’ın son saatlerini dua ile değerlendir.

Ramazan’da değerli hazineler vardır. Kerem sahibi Allah’tan iste. Çünkü O’nun hazineleri doludur. Gece ve gündüz bağışta bulunur. Doğrulukla rızık talep et. Malını zekatla koru ve Kur’ân oku! İçinde bulunduğun bu aya çokça tevbe ve istiğfar ile, gece karanlığında Allah için ihlasla namaz kılarak vedâ et.

Ömrün günleri işte böyle, ahirete giden yolda birer birer katettiğimiz aşamalardır. İbadetin zamanı sınırlı değildir. Nefisler, Ramazan’dan sonra da hidayet ve doğruluk yolunda yürümelidir. Çünkü Alemlerin Rabbi’ne ibadet sadece Ramazan ile sınırlı değildir. Ölüm dışında kul için, ibadetin bittiği bir vakit yoktur. Allah’ı yalnızca Ramazan’da tanıyanlar ne kötü insanlardır!

Ey Müslümanlar! İçinde bulunduğunuz bu aydan kazançlı ve ibadetleri kabul edilmiş olarak çıkmanın da, zarar ederek ve ibadetleri reddedilmiş olarak çıkmanın da bir takım belirtileri vardır. İyiliğin kabul edilmesinin bir belirtisi de kendisinden sonra iyilik yapılmasıdır. Kötülüğün bir belirtisi de kendisinden sonra kötülük yapılmasıdır. Bu nedenle, iyiliklerinizin ardından yine başka iyilikler yapın ki onların kabul edildiğinin belirtisi olsun. Kötülüklerden sonra da iyilik yapın ki onlara keffâret olsun ve kötülüklerin tehlikesinden korusun. Çünkü iyilikler kötülükleri giderir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Nerede olursan ol Allah'tan hakkıyla kork! Kötülüğün ardından iyilik yap ki onu silsin. İnsanlara güzel ahlakla muamele et!"** Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder.

Ramazan'dan sonra ibadetleri ihmale geri dönmeyi düşünen bilsin ki, Allah hangi ayda olursa olsun kendisine itaat edenden razı olur ve hangi vakitte olursa olsun kendisine isyan edene kızar. Mutluluğun yolu uzun ömürde güzel amel işlemektir. Müslüman'ın Allah'a ibadete her hangi bir zamanla veya mekanla sınırlandırmadan devam etmesi; doğru yolda olduğunun ve amellerinin kabul edildiğinin en büyük delillerinden biridir.

Bu ayın kalan kısmında, Allah'a giden yolda seni kimsenin geçmemesine çalış! Ramazanın son anları çok değerlidir. Belki bir daha ona erişemezsin! Mevlân ile yeni bir sayfa aç. Unuttuğun ve Allah'ın senin aleyhine saydığı geçmişine bir perde çek. Beş vakit namazı devamlı camilerde kılacağına, anne-babana iyilik edeceğine, akrabalık bağlarını gözeteceğine, malını haramlardan ve şüphelerden arındıracağına, yalandan ve gıybetten dilini koruyacağına, kin ve hasetten kalbini arındıracağına, gözünü haramlardan sakınacağına, iyiliği emretme ve kötülükten sakındırma görevini yerine getireceğine dair kendi kendine söz ver!

Kaçırdığın fırsatları telafi etmeye çalış! Çünkü dünyadan göç yaklaşmıştır. Olgun insan, nefsini hesaba çeken, yolunu düzelten ve hatalarını görendir. İbni Hibban şöyle der: "Makam bakımından akıl sahiplerinin en üstünü nefis muhasebesine en çok devam edenlerdir. Mutlu kimse salih amel biriktirendir. Bedbaht kimse ise, âzâları kendi aleyhine şahitlik ederek çirkin amellerini haber verendir."

Ey Müslümanlar! Ramazan ayı geçse de, diğer aylarda da tutulabilecek oruçlar vardır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutmayı sünnet kılmıştır. Şöyle buyurur: **"Şüphesiz ameller o günlerde Allah'a sunulur. Amelimin, ben oruçluyken sunulmasını isterim."** Nebimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem Ebu Hureyre radıyallahu anh'a her aydan üç gün oruç tutmasını tavsiye eder ve şöyle buyurur: **"Her aydan üç gün oruç tutmak bütün yıl oruç tutmak gibidir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Ramazan orucunun ardından, Şevval'den altı gün oruç tutun. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim Ramazan orucunu tutar, sonra ardından Şevval'den altı gün oruç tutarsa bir yıl oruç tutmuş gibi olur."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Ramazan'da kılınan gece namazı (teravih) bitse de, gece namazı kılmak yılın her gecesinde meşrudur. Allah azze ve celle'nin her gece, gecenin son üçte biri kalınca yeryüzü semasına indiği, **"Kim bana dua eder, duasını kabul edeyim. Kim benden ister, ona istediğini vereyim. Kim benden bağışlanma diler, onu**

bağışlayayım!" buyurduğu Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih olarak rivayet edilmiştir.

Amellerin Allah'a en sevimli olanları, az da olsa devamlı olanlarıdır. Allah'a ibadet etmekten yüz çeviren aldanmıştır. Allah'ın rahmetinden mahrum kalan gerçek yoksundur.

Günahlar insanların boyunlarına dolanmıştır ve hatalarda ısrar etmek, helak olmaktır. Allah'a itaatten yüz çeviren kişi mutlaka gaflet elbisesi içinde bulunur. Allah ile arasını düzeltenin, Allah insanlarla arasını düzeltir. Bağışlanma ayından sonra günah işlemekten sakın! Günahkar bedbahtlık içindedir. Günah insanı zillette kılar ve dilini dolaştırır.

Ebu Süleyman et-Teymi rahimehullah şöyle der: "İnsan gece gizlice günah işler, sabahlayınca üzerinde günahın zilleti olur." İbadetten sonra işlenen günah ne çirkindir. Allah'a yaklaştıktan sonra O'ndan uzaklaşmak ne kötüdür. **(Erkek veya kadın, mümin olarak kim iyi amel işlerse, onu mutlaka güzel bir hayat ile yaşatırız. Ve mükâfatlarını, elbette yapmakta olduklarının en güzeli ile veririz.)** *(16/en-Nahl/97)*

Ey Müslümanlar! Ameller sonlarına göre değerlendirilir. İçinde bulunduğunuz bu ayın sonunda çokça istiğfar etmeye çalışın ki, işlediğiniz hatalar ve günahlar bağışlansın. Ramazan'ın kalan kısmında güzel ve salih amel işleyenin geçmiş günahları bağışlanır. Kim de ihmale devam ederse, geçmiş günahlardan ve kalan günlerde işlediği günahlardan sorumlu tutulur.

İçinde bulunduğunuz bu ayın sonunda iyilik yapmanın yollarından biri de, fıtır sadakasını vermektir. Fıtır sadakasını vermek kalpleri birbirine ısındırır. Zenginin fakir kardeşine şefkat duymasını sağlar. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, oruçlunun arınması ve fakirlerin doyması için onu farz kılmıştır. Fıtır sadakasının miktarı, o ülkenin genel yiyeceğinden bir sa'dır. Bayram günü bayram namazından önce vermek daha faziletlidir. Fakat bir veya iki gün önce vermek de caizdir.

Allah'ı yücelterek ve Ramazan'ı tamamlamayı nasip ettiği için O'na şükrederek bayram gecesinden bayram namazına kadar çokça tekbir getirin. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık, Allah'ı tazim etmeniz, şükretmeniz içindir.)** *(2/el-Bakara/185)*

Farz ibadetinizi tamamlamanızı nasip ettiği için Rabbinize şükredin. Bayramda bir sıkıntıyı giderin ve bir yetime şefkat gösterin. Bayramda ibadete devam ederek ve iyiliği iyilikle sürdürerek sevinin.

Bayramda açıkça çirkin davranışlarda bulunmaktan ve günah işlemekten sakının! Selef alimlerinden biri şöyle der: "Allah'a isyan edilmeyen her gün bayramdır. Mü'minin, Mevlâsına itaatte ve O'nu zikretmekle geçirdiği her gün bayramdır."

Ramazan'ı İyi Değerlendirin!

Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi
Medine, 06.09.1424 Hicri – 31.10.2003 Miladi

Ey Allah'ın kulları!.. Rabbinizin sizin üzerinizdeki, bildiğiniz ve bilmediğiniz nimetleri düşünün. Allah'ın hakkını bilin ve O'nu gereği gibi yüceltin. Allah'a layık şekilde O'ndan hâyâ edin. Sizin ibadetinize ihtiyacı olmadığı halde Allah'ın çeşitli nimetleri sizlere nasıl sevdirdiğini görmez misiniz? Size karşı her şeye gücü yettiği halde cahilliğinizi yumuşaklıkla karşılamasını görmez misiniz? İsyankarların, Allah'ı aciz düşürmeye gücü yetmediği halde, onların eziyetlerine nasıl sabrettiğini görmez misiniz? Sizlere ömürler verip ecellerinizi uzatmadı mı? O'na ibadetteki eksikliğinizi görmüyor musunuz? Nimetlerine şükretmedeki ihmâlinizi görmüyor musunuz? Hesap gününden korkmuyor musunuz? Amel defterinizin haber vereceği şeylerden endişe etmiyor musunuz? Allah Teâlâ'nın şu kavlini hiç okumaz mısınız? **(Ey insan! Kuşkusuz sen Rabbine doğru çaba üstüne çaba sarfetmektesin, nihayet O'na varacaksın. O vakit kitabı sağ eline verilen, kolay bir hesapla hesaba çekilecek, ve sevinçli olarak ailesine dönecektir. Ama kitabı arkasından verilen, "Yetiş ey ölüm!" diye bağıracak ve alevli ateşe girecektir. Çünkü o ailesi içinde sevinçli idi. Hiç Rabbine dönmeyeceğini sanmıştı. Hayır Rabbi onu görmekte idi.)** *(84/el-İnşikak/6-15)*

Yol belli olmuş ve delil kesin olarak tamamlanmıştır. Allah helal ve haramı birbirinden ayırmış, şeriât ve hükümleri belirlemiştir. Farzları ve vacipleri koymuş, müstehapları ve nafile ibadetleri açıklamıştır. Haramları yasaklamış ve mekruhları kötülemiştir. İslam dinini cennet yolu, küfrü ve günahları cehennem yolu kılmıştır. Allah, her hayrı kendisine ibadette ve her şerri de, kendisine isyanda kılmıştır.

Dikkat edin! Allah'ın rahmeti ne büyüktür! İyiliği ve cömertliği ne geniştir. Sevapların arttığı ve günahların silindiği faziletli ayları ve mübarek günleri bizlere açıklamış ve o günlerde bizler için çeşitli ibadetler belirlemiştir. Allah bunları bize öğretmese bizler bunları asla bilemezdik. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Nitekim içinizden size bir peygamber gönderdik. O size âyetlerimizi okuyor, sizi temizliyor, size kitabı ve hikmeti öğretiyor. Size bilmediğiniz şeyleri öğretiyor. O halde beni anın, ben de sizi anayım. Bana şükredin, nankörlük etmeyin.)** *(2/el-Bakara/151)*

Ey Müslümanlar! Ayların efendisi değerli bir ay size geldi. Allah size gündüzü oruç, gecesi namaz olan yüce bir mevsim bağışladı. Bu mevsimde, gecelerin en faziletlileri olan ayın son on gecesi vardır ve o günlerde Kadir gecesi bulunmaktadır. Kadir gecesinde ibadet, içinde Kadir gecesi olmayan bin ayın ibadetlerinden daha faziletlidir. Bu ay, ibadetlerin sevabının kat kat arttığı günahların bağışlandığı ve derecelerin yükseldiği bir aydır. Bu ayda Allah'ın bağışları vardır ve kime isabet ederse onun asla ümidi boşa çıkmaz ve o mahrum olmaz. Kim bu bağışları isterse ona ulaşır ve kim de onlardan yüz çevirirse onların kazancını kaybeder.

Ramazan ayı orucu, İslam'ın rükünlerinden biridir. Allah Ramazan orucunu ve Ramazan'daki gece (Teravih) namazını günahların bağışlanması, sıkıntıların ve musibetlerin ortadan kalkması için sebep kılmıştır. Ebu Hureyre radıyallahu anh Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakleder: **"Kim inanarak ve ecrini Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa geçmiş**

günahları bağışlanır.” Bu hadisi Buhari rivayet eder. İmam Ahmed’in Müsnedi’nde ise **“geçmiş ve gelecek günahları bağışlanır”** şeklindedir. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu bildirir: **“Kim inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek Ramazan’da gece namazına (Teravih’e) kalkarsa, geçmiş günahları bağışlanır.”** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Ubade b. Es-Samit radıyallahu anh ise, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu bildirir: **“Kim Kadir gecesinde inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek (gece ibadetine) kalkarsa, geçmiş ve gelecek günahları bağışlanır.”** Bu hadisi, İmam Ahmed ve Taberâni rivayet eder.

Oruç ayının faziletleri pek çoktur. Allah Teâlâ’nın bu ayda Kur'ân’ı indirmesi ve kul ile Rabbi arasında bir sır olan oruç için bu ayı vakit tayin etmesi fazilet olarak ona yeter. Ebu Hureyre radıyallahu anh,Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu bildirir: **“Ademoğlunun her amelinde sevabı on mislinden yüz misline kadar artar. Allah Teâlâ şöyle buyurur. "Oruç müstesnâ, şüphesiz o benim içindir ve onu ben mükafatlandırırım. Şehvetini ve yiyeceğini benim için bırakır." Oruçlu için iki sevinç vardır: İftar ettiği andaki sevinci ve Rabbine kavuştuğu andaki sevinci. Şüphesiz oruçlunun ağzının kokusu, Allah katında misk kokusundan daha temizdir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Ramazan’ın faziletlerinden biri de, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şu buyruğudur: **“Ramazan girince cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincirlerle bağlanır.”** Bu hadisi, Buhari ve Müslim Ebu Hureyre rivayet eder.

Müslüman’a düşen görev, orucu bozan durumlardan orucunu korumasıdır. Buhari ve Ebu Davud, Ebu Hureyre kanalıyla, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Kim özürsüz veya hasta olamadan Ramazan’dan bir gün oruç tutmazsa, ömür boyu oruç tutsa da onun yerine geçmez.”**

Müslüman, dedikodu ve laf taşımaktan, yalan söylemekten, küfürden ve kötü sözden, helal olmayan şeylere bakmaktan sakınarak orucunu korumalıdır. Müzik dinlemekten de kesinlikle sakınmalıdır. Çünkü müzik, kalpleri ifsat eder. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu nakleder: **“Kim yalan sözü ve onunla amel etmeyi bırakmazsa; onun yemesini ve içmesini bırakmasına Allah’ın ihtiyacı yoktur.”** Bu hadisi Buhari ve Ebu Davud rivayet eder. İbni Ömer radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu bildirir: **“Nice oruçlunun orucundan nasibi açlık ve susuzluktur. Nice gece namaz kılanın namazından nasibi uykusuzluktur.”** Bu hadisi, Taberâni rivayet eder. Ebu Ubeyde radıyallahu anh ise, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Oruç, onu delmediği sürece kalkandır.”** Bu hadisi, Nesai ve Taberâni rivayet eder. Taberâni’de şu ilave vardır: “Denildi ki: “Onu neyle deler?” Şöyle buyurdu: **“Yalanla ve dedikodu ile.”**

Ey Müslüman! Hayır mevsimlerinde çokça ibadet etmeye gayret et ve cemaatle namaza devam et! Osman radıyallahu anh’ın rivayet ettiği bir hadiste, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Kim yatsı namazını cemaatle kılarsa, sanki gecenin yarısında namaza kalkmış gibi olur. Kim de sabah**

namazını cemaatle kılarsa, gecenin tamamında namaza kalkmış gibi olur.” Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Kişinin oruç tutup namaz kılmaması apaçık bir zarar ve aldanmadır. Namaz kulun kurtuluşunun en önemli faktörüdür. İşleri onunla düzene girer ve durumu onunla düzelir. Kulun ilk hesaba çekileceği şey namazdır. Kim onu kılmazsa, dünyasını ve ahiretini kaybetmiştir.

Ey Müslüman! Teravih namazına devam et! Teravih namazı, Ramazan’ın gece namazıdır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem kendisinden nakledilen bir hadiste şöyle buyurur: **“İmam ayrılıncaya kadar onunla gece namazı kılana bir gece namaz kılmış (sevabı) yazılır.”**

Allah’ı çokça zikredin! Çünkü amellerinizin en faziletlisi ve en kolayı, Allah’ı zikretmektir. İbni Abbas radıyallahu anhuma, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Amellerinizin en hayırlısını, melikiniz katında en geçerli olanını, dereceleriniz içerisinde en yükseğini, sizin için altın ve gümüşü yığmaktan daha hayırlısını, düşmanla karşılaşıp onların boyunlarını vurmanızdan, onların da sizin boyunlarınızı vurmasından daha hayırlısını size bildireyim mi?"** Sahabiler, "Bildir ey Allah'ın Rasulü!" dediler. Şöyle buyurdu: **"Allah'ı zikretmektir."** Bu hadisi, Hakim rivayet eder. Ve sahih olduğunu söyler. Zikrin en faziletlisi düşünerek ve anlayarak Kur'ân-ı Kerim okumaktır. Ramazan ayı Kur'ân ayıdır. Ramazan’da kalp, Kur'ân’dan, başka aylardakinden daha fazla faydalanır. Çünkü, yiyeceklerin bedenin gıdası olması gibi, Kur'ân da ruhun gıdasıdır. Bedenin hakimiyeti zayıflayınca ruhun hakimiyeti güçlenir. Seleften bazıları Kur'ân’ı üç günde bir, bazıları ise her gece hatmeder ve oruçlarını gözetirlerdi. İmam Ahmed şöyle der: “Mescitlerde oturur, orucumuzu koruruz.” Uzun bir süre, kendilerini Ramazan’a ulaştırması için Allah’a dua eder, yine uzun bir süre de ibadetlerini kendilerinden kabul etmesini Allah’tan dilerlerdi.

Bu mübarek ayda fakirlere ve yetimlere iyilikte bulunun. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem insanların en cömerdi idi. En cömert olduğu zaman ise Ramazan’da idi. Ramazan’da Cebrail ile buluştuğunda, hayırda ve cömertlik yapmada gönderilmiş rüzgardan daha hızlı olurdu.

İbadetlerin gayesi, nefse iyilik etmek ve insanlara iyilik etmektir. Bu gaye, Ramazan’da gerçekleşir. Bu ayda başka aylarda bir arada bulunmayan ibadetler bir araya gelmiştir. Bu ayda namaz, oruç, üzerine vacip olan veya vacip olmadığı halde vermek isteyen için zekat, çeşitli zikirler ve küçük hac ibadeti sayılan umre vardır. Bu ayda yapılan umre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte yapılan bir hacca denktir. Bütün bunlar, bu ayın faziletinin sebepleridir.

Ey Müslümanlar topluluğu! Sizleri cennete yaklaştıracak ve cehennemden uzaklaştıracak şeylerde gayret gösterin. Çünkü kişi ecelinin ne zaman geleceğini bilmez. Bir başka Ramazan’ı idrak edip edemeyeceğini bilmez.

Sen ey insan! Bu gününü bina et! Çünkü yarın için hiçbir şeye sahip değilsin. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Rabbinizin bağışına ve genişliği göklerle yer arası kadar olan, Allah'tan gereği gibi korkanlar için hazırlanmış bulunan cennete koşun!)** *(3/Âl-i İmran/133)*

Allah Teâlâ'dan hakkıyla korkun ve O'na itaat edin. Bu korku (takva) ile ahiret yurduna azık edinin.

Allah'ın kulları! Rabbimiz celle ve alâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz. (Size farz kılınan oruç), sayılı günlerdedir.)** *(2/el-Bakara/183-184)* Sizden biri oruç tuttuğu zaman; gözü, kulağı ve diğer azaları da haramlardan geri dursun. Hadis-i şerifte şöyle buyrulur: **"Sizden biriniz oruçlu olduğu gün kötü söz söylemesin ve bağırıp çağırmasın. Şayet bir kimse ona söver ya da onunla kavga ederse, "Ben oruçluyum, ben oruçluyum!" desin."**

Sahur yapmaya özen gösterin. Enes radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakleder: **"Sahur yapın, çünkü sahurda bereket vardır."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Çünkü sahurda yemek bedeni ibadet için güçlendirir. Fecr (sabah namazı vakti) girmediği sürece sahuru geciktirmek sünnettir ve yine iftarda acele etmek sünnettir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İftarda acele ettikleri müddetçe insanlar hâlâ hayırlıdırlar."** Bu hadisi Buhari ve Müslim Sehl b. Sa'd kanalıyla rivayet eder. Çünkü sahuru geciktirip iftarda acele etmeleri, sünnetin uygulanmakta olduğuna işaret eder.

Hadis-i şerifte şöyle buyrulur: **"Kim bir oruçluyu iftar ettirirse, oruçlunun ecrinden bir şey eksilmeden o kimseye de aynı onun ecri vardır."** Oruç tutacak kimse, oruç için geceleyin niyet etmelidir.

Allah'ın kulları! **(Allah ve melekleri Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.)** *(33/el-Ahzab/56)*

Salih Amel

Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi
Medine, 11.10.1424 Hicri – 05.12.2003 Miladi

Ey Müslümanlar! Allah'tan hakkıyla korkun! Çünkü Allah'tan hakkıyla korkmak (takva), şiddetli bir azaptan kurtarır ve takva sahibine bütün iyi şeyler verilir.

Allah'ın kulları! Dünya hayatı salih amel işleme ve kötülüklerle imtihan edilme yurdudur. Kim orada güzel amel işlerse karşılığında Allah ona en hayırlı sevabı verir. Kim de kötü amel işlerse karşılığında Allah ona acı verici bir azap verir. Allah, güzel amel işleyenlere lütufta bulunur, bilmeyenlere hoşgörülü davranır ve tevbe edenlerin tevbesini kabul eder. Allah salih ameli, Alemlerin Rabbi'ne yakınlaşma aracı kılmıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Halbuki sizi huzurumuza yaklaştıracak olan, mallarınız ve evlatlarınız değildir. Ancak iman edip de salih amel işleyenlere gelince, işte onların amellerine karşı kendilerine kat kat mükafat vardır. Onlar cennet köşklerinde emniyet içindedirler.)** *(34/es-Sebe/37)*

Dünyada kötü amel işleyen ve farzları ihmal etmiş, haramları işlemiş ve Rabbini inkar etmiş bir şekilde Rabbine kavuşandan Allah ne bir fidye, ne de bir mal kabul eder. Onun için hiçbir aracının aracılığını da kabul etmez. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Muhakkak ki inkâr edenler ve kâfir oldukları halde de ölenler, yeryüzü dolusu altın fidye verseler bile hiç birisinden asla kabul edilmeyecektir. İşte dayanılmaz azap onlar içindir. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.)** *(3/Âl-i İmran/91)* Ve şöyle buyurur: **(Bütün yeryüzündekiler ve bir o kadarı daha inkâr edenlerin olsa, bunlar kıyamet gününün azabından kurtulmak için hepsini fidye olarak verseler yine onlardan kabul edilmez. Onlar için can yakıcı bir azap vardır. Cehennem ateşinden çıkmak isterler. Ama oradan çıkacak değillerdir. Onlar için devamlı bir azap vardır.)** *(5/el-Maide/36-37)* Ve şöyle buyurur: **(Ve öyle bir günden korunun ki, kimse kimsenin yerine bir şey ödeyemez, kimseden şefaat da kabul edilmez, kimseden fidye de alınmaz ve onlara hiçbir yardım da yapılmaz.)** *(2/el-Bakara/48)*

İnsanlardan bazıları salih amel ile kötü ameli birlikte işler. Şayet şirkten uzak durmuşsa Allah'ın izniyle ona şefaat edilir. Allah Teâlâ rahmeti ve kudretiyle, salih amel işlemeyi ve haramları terk etmeyi kendisine yakınlaşma, cennete girme ve cehennemden kurtuluş aracı kılmıştır. Bütün bunları bir başka sebebe bağlamamıştır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Allah Teâlâ'nın şöyle buyurduğunu nakleder: **"Kim benim bir dostuma eziyet ederse ona savaş ilan ederim. Kulum bana, kendisine farz kıldığım şeylerden daha sevimli bir şeyle yaklaşmadı. Kulum bana nafile ibadetlerle yaklaşmaya devam eder ve sonunda onu severim. Onu sevince de işiten kulağı, gören gözü, tutan eli ve yürüyen ayağı olurum. Benden isterse ona veririm. Bana sığınırsa onu korurum."** Bu hadisi Buhari, Ebu Hureyre radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder.

Ey Müslüman! Dünya ve ahirette, Allah'ın seni başarılı kıldığı salih ameller ve faydalı ilmin dışında bir şeyle mutlu olamazsın. Seni ancak, faydalı ilimden ve salih amelden uzaklığın bedbaht kılar. Rabbin celle ve alâ, hiç kimseye zerre miktarı zulmetmeyecektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz ki Allah, hiç kimseye**

zerre kadar zulüm etmez. Eğer yapılan iyilik zerre kadar da olsa, onun sevabını kat kat artırır. Ve kendi katından büyük bir mükafat verir.) *(4/en-Nisa/40)* Kudsi hadiste Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Ey kullarım! Bunlar ancak sizin amellerinizdir. Onları sizin için sayarım ve sonra onların karşılığını size veririm. Bu nedenle kim bir hayır bulursa Allah'a hamdetsin. Kim de bundan başka bir şey bulursa kendinden başkasını suçlamasın!”** Bu hadisi İmam Müslim, Ebu Zerr radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder.

Ey Allah’ın kulu! Gayretin, amelini ıslah etmek ve Allah’ın sınırlarını korumak için olsun. Allah celle celaluhu salih ameli, kulun dünya ve ahiret sıkıntılarından korunması için sebep kılmıştır. Mikdad b. El-Esved radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’den şunu işittiğini rivayet eder: **“Kıyamet günü güneş, bir mil miktarı kalıncaya kadar insanlara yaklaştırılır. İnsanlar, amellerine göre ter içinde kalırlar. Onlardan bazıları topuklarına kadar, bazıları dizlerine kadar, bazıları bellerine kadar ter içinde olur. Bazılarını da ter tamamen dizginler.”** Ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, ağzına işaret eder. Bu hadisi, Müslim ve Tirmizi rivayet eder.

Kıyamet gününün korkularını hatırla! Öyle ki o günde, hiç kimse kimseyi düşünmez. Aişe radıyallahu anha şöyle der: Cehennemi hatırladım ve ağladım. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **“Seni ağlatan nedir?”** buyurdu. Dedim ki: “Cehennemi hatırladım ve ağladım. Kıyamet günü ailelerinizi hatırlayacak mısınız?” Şöyle buyurdu: **"Üç yere gelince hiç kimse kimseyi hatırlamaz: Mizanın (terazinin) yanında, tartısı hafif mi gelecek yoksa ağır mı gelecek bilinceye kadar. Sayfalar uçuştuğu an, kitabı (amel defteri) sağına mı düşecek yoksa soluna mı veyahut arkasından mı verilecek bilinceye kadar. Ve cehennemin iki yakasına sırat kurulduğunda sıratın yanında, onu geçinceye kadar."** Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(O gün kişi kaçar, kardeşinden... Anasından , babasından... Eşinden ve oğullarından.)** *(80/Abese/33-35)* Kişi çocuğundan bir tek sevap ister de, çocuğu kendisine onu vermez. Kişi karısından tek bir hasene ister de, karısı kendisine onu vermez. Herkes “Nefsim, nefsim!” der. Mü’min, yetmiş peygamberin ameliyle Allah’a kavuşmuş olmayı temenni eder. Hadisi şerifte şöyle buyrulur: **"Cehennem yetmiş bin dizgin ile sürülerek getirilir. Her dizginde yetmiş bin melek vardır. Dizleri üzerine çökmeyen ne mukarrab bir melek kalır, ne de gönderilmiş bir peygamber.."**

Ey Müslüman! Bu dünyada çokça salih amel işle! Bu dünyadan sonra cennet ya da cehennemden başka bir şey yoktur. Bil ki, Allah’ın kuldan razı olduğu ve kula fayda veren salih amel yalnızca Allah rızası için olan ameldir. Müslüman bu ameliyle Allah rızasını ve sevabını kazanmayı diler. Ne bir riya ve gösteriş, ne insanların övgüsünü ve ne de dünyalık bir şeyi ister. İkinci şart ise; amelin, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in sünnetine uygun olmasıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İyi bil ki, halis din ancak Allah'ındır.)** *(39/ez-Zümer/3)* Aişe radıyallahu anha’dan rivayet edilen hadiste ise şöyle buyrulur: **“Kim üzerine emrimiz olmayan bir amel işlerse, o reddedilmiştir.”** Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ve de ki: "Çalışın! Yaptıklarınızı hem Allah görecek, hem Rasulü, hem de müminler görecektir. Sonra da gizliyi ve açığı bilen Allah'ın huzuruna iletileceksiniz. İşte o zaman, neler yaptığınızı size O bildirecektir.)** *(9/et-Tevbe/105)*

Allah'ın kulları! Allah sizleri bu dünyada yoktan var etmiş ve sizlere kendisine ibadet etmenize yardımcı olacak araçlar ve nimetler vermiş ve sizlere hakkı vadetmiştir. Sizler, Rabbine yürüyen nesilleri görüyorsunuz. Hiç kimse dünyaya geri dönmüyor ve ölüm ile ameli kesiliyor. Bu olay, hayır işlemede yarışmaya çağıran en büyük çağrıdır ve haram işlemekten sakındıran en büyük uyarıcıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Görmediler mi ki, kendilerinden önce nice kuşakları helak etmişiz. Onlar artık kendilerine dönüp gelmiyorlar. Onların hepsi toplanıp, sadece bizim huzurumuza getirilmişlerdir.)** *(36/Ya-Sin/31-32)* Hadis-i şerifte ise şöyle buyrulur: **"Ademoğlu öldüğünde üç şey hariç ameli kesilir: Faydalı ilim, kendisi için dua eden salih çocuk veya sadaka-i cariye."** Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Haberiniz olmayarak ansızın başınıza azap gelmeden önce (halis müslüman olun da) Rabbinizden size indirilenin en güzelini takip ve tatbik edin. (O günden sakının ki günahkar) nefis şöyle diyecektir: "Allah'ın yanında yaptığım kusurlardan dolayı yazık bana! Doğrusu ben alay edenlerdendim." Yahut şöyle diyecektir: "Allah bana doğru yolu gösterseydi, her halde ben müttakilerden olurdum." Veya azabı gördüğü zaman şöyle diyecektir: "Bana bir geri dönüş olsaydı da ben de o iyilik yapanlardan olsaydım." (Ona şöyle denir): "Hayır sana ayetlerim geldi de onlara yalan dedin, kibirlenmek istedin ve kâfirlerden oldun.")** *(39/ez-Zümer/55-59)*

Allah'ın kulları! Birbirinizle aranızı ve Rabbinizle aranızı düzeltin ki dünyanız ve ahiretiniz ıslah olsun!

Allah'ın kulları!.. **(Allah ve melekleri Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.)** *(33/el-Ahzâb/56)*

Şükür ve Güvenlik

Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi
Medine, 04.10.1424 Hicri – 28.11.2003 Miladi

Ey Allah'ın kulları!.. Allah'tan hakkıyla korkun! Çünkü Allah'tan hakkıyla korkmak yaptığınız en hayırlı amel ve kazandığınız en değerli şeydir. Ey Müslümanlar! Sayılamayacak kadar çok nimetleri dolayısıyla Allah'a şükretmek en kesin ödevlerden ve farzlardan biridir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. (İşte bunun için) önce bana, sonra da ana-babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır.)** *(31/Lokman/14)* Ve şöyle buyurur: **(Öyle ise siz beni anın ben de sizi anayım. Bana şükredin; sakın bana nankörlük etmeyin.)** *(2/el-Bakara/152)* Yine şöyle buyurur: **(Eğer siz yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız O'na şükredin.)** *(2/el-Bakara/172)*

Allah Teâlâ'ya şükretmenin tam tersi Allah Teâlâ'yı inkar etmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden yarattık; onu imtihan edelim diye, kendisini işitir ve görür kıldık. Şüphesiz biz ona yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.)** *(76/el-İnsan/2-3)* En büyük şükür Allah Teâlâ'ya iman etmek, farzlarını ve vaciplerini yerine getirmek ve haramlarından uzak durmaktır. Sonra, genel olarak ve ayrıntısıyla diğer nimetler için şükretmektir. Aynı şekilde nimeti inkar etmenin en büyüğü de; Allah Teâlâ'ya imandan yüz çevirerek, farzları ve vacipleri terk ederek ve günah işleyerek Allah'ın gönderdiği çağrıyı inkar etmektir. Daha sonra da diğer nimetleri inkar etmektir.

Allah Teâlâ'ya şükretmenin sevabı büyük ve ecri çoktur. Allah onunla kişiyi cezalardan kurtarır ve hoşlanılmayan şeyleri ondan uzaklaştırır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer siz iman eder ve şükrederseniz, Allah size neden azap etsin! Allah şükre karşılık veren ve her şeyi bilendir.)** *(4/en-Nisa/147)* Ve şöyle buyurur: **(Lut'un kavmi de uyarıcı peygamberleri yalanladı. Biz de üstlerine taş gönderdik. Ancak Lut ailesi müstesna, katımızdan bir nimet olarak onları seher vaktinde kurtardık. Biz şükredeni işte böyle mükafatlandırırız.)** *(54/el-Kamer/34)*

Şükür ile nimetler artar ve bereket devam eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Hatırlayın ki Rabbiniz size: "Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetimi) artıracağım ve eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir!" diye bildirmişti.)** *(14/İbrahim/7)* Şükredenler; cennetin parlaklığını, nimetlerini ve cennet yiyeceklerinin lezzetini yakından tanıyınca şöyle derler: **("Bize verdiği sözde sadık olan ve bizi, dilediğimiz yerinde oturacağımız bu cennet yurduna varis kılan Allah'a hamdolsun. İyi amelde bulunanların mükafatı ne güzelmiş!")** *(39/ez-Zümer/74)*

Şükretmek; nebilerin, rasüllerin ve Allah'ın salih kullarının sıfatıdır. Allah Teâlâ, Nuh aleyhisselam hakkında şöyle buyurur:**(O (Nuh) çok şükreden bir kul idi.)** *(17/el-İsra/3)* Ve İbrahim aleyhisselam hakkında şöyle buyurur: **(İbrahim gerçekten Hakk'a yönelen, Allah'a itaat eden bir önder idi; Allah'a ortak koşanlardan değildi. Allah'ın nimetlerine şükrediciydi. Çünkü Allah onu**

seçmiş ve doğru yola iletmişti.) *(16/en-Nahl/120-121)* Allah azze ve celle yine şöyle buyurur: **(Kullarımdan şükreden azdır.)** *(34/es-Sebe/13)*

Şükrün gerçek anlamı; nimetleri dolayısıyla onları veren Allah azze ve celle'ye övgüde bulunmak, o nimetleri hatırlamak ve bunu dille ifade etmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(O halde Allah'ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluşa eresiniz.)** *(7/el-A'raf/69)* Ve şöyle buyurur: **(Ve Rabbinin nimetini minnet ve şükranla an!)** *(93/el-İnşirah/11)* Şükür, aynı zamanda nimetleri veren Allah azze ve celle'yi kalple sevmek ve O'nun razı olacağı davranışlarda bulunmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey Davud ailesi, şükredin! Kullarımdan şükreden azdır.)** *(34/es-Sebe/13)* Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur: **"Sizlere bağışladığı nimetler dolayısıyla bütün kalplerinizle Allah'ı sevin!"** Aişe radıyallahu anha şöyle der: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ayakları çatlayıncaya kadar gece namazı kılardı. Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışladığı halde neden bunu yapıyorsun?" **"Şükreden bir kul olmayayım mı?"** buyurdu." Bu hadisi, Buhari rivayet eder ve hadis, ibadet etmenin Allah Teâlâ'ya şükretmek olduğuna delildir.

Şükür aynı zamanda, nimeti Allah Teâlâ'nın sevdiği yolda kullanmaktır. Müslüman, vücut organlarını Allah'a itaatte ve Allah'ın helal kıldığı şeylerde kullanırsa vücut organlarını bağışladığı için Allah'a şükretmiş olur. Kul, vücut organlarını Allah'a isyanda kullanırsa Allah'a şükür fırsatını kaçırmış, Allah Teâlâ'nın verdiği nimetler ile O'na savaş açmış olur. Müslüman; malı Allah'ın sevabını dileyerek vacip, müstehap ve mubah yollarda harcarsa mal nimeti dolayısıyla Allah'a şükretmiş olur. Malı; Allah Teâlâ'ya isyanda, mekruhlarda ya da zararlı ve gereksiz mubahlarda harcarsa Allah azze ve celle'ye şükretme fırsatını kaçırmıştır. Rabbini kızdıracak şeylerde maldan yararlanmıştır. Dolayısıyla malı ona dünyada ve ahirette vebâl olur.

Kul; temiz ve mubah nimetlerden yararlanıp bunlar dolayısıyla Allah'a şükrederse, bunların Allah'ın nimetleri olduğunu ve Allah'ın onları kullarına bağışladığını kalbiyle itiraf ederse bu nimetler dolayısıyla üzerine düşen görevi yerine getirmiş olur. Şayet nimet vereni unutursa, nimetleri yok olma tehlikesine atmıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah bir ülkeyi örnek verdi. Bu ülke güvenli, huzurlu idi; ona rızkı her yerden bol bol gelirdi. Sonra Allah'ın nimetlerine karşı nankörlük ettiler. Allah da onlara, yaptıklarından ötürü açlık ve korku sıkıntısını tattırdı.)** *(16/en-Nahl/112)*

Müslüman ne kadar çaba gösterirse göstersin ve ne kadar şükrederse şükretsin, Allah Teâlâ'nın nimetleri karşısında tam anlamıyla şükredemez. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'ın nimetini saymaya kalksanız, onu sayamazsınız. Hakikaten Allah çok bağışlayan ve pek esirgeyendir.)** *(16/en-Nahl/18)* Ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sizden hiç kimse cennete ameli ile giremeyecek."** Derler ki: "Sen de mi ey Allah'ın Rasulü?" Şöyle buyurur: **"Ben de; ancak Allah'ın beni rahmeti ile kuşatması müstesnâ."** Fakat, Rabbinin nimetlerine şükretmekten aciz olduğunu bilmesi müslümana yeter. Şayet O'na tam anlamıyla şükredecek olsa bu şükür de şükrü gerektiren bir davranış olur. Rabbinin emirlerini yerine getirmesi ve O'na isyandan uzak durması, gücü yettiğince şükretmeye çalışması ona yeter.

Mükellefler üzerindeki en büyük nimet, Allah azze ve celle'ye ibadet etme nimetidir. Müslüman bir ibadeti yerine getirmede başarılı kılınırsa, bu ibadeti bozan bir günahla onu boşa çıkarmamalıdır. İbadetin değerini düşürücü bir şey yapmamalı, ardından

başka bir ibadet yapmalıdır. Çünkü ibadetten sonra yapılan ibadet, o ibadetin şükrü olur ve sevabını artırır. Allah Teâlâ'nın farz kıldığı her ibadet türünden, müslümanın Allah'a yaklaşmasını artıracak başka ibadetler belirlenmiştir. Allah onlarla kulunu yüksek cennetlere sokar. Namaz, zekat, oruç, hac ve diğer ibadetlerin benzerlerini Allah nafile ibadetler olarak belirlemiştir. Bu nafile ibadetler onların eksiklerini tamamlar ve hayırlarda yarışanlar onlarla yarışır. Kim Ramazan ayı orucunu tutar da ona Şevval'den altı gün eklerse bir yıl oruç tutmuş gibi olur. Bu sahih hadiste bildirilmiştir. Diğer nafile oruçlarla Allah, dereceleri yükseltir ve günahları bağışlar. Bilinen nafile namazlar, zekattan başka verilen sadakalar, nafile hac ve umreler ve diğer nafile ibadetler Allah Teâlâ'ya fiili olarak şükretmektir. Allah onlarla kulları arındırır ve Kıyamet günü en büyük sevapla ödüllendirir.

Allah'ın kulları!.. İbadetlerden sonra yapılan ibadetler ne güzel!.. Çünkü bu Allah'ın rızasını kazandırır, sevabını artırır ve azabından korur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Gündüzün iki ucunda ve gecenin ilk saatlerinde namaz kıl. Çünkü iyilikler kötülükleri (günahları) giderir. Bu, öğüt almak isteyenlere bir hatırlatmadır.)** *(11/Hûd/114)* Günahlardan sonra işlenen günahlar ne kötü!.. Çünkü bu, Allah Teâlâ'nın gazabına yol açar ve sevabını azaltır ya da tamamen sevaptan yoksun bırakır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Rasul'e itaat edin ve amellerinizi boşa çıkarmayın!)** *(47/Muhammed/33)* Bu nedenle, bütün aylarda ve günlerde Rabbinize ibadete devam edin. Ramazan'ın Rabbi, diğer ayların ve günlerin de Rabbidir. Her zaman ve her mekanda O'na ibadet etmek ve O'nu birlemek gerekir. Bişr el-Hâfi rahimehullah'a şöyle denir: "Bir takım insanlar Ramazan'da Allah'a ibadet edip gayret gösteriyorlar. Ramazan geçince ibadeti bırakıyorlar." Bunun üzerine Bişr el-Hâfi rahimehullah şöyle der: "Ramazan'ın haricinde Allah'ı tanımayan insanlar ne kötüdür!"

Mü'min için, Rabbine kavuşmadan önce durup dinlenme yoktur. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Ölüm sana gelene kadar Rabbine ibadet et!)** *(15/el-Hicr/99)*

Kıyamet gününün korkunç olayları için salih amellerle hazırlık yapanların kazancı ne büyük!.. Ahiretini unutan ve kabrinde günahlarla karşılaşanın pişmanlığı ne büyük!..

Ey Allah'ın kulları!.. Allah'ın dosdoğru yolunda sağa-sola sapmadan yürüyün. Güzel ahlak ile nitelenen Nebiniz sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine sarılın. Şeytandan ve hevâ ve heveslerden sakının. Şeytan, Ramazan ayında bağlanmıştı. Şimdi, salih amelleri boşa çıkararak bunun öcünü almak ister. Şeytana karşı Rabbinizden yardım dileyin. Rabbinize ibadete devam ederek şeytanın beklentisini boşa çıkarın. Böylece, gayretiniz övgüye layık olsun. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve herkes, yarına ne hazırladığına baksın. Allah'tan korkun, çünkü Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.)** *(59/el-Haşr/18)*

Allah'tan hakkıyla korkun ve O'na ibadete bağlı kalın. Haramlarından sakının. Bilin ki ey Allah'ın kulları, güvenlik nimeti İslam'ın bütünündendir ve O'nun ayrılmaz bir parçasıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **((Hac yolculuğu için) güvende olduğunuz vakit kim hac günlerine kadar umre ile faydalanmak isterse, kolayına gelen bir kurban kesmelidir.)** *(2/el-Bakara/196)* Ve şöyle buyurur: **(Güvene kavuştuğunuz zaman, siz bilmezken Allah'ın size öğrettiği şekilde O'nu anın.)** *(2/el-Bakara/239)* Allah Teâlâ ibadet edenlerin gölgesinde ibadet etmesi, korku duyanların içinde kendilerini güvende hissetmesi için güvenliği yaratmıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah, sizlerden iman edip iyi davranışlarda bulunanlara, kendilerinden öncekileri sahip ve hakim**

kıldığı gibi onları da yeryüzüne sahip ve hakim kılacağını, onlar için beğenip seçtiği dini (İslam'ı) onların iyiliğine yerleştirip koruyacağını ve (geçirdikleri) korku döneminden sonra, bunun yerine onlara güven sağlayacağını vadetti. Çünkü onlar bana kulluk ederler, hiç bir şeyi bana eş tutmazlar. Artık bundan sonra kim inkar ederse, işte bunlar asıl büyük günahkarlardır.) *(24/en-Nûr/55)* Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de, güvenliği imanla birlikte zikreder ve hilali gördüğü zaman şöyle buyurur: **"Allah'ım! Onu bize güvenlik ve iman, selamet ve İslam ile hayır ve olgunluk hilali kıl! (Ey hilal!) Benim Rabbim de, senin Rabbin de Allah'tır."**

Elini ve dilini Müslümanlara eziyet ve zarar vermekten alıkoyan, insanlara haksızlık etmeyen, güvenliğin sağlanmasına yardımcı olan ve güvenlik nimeti için Allah'a şükreden bu nimetin şükrünü yerine getirmiştir. Bunları yapmayan ise, güvenlik nimetine nankörlük etmiştir.

Aldatılmış ve hile ile ölümcül bir fitnenin karanlığına sürüklenmiş bir takım gençler; ekinleri ve nesilleri helak eden, yıkım ve utanç doğuran büyük bir suç ve büyük bir günah işlediler. Tek bir yıkım olayı, bir çok suçu bir arada gerçekleştirdi. Bu suçu işleyen kendi öncelikle canına kıydı. Oysa Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **(Kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz Allah size karşı çokça merhametlidir. Kim düşmanlık ve haksızlık ile bunu yaparsa, onu ateşe koyacağız. Bu ise, Allah'a çok kolaydır.)** *(4/en-Nisâ/29-30)* Sonra, Müslümanlardan ve Müslüman olmayanlardan öldürülmesi haram olan insanların canına kıydı. Haksız yere mallara zarar verdi ve güvende olan insanları korkuttu. Hem Allah'ın kendilerine itaat edilmesini emrettiği yöneticilere isyan etti, hem de anne ve babası olan anne ve babasına isyan etti. Hem müminlere muhalefet etti, hem de yeryüzünde bozgunculuk çıkardı. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Rasul'e karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola giderse, onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız. O ne kötü bir yerdir.)** *(4/en-Nisâ/115)*

Ey aldatılan ve silaha sarılan gençler!.. Sizin çıkarlarınızı korumak için geceleri uyumayan iman ve kardeşleriniz olan güvenlik güçlerine nasıl silah doğrultursunuz?!. Evlerinizi kendi ellerinizle nasıl yıkarsınız?!. Yöneticilerinize nasıl karşı çıkarsınız ve Müslümanların birliğinden nasıl ayrılırsınız?!. Fitneye düşmüş her insanın peşine nasıl takılırsınız ve cehennem ateşine nasıl yönelirsiniz?!. Yaptıklarınızın sonucundan korkmaz mısınız?!. Bu gibi işlerde hata bağışlanmaz ve yapan kişi mazeretli kabul edilmez. Çünkü bunlar, Allah'ın hakları ve kulların haklarıdır. İblis sizden, bu gibi terör eylemlerinden fazlasını istemez. Müslümanlar hakkında, İslam ülkesi olan ülkeniz hakkında ve kendi hakkınızda Allah'tan korkun! Kendinizi kurtarın. Yöneticilerinize durumu ve fitne ehlini gizli yönlerini açıklayın. Tâ ki, yıkım ve bozgunculuk ateşi sönsün. Bu dünyada yaptığından geri dönmek, ahirette pişman olmaktan daha iyidir. Bu sözlerimin ulaştığı ve bu hutbemi dinleyen herkesi, İslam ve Müslümanlar konusunda Allah'tan korkmaya çağırıyorum. Kimin bir takım şüpheleri varsa, büyük alimlere sorarak onları araştırsın. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer bilmiyorsanız, bilenlere sorun!)** *(16/en-Nahl/43)* Şüphesiz İslam düşmanları, Müslümanlar için bu gibi yıkıcı ve kötü davranışlardan fazlasını temenni etmez.

Allah'ın kulları!.. **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin.)** *(33/el-Ahzâb/56)*

Namaz

Şeyh Salih b. Muhammed Âl Talib
Mekke, 17.11.1424 Hicri – 09.01.2004 Miladi

Ey Müslümanlar!.. Allah'tan hakkıyla korkun. **(Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır şekilde korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin.)** *(3/Âl-i İmran/102)* Allah'tan hakkıyla korkun ve O'na itaat edin. **(Kim Allah'tan korkarsa Allah ona bir çıkış yolu yaratır. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır.)** *(65/et-Talak/2-3)* Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin. Çünkü bu sizin için yarın hesaba çekilmekten daha kolaydır. Allah'ın huzuruna çıkacağınız büyük gün için hazırlanın. **(O gün (hesap için Allah'a) arz olunursunuz, öyle ki gizli bir haliniz kalmaz.)** *(69/el-Hâkka/18)*

Kabrin için hazırlan, uykuyu ve eğlenceyi azalt. Çünkü önünde uyanışı Kıyamet günü olan bir uyku vardır.

Allah'ın kulları!.. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in peygamber olarak gönderilmesinden önce bu millet; ibadet ve dindarlıkta, kuvvet ve hakimiyette, dünya sebeplerine sarılmada ve dünyada yarışta milletler kafilesinin en sonunda idi. Tâ ki Allah Teâlâ, İnsanların Efendisi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i peygamber olarak gönderene kadar... Bir kaç sene içerisinde yeryüzünün bütün milletlerini her alanda geride bıraktı. Hak ile hakimiyet kurdu ve hayırla iyilikte bulundu. Uygarlığı ve hakimiyeti, ümmetin halinden Allah'a şikayetçi olunan bu çağda ve bu günde dahi yükselmektedir. Düşmanlar ona musallat olmuş ve bazı diyarlarını işgal etmiştir. Ülkelerinin bir kısmını ellerinden almış ve kaynaklarını yağmalamışlardır. Müslümanlardan bir grupla bir olarak dinlerinde ve düşüncelerinde Müslümanlara savaş açmışlardır. Görüş ayrılıkları ve ihtilaflar düşmanın gücünü artırmıştır. Zayıf yönleri sıralamak ve göstermek üzücüdür fakat tedavi etmek için mutlaka yarayı açmak gerekir. İslam Ümmeti'ne mensup olanlar, yıllar boyu hastalığın keşfi ve ilacın belirlenmesi için yarışmaktadır. Bazıları; Müslümanların zayıflığını maddi sebeplere, fikir ve uygarlıkla bağlantılı sebeplere veya benzeri nedenlere bağlamaktadır. Herkes bir görüş öne sürmekte ve her grup kendi görüşünü beğenmektedir. Durum öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, bazı Müslüman çocukları İslam'ın bizzat kendisini veya bazı hükümlerini suçlar hale gelmiştir. Fakat, gelişiminden bugüne İslam Ümmeti'nin tarihini inceleyen, düsturuna ve eğitim metotlarına bakan hastalığı ve ilacını bilir. Zafer ve güç faktörlerini bildiği gibi, zayıflığa yolaçan etkenleri de kesin olarak bilir. Şüphesiz bu bilginin kaynağı beşer değildir. Bilakis beşerin yaratıcısı Allah Subhânehu'dur. Şöyle buyurur: **(Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizle kazandıklarınız yüzündendir. Bununla beraber Allah yine de çoğunu affeder.)** *(42/eş-Şûra/30)* Ve şöyle buyurur: **((Bedir'de düşmanı) iki katına uğrattığınız bir musibet (Uhud'da) size çarpınca mı: "Bu nereden" dediniz? De ki: "Bu başınıza gelen kendinizdendir.")** *(3/Âl-i İmran/165)* Yine; ümmetin durumuna bakan, değişim rüzgarlarının boş yere esmediğini ve ıslahın kişinin kendi nefsinden başladığını bilir. **(Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez.)** *(13/er-Ra'd/11)* Aynı şekilde, hidayetin de belli bir uğraştan sonra geldiğini bilir. **(Ama bizim yolumuzda cihad edenleri, elbette kendi yollarımıza eriştireceğiz. Hiç şüphe yok ki Allah iyi davrananlarla beraberdir.)** *(29/el-Ankebut/69)*

Öyleyse; İslam Ümmeti'nin bugünkü halinin ve acı verici durumunun sebebi, zafere götüren gerçek faktörlere sarılmadaki kusurudur. Çünkü o faktörler olmaksızın zafer gerçekleşmez. Biz, Allah'ın İslam ile üstünlük kazandırdığı bir topluluğuz. Üstünlüğü bunun dışında bir yerde aradığımız sürece Allah bizi zillete kılar. Bu nedenle, mutlaka bu metot üzere bir değerlendirme yapmak gerekir. Müslümanlar dini durumlarını ve Rableriyle ilişkilerini gözden geçirmelidir.

Ey Müslümanlar!.. Ey Beytullah'ı ziyarete gelenler!.. Allah ile bağ kurmanın en büyük adresi ve kelime-i şehadetten sonraki en büyük rukün karşısında, namaz karşısında bir durum değerlendirmesi yapacağız. Namaz, dinin ruknüdür. Takvâ sahiplerinin miracıdır. Allah'ın Müslümanlara farz kıldığı bir ibadettir. Namazı olmayanın dini yoktur. Namazı terkedenin İslam'da nasibi yoktur. Farz namazı özürsüz olarak bilerek terkeden, Allah'ın zimmetinden çıkmıştır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in sahabileri, namazın dışında hiç bir ibadetin terkini küfür görmezdi. Sahih-i Müslim'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Kişi ile küfür ya da şirk arasında ancak namazın terki vardır."** Daha da ötesi Allah, namazı İslam'ın baş ruknü kılmıştır. **(Namaz kıldığı zaman, bir kulu engelleyeni gördün mü?)** *(96/el-Alak/9-10)*

Namaz dışındaki bütün farz ibadetleri Allah Teâlâ, Rasulü'ne vahy olarak indirmiştir. Namaz'da ise, Nebisi sallallahu aleyhi ve sellem'i yedinci kat semaya yükseltmiş, razı oluncaya kadar O'na ikramda bulunmuştur. Sonra beş vakit namazı farz kılmıştır. Bu nedenle namaz, Kur'an'da en çok zikredilen farzdır. Daha da ötesi, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in dünyadan ayrılırken, ölüm sekerâtı ile uğraşırken ve mübarek ruhu alınırken ümmetine acıyarak yaptığı vasiyettir. Ümmetine şöyle seslenir: **"Namaz, namaz ve elinizin altındakiler (köleler, cariyeler)."** Ömrünün son anında dahi endişesi namazdır ve şöyle sorar: **"İnsanlar namaz kıldı mı?"**, **"Ebu Bekr'e söyleyin, insanlara namaz kıldırsın!"**

Namaz, kurtuluşun adresi ve yoludur: **(Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir, onlar ki, namazlarında huşû içindedirler.)** *(23/el-Mü'minun/1-2)*

Namaz, her halükarda Müslüman'a farzdır. Ne hastalıkla, ne de korkuyla düşer. Akıl var olduğu sürece, şartları ve rukünleri yerine getirilemese dahi düşmez. Korku ve savaş anında dahi düşmez. **(Namazlara ve orta namaza devam edin ve Allah için boyun eğerek kalkıp namaza durun. Eğer bir korku hâlindeyseniz, yaya veya binekli olarak giderken kılın, (korkudan) emin olduğunuz zaman da böyle bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği şekilde Allah'ı zikredin.)** *(2/el-Bakara/238-239)* Korku namazının nasıl kılınacağı, Nisa Suresi'nde belirtilmiştir. Her halükarda Müslüman, kıbleye yönelerek namazını kılmalıdır. Buna gücü yetmezse, hangi yöne yönelik olursa olsun ayakta durarak namazını kılar. Ayakta durmaya gücü yetmezse, oturarak kılar. Buna da gücü yetmezse, yan tarafına uzanarak kılar. Buna da gücü yetmezse, hangi halde olursa olsun kılar. Abdest almaya gücü yetmezse, avret yerini örtmeye veya benzeri bir şeye gücü yetmezse, hangi şekilde olursa olsun namazını kılar. Evet; hangi şekilde olursa olsun namazını kılar. Çünkü kulun Kıyamet günü kendisine ilk sorulacak şey olan namaz salih olursa, diğer ameller de salih olur. Namaz bozuk olursa, diğer ameller de bozuk olur. Bu, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih olarak rivayet edilmiştir. Allah, o olmadan başka bir ameli kabul etmez.

Ey Müslümanlar!.. Her gün beş vakit farz namaz vardır: Sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı. Bu namazlar birbiri arasındaki küçük günahlara keffarettir. Kalpleri günahların

pisliğinden temizler. Daha da ötesi, günahları başlangıçta engeller. **(.Muhakkak ki namaz hayasızlıktan ve kötülükten alıkoyar.)** *(29/el-Ankebut/45)* Bir gün günahların seni sıkıştırır ve hataların ağırlığını omuzlarında hissedersen, hemen namaza koş ve Allah Subhânehu'nun şu kavlini hatırla: **(Gündüzün her iki tarafında ve gecenin saçaklarında (gündüze yakın olan saatlerinde) namaz kıl! Muhakkak ki, iyilik kötülükleri giderir. Bu ise, düşünebilenlere bir öğüttür.)** *(11/Hûd/114)* Buhari ve Müslim'de, Ebu Hureyre radıyallahu anh'ın şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: **"Ne dersiniz; sizden birinizin kapısının önünde bir nehir olsa ve her gün beş kez onda yıkansa, kirlerinden bir şey kalır mı?"** "Kirlerinden bir şey kalmaz" dediler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İşte bu beş vakit namaz gibidir, Allah onlarla günahları temizler."**

Namaz, rızkın kapısıdır. **(Ehline namaz kılmalarını emret, kendin de ona sabırla devam et. Biz senden bir rızık istemiyoruz. Seni biz rızıklandırırız. Güzel akibet takva sahiplerinindir.)** *(20/Tâ-Hâ/132)* Korku ve endişe anında ona sığınılır. **(Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım isteyin. Şüphe yok ki Allah, sabredenlerle beraberdir.)** *(2/el-Bakara/153)* Bu nedenle namaz, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in gözünün aydınlığı idi. Bir işte zorluk hissederse, namaza koşardı ve şöyle seslenirdi: **"Namazla bizi rahatlat ey Bilal!"** "Amellerin hangisi daha faziletlidir?" diye sorulunca, **"Vaktinde kılınan namaz"** buyurur. Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Bundan sonra bir ümmet, Rabbi ile bağını kaybedip O'nun farz kıldığı bir ibadeti yerine getimekten aciz olursa, nasıl olur da Rabbi'nin yardımını ümit eder? Bu namazları ihmal edenler, ne Yaratıcı'nın ne de yaratılmışların ikramını ve desteğini hak etmektedir. Namaz, yardım ve destek için ilk şarttır. **(Onlar (o müminlerdir) ki, eğer kendilerini yeryüzünde iktidar mevkiine getirirsek namazı kılarlar, zekatı verirler, iyiliği emrederler ve fenalığı yasak ederler. Bütün işlerin sonu sırf Allah'a âittir.)** *(22/el-Hacc/41)* Müslüman namazı terkederse, kendisine nasıl yardım edilir ve nasıl başarılı olabilir? Namazın terki cehenneme giriş sebebi kılınmıştır. **("Nedir sizi Sekar'a sokan?" Suçlular der ki: "Biz namaz kılanlardan değildik.")** *(74/el-Müddessir42-43)* Kıyamette yüzlerin asılmasının sebebidir. **(Fakat o, ne sadaka verdi, ne namaz kıldı. Fakat yalanladı ve döndü. Sonra da çalım sata sata ailesine gitti. Layıktır o azap sana, layık! Evet layıktır sana, layık! İnsan başıboş bırakılacağını mı sanır?)** *(75/el-Kıyamet/31-36)* Bununla birlikte, Müslümanlardan bir grubun namazı terkettiğini ve namaz konusunda gevşek davrandığını görünce üzülürsün.

Ey Müslümanlar! Allah'tan hakkıyla korkun; size emredilen iyiliğe uyun ve kötülükten sakının. Birbirinize namazı tavsiye edin. Allah'ın peygamberine emri, eğitimciler ve davetçiler için örnek olsun. **(Ehline namaz kılmalarını emret, kendin de ona sabırla devam et.)** *(20/Tâ-Hâ/132)* Allah, İsmail aleyhisselam'ı överek şöyle bulunur: **(Ailesine ve çevresine namaz kılmayı ve zekat vermeyi emrederdi.)** *(19/Meryem/55)* Sahih bir hadiste, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Çocuklarınıza yedi yaşında namazı emredin, on yaşında ise onları (namaz kılmazlarsa) dövün!"** İnsanlara namazı emrettiği gibi, aileye ve çocuklara da namaza devam etmelerini emreder.

Ey Müslümanlar!.. İnsanlardan bir grup var ki, namaz onlar için değersiz bir şey haline gelmiştir. Namaz onların en son yaptığı ve en son düşündüğü iştir. Özürsüz

yere namazları birleştirirler, namazları vaktinde kılmazlar. Allah Teâlâ'nın şu ayeti onları anlatmaktadır: **(Münafıklar, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Halbuki Allah, onların oyunlarını başlarına geçirecektir. Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar.)** *(4/en-Nisa/142)* Allah Subhânehu'nun şu kavli onlar hakkında inmiştir: **(Vay haline o namaz kılanların ki, kıldıkları namazın değerine aldırış etmezler.)** *(107/el-Mâûn/4-5)* Yani namazı vaktinde kılmazlar. Onlar, Allah azze ve celle'nin şu buyruğunu hiç duymadılar mı? **(Muhakkak ki namaz müminlere belirli vakitlerde yazılı bir farzdır.)** *(4/en-Nisa/103)* Yani onun için başlangıcı ve bitişi bilinen bir vakit belirlenmiştir. Vaktinden önce kılınması caiz değildir. Aynı şekilde, özürsüz bir şekilde vaktinden sonra kılınması da caiz değildir.

Allah'tan hakkıyla korkun ve namazları vakitlerinde kılın. Erkekler, bu namazları camilerde cemaatle birlikte kılmanın kendilerine vacip olduğunu bilsin. Eğer bir kimse için cemaati terketme genişliği olsaydı, Rahmet Peygamberi sallallahu aleyhi ve sellem bu genişliği, eviyle cami arasında yırtıcı hayvanların bulunduğu bir vadi bulunan ve kendisine eşlik edecek kimsesi bulunmayan kör ve yaşlı kimse için kullanırdı. Bu kimse, evinde namaz kılmak için Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den izin istedi de, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buna izin vermedi. Durum böyleyken, Allah'ın kendisine her türlü nimeti verdiği kişinin hali nasıl olur?. Yoksa; camiler neden yapıldı, minareler neden yükseltildi, camaatler neden oluşturuldu? Yalnızca Cuma için mi? Evet, yalnızca Cuma için mi?!. Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh!..

Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh şöyle der: "Kim yarın Allah'a Müslüman olarak kavuşmayı dilerse, nerede ezan okunursa okunsun bu namazları kılsın. Çünkü Allah Nebiniz için hidayet yollarını belirledi. Bu namazlar da hidayet yollarındandır. Şayet sizler, şu geri kalıp evinde namaz kılan gibi evlerinizde namaz kılarsanız, Nebiniz'in yolunu terketmiş olursunuz. Nebiniz'in yolunu terkederseniz de, doğru yoldan ayrılırsınız. Bizim aramızda ancak nifakı açıkça bilinen münafıkların ondan (cemaatle namazdan) geri kaldığını gördüm. Kişi getirilerek safta durması için iki kişinin arasına konulurdu." Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Ey Müslüman!.. Ey Allah'ın kulu!.. İşte bu hatırlatmayı dinledin ve bildin. Artık hidayet yoluna bağlı kal! Allah beni ve seni, razı olduğu şeylerde başarılı kılsın. Gelecekteki halimizi, geçmişteki halimizden daha hayırlı eylesin.

Kovulmuş şeytandan, Allah'a sığınırım: **(Bir de sabırla, namazla yardım isteyin. Şüphesiz bu, (Allah'a) saygılı olanlardan başkasına ağır gelir.)** *(2/el-Bakara/45)*

Ey Müslümanlar!.. Kim korunma, başarı ve güvenlik isterse namaza devam etsin. Cündüb b. Abdillah radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kim sabah namazını cemaatle kılarsa o kimse Allah'ın korumasındadır."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Namaz, bütün peygamberlerin ortak olduğu bir farzdır. Hepsine namaz emredilmiştir. Allah Subhânehu; İbrahim, Lût, Yakup ve İsmail (Allah'ın selamı onların üzerine olsun) hakkında şöyle buyurur: **(Kendilerine hayırlı işler yapmayı, namaz kılmayı vahyettik.)** *(21/el-Enbiya/73)* O, babamız İbrahim aleyhisselam'ın duasıdır. Rabbine dua ederek şöyle der: **("Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazını dosdoğru kılanlardan eyle!")**

(14/İbrahim/40) Ve şöyle der: **("Rabbimiz! Ben çocuklarımdan bir kısmını namazı dosdoğru kılmaları için, senin Beyt-i Haram'ının yanında, ekinsiz bir vadiye yerleştirdim.)** *(14/İbrahim/37)* Allah Subhânehu, İsa aleyhisselam'ın şöyle dediğini bildirir: **("Hayatta bulunduğum müddetçe namaz kılmamı ve zekat vermemi emretti.")** *(19/Meryem/31)* Musa aleyhisselam ile konuştuğunda O'na şöyle buyurur: **(Şüphesiz ben Allah'ım, benden başka hiçbir ilâh yoktur. Onun için bana kulluk et ve beni anmak için namaz kıl.)** *(20/Tâ-Hâ/14)* Peygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e ise şöyle buyurur: **(Ehline namaz kılmalarını emret, kendin de ona sabırla devam et.)** *(20/Tâ-Hâ/132)*, **(Güneşin batıya kaymasından, gecenin karanlığına kadar (belirli vakitlerde) gereği üzere namazı kıl, bir de sabah namazını kıl. Çünkü sabah namazında, gece ve gündüz melekleri hazır bulunur.)** *(17/el-İsra/78)* Allah Subhânehu, salih kulları hakkında da şöyle buyurur: **(Kitaba sarılanlara ve namazı kılmaya devam edenlere gelince, biz o iyilerin ecrini hiçbir zaman yitirmeyiz.)** *(7/el-A'raf/170)*

Ey mü'minler!.. Bütün bunlardan sonra, namazdan daha üstün mertebeye sahip bir ibadet bulabilir misiniz? Veya bu tebliğden sonra, namaz konusunda ihmalkar davrananlar ve onu terkedenler bir mazeret bulabilir mi?.

Allah'ın kulları!.. Namaz hakkında konuşmak, onun özüne ve ruhuna mutlaka işaret etmeyi gerektirir. Namazın ruhu ve özü onu tam olarak yerine getirmek ve namazda huşûlu olmaktır. Namazın tam olarak yerine getirilmesinin bir gereği de; namazın şartlarına, abdestine, namazın her hareketini yerli yerince yapmaya, imamdan önce davranmamaya, namazı sünnete uygun edâ etmeye özen göstermektir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Buhari'nin rivayet ettiği bir hadiste şöyle buyurur: **"Benim namaz kıldığımı gördüğünüz gibi namaz kılın!"**

Ey namaz kılanlar!.. Huşû; kalbin Allah Teâlâ önünde eğilmesi, O'nun korkusuyla ve O'na saygıyla dolu olmasıdır. Bütün dünyevi düşünceleri zihinden çıkarmak ve Allah Subhânehu'nun yüceliğinin hatırlamaktır. Vakâr ve sükûnet içerisinde tamamen namazla meşgul olmaktır. Böylece âzâlar huzur bulur. Osman b. Affân radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakleder: **"Hiç bir müslüman kişi yok ki farz namaz vakti gelir de onun abdestini, huşûsunu ve rukûsunu güzelce yerine getirirse bu, büyük günah işlemedikçe önceki günahlarına keffâret olmasın. Bu, ömür boyu böyledir."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Sarhoş iken ne söylediğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın.)** *(4/en-Nisa/43)*

Allah'tan hakkıyla korkun ey Müslümanlar! Allah'ın sizi sorumlu tuttuğu şeyi yerine getirin ve hesaba çekilmeye hazırlanın. Çünkü önünüzde hesap vardır. Bilin ki Allah, size kendi ismini zikrederek başladığı bir emirde bulunmuştur. Şöyle buyurur: **(Gerçekten Allah ve melekleri Peygamber'e salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na teslimiyetle salât ve selâm edin.)** *(33/el-Ahzab/56)*

Ramazan ve Kur'an

Şeyh Suud eş-Şureym
Mekke, 27.09.1424 Hicri – 21.11.2003 Miladi

Ey insanlar! Sizlere ve kendi nefsime Allah azze ve celle'den hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Çünkü o koruyucudur ve ona ihtiyaç vardır. Onunla amel edenin beklentisi boşa çıkmaz ve kalbine takvâ dokunan asla şaşırmaz. Onda kurtuluş ve hayat vardır. **(Takva sahipleri cennetlerde ve ırmakların kenarlarında, güçlü ve yüce Allah'ın huzurunda hak meclislerindedir.)** *(54el-Kamer/54-55)*

Ey Müslümanlar!.. Ramazan ayı sağlam ve kalın bir ip gibidir. Ona tutunan sanki imandan ve hayırlarla yarıştan bir merdiveni semaya uzatmış gibidir. Sonra, şeriatın çerçevelerine ve sabit değerlerine tam olarak bağlılık ve Ramazan ayını, hürmetini ve yüceliğini doğru olarak anlamak ancak bu ayın ruhaniyetine her yönüyle uyum sağlamayı garanti edebilir. Değilse, bu ayda olması gereken titreme, Allah'ın şeriatına bağlılığı zayıflatan kasırgaların estiği bir ortamda asla gerçekleşmez. Ümmetin bugünü ve geleceği, bu ayın gerçek yönünü ve günlük hayatına etkilerini doğru bir şekilde anlamaya bağlıdır. Müslüman toplumlarda ne zaman Allah'ın dinine bağlılık görülürse, işte o zaman o toplumlar her kesimiyle bütünleşmiş ve gerdanlık gibi düzene girmiş canlı toplumlar kabul edilir. İnsanların Rablerinden razı olduğu ve daha sonra da birbirlerinden, yöneticilerinden ve alimlerinden razı oldukları bir durumda bulunurlar. Bu mübarek ayda canlı uygulamalarla gösterilen başkalarından razı olma olayı,bu gibi toplumların Allah'a yakınlığına veya uzaklığına hükmetmede – hiç şüphesiz- geçerli bir ölçü sayılır.

Ey Müslümanlar!.. İçinde bulunduğunuz ay tamamlanmak üzere... Faziletli geceleri ve günleri tükendi ve artık pek yakında gideceğini haber verdi. Bu ay, tevbe ayı olmayacaksa, ne zaman tevbe olacak?.. Bu ay, yanlışları düzeltme ve daha iyiye doğru değişim ayı olmayacaksa, yanlışları düzeltme ne zaman olacak?.. Ve daha ne kadar "Ne zaman?.. Ne zaman?" deyip duracağız?..

Müslüman toplumlar muhasebe yapmaktan ve kusurlarını düzeltmekten gafil oldukları sürece, günahlarını ve Allah'a karşı yükümlülüklerindeki ihmallerini görmezden geldikleri sürece karmaşanın ve anarşinin esiri olarak kalacak, kendisiyle oynayanların elinde her yöne sürüklenecektir. Sanki bir şişenin boğazında tıkanmış gibidir, aşağı yukarı hareket edemez.

Sağlıklı akıllar ve bozulmamış fıtratlar, doğruyu aradıkları zaman kendilerinden beklenenin dışına çıkmayacaktır. Dindar toplumların toy gençleri o toplumun mensuplarına devamlı olarak zorlamada bulunurlarsa ve zaman zaman onların davranışlarını zorla eğip bükmeye çalışırlarsa, onların bu kötülüğünü geçici bir çözüm ya da kısa sürede etkisini kaybedecek tepkisel hareketler durduramaz. Bilakis, bozulan düzeni en kısa sürede yeniden sağlamak için onların eğiliminden daha güçlü bir etkene ihtiyaç vardır. Bu etken de, muhasebe ve yanlışları düzeltme etkenidir. **(Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez. Allah bir topluma kötülük diledi mi, artık onun için geri çevrilme diye bir şey yoktur. Onların Allah'tan başka yardımcıları da yoktur.)** *(13/er-Ra'd/11)*

Ey Müslümanlar!.. Allah azze ve celle'nin Kitabı, Müslümanların doğru sözlü habercisicidir. Tamahların karışmadığı ve kişisel çıkarların kirletmediği saf bir eğitim ve bilgi kaynağıdır. O; müstehcenliği alevleyen, suçu örten, faziletli huyların ve yüce değerlerin kökünü kazıyan bir bilgi kaynağı asla değildir. Şüphesiz o, Alemlerin Rabbi'nin habercisidir. Işığı sönmez ve destekçileri yenilmez. O, oyun ve eğlence değil, haktır. Allah onu hak ile indirmiştir. Kim onunla amel ederse ecir kazanır. Kim de onunla hükmederse adaletli olur. Allah, onun dışında hidayet arayanı saptırır. Allah, onunla bazı toplulukları yükseltir ve bazılarını alçaltır.

Sağdaki-soldaki, doğudaki batıdaki, güneydeki-kuzeydeki bütün Müslümanlar Rablerinin Kitabı ile yirmi beş günü geçirdiler ve kaynaklarından yudumladılar. Hayret verici yönlerini, örneklerini, kısımlarını ve mucizelerini gördüler. Kur'an kıssaları zihinlerini doldurdu. Kur'an kıssaları çeşitli peygamberler kıssalarından; binlerce oldukları halde ölüm korkusuyla yurtlarından çıkan ve Allah'ın kendilerine "Ölün!" dediği ve sonra onları yeniden dirilttiği insanların kıssası, Tâlût ve Câlût kıssası, Adem aleyhisselam'ın iki oğlunun kıssası, Ashâb-ı Kehf'in kıssası, Zülkarneyn kıssası; Kârûn, Firavun ve Hâmân'ın kıssası; Cumartesi gününe saygı göstermeyen Yahudilerin kıssası, Ashab-ı Uhdûd kıssası ve benzeri geçmiş kıssalardan oluşmaktadır. Bu kıssaların ortak sonucu; iman edenlerin güzel sona ermesi, inkar edenlerin ve büyüklenenlerin ise ziyana uğramasıdır. **("Allah'ın, kendilerini hiçbir rahmete erdirmeyeceğine dair yemin ettiğiniz kimseler bunlar mı?" (Ve cennet ehline dönerek şöyle derler:) "Girin cennet; artık size korku yoktur ve siz üzülecek de değilsiniz.")** *(7/el-A'râf/49)*

Ey Allah'ın kulları!.. Bütün bu kıssaları Allah, kulların kalplerini sabit kılmak ve kalplerinde iman ruhunu canlandırmak, cinleri ve insanları ancak yeryüzünde kendine ibadet etsinler diye yarattığını açıklamak için zikretmiştir. **(Andolsun onların (geçmiş peygamberler ve ümmetlerinin) kıssalarında akıl sahipleri için pek çok ibretler vardır. (Bu Kur'an) uydurulabilecek bir söz değildir. Fakat o, kendinden öncekileri tasdik eden, her şeyi açıklayan (bir kitaptır); iman eden toplum için bir rahmet ve hidayettir.)** *(12/Yusuf/111)*

Müslümanlar bu ayda Mübarek Kitap ile muhatap olmaları sonucu, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i sloganı ölçülülük olan bir çağrıyla göndererek Allah Teâlâ'nın bu ümmeti geçmiş ümmetlerden üstün kıldığını iyice anlar. Bu ümmet, insanlara şahit olacak orta yollu ümmettir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de bu ümmete şahit olacaktır. Orta yol hakkında tefsir alimleri şöyle der: Orta yol, adalettir. Bazılarının sandığı gibi, iki taraf arasında olan şey değildir. Asla!. Bilakis orta yol, çok çeşitli tarafları olsa bile hak olandır. Yalnızca iki tarafı olsa da hak olandır. Orta yol, o yolda kendi başına olsan bile, Allah'ın emrine ve Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in emrine uyandır.

İşte buradan yola çıkarak insanlardan iki grubun yanlış yolda olduğunu kesin olarak anlarız. Birincisi; aşırı giden ve zorlaştıran, ilmi dayanaktan yoksun bir şekilde aşırılık yollarına koyulan gruptur. Bu grup bilgisizce içtihatta bulunur ve düşünmeden aceleyle hareket eder. Hem kendi bozulur, hem de başkasını bozar. Böylece, Allah'ın Ehli Kitab'ı ayıpladığı konuma düşer. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(De ki: Ey Kitap ehli! Dininizde haksız yere haddi aşmayın. Daha önceden sapan, bir çoklarını saptıran ve yolun doğrusundan uzaklaşan bir topluma uymayın.)** *(5/el-Mâide/77)*

Diğer grup ise, birinci grup hakkında gürültü çıkaran sapık bir gruptur. Onların yaptıklarını fırsat bilerek, kendilerinin uydurduğu ve Allah'ın emrine aykırı bir orta yola çağırırlar. Bilakis onlar da haktan sapmıştırlar. Çünkü orta yolluluğu şeriatın sabit değerlerini terketmek, dinin herkes tarafından kabul edilmiş gerçekleri etrafında şüphe uyandırmak, İslam Ümmeti'nin ve İslam devletlerinin temellerini önemsiz hale getirmeye çağırmaktan ibarettir. Bu asla ıslah usullerinden biri ya da ıslah kapısı değildir. Yalnızca, ümmet binasını yıkmak isteyenler ve İslam'ı kötü göstermek isteyenler bu yolu kullanmaktadır. Hasetçiler, toplumlara hayat veren dindarlıktan geri kalanı da bunu kullanarak yok etmek istemektedirler. Böylece bu grup, Allah'ın Yahudileri ayıpladığı konuma düşmektedir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Yoksa siz Kitab'ın bir kısmına inanıp bir kısmını inkar mı ediyorsunuz? Sizden öyle davrananların cezası dünya hayatında ancak rüsvaylık, Kıyamet gününde ise en şiddetli azaba itilmektir. Allah, sizin yapmakta olduklarınızdan asla gafil değildir.)** *(2/el-Bakara/85)*

Bu nedenle ey Allah'ın kulları; felaketlerin ardından gelen değişim rüzgarlarının kaynağı Allah'ın Kitabı ve Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in sünneti olmalıdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Vedâ haccında ümmetine şu vasiyette bulunur: **"Şüphesiz ben sizin aranızda, kendisine tutunduğunuzda benden sonra asla sapmayacağınız bir şey bıraktım: Allah'ın Kitabı."** Bu hadisi, Ebu Davud ve İbni Mâce rivayet eder. Şüphesiz Kur'an'ı böyle bildik ve aklı olan ya da hazır bulunup kulak veren kimse de bu mübarek ayda Kur'an ile diyaloğu sonucu buna şahitlik eder. **(Hâlâ Kur'an üzerinde gereği gibi düşünmeyecekler mi? Eğer o, Allah'tan başkası tarafından gelmiş olsaydı onda bir çok tutarsızlık bulurlardı.)** *(4/en-Nisâ/82)*

Kur'an hayattır. Bütün düzenlerin iflas ettiği, bazen siyasette, bazen dünyevi ilimlerde, üçüncüsü baskı ve zulümde, dördüncüsü kültür ve ahlak emperyalizminde kendini gösteren globalleşmenin zayıfladığı bir zamanda kurtuluştur. Keşke bir çok kimse, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in gecelerin birinde Aişe radıyallahu anha'ya söylediğini anlayabilse!.. **"Ey Aişe! Bırak beni, Rabbime ibadet edeyim."** Aişe radıyallahu anha şöyle der: "Vallahi, ben sana yakın olmak isterim ve seni sevindirecek şeyi isterim" dedim. Kalktı ve abdest aldı, sonra namaza durdu. Kur'an okudu, sonra ağladı. Öyle ki, gözyaşlarının böğrüne ulaştığını gördüm. Sonra oturdu, Allah'a hamdetti ve O'na övgüde bulundu. Sonra ağladı. Öyle ki, gözyaşlarının kucağına ulaştığını gördüm. Sonra sağ yanına yaslandı ve elini yanağının altına koydu. Sonra ağladı. Öyle ki, gözyaşlarının yere ulaştığını gördüm. Bilal yanına girdi ve sabah namazını haber verdi. Dedi ki: "Seni ağlatan nedir?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Bu gece bana öyle ayetler indi ki, onları okuyup da onların üzerine düşünmeyene yazıklar olsun!: (Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akıl sahipleri için gerçekten açık ibretler vardır. Onlar; ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler ve (şöyle derler:) "Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru! Ey Rabbimiz! Doğrusu sen kimi cehenneme koyarsan, artık onu rüsvay etmişsindir. Zalimlerin hiç yardımcıları yoktur. Ey Rabbimiz! Gerçek şu ki biz, "Rabbinize inanın!" diye imana çağıran bir davetçiyi işittik, hemen imana geldik. Ey Rabbimiz! Bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört, ruhumuzu iyilerle beraber al!")** *(3/Âl-i Imrân/190-193)* Bu hadisi, İbni Hibban iyi bir senetle rivayet eder.

Allah'ım!.. Yüce Kur'an'ı kalplerimizin baharı, göğüslerimizin nuru kıl. Hüzünlerimizin kalkmasına, gamlarımızın ve kederlerimizin gitmesine vesile kıl, ey merhametlilerin en merhametlisi!

Ey Müslümanlar!.. Allah'tan hakkıyla korkun ve bilin ki, içinde bulunduğunuz Ramazan'ın son on günü yavaş yavaş azalan bir salkım ve çok azı kalan inci gerdanlık gibidir. Kim onda iyi davranmışsa bu iyiliği tamamlasın. Kim de ihmalkâr davranmışsa onu tevbe ve istiğfar ile sonuçlandırsın. Günahlarını düşünen ve ağlayana, işlediği günahlara pişman olup Rabbine el açana kutlu olsun. Ey Müslüman!. Geri kalan günlerinde Allah'tan hakkıyla kork! Tevbe ederek Rabbine yönel! Takvâ sahiplerinin bu ayda ne yaptıklarına ve kendinin ne yapmadığına, onların amaca ulaştığına ve kendinin ulaşamadığına, çağrıya kulak verdiklerine ve kendinin bundan kaçındığına bak!

Ey Müslüman!. Ramazan ayının diğer ayların yanında, Yusuf aleyhisselam'ın onbir kardeşinin yanındaki gibi bir konuma sahip olduğunu görmüyor musun? Yakub aleyhisselam'ın gözünün onlardan hiçbirinin elbisesiyle değil, Yusuf aleyhisselam'ın gömleğiyle yeniden görmeye başladığını bilmiyor musun? Günahkar da böyledir; Ramazan'ın kokusunu alınca, Ramazan'da Allah'ı zikredenlerle birlikte oturup Kur'an okuyunca kalbi ona geri döner ve nefisine yeniden hayat verir.

Allah'ın, bin aydan daha hayırlı olan Kadir gecesini ihyâ etmeye muvaffak kıldığı kimseye ne mutlu!. Ey Müslüman!. Bu gece Ramazan'ın geri kalan günlerinde ise, seksen üç yılın ibadetine denk bir sevaba erişmek istemez misin?. Dikkat edin! Bu Allah'ın bir lütfudur ve onu dilediğine verir. Allah, büyük lütuf sahibidir.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem minbere çıkar. Bir basamak çıkınca "Âmîn!" der. Sonra bir diğer basamağı çıkar ve "Âmîn!" der. Sonra üçüncü basamağı çıkar ve "Âmîn!" der. Sonra şöyle buyurur: **"Cibrîl bana geldi ve "Ey Muhammed! Ramazan'ı idrak edip bağışlanmayanı Allah onu (rahmetinden) uzaklaştırsın!" dedi. Ben de "Âmîn!" dedim."** Bu hadisi, İbni Hibban ve diğer bazı hadis alimleri rivayet eder.

Sonra bilin ki ey Müslümanlar; Allah sizlere, hür olana ve köle olana, erkeğe ve kadına, küçüğe ve büyüğe buğdaydan, kurutulmuş peynirden, hurmadan, kuru üzümden, arpadan veya ülke halkının günlük yiyeceğinden bir sa' fıtır sadakası vermeyi farz kılmıştır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kullandığı sa', bu günün ölçüsüyle iki kilo iki yüz gramdır. Fıtır sadakasının vacip oluşu bayram gecesi başlar. Müstehap olan, bayram sabahı bayram namazından önce vermektir. Bayramdan bir veya iki gün önce verilmesinde de bir sakınca yoktur.

Bayram gecesinden bayram namazına kadar tekbir getirmek sünnettir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in yaptığı gibi bayram namazını kılmadan önce üç yaş hurma yemek müstehaptır. **(Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine karşılık Allah'ı tazim etmeniz içindir. Umulur ki şükredersiniz.)** *(2/el-Bakara/185)*

Allah bizim ve sizin salih amellerimizi kabul eylesin! Bizi, sizi ve diğer Müslüman kardeşlerimizi cehennemden âzât ettiklerinden eylesin! Şüphesiz O; her şeyi işitendir, isteyene karşılık verendir.

Sonra; insanların en hayırlısı ve beşeriyetin efendisi Muhammed b. Abdillah b. Abdulmuttalib'e, havzın ve şefaatin sahibine salât ve selamda bulunun. Allah celle ve alâ size bunu emrederek şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)** *(33/el-Ahzab/56)*

İşte Bu Dosdoğru Dindir

Şeyh Abdulbâri es-Sübeyti
Medine, 18.10.1424 Hicri – 12.12.2003 Miladi

İnsanoğlunun özelliklerinden biri de, yaradılışı gereği dine yönelmesidir. Din, Allah'ın beşeriyete yerleştirdiği fıtrattır. İnsanoğlu başlangıçta, şeytan onlara tağutlara ibadet etmeyi ve put edinmeyi hoş göstermeden önce, tevhid üzere idi. Din, insanların hayatı için kaçınılmaz bir zarurettir. İslam ise, Allah'ın tüm kulları için seçip beğendiği hak dinidir. İnanç esasları apaçıktır. Kuruntulardan, hayallerden, heva ve heveslerden uzaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'ın yaratışında değişiklik bulunmaz. Dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.)** *(30/er-Rum/30)*

Sapıklıkların, suçluların, psikolojik hastalıkların arttığı, lüks ve aşırılık görüntülerinin ortaya çıktığı bir vakitte, şeriatın metinleri dinin toplumu koruyucu olduğunu ve dindar insanların daha mutlu, daha sağlıklı ve yaşantısında daha istikrarlı olduğunu vurgulamakta, bilimsel araştırmalar ve pratik tecrübeler de bunu desteklemektedirler.

Kişi dindar olduğu ve dininin öğretilerine sarıldığı zaman yücelir. Allah'a itaat olarak ve O'nun rızasını dileyerek kararlılık gösterir ve sarsılmaz. Dindarlığın en çarpıcı örneklerinden biri, Firavun'nun sihirbazlarının Allah'ın dinine bağlandıklarından sonra gösterdikleri davranıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ardından Musa asâsını attı; bir de ne görsünler, onların uydurduklarını yutuyor! Sihirbazlar derhal secdeye kapandılar. "İman ettik, dediler, Âlemlerin Rabbine Musa ve Harun'un Rabbine!" Firavun (kızgınlık içinde) dedi ki: "Ben size izin vermeden O'na iman ettiniz ha! Anlaşıldı ki o size sihri öğreten büyüğünüzmüş! Ama şimdi bileceksiniz: Andolsun, ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim, hepinizi çarmıha gerdireceğim!" "Zararı yok dediler nasıl olsa biz Rabbimize döneceğiz. Herhalde biz müminlerin evveli olduğumuzdan dolayı, Rabbimizin bize mağfiret buyuracağını ümit ederiz")** *(26/eş-Şuara/45-51)* Onlar, kalplerine işleyen ve razı oldukları dinlerini terk etmediler. Nefisleri mutmain oldu. Allah'ın bağışlamasını ve Allah katında olanı umarak dünyayı dinleri için sattılar.

Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in ümmetinin tarihinde de, dindarlığın etkisi fertlerin davranışlarında açıkça kendini gösterir. İslam öncesi toplumda içki, kumar, zulüm, yağmacılık, çatışmalar ve savaşlar oldukça yaygındı. Din gelince onların kalplerini temizledi, davranışlarını güzelleştirdi. Nefsî arınmada, fedakarlıkta, cömertlikte, cesarette, akrabalık bağlarına özen göstermede, zulmü uzaklaştırmada ve güçsüze yardım etmede en parlak örneklerini ortaya koydular. Öyle ki, onlardan biri, hiç kimse bilmediği halde, işlediği bir suçun karşılığı olarak öldürülmek üzere canını takdim ederdi. İşte bu, hak dine bağlılığın etkisidir.

Uygarlıklardan hiç biri dini bir inanç olmadan, milletler arasından kendi kimliğini bulamayacaktır. Hiçbir inanca sahip olmayan geçmiş milletlerin tarihini okuyan, uygarlıkların kısa sürede yok olup gittiğini ve kalıcı olmadığını görür. Oysa İslam dinine bağlılık sayesinde, vurgun ve yağmacılıkla meşhur kabileler, her zaman ve mekana uygun bir metodun hakim olduğu, uygar bir devlete dönüştüler. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **("Rabbimiz Allah'tır" deyip, sonra da doğrulukta devam**

edenlere gelince, onların üzerine melekler iner ve derler ki: “Korkmayın, üzülmeyin, size vaad edilen cennetle sevinin.”) *(41/el-Fussılet/30)*

İslam dini insanlara gönül rahatlığı ve kalp huzuru sunmuştur. Sapmayı ve karmaşayı, bölünmeyi ve kaybolup gitmeyi toplumdan uzaklaştırmıştır. Mutluluğu ve gerçek uygarlığı hazırlamıştır. Aynı şekilde, insanın kendisini dinden soyutlaması ile huzur kaybolur ve güvenlik azalır. Din, gönüllerin şifasıdır. Şaşkınlık ve endişe hastalıklarının ilacıdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Rabb olarak Allah’ı, din olarak İslam’ı ve peygamber olarak Muhammed’i seçip razı olan imanın tadını almıştır.”** Bu hadisi Müslim rivayet eder. Uygarlığın buluşları ve teknolojik lüksü ne kadar artarsa artsın, insanoğlunun dine ve dindarlığa ihtiyacı daima var olacaktır. İnsanlar, Yaratıcılarına muhtaçtırlar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız.)** *(35/el-Fatır/15)* Ve şöyle buyurur: **(Hayır, hayır! Kim özü iyilik dolu olarak yüzünü Allah'a tertemiz döndürür ve teslim ederse, işte onun Rabbi katında ecri vardır. Onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun da olacak değiller.)** *(2/el-Bakara/112)*

Selef alimlerinden biri şöyle der: “Din yalnızca görünen haramları terk etmek değildir. Bilakis bununla birlikte Allah’ın yapılmasını istediği emirleri de yerine getirmektir. İnsanların genelinin katıldığı şeyler hariç, dindarların çoğu buna önem vermez. İyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak; Allah’a karşı, Rasulü’ne karşı ve Allah’ın kullarına karşı samimi olmak; Allah’a ve Rasulü’ne, dinine ve Kitabı’na destek olmak; bu ve bunun gibi görevleri yapmak istemenin ötesinde bunlar hatırlarına dahi gelmez. İnsanların dini yönü en az ve Allah’a en sevimsiz olanı bütün dünyadan elini çekse bile bu görevleri terk edendir. Onlardan çok azının Allah için yüzünün kızardığını, Allah’ın haramları çiğnendiği için kızdığını, Allah’ın değerli şeylerini harcadığını görürsün. Büyük günah sahipleri Allah katında onlardan daha iyi durumdadır.

Dindarlık, doğruluk ve temizliktir. İffetli olmak ve gözü sakınmaktır. Fuhuştan, içkiden, uyuşturucudan, dille ve elle Müslümanlara eziyet vermekten uzak durmaktır. Dindarlık, sahibine öyle bir sevgi kazandırır ki bu onu, toplumun gelişmesi ve bağlarının kuvvetlenmesi için fışkıran bir hayır kaynağı yapar.

Dindarlık sahibinin kalbine kendi kendini gözlemleme duygusu verir ve bu duygu onu erdemleri ve toplumun güvenliğini muhafaza eden, toplumu her türlü suçludan ve sapık düşünceleri koruyan bir binanın tuğlası haline getirir.

Dindarlığı davranışlar üzerinde etkisi vardır. Kişiyi, samimi olarak tevbe etme ve hatadan hemen dönme üzerine eğitir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'tan korkanlar, kendilerine şeytan tarafından bir vesvese dokunduğunda (Allah'ın emir ve yasaklarını) hatırlayıp hemen gerçeği görürler.)** *(7/el-A’raf/201)* Şeytan Adem aleyhisselam’ı hataya düşürdü ve yasaklanan ağacın meyvesini yemeyi ona güzel gösterdi. Adem aleyhisselam hemen Rabbi’ne döndü ve sözünde sadık oldu. **(Derken Âdem Rabb'ından birtakım kelimeler aldı, (onlarla tevbe etti. O da) tevbesini kabul etti. Muhakkak O, tevbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir.)** *(2/el-Bakara/37)* Şüphesiz ki dindar insan, masum/hatadan korunmuş değildir. O da, diğer insanlar gibi hata yapar ve gaflette bulunur. Fakat hatırlayınca tevbe eder ve pişmanlık duyar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz ki Allah çok tövbe edenleri de sever, çok temizlenenleri de sever.)** *(2/el-Bakara/222)*

Dindarlık; İslam'ın gerçek yönünü anlamayanların gösterdiği gibi, insanın özgürlüğünü elinden alan bağlar ve zincirler topluluğu değildir. Bilakis nefis yüceliği, kalp arılığı ve güzel ahlaktır. Hayata yüce bir anlam ve yüksek bir hedef, Cennet nimetinden başka hiçbir nimetin kendisine ulaşamayacağı bir nimet kazandırır. Dindarlığı maddi kazancı ve soygun için dini slogan edinenler tarafından kötü gösterilmiştir. Bu dini can evinden vurmuş ve onu hak dinden uzaklaştırmıştır. Müslümanlardan bir adam tabiinden bir alime şöyle der: "Arkadaşlarımı nasıl gördün?" Alim şöyle cevap verir: "Çokça namaz ve oruç görüyorum. Fakat üzerlerinde İslam'ın nurunu göremiyorum."

Adamın biri Fudayl b. İyad'a sorar: "Niçin Selef-i Salih'in sözü bizim sözümüzden daha yararlı idi?" Fudayl şöyle cevap verir: "Çünkü onlar İslam'ın üstünlüğü için konuştular, nefisleri kurtarmak ve Rahman'ı razı etmek için konuştular. Biz ise nefislerimizin üstünlüğü için, dünya malı elde etmek ve insanları razı etmek için konuşuyoruz."

Öyle ki, söze dahi yapmacılık karıştı. Ali b. Fudayl b. İyad rahimehullah babasına şöyle der: "Ey babacığım! Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in ashabının sözleri ne tatlı!" Fudayl bunun üzerine şöyle sorar: "Ey oğulcuğum. Bilir misin onların sözü niye tatlıdır?" Oğlu "Hayır" deyince şöyle cevap verir: "Çünkü onlar sözleriyle Allah Tebarake ve Teâlâ'nın rızasını dilediler."

İslam Ümmeti, dinin orta ve değerli yolunu temsil eden dindarlık ile Mü'minlerin yolundan başka bir yola koyulan düşünceler ve metotları birbirinden ayırmalıdır. Yine; görüntü ile gerçeği de mutlaka birbirinden ayırt etmesi gerekir.

Dini salt bir takım görüntüler, şekiller ve ritüeller olarak algılayanlar var. Bunlar, kendi dindarlıkları ile başkalarının dindarlığını şekilciliği korumaya bakarak kıyaslarlar. Dinin özü ve davranışlara yansıması ise onların zihnini hiç meşgul etmez. Onlar, dini ruhsuz bir beden ve boş bir söz haline getirmişlerdir. Gerçek din ise şekilciliğe önem vermez ve görünüşe dayanmaz. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Şüphesiz Allah, sizin görünüşlerinize ve mallarınıza bakmaz. Bilakis kalplerinize ve amellerinize bakar."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Takvanın yeri kalptir. Ömer ibn'l Hattab radıyallahu anh, ölü gibi davranıp ibadetinde gösteriş yapan bir adama asasıyla vurarak şöyle der: "Dinimizi öldürme!" Bu yapmacık ve gösterişe dayalı dindarlık, ne bir yaşam kurar ne de bir topluma yol gösterir.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in görevi insanlara yalnızca Kur'ân okumak olmamıştır. Çünkü O'nun çağrısının, dinleyenlerin aklına yüklenen bazı bilgiler ve hükümlerle tamamlanması imkansızdır. Aynı şekilde insanlarda, salt bilgi ile kemale ve kurtuluşa ulaşamazlar. Bilakis faziletleri kabul edip yerine getirerek ve rezilliklerden uzak durarak, nefisleri hak ve hayır üzere terbiye ederek buna ulaşabilirler. Bu da; gayret, mücadele ve zaman gerektirir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Andolsun ki Allah, müminlere kendilerinden, onlara kendi âyetlerini okuyan, onları arındıran ve onlara kitab ve hikmeti öğreten bir Peygamber göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur. Oysa onlar, daha önce apaçık bir sapıklık içindeydiler.)** *(3/Âl-i İmran/164)*

Görünüşteki dindarlık ile gerçek dindarlık arasında dağlar kadar fark vardır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Kişi insanlara göründüğü şekliyle cennet ehlinin amelini yapar fakat o aslında cehennem ehlindendir. Kişi insanlara göründüğü şekliyle cehennem ehlinin amelini yapar fakat o aslında cennet ehlindendir.”** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. Hadis, dış görünüşleri iç dünyalarından farklı olan bir takım insanları anlatmaktadır. Dünya ehlinden bazı insanlara bakınca onları dünya sevgisine gark olmuş görürsün fakat yapılarına bakınca, Allah sevgisi ve ibadet aşkıyla yandıklarını görürsün. Bazen de din ehlinden bir takım adamları görürsün. Üzerlerinde salihlerin sıfatları vardır. Dikkatlice yeniden bakınca dünya hayatına rağbetlerini ve dünya malı elde etmeye olan hırslarını görürsün.

Bunların da, diğerlerinin de dış görünüşleri iç dünyaları ile çelişmektedir. Bunların azalarına cehennem ehlinin amelleri yansısa da iç dünyalarında cennet ehlinin özelliği vardır. Diğerlerinin azalarına cennet ehlinin amelleri yansısa da, iç dünyalarında cehennem ehlinin özelliği vardır. Bu süresi uzun olan bir çelişkidir ve önemli olan ise sonuçtur.

Kur’ân-ı Kerim ve sünnet-i nebevî kaynaklı doğru bilgi ve sağlıklı anlayış üzere dindarlığı yerleştirmek gerektiğine göre, dindarlık hakkındaki yanlış anlayışları ortadan kaldırmalıyız. Özellikle de, yazdıkları ya da lisan-ı haliyle aşırılığın ortaya çıkmasında dindarlığın ana etken olduğunu ileri sürenlerin yanlışını ortaya koymalıyız.

Allah’ın nebileri ve rasülleri dindarlığın zirvesinde değiller mi? Şimdi onları aşırılıkla mı suçlayacağız? Veya onları terörün büyüyüp gelişmesinin sebebi mi sayacağız. Asla ve haşa. Bu düşünceden Allah’a sığınırız! **(Ağızlarından çıkan söz ne büyük bir iftiradır.)** *(18/el-Kehf/5)* Yoldan sapan ve orta yoldan çıkan bir grup var ki onlar; ümmeti temsil etmezler ve asla ümmet aleyhine delil değildir. Bu nedenle, bazı yazarların bulanık suda avlanmaya çalışması ve hükümleri her takva sahibi mü’mini kapsayacak şekilde genişletmesi çirkin bir söz ve davranıştır.

Alimleri küçümsemek ve dindarları kötü göstermeye çalışmak, bu ülkedeki şeriat kurumlarını alaya almak ve her hatalı davranışı onlara dayandırmak düşüncedeki bozukluğun ve kötü niyetin göstergesidir.

İslam ile alay eden ve Müslümanları kötü gösteren bu davranış gayrimüslimlere teşekkür eden ve hürmet eden, İslam’a saldıran ve Müslümanları küçümseyen bir nesil doğurmuştur. Her sapık davranışı dindarlıkla bağdaştıranlar anlayışları altüst ediyorlar ve gerçekleri gizliyorlar. Ümmeti saptırıyorlar, İslam’a ve Müslümanlara karşı suç işliyorlar. Yeni bir nesil yetişirken durum, bu nesil din ile bağını güçlendirmesini ve Müslümanlığı ile gurur duymasını sağlamamızı gerektiriyor. Tâ ki onun için kuvveti ve bekayı, toplum için huzur ve güvenliği garanti edebilelim.

Modern çağın materyalist akımları dinlerinin güçlü ilkelerine tutunmalarını engellemek için Müslümanları, sapık düşünce akımlarında boğmaya çalışmaktadır. Yine bu sapık akımların en tehlikeli yönü, ortaya şüpheler atması, insanların şehvetlerine hitap etmesi, şehvetlerin sevgisinden bir din icat edip bu şekilde Allah’ın hak dininden saptırmak üzere onları bu şehvetlere boğmaya çalışmasıdır.

Kur’ân, Allah’ın rahmetinden kovulmuş şeytanın sözünü aktarır: **(İblis: “Öyle ise izzet ve şerefine yemin ederim ki, ben onların hepsini mutlaka aldatır,**

saptırırım. Ancak içlerinden ihlas ile seçilmiş has kulların müstesna" dedi.) *(38/Sâd/82-83)* Ümmetin her türlü sorunu için yararlı ilaç dindir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: (İşte benim doğru yolum budur; ona uyun. Sizi O'nun yolundan ayıracak başka yollara uymayın. **(Azabından) korunmanız için Allah size böyle tavsiye etmiştir.)** *(6/el-En'am/153)* Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem insanları İslam'a çağırmıştır. **(Dosdoğru dine, Allah'ı birleyen İbrahim'in dinine.)** *(6/el-En'am/161)*

Mademki bu yol dosdoğru bir yoldur, öyleyse ona koyulan asla sapmaz ve onu terk eden asla doğru yolu bulamaz.çünkü hakkın ötesinde ancak sapıklık vardır. Nuru terk edenin önünde ancak karanlıklar vardır. **(İşte o Allah sizin gerçek Rabbinizdir. Gerçeğin dışında sapıklıktan başka ne vardır? O halde haktan nasıl çevriliyorsunuz.)** *(10/Yunus/32)*

Bu çağdaki en büyük görev dindarlık kaynaklarını beslemek, inancı ve orta yolluluğu güçlendirmektir. Gençlerin inançsız bir şekilde yaşantıları hoş olmaz ve işleri düzelmez. Bilakis akımlar onları sürükler. Nereye yönelirse bazen aşırıdır, bazen tereddüt içindedir, bazen de dağınıktır. Kendine ve topluma hayrı azdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ölü iken hidayetle dirilttiğimiz, kendisine insanlar arasında yürüyecek bir nûr verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp, ondan çıkamayan kimse gibi olur mu? Fakat kâfirlere, yaptıkları, böyle süslü gösterilir.)** *(6/el-En'am/122)*

Akrabanı Ziyaret Et!

Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım
Medine, 03.11.1424 Hicri – 26.12.2003 Miladi

Ey Müslümanlar! İslam; sevgi ve kardeşliğin, iyilik ve bağış sevgisinin hakim olduğu, birbirine karşı şefkatli ve merhametli bir İslam toplumu kurmayı hedefler. Aile toplumun bir birimidir. Allah'tan hakkıyla korkma (takva) ve akrabalık bağlarını gözetme ile mutlu olur. İslam, aile bağlarının güçlendirilmesine ve aile yapısının sağlamlaştırılmasına özen göstermiştir. Ailenin hakkını gözetme emri, Allah'ı birleme ve anne-babaya iyilik yapma emrinden sonra gelmiştir. Allah subhanehu şöyle buyurur: **(Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya (iyi davranın))** *(4/en-Nisa/36)*

İbadette Allah'ı birleme, namaz ve oruç ile birlikte zikredilmiştir. Ebu Eyyub el-Ensari radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e bir adam geldi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Allah'a ibadet eder ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmazsın, namazı kılarsın, zekatı verirsin ve akrabalık bağını gözetirsin."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Bizden önceki ümmetler de akrabalık bağlarını gözetmekle emrolundular. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(Hani bir vakitler İsrailoğulları'ndan şöylece mîsak (kesin bir söz) almıştık: Allah'dan başkasına tapmayacaksınız, ana-babaya iyilik, yakınlığı olanlara iyilik yapacaksınız...)** *(2/el-Bakara/83)* Nebimiz sallallahu aleyhi ve sellem, peygamberliğinin henüz başında akrabalık bağlarını gözetmeye çağırmıştır. Amr b. Abese şöyle der: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem gönderildiği ilk günlerde Mekke'ye geldim ve yanına girdim. O'na "Sen kimsin?" dedim. **"Peygamberim"** buyurdu. "Peygamber nedir?" dedim. **"Allah beni elçi olarak gönderdi"** buyurdu. "Ne ile gönderildin" dedim. **"Akrabalık bağlarını gözetmekle, putları kırmakla ve Allah'ı birlemekle"** buyurdu. Bu hadisi Hakim rivayet eder. Herakl, Ebu Süfyan'a, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'i sorar ve "Size ne diyor?" der. Ebu Süfyan şöyle der: "Bize yalnızca Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın" diyor. Bize; namazı, doğruluğu, iffetli olmayı ve sıla-i rahmi (akrabalara bağlılığı) emrediyor." Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder.

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem Medine'ye ilk gelişinde de akrabalık bağlarını gözetmeyi emreder. Abdullah b. Selam şöyle der: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem Medine'ye geldiğinde, insanlar O'na gitti. Konuştuğu şeyden ilk duyduğum şu oldu: **"Ey insanlar! Selamı yayın, yemek yedirin, akrabalık bağlarını gözetin ve insanlar uyurken gece namazı kılın ki, selametle cennete girin!"** Bu hadisi Tirmizi ve İbni Mace rivayet eder. Akrabalık bağlarını gözetmek, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in vasiyetidir. Ebu Zerr radıyallahu anh şöyle der: "Dostum (Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem) bana uzaklaşsa bile akrabalık bağını gözetmeyi vasiyet etti." Bu hadisi Taberani rivayet eder. Akrabalık bağını gözetmek imanın belirtisidir. **"Kim Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa akrabalık bağını gözetsin!"** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Allah Kureyş kafirlerini akrabalık bağını kopardıkları için kötüler. Şöyle buyurur: **(Bir mümin hakkında ne bir yemin gözetirler, ne de bir antlaşma.)** *(9/et-Tevbe/10)*

Akrabalık bağlarını gözetmek, anne-baba ölmüş bile olsalar, onlara iyilik yapmaktır. Adamın biri Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e gelerek "Ey Allah'ın Rasulü! Ölmelerinden sonra anne-babama iyilikte bulunabileceğim bir şey kaldı mı?" der. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Evet. Onlar için dua etmek, onlar için bağışlanma dilemek, onlardan sonra onların verdikleri sözü gerçekleştirmek ve yalnızca onların tarafından bağın bulunan akrabalarınla olan bağını gözetmek."** Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder.

Allah sıla-i rahmi yaratmış ve ona kendi isimlerinden bir isim (Rahim) vermiştir. Rabbimiz celle ve alâ sıla-i rahimi gözeteni gözeteceğini vaat eder. Allah'ın gözettiği kimseye ise her türlü hayır ulaşır ve hiç kimse onu kesemez. Allah'ın gözetmeyi kestiği kimseyi de hiç kimse yükseltemez ve o kimse üzüntü içinde yaşar. **(Allah kimi hor ve hakir kılarsa artık ona ikram edecek yoktur.)** *(22/el-Hacc/18)*

Allah, akrabalık bağlarını gözetenin eserini uzun süre korur ve akrabalık bağlarını koparanın eserinin hızlıca yok oluşu gibi yok olup gitmez. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah Teâlâ akrabalığa "Sen; seninle bağlarını koruyanlarla benim de bağımı korumama, seninle bağlarını koparanlarla benim de bağımı koparmama razı olmaz mısın?" buyurur. Akrabalık da "Olurum ya Rabb!" der ve Allah "Bu hüküm sana aittir" buyurur."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. **"Rahim, Arş'a asılmış bir halde der ki: Beni gözeteni Allah gözetsin, beni terk edeni Allah terk etsin!"** Bu hadisi de, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Akrabalık bağını gözetmek, Allah'ın izniyle felaketleri defeder ve kişiden belaları uzaklaştırır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e **(Yaratan Rabbinin adıyla oku!)** *(96/el-Alak/1)* ayeti inince, titreyerek eve döndü ve Hatice radıyallahu anha'nın yanına girdi. Ona, **"Beni örtün!"** dedi olanları anlattı ve **"Kendim için korktum"** buyurdu bunun üzerine Hatice radıyallahu anha O'na, "Asla! Allah'a yemin olsun ki, Allah hiçbir zaman seni utandırmaz. Muhakkak ki sen, akrabana bakar, doğru söyler, herkesin ağırlığını yüklenir, misafiri ağırlar ve hak yolunda başa gelenlerde yardım edersin." Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Allah Teâlâ, miskinlere şefkat gösterdiğimiz gibi akrabalara da şefkat göstermemizi emreder. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(O halde akrabaya da hakkını ver, yoksula da, yolcuya da.)** *(30/er-Rum/38)* Bağışta ve sadakada akrabaların hakkı, yetimlerin ve fakirlerin hakkından önce gelir. Allah Subhanehu şöyle buyurur: **(Sana (Allah yolunda) ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: Maldan harcadığınız şey, ebeveyn, yakınlar, yetimler, fakirler ve yolcular için olmalıdır.)** *(2/el-Bakara/215)* Onlara karşı cömertçe davranmak kat kat sevaptır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Miskine verilen sadaka sadakadır. Akrabaya verilen sadaka ise sadaka ve sıla-i rahimdir."** Bu hadisi Tirmizi rivayet eder.

Sadakanın ilk verileceği kişiler ihtiyaç sahibi akrabalardır. Ebu Talha bahçesini sadaka olarak verir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ona: **"Onu akrabalarına vermen görüşündeyim"** buyurur. Bunun üzerine Ebu Talha onu akrabaları ve amca oğulları arasında paylaştırır. Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Ali b. Ebi Talip radıyallahu anh şöyle der: **"Kardeşlerimden birini bir dirhem ile gözetmek benim için yirmi dirhem sadaka vermekten daha sevimlidir."**

Akrabalık için harcayan cömerttir ve kerem sahibidir. Şa'bi şöyle der: "Benim borçlu hiçbir akrabam ölmedi ki, onun borcunu ödemeyeyim." Akrabalarından komşu olana daha çok özen göstermek ve onu daha çok gözetmek gerekir. **(Akraba olan komşulara, yakın komşulara, yanında bulunan arkadaşa (iyilik edin.)** *(4/en-Nisa/36)* Onlara davet yapmak ve onları yönlendirmek, onlara doğru yolu göstermek ve onlara nasihat etmek başkalarına göre daha çok gereklidir. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **((Önce) en yakın akrabanı uyar.)** *(26/eş-Şuara /214)* Hiç kimseyi ihmal etmeden veya başkalarının hakkını yemeden akrabalara ikramda bulunmak emredilmiştir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Söz söylediğiniz zaman, yakınlarınız dahi olsa adaletli olun)** *(6/el-En'am/152)* Sıla-i rahimin; aile arasındaki sevgi, rızkın genişlemesi ve ömrün bereketli olması gibi hayat binasının temellerini oluşturan bir takım meyveleri vardır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sıla-i rahim aile içinde sevgi, malda bolluk ve ömürde uzamadır."** Buhari ve Müslim'de ise şu rivayet edilir: **"Kim rızkının genişletilmesini ve ecelinin geciktirilmesini isterse akrabası ile bağ kursun."** İbnu't-Tîn der ki: "Sıla-i rahim ibadette başarılı kılınmaya ve günahtan korunmaya sebep olur. Kendisinden sonra sanki ölmemiş gibi güzel bir hatıra bırakır."

Sıla-i rahim, ibadetlerin en özellerinden bir ibadettir. Amr b. Dinar şöyle der: "Farzdan sonra atılan hiçbir adım yok ki, akrabayı ziyaret için atılan adım ondan daha çok sevaba sahip olmasın." Sıla-i rahimin sevabı hem bu dünyada verilir, hem de bir nimet olarak ahirete saklanır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sıla-i rahimden başka kendisiyle Allah'a ibadet edilip de sevabı daha erken verilen bir şey yoktur."** Bu hadisi, Beyhaki rivayet eder. Akrabaların haklarını yerine getirene cennet vaat edilmiştir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cennet ehli üç gruptur: Adil hükümdar (yönetici), her miskine ve Müslüman'a karşı kalbi ince olan merhametli kimse, sadaka veren iffetli ve zengin kimse."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Akrabalık bağlarını gözetmekle aradaki sevgi güçlenir ve muhabbet artar. Akrabalık bağları sağlamlaşır. Kin ve düşmanlık yok olur. Sıla-i rahimde tanışma, görüşme ve mutluluk hissetme vardır. Sıla-i rahimin ve akrabalara iyilikte bulunmanın yolları çoktur ve kolaydır. Karşılaştığında güler yüz göstermek, yumuşak davranmak, güzel sözlü olmak, ziyaretler, mutluluklarına katılmak, üzüntülerini paylaşmak, muhtaç olana vermek ve onlara karşı samimi olmak, sıkıntıda olana destek olmak, hastalarını ziyaret etmek, hatalarını bağışlamak ve onlara zarar vermemek bunlardan bazılarıdır. Senin yüzünden en mutsuz olan kişiler ailendekiler olmasın. Özet olarak bütün bunların anlamı şudur: Mümkün olan her hayrı onlara ulaştırmak ve mümkün olan her kötülüğü onlardan uzaklaştırmak. Sıla-i rahim; gönül zenginliğine, ufuk genişliğine, iyiliğe ve vefakarlığa işarettir. Bu nedenle şöyle denir: Ailesine faydası olmayanın sana da faydası olmaz. Onları savunmayan seni hiç savunmaz." Bu nedenle akıl ve basiret sahipleri sıla-i rahme yönelir. **(Şimdi Rabbinden sana indirilenin gerçekten hak olduğunu bilen bir kimse, kör olan bir kimse gibi olur mu? Fakat bunu ancak üstün akıllı ve temiz vicdanlı kimseler idrak ederler.)** *(13/er-Ra'd/19)*

Ey Müslümanlar! Akrabalar masum/günahsız değillerdir. Onların da yanlışları olur ve yanlış konuşurlar. Onlar da hata yapabilir, büyük günah işleyebilirler. Onlardan böyle bir şey görürsen affetme yolunu seç. Çünkü affetmek kulun ancak izzetini artırır. Onların kötülüğüne iyilikle karşılık ver ve hata yaptıkları zaman özürlerini kabul et. Yusuf aleyhisselam'ın kardeşleri Yusuf aleyhisselam'a yapacaklarını yaptılar

da, özür dilediklerinde Yusuf aleyhisselam onların özrünü kabul etti ve onları bağışladı. Onları azarlamadı. Bilakis onlar için dua etti ve Allah'tan, onları bağışlamasını diledi.**(Yusuf dedi: "Bugün size bir ayıplama ve azarlama yoktur. Allah, sizi, mağfiretiyle bağışlasın. O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.")** *(12/Yusuf/92)*

Hataları görmezden gel ve bağışla ki sevgi ve kardeşlik, yumuşaklık ve saflık devşiresin, saygın ve vefakar olasın. Seninle bağlarını koparsalar dahi sen akrabalarınla bağını koparma! Hata yaptıklarında bağışlamakta acele et ve kötülük etseler sen onlara iyilik et! Akrabalarını hesaba çekmeyi bırak ve onları cezalandırma adına onlarla bağını koparma! Cömert ol, tamahkarlıktan ve açgözlülükten uzak dur. Çünkü tamahkarlık ve açgözlülük akrabalık bağlarını koparmanın sebeplerinden biridir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Tamahkârlıktan sakının. Çünkü sizden öncekileri tamahkârlık helak etti. Onlara, cimrilik yapmalarını emretti ve cimrilik yaptılar. Onlara, zulmetmelerini emretti ve zulmettiler. Onlara, akrabalık bağlarını koparmalarını emretti ve kopardılar."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder.

İyiliğe iyilikle karşılık vermek aynı şekilde karşılıkta bulunmaktır. Fakat bağ kuran, karşıdaki kendisine lütufta bulunmadan ona lütufta bulunandır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"(Akrabalık bağlarını) gözeten aynısı ile karşılık veren değildir. Bilakis (akrabalık bağlarını) gözeten, akrabaları onunla bağlarını koparınca onlarla bağ kurandır."** Bu hadisi Buhari rivayet eder. Abdullah b. Muhayriz'e "Akrabalığın hakkı nedir?" denir. Şöyle der:"Sana yöneldiğinde onu karşılarsın ve sana sırtını döndüğünde onu takip edersin."Bir adam, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e gelir ve "Ey Allah'ın Rasulü! Benim bir takım akrabalarım var ki, ben onlarla bağ kurarım fakat onlar benimle bağlarını koparırlar. Onlara iyilik ederim, onlar bana kötülük ederler. Onlara yumuşak davranırım, onlar bana kaba davranırlar." Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Söylediğin gibi ise, sanki sen onlara köz yediriyorsun. Böyle davrandığın sürece Allah katından bir yardımcı daima seninle olacaktır."** Bu hadisi Müslim rivayet eder. Her akrabalık bağı, Kıyamet günü sahibinin önüne gelir ve akrabalık bağını koparıp koparmadığına şahitlik eder.

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım: **(Bir de akraba olanlar, Allah'ın kitabına göre, birbirlerine daha yakındırlar. Şüphe yok ki, Allah her şeyi bilir.)** *(8/el-Enfal/75)*

Ey Müslümanlar! Akrabalık bağıyla ilişkiler daha da güçlenir. Yakınında olsan senden bıkmaz ve uzakta olsan seni unutmaz. Onun izzeti senin izzetindir, onun zilleti senin zilletindir.akrabalara düşmanlık etmek kazananı ziyanda olan bir kötülük ve beladır. Akrabalık bağlarını koparmak büyük günahlardandır ve sahibi, lanet ve helak ile tehdit edilmiştir. **(Demek siz iş başına gelecek olursanız yeryüzünde bozgunculuk çıkaracaksınız ve akrabalık bağlarınızı koparacaksınız öyle mi? İşte onlar, Allah'ın lanetlediği, kulaklarını sağır, gözlerini kör ettiği kimselerdir.)** *(47/Muhammed/22)* Akrabalar arasındaki uyuşmazlık nimetin yok olacağını, kötü sonu ve cezanın geciktirilmeden verileceğini haber verir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Akrabalık bağını koparan cennete giremez."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. İbni Hacer rahimehullah şöyle der: "Akrabalık bağını koparandan Allah'ın rahmeti kesilmiştir. Cezası, ahiretten önce daha dünyadayken verilir." Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah; haksızlık etmek ve akrabalık bağını koparmaktan başka hiçbir**

günahın sahibini, ahirete bıraktığı cezasının yanında henüz bu dünyadayken de cezalandırmaz.” Bu hadisi Tirmizi rivayet eder.

Akrabalık bağlarını koparmak zillet ve aşağılık, güçsüzlük ve yalnızlık sebebidir, gam ve keder getirir. Akrabalık bağlarını koparanın kardeşliği devamlı olmaz. Ondan vefa ve kardeşliğinde doğruluk beklenmez. Allah'ın kendisinden rahmetini kestiğini hisseder. Ne kadar saygınlıkla karşılanırsa karşılansın, küçümseyen bakışlar peşini bırakmaz. Sahabiler (Allah onlardan razı olsun) akrabalık bağlarını koparan kimseyle oturmaktan hoşlanmazlardı. Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle der: “Akrabalık bağını koparan herkesten yanımızda oturduğu için rahatsız oluyorum.” İbni Mes'ud radıyallahu anh sabah namazından sonra bir halkada oturuyordu ve şöyle dedi: “Akrabalık bağını koparan yanımızdan kalktığında onu Allah'a şikayet ederim. Çünkü biz Rabbimize dua etmek istiyoruz. Oysa gökyüzünün kapıları akrabalık bağını koparana kapalıdır.”

Akrabası ile arasında düşmanlık olan en kısa sürede onunla bağ kursun, onu affetsin ve bağışlasın. Kim affeder ve ıslah ederse, karşılığını ona Allah verecektir. Güzel ahlakın, akrabalık bağını korumada etkisi vardır. Akrabalarına karşı daima edepli ol. Çünkü dili koruyan rahat eder. Muhabbet kazanmada, sevdiğini ispat etmede, garezleri gidermede ve kalpleri birbirine ısındırmada hediyenin de etkisi vardır. Kalpleri sevgi üzere bir araya toplayan görüş güzel bir görüştür. Güzel söz söylediğinde davranışında güzel olsun ki, güzel konuşma ile iyiliğin meyvesine birlikte sahip olasın.

Sonra bilin ki, Allah Nebisi'ne salât ve selamda bulunmamızı emrederek şöyle buyurur: **(Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salavât getirirler. Ey müminler! Siz de ona salavât getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin.)** *(33/el-Ahzâb/56)*

İslam Rahmet Dinidir

Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi
Medine, 10.11.1424 Hicri – 02.01.2004 Miladi

Ey Müslümanlar! Allah'dan hakkıyla korkun! Allah'dan hakkıyla korkmakla dereceler artar ve sıkıntılar ortadan kalkar. Kötülükler ve hoşlanılmayan şeyler defedilir.

Bilin ki ey Allah'ın kulları; hayatın dayandığı bir takım destekler ve üzerine bina edildiği temeller vardır. Kendisiyle faydalar elde edilen yüce değerler vardır. Yaşamı mutlu kılan ve insanların kendisiyle yardımlaştığı bu yüce değerlerden ve kıymetli sıfatlardan biri de merhamettir. Merhametli olmak, mutlu olanlara verilen ve mutsuzların mahrum bırakıldığı yüce bir huy ve değerli bir sıfattır. Acıma duygusu yaratıkların yapısında ve canlı varlıkların özünde vardır. Ebu Hüreyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Allah'ın yüz rahmeti vardır. Bunlardan birini yeryüzüne indirmiştir, yaratılmışlar bununla birbirine karşı merhametli davranır. Yavrusuna değer korkusuyla, at tırnağını kaldırır, deve toynağını kaldırır. Doksan dokuz rahmetini ise kıyamete saklamıştır."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Allah celle ve alâ, şanına yakışır bir şekilde rahmet sıfatıyla sıfatlanmıştır. Merhametli olmak, kullar için mükemmellik sıfatıdır. Yaratılmışlar rahmet sıfatıyla birbirine hoşgörülü davranırlar. Kuvvetli, zayıfa acır. Faydalı şeylerle ona şefkatli davranır ve ondan kötülüğü defeder. Ademoğulları acıma duygusuyla birbirlerini severler.

Rahmet, Allah'ın yarattığı fıtratta vardır. Fakat fıtrat günahlarla bozulur. Rahmet duygusu, katılığa ve zararlı bir zorbalığa dönüşür. Oysa merhamet Allah'ın fıtratlara yerleştirdiği doğru bir huy ve yüce bir sıfattır. İslam merhametli olmaya dikkat çekerek Müslümanlara merhametli olmayı ve rahmet sıfatıyla sıfatlanmayı vacip kılmıştır. Çünkü İslam rahmet dinidir. Öğretileri, hayrı ve adaleti, rahatlık ve barışı, hakkı ve Alemlerin Rabbi Allah'a kulluğu gerçekleştirmek için vardır. Batılı çürütmek ve kötülük tohumlarının kökünü kazımak için vardır. Allah Teâlâ, peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem'e şöyle buyurur: **(Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.)** *(21/el-Enbiya/107)*

Abdullah b. Amr radıyallahu anhuma Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Merhametli davrananlara Rahman da merhamet eder. Yerdekilere merhamet edin ki semadaki (Allah) da size merhamet etsin."** Bu hadisi Ebu Davud ve Tirmizi rivayet eder.

Cerir b. Abdullah radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. İmam Ahmed ise Ebu Said radıyallahu anh kanalıyla, şu ilave ile rivayet eder: **"Bağışlamayan kimse bağışlanmaz."** Bir başka hadis-i şerifte ise şöyle buyurulur: **"Mü'minlerin, birbirlerini sevmede, birbirlerine şefkat gösterme ve birbirlerine merhamet etmedeki benzeri vücut misalidir. O vücuttan bir uzuv hastalanınca vücudun diğer azâları birbirlerini hasta uzvun elemine uykusuzlukla ve hararetle ortak olmaya çağırırlar"**

İslam küçük-büyük herkese ve güçsüzlere karşı merhametli olmaya teşvik eder. İbni Abbas radıyallahu anhuma, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder. **"Büyüğe saygı duymayan, küçüğe merhametli davranmayan, iyiliği emretmeyen, kötülükten sakındırmayan bizden değildir."** Bu hadisi, İmam Ahmed ve Tirmizi rivayet eder.

Aişe radıyallahu anha'dan şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e bir bedevi geldi ve "Siz çocukları öpüyorsunuz, biz ise onları öpmeyiz" dedi. Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Allah, senin kalbinden merhameti söküp almışsa ben ne yapayım."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle der: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: **"Acıma duygusu ancak kötü kimseden sökülüp alınır."** Bu hadisi, Ebu Davud ve Tirmizi rivayet eder. Tirmizi "Hasen bir hadistir" der.

Aişe radıyallahu anha, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Şüphesiz Allah rıfk ile (yumuşak ve hoşgörülü) davranandır ve rıfk ile davranılmasını sever. Kaba davranışa ve hoşgörülü davranmamaya vermediğini rıfk ile davranmaya verir."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Daha da ötesi İslam, rahmetiyle hayvanları dahi kuşatmaktadır. Çünkü İslam, rahmet, adalet ve barış dinidir. Müslümanlara da en yüksek derecesiyle merhamete sarılmalarını emretmektedir. Abdullah b. Cafer radıyallahu anh'dan şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Ensar'dan bir adamın bahçesine girdi. Bir de ne görsün, orada bir deve vardı. Deve, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'i görünce duygulandı ve gözlerinden yaş boşandı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onun yanına gelerek başının arkasını okşadı ve deve sustu. **"Bu devenin sahibi kim?"** dedi. Ensar'dan bir genç gelerek "Benim, ey Allah'ın Rasulü" dedi. Rasulullah ona şöyle dedi: **"Allah'ın sana mülk olarak verdiği bu hayvan hakkında Allah'dan korkmaz mısın? Bana senin onu aç bıraktığını ve zorlayıp yorduğunu şikayet etti."** Bu hadisi İmam Ahmed ve Ebu Davud rivayet eder. Allah O'na Süleyman aleyhisselam'a kuş dilini anlama gücü verdiği gibi devenin konuştuğunu anlama gücü vermiştir.

Ebu Mes'ud radıyallahu anh'dan şu rivayet edilir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile bir yolculuktaydık. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ihtiyacını gidermek için uzaklaştı. Yanında iki yavrusuyla bir kuş gördük. Yavrularını aldık. Kuş yanımıza gelerek kanatlarını açıp çırpmaya başladı. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem geldi ve **"Kim bunu, yavrularını alarak korkuttu? Yavrularını ona geri verin"** buyurdu. Yaktığımız bir karınca yuvası gördü ve **"Bunu kim yaktı?"** dedi. "Biz, ey Allah'ın Rasulü" deyince **"Ateşin Rabbi'nin dışında kimsenin ateşle azap etmesi gerekmez"** buyurdu." Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder. İbni Ömer radıyallahu anhuma'nın şöyle dediği rivayet edilir: **"Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, ruh taşıyan bir şeyi hedef yapana lanet etti."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Şerrîd radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle işittiğini rivayet eder: **"Lüzumsuz yere bir serçeyi öldüren hakkında Kıyamet Günü serçe Allah'a seslenerek şöyle der: "Ya Rabb! Falan kişi beni gereksiz yere öldürdü. Beni bir fayda elde etmek için öldürmedi."** Bu hadisi Nesai ve İbni Hibban rivayet eder.

İslam'ın rahmetinden biri de; mensuplarına, Müslüman olmayanlara da zulmetmemelerini emretmesidir. Hişam b. Hakim b. Hazzam radıyallahu anh, Şam'da, cizye nedeniyle hapsedilmiş zimmet ehli bir gurup yabancı çiftçiye rastlar. Hişam şöyle der: Şehadet ederim ki ben, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: **"Allah, dünyada insanlara azap edenlere azap eder."** Sonra emirin yanına girer ve onunla konuşur. Bunun üzerine serbest bırakılmaları emredilir." Bu hadisi; Müslim, Ebu Davud ve Nesai rivayet eder.

Ey Müslümanlar! İnsanlık bu yüce İslami değerlere ne kadar da muhtaç... Felaketzedelerin yarasını saran, güçsüzleri teselli eden, ana-babanın ve akrabaların haklarını yerine getirmeye, güçsüz bırakılanların acısını paylaşmaya, yetimlere ve düşkünlere şefkat göstermeye, başkalarının haklarını korumaya teşvik eden, Müslüman olan ve Müslüman olmayan suçsuz insanların kanını dökmekten sahibini alıkoyan, onların mallarını yıkımdan ve helak olmaktan koruyan, hayır işlemeye ve haramlardan uzak durmaya teşvik eden merhamet duygusuyla donanmaya insanlar ne kadar da muhtaç... Merhametin giderek azaldığı, hevâ ve heveslerin galip geldiği, her görüş sahibinin kendi görüşünü beğendiği, Kur'ân ve Sünnet'in hükmüne başvurmadığı ve ilimde derinleşmiş alimlerin görüşlerine müracaat etmediği bu asırda insanlar, rahmet duygusuyla donanmaya ne kadar da muhtaç... Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve doğru söz söyleyin ki, Allah işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah ve Rasulü'ne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.)** *(33/el-Ahzâb/70-71)*

Ey Müslümanlar!.. Allah'dan hakkıyla korkun ve O'na itaat edin. Bitin amellerinizde, gizli ve saklınızı bileni gözetir gibi Allah'ı gözetin.

Allah'ın kulları!.. Rahmet, Allah'ın farzlarını yerine getirerek ve haramlarından uzak durarak nefse iyilik etmektir. Kullara yarar sağlayan ve ülkeleri ıslah eden çeşitli hayırları yaparak, eziyet vermekten ve kötülük etmekten geri durarak insanlara iyilikte bulunmaktır. Kim bu özelliklere sahip olursa, Allah onu rahmetine sokar, ona cennetini hazırlar ve bütün işlerini ıslah eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kimi dilersem onu azabıma uğratırım; rahmetim ise her şeyi kuşatır. Onu; sakınanlara, zekâtı verenlere ve âyetlerimize inananlara yazacağım. Yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o elçiye, o ümmî Peygamber'e uyanlar (var ya), işte o Peygamber onlara iyiliği emreder, onları kötülükten meneder, onlara temiz şeyleri helâl ve pis şeyleri haram kılar. Ağırlıklarını ve üzerlerindeki zincirleri indirir. O Peygamber'e inanıp ona saygı gösteren, ona yardım eden ve onunla birlikte gönderilen nûr'a (Kur'an'a) uyanlar var ya, işte kurtuluşa erenler onlardır.)** *(7/el-A'râf/156-157)*

Ey Müslüman!.. Rahmet sıfatıyla sıfatlan! Çünkü hayat ancak onunla ıslah olur. Merhametli olmaktan dünyada ve ahirette ilk faydalanacak kişi merhamet sahibinin kendisidir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cennet ehli üç gruptur: Adil imam (yönetici), miskinlere ve tüm akrabalarına karşı kalbi merhamet dolu kimse, iffetli ve çoluk-çocuk sahibi fakir kimse."**

Ey Müslüman!.. Allah'ın dininin inceliklerini öğren ve Allah'a basiretli ve bilgili bir şekilde kulluk et. Hayırda bulunarak ve kötülüğü alıkoyarak Allah'ın yarattıklarına merhamet et. Çünkü Allah, kendi haklarından ve kulların haklarından seni hesaba çekecektir. **(Allah'a temiz bir kalple gelenler hariç; o gün ki ne mal fayda verir, ne oğullar!)** *(26/eş-Şuara/88-89)*

Allah'ın kulları!.. **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin!)** *(33/el-Ahzâb/56)*

Hakkı Kabul Etmek Takvâ ve İman Ehlinin Sıfatlarındandır

Şeyh Üsâme el-Khayyât
Mekke, 10.11.1424 Hicri – 02.01.2004 Miladi

Allah'ın kulları! Allah'tan hakkıyla korkun ve yarın sizi kurtaracak her şeyi yapmaya çalışın! **(O gün ki ne mal fayda verir ne oğullar! Ancak Allah'a temiz bir kalple gelenler o günde (kurtuluşa erer).)** *(26/eş-Şuara/88-89)*, **(İnsanın yapıp ettiklerini hatırlayacağı gün,)** *(79/en-Nâziat/35)*, **(İşte o gün insan anlar. Fakat bu anlamanın ona ne yararı var?)** *(89/el-Fecr/23)*

Ey Müslümanlar!.. Müslüman'ın değerli özelliklerinden, güzel niteliklerinden ve şerefli sıfatlarından biri de hakkı aramadaki sonsuz çabasıdır. Rabbinin rızasını dileyerek hakka boyun eğmesi ve hakkın reddedilmesinden hoşlanmamasıdır. Rabbinin rızasına ulaşmayı, sevgi ve korku ile O'na yaklaşmayı dileyerek bunu yapar. Helak edici kibir çukuruna düşmekten sakınarak bunu yapar. İmam Müslim'in Sahihi'nde, Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh kanalıyla rivayet ettiği hadiste, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kibir gerçeğini şöyle açıklar: **"Kalbinde zerre miktarı kibir bulunan cennete girmez."** Bir adam der ki: "Kişi elbisesinin güzel, ayakkabısının güzel olmasını ister." Bunun üzerine Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah güzeldir, güzeli sever. Kibir, büyüklenerek hakkı reddetmek ve insanları küçümsemektir."**

Allah'ın kulları! Büyüklenerek hakkı reddetmek, onu kabul etmemektir. İnsanları küçümsemek ise; onları hor görmek, sözlü ve fiili ne şekilde olursa olsun onları hakir görmektir. Hakkı kabul etmemenin sebebi onu yalanlamak, ondan hoşlanmamak ve azaba uğrayan geçmiş ümmetlerin durumu gibi ondan yüz çevirmek olabilir. Böylece onlara Allah'ın azabı inmiştir. Onların başına gelenlerde, ibret alacaklar için ibret vardır. Allah Subhanehu şöyle buyurur: **(Onlara Rab'lerinin âyetlerinden hiçbir âyet gelmez ki, ondan yüz çevirmesinler. Hak, kendilerine gelince onu yalanladılar. Alaya aldıkları şeyin haberi yakında kendilerine gelecektir. Kendilerinden önce nice nesilleri helak ettiğimizi görmediler mi? Yeryüzünde size vermediğimiz imkanları onlara vermiştik. Onlara gökten bol bol yağmur indirmiş, altlarından ırmaklar akıtmıştık. Fakat onları günahlarından dolayı helak ettik. Ve kendilerinden sonra başka bir nesil yarattık.)** *(6/el-En'am/6)* Ve şöyle buyurur: **(Andolsun ki biz size hakkı getirdik. Fakat sizin çoğunuz haktan hoşlanmıyorsunuz.)** *(43/ez-Zuhruf/78)*

İman ve takvâ ehlinin ise en önemli özelliklerinden biri hakkı kabul etmeleridir. Hakkı bulduklarına sevinmeleri, ona boyun eğmeleri ve ona davet etmeleridir. Bu nedenle onlar, insanların en akıllıları ve en hikmetlileridir. Mutluluk yollarını, zafer kapılarını ve başarının sırlarını en iyi görenlerdir. Çünkü hikmet mü'minin yitiğidir, nerede bulursa onu alır. Çünkü hakkı reddetmemekle, Allah azze ve celle'nin ayetlerini ve peygamberlerini yalanlayan sapıklara katılmaktan; onların sapıklıklarına ve yalanlarına, yeryüzünde haksız yere büyüklenmelerinin kötü sonucuna ortak olmaktan kurtulurlar.

Bu nedenle onların; çocuk, cahil ya da düşman ayırt etmeden; kimin diliyle söylenirse söylensin hakkı kabule kendilerini alıştırdıklarını görürsün. Kadı Iyâd ve benzeri ilim ehli bunun böyle olduğunu belirtir. Daha da ötesi onların en değerli menkîbelerinden

ve güzel niteliklerinden biri de, biriyle ilmi tartışma yaptıkları zaman, doğruyu bulmada Allah'ın onu başarılı kılması ve hakkı onun diliyle açığa çıkarması için dua etmeleridir. İmam Şafii rahimehullah'ın şu sözü buna örnektir: "Hiç kimseyle ilmi tartışma yapmadım ki, Allah'ın hakkı onun diliyle ortaya çıkarmasını dilemeyeyim."

Sonra o, kardeşine oldukça şefkatli davranır. Sesini yükseltmez, eline ve diline sahip olur. Namusuna dil uzatmaz. Hiç bir organıyla ona eziyet vermez. Bu konuda, rahmet ve hidayet Peygamberi sallallahu aleyhi ve sellem'in buyruğunu hatırlar. İmam Ahmed Müsnedi'inde, Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh kanalıyla sahih bir senetle Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Mü'min; başkalarına çokça dil uzatan, çokça lanet eden, açık-saçık konuşan ya da kötü söz söyleyen biri değildir."** Yine o, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu buyruğunu hatırlar: **"Müslüman, Müslümanların dilinden ve elinden kurtulduğu kimsedir. Muhacir ise, Allah'ın yasakladığını terk eden kimsedir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Sonra o, münakaşadan geri durur ve faydasız yere tartışmaz. Daha da ötesi, karşısındakinin öfkelenip kin beslemesiyle oluşacak zarardan korkar. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu buyruğunu hatırlar: **"Ben, haklı olsa bile cidali (tartışmayı) terk eden için cennetin kenarında bir eve kefilim."** Bu hadisi Ebu Davud, Süneni'nde, sahih bir senetle rivayet eder. Yine, Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in şu buyruğunu hatırlar: **"Üzerinde bulundukları hidayetten sapan her kavme mutlaka, boş yere tartışma (hastalığı) verilmiştir."** Başka bir rivayette ise şöyle buyurur: **"Kendilerinden (bildikleri ile) amel etme özelliği alınır."** Bu hadisi İmam Ahmed ve Tirmizi, hasen bir isnatla, Ebu Umâme radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder.

Özetle; hakka ulaşmada samimi olmak; nefse arka çıkmaktan, yükseklik talep etmekten, üstünlük ve ilerleme gösterisi yapmaktan sakınmak gerekir. Bununla birlikte insanlara karşı oldukça şefkatli olmaya gayret etmeli, onlara merhamet etmeli ve onlar için hayır dilemelidir. Hakkı arayanlar ve hidayete davet edenler, hayra koşanlar ve Rablerini birleyerek ve zikrederek, güzel bir şekilde O'na ibadet ederek ve hükmüne boyun eğerek O'na giden bir yol arayanlar bütün bunlardan yoksun olamaz. Allah Subhânehu şöyle buyurur: **(İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere veririz. (En güzel) akıbet, takva sahiplerinindir.)** (28/el-Kasas/83)

Allah'ın kulları!.. Selef alimlerinden biri bir kardeşine mektup yazarak ondan nasihat ister ve başına gelen bir iş hakkında yol göstermesini ister. Kardeşi ona şöyle yazar: "Bundan sonra... Allah seninle birlikteyse kimden korkuyorsun? Senin aleyhindeyse kimden ümit bekliyorsun? Vesselam."

Bu, ey Allah'ın kulları, derin bir vaaz ve büyük bir öğüttür. Coşkulu bir hatırlatma, samimi bir açıklama ve parlak bir sözdür. Allah'ın kul ile birlikteliğine hiç bir birliktelik denk olamaz ve bu birlikteliğin dışında başka bir birlikteliğe asla ihtiyaç yoktur. Fakat; koruyup gözetme, destekleme ve yardım etme şeklinde gerçekleşen bu birlikteliği kimlerin hak ettiğini Allah Subhânehu şu kavliyle açıklamıştır: **(Şüphesiz Allah, takva sahipleri ile ve iyilikte bulunanlarla beraberdir.)** (16/en-Nahl/128)

Allah beni ve sizleri ihsan ve takvâ sahibi olanlardan eylesin!. Bizleri kendisine boyun eğen kullarının yolunda kılsın ve hepimizi, gazabına ve acı verici azabına yol açacak şeylerden uzaklaştırsın. Âmîn! Âmîn!..

Allah'tan korkun ey Allah'ın kulları!.. Alemlere rahmet olarak gönderilen, peygamberlerin sonuncusu ve takva sahiplerinin imamına salât ve selamda bulunmayı Rabbinizin size emrettiğini hatırlayın. Kitab-ı Mübîn'de şöyle buyurur: **(Gerçekten Allah ve melekleri Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.)** *(33/el-Ahzab/56)*

Hacc İle İlgili Ayetlerin Değerlendirmesi

Şeyh Suûd eş-Şureym
Mekke, 24.11.1424 Hicri – 16.01.2004 Miladi

Ey insanlar!.. Sizlere ve kendi nefsime Allah'tan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Gizlide ve aşikârda, öfke ve rıza anında, sevinç ve üzüntü halinde O'ndan hakkıyla korkun. Dikkat edin ey akıl sahipleri! Allah'tan hakkıyla korkun ki kurtuluşa eresiniz.

Ey Müslümanlar!.. Bugünlerde genel olarak Müslümanlar Zilhicce ayının gelmesini beklemektedir. Gönülleri, Zilhicce hilalinin doğuşunu gözlemektedir. Hacı grupları, İslam'ın beşinci rüknünü edâ etmek üzere Beytullah'a akın etmeye başladı. Onlar Beytullah'a, tâat adımlarıyla ve Allah celle ve alâ'nın Halil'i İbrahim aleyhisselam'a emrini yerine getirerek gelirler. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İnsanları hacca çağır; yürüyerek veya incelmiş binekler üstünde (uzak yollardan) her derin vadiyi aşarak sana gelsinler.)** *(22/el-Hacc/27)* Onlar Beytullah'a, haccın onlar için yararlarını görmek ve Allah celle celâluhu'nun ismini anmak için gelirler. Aynı zamanda nefisleri, hacc ibadetlerini yerine getirirken ve hacc ibadetlerinin yapıldığı kutsal mekanlarda dolaşırken hacdaki anlamları, hikmetleri ve sırları öğrenme arzusuyla doludur.

Allah'ın kulları!.. Allah Teâlâ'nın Kitabı'ndaki hacc ayetleri üzerinde birazcık durup düşünmek, haccın sırlarından ve hikmetlerinden, içerdiği olgunlaşma ve arınma anlamlarından bir kısmını ortaya çıkarmaya yeterlidir. Bunlar, yüce hacc ibadetinin hikmetlerinde ve amaçlarında kendini gösterir.

Öncelikle Allah celle ve alâ'yı birleme (tevhid) üzerinde durup düşünmeliyiz. Beytullah, Allah celle ve alâ'yı birlemek için inşa edilmiştir. Dünyanın her bir tarafından insanların ona yönelmesi tevhid meşalesinin yakılması ve ibadetin yalnızca Allah Subhânehu'ya has kılınması içindir. **(Bir zamanlar İbrahim'e Beytullah'ın yerini hazırlamış ve (ona şöyle demiştik): Bana hiçbir şeyi eş tutma; tavaf edenler, ayakta ibadet edenler, rükû ve secdeye varanlar için evimi temiz tut.)** *(22/el-Hacc/26)*

Saf tevhid inancı, insanın yeryüzündeki hilafetinin temel direğidir ve istenilecek en üstün şeydir. Arzu edilecek en yüce şey ve kendisine bağlanılacak en şerefli şeydir. Saygın bir hükümranlık ancak tevhid temelleri üzerine kurulabilir. Yok olup gitmesi de ancak tevhid inancının ortadan kalkmasıyla gerçekleşir. Bütün İslam devletleri yalnızca tevhid inancının yayılması ile üstünlük sağlamış ve bu inancın yok olmasıyla zillete düşmüş ve boyun eğmiştir. Saf tevhid inancı, insanları uluhiyyetinde ve rububiyyetinde Allah'a şirk koşmaktan, isimlerinde ve sıfatlarında ilhada düşmekten korur. Yalnızca Allah'tan ümit etmeyi ve yalnızca O'ndan korkmayı, yalnızca O'ndan yardım dilemeyi ve yalnızca O'na sığınmayı, yeryüzünde Allah Subhânehu'nun şeriatından başkası ile hükmetmemeyi sağlar.

Hacc ibadeti, Müslümanların kalplerini kaplayan bu tevhid inancı için konulmuştur. Allah Subhânehu şöyle buyurur: (Kendisine ortak koşmaksızın Allah'ın hanifleri (O'nun birliğini tanıyan müminler olun). Kim Allah'a ortak koşarsa sanki o, gökten düşüp parçalanmış da kendisini kuşlar kapmış, yahut rüzgâr onu uzak bir yere sürüklemiş (bir nesne) gibidir.) *(22/el-Hacc/31)* Bu nedenle Allah, Beytullah'ı insanlar için bir kıyam sebebi kıldı. Haceru'l Esved ise, başlangıç yerinden ve bu

mübarek binanın belirgin bir noktasından başka bir şey değildir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in yaptığını yaparak Haceru'l Esved'i öpmenin ve Beytullah'ı tavaf etmenin dışında taşlar, bereket talep etmek için değildir. Ömer el-Faruk radıyallahu anh bu güzel anlayışı şöyle ifade eder: "Muhakkak ki ben, senin zarar ya da fayda vermeyen bir taş olduğunu biliyorum. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in seni öptüğünü görmeseydim seni öpmezdim."

Müslüman; Beytullah'ı tavaf ederken, Haceru'l Esved'i öperken ve Rüknu'l Yemâni'ye el sürerken kesinlikle bilmelidir ki, fayda ve zarar veren yalnızca Allah'tır. Bu anlayışı bozan herhangi bir şey şirkin pençesine düşmeye yolaçar. Oysa Beytullah, şirki reddetmek ve ortadan kaldırmak için inşa edilmiştir. Bu nedenle Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, hicri dokuzuncu yılda Ebu Bekr radıyallahu anh'ı bayram günü insanlara şöyle demesi için hacca gönderir: "Dikkat edin! Bu yıldan sonra hiçbir müşrik hac yapmayacak ve çıplak kimse Beyt'i tavaf etmeyecek." Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. **(Durum böyle. Her kim, Allah'ın emir ve yasaklarına saygı gösterirse, bu, Rabbinin katında kendisi için daha hayırlıdır. (Haram olduğu) size okunanların dışında kalan hayvanlar size helâl kılındı. O halde, pislikten, putlardan sakının; yalan sözden sakının.)** *(22/el-Hacc/30)*

Allah'ın kulları!.. Üzerinde durup düşünmemiz gereken diğer bir konu da, hacc ayetleridir. Allah celle ve alâ bu ayetlerde haccın hükümlerini ve âdâbını açıklar. Tâ ki insanlar hacc ibadetinin yapıldığı mekanlarda ne yapmaları gerektiğini ve Allah'ın emirlerini bilsinler, onları ihlal etmekten ya da onların herhangi birinde gevşeklik ve tembellik göstermekten sakınsınlar. Çünkü ibadet, gelişigüzel davranma yeri değildir. İbadetin herhangi bir yönü de ihlal edilemez. Bu nedenle Allah Subhânehu'nun, bu ibadette bilerek kusurlu ve gevşek davrananı tehdit eden şu kavli gelmiştir. Allah Subhânehu, haccın hükümlerinden bazılarını zikrettikten sonra şöyle buyurur: **(Bu hüküm, ailesi Mescid-i Haram civarında oturmayanlar içindir. Allah'tan korkun ve bilin ki Allah'ın azabı gerçekten çok şiddetlidir.)** *(2/el-Bakara/196)* "Bilin ki Allah çokça bağışlayandır, çokça merhamet edendir" dememiştir. Bu haccın hürmetini ve en güzel şekilde edâ edilmesi gerektiğini vurgulamak içindir. Çünkü hacc ibadeti, Allah celle ve alâ'nın belirlediği sınırlar içerisindedir ve O şöyle buyurur: **(Her kim Allah'ın hududunu aşarsa, işte onlar zalimlerdir.)** *(2/el-Bakara/229)* Yine bu vurgu; cezanın, gösterilen gevşekliğin karşılığı olduğunu mü'minin bilmesi içindir.

Allah'ın kulları!.. Hacc ile ilgili ayetler üzerinde durup düşünücek bir diğer konu da haccın yardımlaşma, iyilik ve başkalarının sıkıntısını hissetme ve ibadet mekanlarında bile onların ihtiyaçlarını giderme yeri olduğudur. Haccı anlatan ayet yardımlaşmanın yüceliğine, fakirlere ve açlara şefkat gösterme ve onların açlığını giderme gereğine işaret eder. Allah Subhânehu şöyle buyurur: **(Tâ ki kendilerine ait birtakım menfaatlere şahid olsunlar; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken O'nun adını ansınlar. Siz de onlardan yiyin, yoksulu, fakiri de doyurun.)** *(22/el-Hacc/28)* Diğer bir ayette ise şöyle buyurur: **(Kurbanlık deve ve sığırları Allah'ın size olan nişanelerinden kıldık. Sizin için onlarda hayır vardır. Ön ayaklarının biri bağlı halde keserken üzerlerine Allah'ın adını anın. Yanları yere yaslandığı vakit de onlardan yiyin, kanaat edip istemeyene de, isteyene de yedirin. Böylece onları sizin buyruğunuza verdik ki, şükredesiniz.)** *(22/el-Hacc/36)* Ayette geçen "El-Gânı'", açlığına ve fakirliğine rağmen ısrarla insanlardan istemeyendir. "El-Mu'terr" ise, insanlara el açan fakirdir.

Allah'ın kulları!.. Üzerinde durulacak bir diğer nokta da takvânın kıymeti ve etkisinin büyüklüğüdür. Takvâ, amellerin ve insanların kendisiyle tartılacağı tek tartıdır. Bu nedenle hacc ayetlerinde takvâ çokça tavsiye edilmiştir. Allah Subhânehu şöyle buyurur: **(Allah'tan korkun ve bilin ki Allah'ın azabı gerçekten çok şiddetlidir.)** *(2/el-Bakara/196),* **(Kendinize azık edinin.Şüphesiz ki azıkların en hayırlısı Allah korkusudur. Ey akıl sahipleri! Benden korkun!)** *(2/el-Bakara/197),* **(Bunlardan kim iki gün içinde (Mina'dan) dönmek için acele ederse ona günah yoktur. Kim geri kalırsa ona da günah yoktur. Ama bu, takva sahipleri içindir. Allah'tan korkun ve bilin ki, siz ancak O'nun huzuruna varıp toplanacaksınız.)** *(2/el-Bakara/203),* **(Durum öyledir. Her kim Allah'ın hükümlerine saygı gösterirse, şüphesiz bu, kalplerin takvâsındandır.)** *(22/el-Hacc/32),* **(Elbette onların etleri ve kanları Allah'a ulaşmayacaktır. Ancak O'na sizin takvanız erişecektir.)** *(22/el-Hacc/37)*

Allah'ın kulları!.. Takvâ, bütün hayırları bünyesinde toplar. Sen ey Müslüman; Allah'tan bir nur üzere ve Allah'ın sevabını umarak Allah'a ibadet edersen, Allah'tan bir nur üzere ve Allah'ın azabından korkarak Allah'ın haramlarından sakınırsan, hayatında takvâyı bütünüyle gerçekleştirmiş ve bu arada Rabbinin ve din kardeşlerinin haklarını da yerine getirmiş olursun.

Allah'ın kulları!.. Haccın tüm tabloları bu amaca işaret eder. Müslümanların hepsi tek bir vücut gibi, birbirini destekleyerek ayakta tutan bir bina gibidir. Müslümanlar hacc ibadetinin yapıldığı kutsal mekanlarda takvânın, her türlü anlamıyla vücut bulduğu anlar yaşarlar. Bu anlar, renklerinin ve dillerinin farklılığına rağmen Müslümanları birbirine bağlar ve kardeşlik bağını güçlendirir. Hacılar normal elbiselerini çıkarıp ihram elbisesini giydiklerinde tek bir görüntü oluştururlar, tek bir telbiye ile (Lebbeyk diyerek) tek bir Rabbe yönelirler. Bu telbiye ile bütün ırksal ve milliyetçi sloganları terkederler. Tek bir Kâbe etrafında dönerler ve hep birlikte tek bir ibadeti yerine getirirler. İşte bu canlı tablo, takvânın meyvelerinden olgun bir meyve sayılır ve insanlara; birbirlerine zıt ve birbirlerine duyarsız yaşamalarını, kibirlenmeyi ve zorbalık yapmayı gerektirecek bir sebep olmadığını anlatır. Makamlarla, soylarla ve lakaplarla övünmeyi gerektirecek bir sebep olmadığını anlatır. Daha da ötesi; mü'min kulun kalbine takvânın yerleşmesi, Allah celle ve alâ'nın insanların soylarını tek bir anne-babaya dayandırdığını ve bütün soyların Havvâ'nın rahminde birleştiğini hatırlamasını sağlar. **(Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık.)** *(49/el-Hucurat/13)* Bu; renk, dil ve lakap ayrımına yer olmayan bir tanışma ve yardımlaşmadır. Allah katında dilin, ırkın ve vatanın bir değeri yoktur. Bilakis değerleri bir araya toplayan ve insanların üstünlüğünün kendisiyle bilindiği tek bir ölçü vardır. **(Muhakkak ki Allah yanında en değerli ve en üstününüz O'ndan en çok korkanınızdır.)** *(49/el-Hucurat/13)* Takvâ ile kişi yükselir ve şeref sahibi olur. Tıpkı Suheyb'in yükselişi ve Selman'ın şeref sahibi oluşu gibi... Takvânın yok olması ile de zillet ve aşağılık gerçekleşir. Allah; takvâyı terkedeni, şirki ve küfrü nedeniyle Ebu Leheb'i alçalttığı gibi alçaltır.

Allah'ın kulları!.. Kureyş'in önde gelenlerinden olduğu halde, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i halasının kızı Zeynep binti Cahş'ı âzatlı kölesi Zeyd b. Harise radıyallahu anh ile evlendirmeye sevkeden takvâdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, sahabilerinden bazılarına şöyle buyurmuştur: **"Ey Beyâza oğulları! Ebu Hind'i evlendirin ve onun kızları ile evlenin!"** Ebu Hind radıyallahu anh,

hacamatçılık yapardı. Bu hadisi, Ebu Davud ve Hakim rivayet eder. **(Ey Âdemoğulları, size çirkin yerlerinizi örtecek giysi, süslenecek elbise indirdik. Hayırlı olan, takva elbisesidir. İşte bu(nlar), Allah'ın âyetlerindendir, belki düşünüp öğüt alırlar.)** *(7/el-A'raf/26)*

Ey insanlar!.. Beşinci olarak Allah Teâlâ'nın Kitabı'ndaki bazı hacc ayetleri üzerinde duracağız ki bu ayetlerde Allat azze ve celle Müslümanlara, kendilerine bağışladığı İslam ve hidayet nimetini hatırlatmaktadır. Onları Allah'tan başkasına kulluktan yalnız Allah'a kulluğa, batıl dinlerin zulmünden İslam'ın adaletine, dünyanın darlığından ahiretin genişliğine çıkardığını hatırlatmaktadır. Onlar hacc ibadetinin yapıldığı alanlarda dolaşıp Rablerinin rahmetini umarken, Allah onlara bunu hatırlatırak şöyle buyurur: **(Arafat'tan indiğiniz zaman Meş'ar-i Haram yanında (Müzdelife'de) Allah'ı zikredin. O'nu, size gösterdiği şekilde zikredin. Doğrusu siz, bundan önce gerçekten sapmışlardandınız.)** *(2/el-Bakara/198)* Ve şöyle buyurur: **(Elbette onların etleri ve kanları Allah'a ulaşmayacaktır. Ancak O'na sizin takvanız erişecektir. Onları bu şekilde sizin buyruğunuza verdi ki, size yolunu gösterdiğinden dolayı, Allah'ı tekbir ile yüceltesiniz. (Ey Muhammed!) Vazifelerini güzelce yapan iyilik sevenleri müjdele.)** *(22/el-Hacc/37)*

Allah'ın kulları!.. Şüphesiz bu hidayet nimetidir. Karanlıklardan aydınlığa, ölümden hayata çıkma nimetidir. **(Ölü iken hidayetle dirilttiğimiz, kendisine insanlar arasında yürüyecek bir nûr verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp, ondan çıkamayan kimse gibi olur mu? Fakat kâfirlere, yaptıkları, böyle süslü gösterilir.)** *(6/el-En'am/122)*

Ferdin ve toplumların istikrarı ancak dine bağlılıkla ve boğulmak üzere olanın can simidine tutunduğu gibi İslam'a tutunmakla gerçekleşir. Mübarek hacc mevsimi insanları dine çekmekte ve onlara, Allah'ın hakkını hatırlatmaktadır. Sağlıklı nefisleri, Allah'tan başkası için olan şeylerin değiştirilmesi için hazırlık yapma seviyesine çıkarmaktadır. **(Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez.)** *(13/er-Ra'd/11)*

Allah, hacc ayetlerinde onlara, bu dinin kendileri için zaruri olduğunu hatırlatır. Dinini ihmal eden, Rabbbinin şeriatını uygulamayan, onu hafife alan ya da onu uyguladığı için utanan her ümmetin en büyük gücünü ve üstünlüğünün esasını ihmal ettiğini, dünya ve ahirette kurtuluşunun etkenlerini boşa çıkardığını hatırlatır. Toplumunda dindarlık olmayan veya safları arasında gerileme bayrağı yükselen her millet hiç şüphesiz karışıklığa ve çalkantılara uğrayacaktır. Allah azze ve celle onun izzetini zillete ve güvenliğini korkuya dönüştürecektir. Eğer onlar yüz çevirirlerse, Allah onları başka bir toplulukla değiştirecektir. Dine bağlılık ihtiyacını hissetmeyen toplum, imansız ve Rahman'dan uzak bir toplum sayılır. Çünkü Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, şöyle buyurur:**"Üç şey kimde bulunursa, o kimse imanın tadını alır: Allah ve Rasulü'nün kendisine başkalarından daha sevimli olması, kişinin sevdiğini ancak Allah için sevmesi, ateşe atılmaktan hoşlanmadığı gibi Allah kendisini kurtardıktan sonra küfre dönmekten de öylece hoşlanmaması."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Allah için; dindarlık kalbine değen, gözüne ve kulağına ulaşan, sonra buna ters düşen ve dindarlığı terkeden, hidayetten sonra sapıklığa, güçlülükten sonra zayıflığa düşen bir milletten daha değersizi yoktur. Dikkat edin; Allah'ın hidayetine herkes ulaşamaz. Bilakis o, Allah'ın bir nimeti ve rahmetidir. Fert ve toplum olarak o kime verilirse,

ona sımsıkı sarılması gerekir. Nefsi arzular ve önyargılı insanların ithamları, dinin nefislerdeki aktivitesini zayıflatmaya yol bulmamalıdır. Özgürlük, ıslahat ve benzeri maskelerin ardına sığınarak dinden geri adım atmaya çağıranların sesi karşılık bulmamalıdır. Çünkü gerçek boya, Allah'ın boyasıdır. **(Allah'tan daha güzel rengi kim verebilir? Biz ancak O'na kulluk ederiz.)** *(2/el-Bakara/138)* Kindarlara, önyargılı insanlara ve Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayan savaş hırsızlarına gelince, onlar fitne zamanlarının afetleri ve yüzen gemide açılan deliktir. **(Allah onlarda hayır görseydi onlara işittirirdi, işittirseydi yine de aldırmaz arka dönerlerdi.)** *(8/el-Enfal/23)* **(İman edenler ve iyi amellerde bulunanlar -ki biz hiç kimseye gücünün üstünde bir şey teklif etmeyiz işte onlar cennet ehlidir ve orada ebedî olarak kalacaklardır. Orada kalblerinde bulunan kini çıkarıp atarız. Onların altlarından ırmaklar akar. "Bizi buna erdiren Allah'a hamdolsun. Eğer Allah bizi doğru yola sevk etmeseydi biz doğru yola erişemezdik. Şüphesiz Rabbimizin peygamberleri bize gerçeği getirmişler." derler. Onlara şöyle seslenilir: "İşte size cennet! Yaptıklarınıza karşılık buna varis oldunuz".)** *(7/el-A'raf/42-43)*

Sonra; insanların efendisi ve beşeriyetin en arınmış kişisi Muhammed b. Abdullah b. Abdulmuttalib'e, havzın ve şefaatin sahibine salât ve selamda bulunun. Allah ilk önce kendi ismini, ikinci olarak da melekleri zikrettiği ve üçüncü olarak size seslendiği emrinde şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)** *(33/el-Ahzab/56)*

İyilik ve Kötülük Bellidir

Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi
Medine, 17.11.1424 Hicri – 09.01.2004 Miladi

Allah'tan hakkıyla korkun ve O'na itaat edin. Hiç kimsenin hiç kimseye fayda vermeyeceği günden sakının. O günde sadece amellere bakılır. Bedbaht; onlarla bedbaht olur, mutlu; onlarla mutlu olur.

Allah'ın kulları! Allah Teâlâ sizlere kulu Muhammed'i müjdeleyici ve uyarıcı, izni ile Allah'a davet edici ve aydınlatıcı bir nur olarak gönderdi. O'na apaçık bir nur olarak Kurân-ı Kerim'i indirdi. O Kur'ân ki; her türlü hayır ve fazilete işaret eder ve onu emreder, her türlü kötülüğü ise yasaklar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Biz kitapta (Kur'ân'da) hiçbir şeyi eksik bırakmadık.)** *(6/el-En'âm/38)* Ve şöyle buyurur: **(Bu kitabı da, her şeyi açıklayan ve Müslümanlara doğruyu gösteren bir rehber, bir rahmet kaynağı ve bir müjdeleyici olarak indirdik.)** *(16/en-Nahl/89)*

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Şüphesiz helal bellidir ve haram bellidir. Onların arasında şüpheli işler vardır. İnsanlardan çoğu onları bilmezler. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa dinini ve ırzını korumuş olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse, harama düşmüş olur. Nitekim (içine girmek yasak olan) koru etrafında (davarlarını) otlatan çobanın hayvanları da her an bu yasak sahaya girebilir. Haberiniz olsun, her hükümdarın (kendisine mahsus) bir korusu olur. Dikkat edin, Allah'ın korusu da haram kıldığı şeylerdir. Uyanık olunuz! Bedenin içinde bir lokmacık et vardır ki, o iyi olursa bütün beden iyi olur, bozuk olursa da bütün vücut bozulur. Dikkat edin! İşte o kalptir."** Bu hadisi Buhari ve Müslim, Numan b. Beşir radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder. Diğer bir hadiste ise şöyle buyurur: **"Allah bir takım farzlar belirlemiştir, onları kaybetmeyin (yerine getirin). Bir takım sınırlar belirlemiştir, onları aşmayın. Bazı şeyleri haram kılmıştır, onları çiğnemeyin. Bazı şeyler hakkında da size acıyarak susmuştur. Onlar hakkında soru sormayın."**

Böylece ey Müslüman, Allah için yapman gereken farzları ve başkalarının haklarını bilmiş olursun ve ahiretteki hesabının hafif olması için kesintisiz bir şekilde sürekli nefis muhasebesi yapman vacip olur. Kim Allah Teâlâ'yı gözetirse, yaptığı ve yapmadığı her işte O'ndan korkarsa; farzlarda ve vaciplerde kusuru azalır, kendini haramlardan alıkoyar ve başkalarının kendi üzerindeki haklarını yerine getirir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Rablerine olan saygıdan dolayı titreyenler, Rablerinin âyetlerine inananlar, Rablerine ortak tanımayanlar, ve, Rablerine dönecekleri için yapmakta oldukları işleri kalpleri titreyerek yapanlar; işte onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırlar.)** *(23/el-Mü'minun/57-61)* Kim Rabbini gözetirse ve O'ndan korkarsa, nefsini hesaba çekerse ve onu Allah'a yaklaştıracak ve günahlardan uzaklaştıracak şeylere yönlendirirse durumu düzelir ve sonu güzel olur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kim de Rabbinin makamından korkmuş , nefsini boş heveslerden menetmiş ise, kuşkusuz onun varacağı yer cennettir.)** *(79/en-Nâziat/40-41)*

Kim nefsini hesaba çeker, onu kontrol altında tutar ve ona hükmederse, Allah azze ve celle'ye ibadete sabreder ki ibadet, Rabbi'nin kuluna en büyük ikramıdır. Bunu

yaparken Allah Teâlâ'nın şu kavline uyar: **(O, göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbidir. O halde, O'na ibadet et ve O'na ibadet etmekte sabırlı ol. Hiç sen Allah'ın ismini taşıyan başka birini bilir misin?)** *(19/Meryem/65)* Ve şu kavline uyar: **(Ehline namaz kılmalarını emret, kendin de ona sabırla devam et. Biz senden bir rızık istemiyoruz. Seni biz rızıklandırırız. Güzel akibet takva sahiplerinindir.)** *(20/Tâ-Hâ/132)* Yine şu buyruğuna uyar: **(Ey iman edenler! Sabredin, düşmanlarınıza karşı sebat gösterin, nöbet tutun, Allah'dan gereğince korkun ki, kurtuluşa eresiniz.)** *(3/Âl-i İmran/200)* Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ibadete bağlı sahabilerin izinden gider. Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh, cemaatle namaz hakkında şöyle buyurur: "Kim yarın Allah'a Müslüman olarak kavuşmayı dilerse, nerede ezan okunursa okunsun bu namazları kılsın. Çünkü Allah Nebiniz için hidayet yollarını belirledi. Bu namazlar da hidayet yollarındandır. Şayet sizler, şu geri kalıp evinde namaz kılan gibi evlerinizde namaz kılarsanız, Nebiniz'in yolunu terketmiş olursunuz. Nebiniz'in yolunu terkederseniz de, doğru yoldan ayrılırsınız. Bizim aramızda ancak nifakı açıkça bilinen münafıkların ondan (cemaatle namazdan) geri kaldığını gördüm. Kişi getirilerek safta durması için iki kişinin arasına konulurdu." "..............................Nakil...." Ömer radıyallahu anh ise şöyle der: "Ey insanlar! Hesaba çekilmeden önce nefsinizi hesaba çekin, sizler tartılmadan önce siz onu tartın. Allah'a sunulacağınız büyük gün için hazırlanın!"

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Akıllı kimse, nefsini muhasebe eden ve ölümden sonrası için çalışandır. Aciz de, nefsini hevasının peşine takan ve Allah'tan temennide bulunan kimsedir."**

Allah'ın kulları! Kim nefsini hesaba çeker ve sünnete uygun amel ederse hayrı çoğalır, kötülüğü azalır ve akıbeti güzel olur. Rabbi ondan razı olarak Rabbi'ne kavuşur. Rabbi onu nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle birlikte cennete sokar. Söylediğiniz sözlerde kendinizi hesaba çekin. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İnsan hiçbir söz söylemez ki yanında (onu) gözetleyen, dediklerini zapteden bir melek hazır bulunmasın.)** *(50/Kâf/18)* Ve şöyle buyurur: **(Oysa üzerinizde koruyucular var. Değerli yazıcılar var. Onlar, siz her ne yaparsanız bilirler.)** *(82/el-İnfitar/10-12)* Yaptığınız şeylerde de kendinizi hesaba çekin. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Her kim zerre kadar hayır işlemişse onu görecektir. Her kim, zerre kadar şer işlemişse onu görecektir.)** *(99/ez-Zilzal/7-8)* Niyetleriniz ve kalplerinizden geçenler hakkında da kendinizi hesaba çekin. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Bilin ki Allah, gönlünüzdekileri bilir. Bu sebeple Allah'tan sakının.)** *(2/el-Bakara/235)*

Ey Müslüman! Herhangi bir amelde şeriatın hükmünü bilmezsen, Allah'ın o konudaki hükmünü alimlere sor. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer bilmiyorsanız bilenlerden sorun.)** *(21/el-Enbiya/7)* Şayet Müslüman doğruyu tam olarak bilemediği bir şeyde nefsine başvurur ve tereddüt duyarsa onu yapmaktan sakınsın. Çünkü Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İyilik, nefsin kendisiyle mutmain olduğu ve kalbin kendisiyle mutmain olduğudur. Günah ise; nefsi rahatsız eden, göğüste (kalpte) tereddüt eden ve insanların bilmesini istemediğindir."** Burada kast edilen nefis; Allah'ın sevdiğini seven ve Allah'ın hoşlanmadığından hoşlanmayan, Allah'a güvenen ve her halükarda Allah'a tevekkül eden "nefs-i mutmainne"dir. Yine burada kast edilen nefis; vaciplerdeki ihmali nedeniyle sahibini yeren ve haram işlediği için onu kınayan "nefs-i levvâme"dir. Kalpten kasıt ise, şehvetlerden ve şüphelerden kurtulmuş kalptir. O, birbirine karıştığı zaman günahı ve sevabı ayırabilen, birbirinden ayırt edilemez

olduğunda hayrı ve şerri fark edip ayırt edebilen kalptir. Şehvetlere kapılmış hasta nefis ve şehvetlerle ve şüphelerle dolu hasta kalp ise bütün bunları birbirinden ayıramaz ve Allah'ın sevdiğini sevmez. Daha da ötesi, Allah'ın sevdiğinden hoşlanmaz ve Allah'ın hoşlanmadığını sever. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kalblerinde eğrilik olanlar, sırf fitne çıkarmak için, bir de kendi keyflerine göre te'vil yapmak için onun müteşabih olanlarının peşine düşerler. Halbuki onun te'vilini Allah'dan başka kimse bilmez. İlimde derinleşenler "Biz buna inandık, hepsi Rabbimiz katındandır." derler.)** *(3/Âl-i İmran/7)* Ve şöyle buyurur: **(Onlar yalnız zanna ve nefislerin hevasına uyuyorlar. Halbuki onlara Rableri tarafından yol gösterici gelmiştir.)** *(53/en-Necm/23)* Sünnete sarılarak nefis muhasebesi yapmak, kurtuluşun yoludur. Nefsine heva ve hevesin her istediğini veren ve nefsini sapıklık, şehvet ve kötülük otlaklarında başıboş bırakan; Allah'a ibadetten nasibi olmayan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetinden yüz çeviren ve nefsini hesaba çekmeyenin durumu kötü ve sonu çirkin olur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Artık her kim azgınlık etmiş, ve dünya hayatını tercih etmişse, kuşkusuz onun varacağı yer cehennemdir.)** *(79/en-Nâziat/37-39)* Ve şöyle buyurur: **(Sen; kalbini, bizi anmaktan gafil kıldığımız, nefsinin kötü arzusuna uymuş ve işi hep aşırılık olan kimseye uyma.)** *(18/el-Kehf/28)* Yine Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Siz kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin aleyhinizde şahitlik edeceğinden korkarak kötülükten sakınmıyordunuz. Fakat yaptıklarınızdan birçoğunu Allah'ın bilmeyeceğini zannediyordunuz. İşte Rabbiniz hakkında beslediğiniz bu zannınız sizi helak etti de zarara uğrayanlardan oldunuz. Şimdi eğer dayanabilirlerse onların yeri ateştir. Yok eğer hoşnutluğa dönmek isterlerse, artık onlar hoşnut edileceklerden değildirler.)** *(41/el-Fussilet/22-24)*

Allah'ın kulları! Müslümanların bu günkü hali durup düşünmeyi, sağlıklı bir gözden geçirmeyi ve durumları düzeltmeyi gerektirmektedir. İslam düşmanları iyice azıtmış, Müslümanların birliği dağılmış, görüşleri bölünmüş ve aralarında bid'atlar yayılmıştır. Çatışmaları kendi aralarında olmuş, sıkıntıları artmış ve durumları kötüleşmiştir. Her Müslüman, bunun sebebinin Allah'ın dinindeki ihmalleri olduğunu bilir. Müslümanlar Rableri ile ilişkiyi düzeltirlerse, Allah da onların insanlarla ilişkilerini düzeltir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah bir kavme verdiğini, o kavim kendisini bozup değiştirmedikçe değiştirmez. Allah bir kavme de kötülük murad etti mi, artık onun geri çevrilmesine de imkan yoktur. Onlar için Allah'dan başka bir veli de bulunmaz.)** *(13/er-Râ'd/11)* Müslümanların halini ıslah etmek için atılacak ilk adım Allah onu hesaba çekmeden önce kişinin kendini her konuda hesaba çekmesi ve böylece ferdin ve toplumun düzelmesidir. İslam için ne sundu? Hangi salih ameli işledi? Allah'ın emrine saygı duyarak onu yerine getiriyor mu? O'na boyun eğiyor ve O'nu seviyor mu? Allah'ın yasağına saygı duyarak Allah'ın haramlarından uzaklaşıyor mu? Allah Teâlâ'nın şeriatına saygı duyuyor mu? Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Emir budur, Allah'ın yasaklarına kim saygı gösterirse, bu, kendisi için Rabbinin katında şüphesiz hayırdır.)** *(22/el-Hacc/30)* Müslüman, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine saygı duyarak onu öğreniyor ve ona uyuyor mu? Sünnete ters düşmekten ve bid'at işlemekten hoşlanmıyor mu? Anne-babanın, akrabaların ve Müslümanların haklarını yerine getiriyor mu? İşlediği her günah için samimi bir tevbe yapıyor mu? Günahına ağlıyor mu? Her gün Allah'ın dini, Allah'ın alemlere seçtiği İslam dini ile ilgili bilgisi, anlayışı ve salih ameli artıyor mu? Şüphesiz Rabb celle ve ala, ahirette kuru iddialarla değil salih amellerle huzuruna çıkmamızı emretmektedir. Bu dünyada kendisiyle Rabbimize yaklaştığımız fiillerimizde ve

sözlerimizde doğru olarak yaşamamızı vacip kılar. Yaratıcımızı severek, göklerin ve yerin Cebbar'ına boyun eğerek samimi bir şekilde yaşamamızı ister. Allah, kendisine ikram edene ikram eder ve emrini küçümseyeni küçültür. Allah'a itaatte hiç kimse bedbaht olmuş mu? Allah'a isyan ile hiç kimse mutlu olmuş mu? Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ve de ki; "Çalışın! Yaptıklarınızı hem Allah görecek, hem Resulü, hem de müminler görecektir. Sonra da gizliyi ve açığı bilen Allah'ın huzuruna iletileceksiniz. İşte o zaman, neler yaptığınızı size O bildirecektir.)** *(9/et-Tevbe/105)*

Allah'ın kulları! Allah'tan hakkıyla korkun ve sapasağlam kulpla İslam'a tutunun!

Allah'ın kulları!.. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine bağlı kalarak Müslüman'ın küçük-büyük her şeyde kendini hesaba çekmesi kurtuluş gemisidir. Hayatın düzgün olmasının ve Allah rızasını kazanmanın yoludur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve herkes, yarına ne hazırladığına baksın. Allah'tan korkun, çünkü Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.)** *(59/el-Haşr/18)* Nebi sallallahu aleyhi ve sellem bir hadis-i şerifte şöyle buyurur: **"Kimi yaptığı iyilik sevindiriyor ve yaptığı kötülük üzüyorsa o mü'mindir."** Enes radıyallahu anh'ın şöyle dediği rivayet edilir: "Sizler, sizin gözünüz de kıldan daha ince olan ameller işliyorsunuz ki, biz onları Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında büyük günahlardan sayardık." Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Allah'ın kulları!.. (**Allah ve melekleri Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.)** (*33/el-Ahzâb/56)*

Hacdan Alınacak Dersler ve İbretler

Şeyh Abdülbâri es-Sübeyti
Medine, 24.11.1424 Hicri – 16.01.2004 Miladi

Allah, ibadetleri yüce hikmetler ve bir çok yararlar için koymuştur. Bunların en yücesi Allah Subhanehu'ya kulluk etmek, emrettiğinde ve yasakladığında O'na boyun eğmektir. Nefislerin arınması ve faziletlere alıştırılmasıdır. Müslümanların hayatında hacc; büyük bağışları, geniş etkileri ve ibadetleri olan bir okuldur. Hacc mevsiminde ruhlar yücelir, nefisler aydınlanır. Hacc, yeryüzünün her tarafından hacıların kutsal topraklara akın ettiği büyük bir buluşmadır. Çeşitli renkler ve ırklar, farklı diller... Allah Teâlâ, kutsi hadiste şöyle buyurur: **"Kullarıma bakın; saçları başları dağınık ve toz-toprak içinde bana geldiler."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder.

Kur'ân, İbrahim aleyhisselam'ın duasını bildirmektedir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **("Rabbimiz! Ben çocuklarımdan bir kısmını namazı dosdoğru kılmaları için, senin Beyt-i Haram'ının yanında, ekinsiz bir vadiye yerleştirdim. Artık sen de insanlardan bir kısmını onlara meylettir. Ve onları bazı meyvelerle rızıklandır ki şükretsinler.)** *(14/İbrahim/37)* Allah, Halili olan İbrahim aleyhisselam'ın duasına icabet eder ve insanların gönülleri, boyun eğmiş ve teslim olmuş bir şekilde telbiye ve tekbir getirerek bu mekanı mamur etmek için ona yönelir. Sayılamayacak kadar çok topluluklar onu tavaf eder ve orada sa'y yapar. Gündüzün sıcağı ya da gecenin soğuğu ne kadar olursa olsun, tavaf kesilmeden devam eder ve Beytu'l Atik, gece-gündüz açık kalır.

Hacc yapan kimse hacda vahyin indiği yerleri görür, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in adımlarını izler. Hatıraları ve yüce manaları koklar. Tarihin geçtiği alanda tarihi önünde görür. Bu topraklardaki her kısım tanesi parlak bir tarihi taşımakta ve insanlığa gerçek hediyeyi bağışlayan bir uygarlığı dile getirmektedir.

Müslüman'a düşen görev samimi bir şekilde tevbe etmek ve hacc ibadetlerine başlarken tevbesini yenilemektir. Yalnızca O'na ibadet edeceğine, O'na itaat edeceğine ve asla O'na isyan etmeyeceğine dair Rabbine söz verir. Namazları eda eder, kötülükleri terk eder ve haramlardan uzak durur. Şüphesiz hacc, tüm Müslümanlar için bir sığınaktır. Bu güvenlik ve iman dolu ortamda ibadet edenler Mevlalarına daha çok yaklaşırlar ve günahkarlar rahmetin hoş kokusunu koklarlar. Günahlarını kabul ederler, Allah'ın affını ve bağışını, rahmetini ve rızasını ararlar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Elbette onların etleri ve kanları Allah'a ulaşmayacaktır. Ancak O'na sizin takvanız erecektir. Onları bu şekilde sizin buyruğunuza verdi ki, size yolunu gösterdiğinden dolayı, Allah'ı tekbir ile yüceltesiniz. (Ey Muhammed!) Vazifelerini güzelce yapan iyilik sevenleri müjdele.)** *(22/el-Hacc/37)* Allah Teâlâ, hacc ibadetlerini zikrederken şöyle buyurur: **(Haccı ve umreyi Allah için tam yapın.)** *(2/el-Bakara/196)*

Bu dünyada işlenen bütün ameller Allah rızası için olmalıdır. Amellerin kabul edilmesinin bir şartı da, Allah için samimi bir niyetle yapılmasıdır. Yani ey hacı, amelinle riya, gösteriş ve övünmeyi değil, Allah'ın rızasını dilemendir. Mübarek yolculuğunda, cennet nimetlerini kazanmak için Allah'ın rızasına ulaşmak istemendir. Hacc yapan kimsenin hacc yolculuğundaki her hareketi ve harcadığı her kuruş onu Allah'a yaklaştırır ve sevabını artırır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem

şöyle buyurur: **“Hacc yapanlar ve umre yapanlar Allah’ın misafirleridir. O’na dua ederlerse onların duasını kabul eder, O’ndan bağışlanma dilerlerse onları bağışlar.”** Bu hadisi, İbni Mace rivayet eder.

Bu nedenle Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Rabbinden ihlaslı olmayı dilerdi. Enes radıyallahu anh, O’nun şöyle buyurduğunu rivayet eder**: “Allah’ım! İçinde riyâ ve gösteriş olmayan bir hacc (dilerim).”** Bu hadisi İbni Mace rivayet eder.

Aynı şekilde halis niyetin de hacda, nefsin tezkiyesine ve kurtuluşuna büyük bir etkisi vardır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şu buyruğundaki büyük fazileti düşün: **“Kabul olunan haccın karşılığı ancak cennettir.”** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Kabul olunan haccın niteliklerinden biri de, yalnız Allah için yapılmasıdır. İhlas, kolay bir iş değildir. Seleften biri şöyle der: “Amel işleyenler için niyetlerin Allah’a has kılınması, bütün ibadetlerden daha zordur.” Yine seleften birine şöyle denir: “Nefse en ağır şey nedir?” “İhlastır; çünkü nefsin onda nasibi yoktur.” Onlardan bazıları şöyle der: “Bir saat ihlaslı olmak ebedi kurtuluştur.” İhlas, zor elde edilen bir şeydir ve insan şeytandan ancak ihlas ile kurtulur. Allah Teâlâ, iblisi anlatırken şöyle buyurur: **(İblis: "Öyle ise izzet ve şerefine yemin ederim ki, ben onların hepsini mutlaka aldatır, saptırırım. Ancak içlerinden ihlas ile seçilmiş has kulların müstesna" dedi.)** *(38/Sâd/82-83)*

Allah Teâlâ, hacc ayetlerini zikrederken şöyle buyurur: **(Kendinize azık edinin.Şüphesiz ki azıkların en hayırlısı Allah korkusudur.)** *(2/el-Bakara/197)* Kulun hacda edineceği en hayırlı azık takvadır. Takva, işin sonudur ve tüm hayırları üzerinde toplar. Takva, taatleri yapmak ve haramlardan sakınmaktır. Dünyadan ahirete yolculuk, dünyadaki yolculuktan daha kolay değildir. Aynı şekilde onun için de azık edinmek gerekir. Dünya azığının kişiyi geçici sıkıntıdan kurtarması gibi, ahiret azığı da onu ebedi azaptan kurtarır. Kalbinde ve her attığı adımda takvanın bulunması daha da ötesi gizli ve açık hallerinde, ihramlı iken ve ihramlı değilken, kendisine ve başkalarına karşı daha takvalı davranması için bu, hacc yapana bir uyarıdır.

Takvanın bir gereği de, insanlara sözlü ya da fiili bir eziyette bulunmamaktır. Abdullah b. Amr b. El-As radıyallahu anhuma, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu nakleder: **“Müslüman, dilinden ve elinden Müslümanların güvende olduğu kimsedir. Muhacir ise, Allah’ın yasakladığını terk eden kimsedir.”** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Bu böyledir; kim Allah'ın nişanelerine, kurbanlıklarına saygı gösterirse, şüphesiz o kalblerin takvasındandır.)** *(22/el-Hacc/32)* Hacc amellerine ve hacc yapılan yerlere saygı duymak, kalplerin takvalı olmasındandır. Bu da; kalpte onları yüceltmekle, onlara sevgi duymakla ve tam bir kulluk yapmakla olur. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bir hadiste şöyle buyurur: **“Bu ümmet bu kutsallığa (yani Kabe’ye) gerektiği gibi saygı gösterdiği sürece hayırdadır. Onu kaybettiklerinde ise helak olurlar.”** Bu hadisi İbni Mace rivayet eder. Allah Teâlâ, hacc ayetlerini zikrederken yine şöyle buyurur: **(İnsanlar arasında haccı ilân et ki, gerek yaya olarak, gerekse nice uzak yoldan gelen argın develer üzerinde sana gelsinler.)** *(22/el-Hacc/27)* Şüphesiz bu çağrı, İslam’ın evrensel olduğunu ortaya koyar. Bu çağrı, tüm insanları kullara ibadet esaretinden kulların Rabbine ibadet özgürlüğüne, batıl dinlerin zulmünden İslam’ın adaletine, dünya darlığından ahiret genişliğine çıkarmak

üzere İslam'a davet eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.)** *(21/el-Enbiya/107)*

İslam evrensel bir dindir. Arap Ebu Bekr, Rum Suheyb, Habeşli Bilal, Farslı Selman'ı ve çeşitli beldelerden ve kabilelerden daha bir çok kişiyi bir araya getirmiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ey Allah'ın kulları kardeşler olun!"** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. Hacc ibadetlerini inceleyen onların; renk, dil ve ırk gibi ayrımları bir tarafa bırakmaya çağırdığını görür. Bu, arafe günü hutbesinde insan hakları ve ilkelerinin ilanı ile açıkça ortaya çıkar. İslam evrensel bir dindir, çünkü Allah katındandır. İslam'da, başka dinlerde bulunmayan mükemmellik ve kapsamlılık vardır. Dünyanın her köşesinden gelen bu mübarek topluluk "Allah'tan başka ilah yoktur ve Muhammed, Allah'ın elçisidir" diyerek bu temiz topraklarda saf tutar. Samimi bir iman kardeşliği, temiz bir birlik ve adil bir eşitlik onları bir araya toplamıştır. Aralarındaki ırksal farklar erimiş, ırkla veya renkle övünme görüntüleri yok olmuştur. Üstünlük ve şeref ölçüsüne gelince, bu konuda Allah Subhanehu şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah yanında en değerli ve en üstününüz O'ndan en çok korkanınızdır.)** *(49/el-Hucurat/13)* Kendisine bağlanılacak, sahibini yücelten ve değerini yükselten ancak takvadır. Arabın aceme, beyazın siyaha takva dışında bir üstünlüğü yoktur. İnsanların Efendisi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Irkçılığa davet eden bizden değildir. Irkçılık için savaşan bizden değildir. Irkçılık üzere ölen bizden değildir."** Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder.

Allah Teâlâ, hacc ayetlerini zikrederken yine şöyle buyurur: **(Kendilerine ait bir takım yararları yakînen görmeleri için...)** *(22/el-Hacc/28)* Hacda dini ve dünyevi yararlar vardır. Hacc, Müslümanların sorunlarını çözmek, aralarında söylem birliği sağlamak, yardımlaşma ve dayanışma ilkesini diriltmek, bölünmüşlüğe ve parçalanmışlığa son vermek için en büyük fırsattır. Bu birlik; ümmetin gücünün, yükselişinin ve mutluluğunun sırrıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'ın üzerinizdeki nimetini düşünün. Hani siz birbirinize düşmanlar idiniz de, O, kalplerinizi birleştirmişti. İşte O'nun (bu) nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz.)** *(3/Âl-i İmran/103)* Allah Subhanehu ve Teâlâ, bölünmüşlüğün sonucuna karşı bizi uyararak şöyle buyurur: **(Allah ve Resûlüne itaat edin, birbirinizle çekişmeyin; sonra korkuya kapılırsınız da kuvvetiniz gider.)** *(8/el-Enfal/46)* Yine Allah Subhanehu, bölünmeye davet edenleri azapla tehdit ederek şöyle buyurur: **(Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte bunlar için büyük bir azap vardır.)** *(3/Âl-i İmran/105)*

İslam düşmanları, Müslümanların birliğinin güçlü ve caydırıcı olmalarına etkisini fark ettiler ve her çağda, Müslümanlar arasında kin ve düşmanlık ateşi yakmaya çalıştılar. Müslümanların bu çağdaki en büyük dertleri de budur.

Hacc, Allah'ın üzerimize yağdırdığı nimetleri söylem birliği yaparak, şeriatı uygulayarak ve ihtilaflara son vererek değerlendirmek için güzel bir fırsattır. Özellikle de; tatlı söz, güzel ahlak, nefse hakim olma, merhamet, yumuşaklık, şefkat ve hüsnü zan ile kardeşlik ruhunu sürekli anımsamak gereken bu kutsal topraklarda... Çünkü bu kutsal topraklarda bulunanlar en çok layık olanlardır. Kabalıktan, sertlikten, şiddetten ve niyetleri suçlamaktan mutlaka uzak durmak gerekir. Yunus es-Sadefi rahimehullah şöyle der: "Şafii'den daha akıllı birini görmedim. Bir gün onunla bu konuda münazara ettim, sonra ayrıldık. Benimle karşılaştığında elimden tuttu ve "Ey Ebu Musa! Bir konuda ittifak etmesek de, kardeş olmamız gerekmez mi?" dedi."

Şeyhulislam İbni Teymiyye rahimehullah şöyle der: “Her iki Müslüman bir konuda ihtilaf ettiklerinde birbirlerini terk etselerdi, Müslümanlar arasında saflık ve kardeşlik kalmazdı.”

Müslüman hacda, Müslüman kardeşlerine şefkat göstermeyi öğrenir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Arafat’tan Müzdelife’ye giderken **“Sükunet, sükunet!”** derdi. Hacc, karşılıklı merhamet, sevgi ve ülfet doğurur. Katılık ise kin ve nefret doğurur. Müslüman’ın kardeşine yardım etmesi, ona yol vermesi, ona hürmet etmesi ve onu sevmesi, ona zulmetmemesi ve ona eziyet etmemesi şefkat ve hoşgörünün bir gereğidir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Mü’minlerin, birbirlerini sevmede, birbirlerine şefkat gösterme ve birbirlerine merhamet etmedeki benzeri vücut misalidir. O vücuttan bir uzuv hastalanınca vücudun diğer azâları birbirlerini hasta uzvun elemine uykusuzlukla ve hararetle ortak olmaya çağırırlar.”** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Allah Teâlâ yine hacc ayetlerini zikrederken şöyle buyurur: **(Gerçekten Safâ ile Merve Allah'ın alâmetlerindendir. Onun için her kim hac veya umre niyetiyle Kâ'be'yi ziyaret ederse, bunları tavaf etmesinde ona bir günah yoktur. Her kim de gönlünden koparak bir hayır işlerse, şüphesiz Allah iyiliğin karşılığını verir, o her şeyi bilir.)** *(2/el-Bakara/158)* Safa ve Merve arasında koşmak (sa’y), her Müslüman’a ümmetin tarihsel köklerini hatırlatır. Hacer validemiz Safa ve Merve arasında samimiyetle ve kararlılıkla, ümitsizliğe kapılmadan yedi kez koştu. Bütün sebeplere sarıldı ve Allah’a tevekkül ederek tüm gücünü sarfetti. Kurtuluş ise yalnızca mülkün sahibi ve kaderleri takdir eden Allah Subhanehu’nun elindedir. Azalar gerekli sebepleri yerine getirir, kalp Alemlerin Rabbine yakarır. Böylece Hacer validemiz, her çağa ve her nesle; azmi artırmak, doğru bir tevekkülle birlikte hayır kapılarını samimiyet ve kararlılıkla bıkıp usanmadan art arda çalmak için bir yol çizer.

Allah Teâlâ, hacc ayetlerini zikrederken yine şöyle buyurur: **(Nihayet hac ibadetlerinizi bitirdiğiniz zaman, önceleri babalarınızı andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla Allah'ı anın. İnsanlardan kimisi: "Ey Rabbimiz! Bize dünyada ver!" der. Onun için ahirette hiçbir kısmet yoktur. Yine onlardan: "Ey Rabbimiz! Bize dünyada bir güzellik ve ahirette de bir güzellik ver ve bizi ateş azabından koru!" diyenler vardır. İşte onlar için, kazandıklarından bir nasib vardır. Allah, hesabı çok çabuk görür.)** *(2/el-Bakara/200-202)*

İki grup insan vardır. Birinin bütün arzusu dünyadır. Hırsla dünya malı toplar. Dua ile Allah’a yöneldiğinde dahi dünyayı hatırlar. Gönlü dünya sevgisiyle dolmuştur ve dünya onu her yönden kuşatmıştır. Bu gibiler dünyadan nasiplerini elde edebilirler fakat onların ahiretten nasipleri yoktur. Diğer grup ise daha geniş ufukludur. Çünkü arzusu ahirettir ve Allah rızasıdır. Dünyada güzellik ister fakat ahiretten nasibini unutmaz. Bu gibiler için gecikmeyecek bir nasip vardır, çünkü Allah hesabı hızlı görendir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kim de ahireti isterse ve mümin olarak kendine yaraşır bir çaba ile onun için çalışırsa, öylelerinin çalışmalarının karşılığı verilir.)** *(17/el-İsra/19)*

Zilhicce'nin İlk On Gününün Fazileti

Şeyh Hüseyn Âlu'ş Şeyh
Medine, 10.11.1424 Hicri – 02.01.2004 Miladi

Allah'ın kulları!.. İslam Ümmeti'ne yüce mevsimler ve faziletli vakitler gelmiştir. Bu mevsimler hayır kazanmak ve dereceleri yükseltmek üzere müminler için bir ganimettir. Hasenât elde etmek ve kötülüklerden kurtulmak için bir fırsattır.

Bu günler, Zilhicce ayının ilk on günüdür ki, bu günler Allah katında fazilet bakımından en yüce ve ecri en çok olan günlerdir. İbni Abbas radıyallahu anhuma, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kendisinde salih amel işlenen hiçbir gün yoktur ki, bu günlerden –yani on günden- Allah'a daha sevimli olsun."** Dediler ki: "Allah yolunda cihat etmek de mi ey Allah'ın Rasulü?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Allah yolunda cihat etmek de; ancak canıyla ve malıyla cihada çıkan ve onlardan hiçbir şeyle geriye dönmeyen kimse müstesna."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Beyhaki'de ise şu rivayet vardır: **"Allah katında, kurbanın on gününde yapılan hayırdan daha temiz ve ondan daha çok ecri olan bir amel yoktur."** Bezzâr, Müsnedi'nde, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Dünyanın en faziletli günleri on gündür."** Yani, Zilhicce'nin ilk on günüdür.

İbni Hacer rahimehullah şöyle der: "Zilhicce'nin ilk on gününün ayrıcalıklı olmasının sebebi en büyük ibadetlerin o günlerde bir araya gelmesidir. Bu ibadetler; namaz, oruç, sadaka ve hacdır. Bu bir başkasında bir araya gelmez."

Bu günler, Müslümanların Beytullah'ı haccetmek üzere akın akın geldiği günlerdir. Allah onlara büyük hayır ve çokça sevap vaat etmiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim Allah için hacc yapar da fahiş söz söylemez ve günah işlemezse, annesinin onu doğurduğu günde olduğu gibi (günahsız olarak) döner."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. Ve şöyle buyurur: **"Hacc ile umrenin arasını sıklaştırın. Çünkü o ikisi tıpkı körüğün;demirin, altının ve gümüşün pasını gidermesi gibi fakirliği ve günahları giderir. Makbul haccın sevabı ise ancak cennettir."** Bu hadisi İmam Ahmed, Tirmizi ve Nesai rivayet eder, senedi sahihtir.

Ey Müslümanlar topluluğu!.. Bu faziletli günlerde oruç tutmak müstehaptır ve bu günlerde oruç tutmanın fazileti çoktur. Hafsa radıyallahu anha şöyle der: "Dört şey var ki, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onları bırakmazdı: Aşure günü orucu, Zilhicce'nin ilk on günü, her aydan üç gün ve sabah namazının iki rek'at sünneti." Bu hadisi, İmam Ahmed rivayet etmiştir fakat senedinde mechul/bilinmeyen bir ravi vardır. Hadis, Ebu Davud ve Nesai'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in eşlerinden birinden rivayet edilmektedir ve o rivayette, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in Zilhicce'nin ilk dokuz günü oruç tuttuğu bildirilmektedir. Beyhaki'nin es-Sünenu'l Kubrâ'da merfu olarak rivayet ettiği şu hadis de bu fazilete delil teşkil etmektedir: "Ondan –yani Zilhicce'nin ilk on gününden- bir gün oruç tutmak bir yıl oruç tutmaya denktir. O günlerde işlenen amel yediyüz kat katlanır." Önde gelen bazı hadis alimleri isnadının kabul edilebilir olduğunu söylese de, İbni Hacer zayıf olduğunu

bildirmiştir. Nevevi rahimehullah şöyle der: "Bu dokuz günde –yani Zilhicce'nin ilk dokuz gününde- oruç tutmakta bir kerâhat yoktur. Bilakis, kuvvetle müstehaptır."

Müslim'de, Aişe radıyallahu anha'dan rivayet edilen "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i Zilhicce'nin ilk on günü hiç oruçlu görmedim" hadisine gelince, İbnu'l Kayyım bu konuyu zikrettikten sonra şöyle der: "İspat eden, nakli sahihse, nefyedene takdim edilir." İbni Hacer ise, bu on günde tutulacak orucun faziletini zikrettikten sonra şöyle der: "Aişe hadisi buna aykırı değildir. Çünkü bunun, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yapmak istediği bir ameli ümmetine farz kılınır korkusuyla terk ettiği gibi olması ihtimali vardır." Nevevi rahimehullah şöyle der: "Aişe radıyallahu anha'nın "On gün orucunu tutmadı" sözü, "Hastalık, yolculuk veya başka bir özür nedeniyle tutmadı şeklide tevil edilebilir. Ya da Aişe radıyallahu anha, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i oruçlu görmemiştir. Bu ise, O'nun kesinlikle oruçlu olmadığı anlamına gelmez."

Ey Müslümanlar topluluğu!.. Bu on günün özelliklerinden biri de; çokça kelime-i tevhid ve tekbir getirmenin ve hamdetmenin faziletidir. Taberâni el-Kebir'de, İbni Abbas kanalıyla iyi bir senetle, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kendisinde salih amel işlenen hiçbir gün yoktur ki bu on günden Allah'a daha sevimli ve Allah katında daha yüce olsun. O günlerde tesbih etmeyi, hamdetmeyi, kelime-i tevhid ve tekbir getirmeyi çokça yapın."**

Buhari, Sahihi'nde şöyle der: "İbni Ömer radıyallahu anhuma ve Ebu Hureyre radıyallahu anh on günde çarşıya çıkarak tekbir getirirdi ve insanlar da, onların tekbir getirmeleri üzerine tekbir getirirdi." İlim ehline göre tekbir mutlak (serbest) ve mukayyed (sınırlı) olarak iki kısımdır. Mutlak olarak tekbir, bu on günün her vaktinde getirilir. Mukayyed ise, erkekler ve kadınlar tarafından sahih olan görüşe göre farz ve nafile namazların ardından getirilen tekbirlerdir. Bu tekbirlerin vakti konusunda gelen en sahih rivayet, Ali radıyallahu anh ve İbni Mes'ud radıyallahu anh'tan gelendir. Bu görüşe göre tekbirler Arafe günü sabah namazından sonra başlar ve teşrik günlerinin sonuncusunun ikindi vakti sona erer. Bunu İbnu'l Münzir ve diğer bazı alimler rivayet eder. Hacılar içinse, mukayyed tekbir bayram günü öğle namazının ardından başlar.

Tekbirin şekli konusunda gelen en sahih rivayet, Abdurrezzak'ın sahih bir senetle Selman radıyallahu anh'tan yaptığı şu rivayettir: "Allah'ı tekbir edin. Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekberu kebiran (deyin)." Ömer ve İbni Mes'ud'dan ise sahih olarak şu rivayet edilmiştir: "Allahu ekber. Allahu ekber. Lâ ilahe illallahu v'Allahu ekber. Allahu ekberu ve lillahil hamd."

Ey Müslüman!.. Allah'a ibadetten yüz çeviren, özellikle de bu günlerde, aldanmıştır. Allah'ın rahmetinden mahrum kalan gerçek mahrumdur. Bu fırsatları kaçıran ve bu faziletleri ihmal eden acınacak kişidir.

Bu günleri idrak edip de değerlendirmeyene yazıklar olsun! Bu günleri kötü huylarla günah ve isyan içinde geçirenin vay haline!. Hayır faktörleri kendisini çağırdığı halde onlardan yüz çevirenin kaybı ne büyüktür! Bu nedenle, çeşitli ibadetlerle ibadet etmeye ve salih amel işlemeye gayret ederek bu günleri değerlendirin. **(Asra yemin olsun ki, insan mutlaka ziyandadır. Ancak iman edenler, salih amel işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye eden ve sabrı tavsiye edenler bunun dışındadır.)** *(103/el-Asr/1-3)*

Allah'ın kulları!.. Bu günlerin sonunda Müslümanların Allah'a yaklaştıkları en yüce ibadetlerden biri de kurban kesmektir. Kim kendi adına ve ev halkı adına kurban kesmek isterse, Zilhicce ayının girmesiyle birlikte kurbanını kesinceye kadar saçından, tırnaklarından veya derisinden bir şey alması haram olur. Ümmü Seleme, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **“Sizden biri kurban kesmek isterse, Zilhicce hilalini görünce, kurban kesinceye kadar saçını ve tırnaklarını kesmesin.”** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Arefe Eşsiz Bir Gündür

Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım
08.12.1424 Hicri – 30.01.2004 Miladi

Ey Müslümanlar! Zamanın fazileti ve mekanın şerefi ile çevrili hayır mevsimleri geliyor. Müslümanların gönülleri, her gün namazlarında kendisine yöneldikleri mamur bir eve kavuşmayı arzular. **((Namazda) yüzünü Mescid-i Haram'a doğru çevir.)** *(2/el-Bakara/149)* Derslerin ve ibretlerin sürekli yenilendiği mübarek topraklara uzanır. Allah Subhanehu şöyle buyurur: **(Onda apaçık deliller vardır.)** *(3/Âl-i İmran/97)* Bölgesinde, Allah'ın güvencesiyle huzur ve güvenlik vardır. **(Oraya giren güvene erer.)** *(3/Âl-i İmran/97*) Yararı orada olan ve dışarıdan gelene ulaşır. **((Kendilerine ait bir takım yararları yakînen görmeleri için.)** *(22/el-Hacc/28)*

Rızıklar ona gelir ve nimetler onun çevresinde kesintisiz olarak bulunur. **(Biz onları, kendi katımızdan bir rızık olarak her şeyin ürünlerinin toplanıp getirildiği, güvenli, dokunulmaz bir yere (Mekke-i Mükerreme'ye) yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.)** *(28/el-Kasas/57)*

Hacc kafileleri, Allah'ın vaat ettiğini ve bol bağışını umarak, bu dinin temellerinden ve en yüce ibadetlerinden birini yapmak üzere Beytullah'a yönelmiştir. Beytullah'ı haccetmek günahların bağışlanması için geniş bir kapıdır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, Amr ibnu'l As'a Müslüman olduğunda şöyle buyurur: **"İslam'ın (Müslüman olmanın) kendinden öncesini yıktığını, hicretin kendinden öncesini yıktığını bilmedin mi?"** Bu hadisi Müslim rivayet eder. Hacda hataların ve günahların kirleri temizlenir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim hacceder de fahiş söz söylemez ve günah işlemezse annesinin onu doğurduğu gündeki gibi günahından (kurtulmuş olarak) döner."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Haccın sevabı naim cennetleridir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kabul olunan haccın karşılığı ancak cennettir."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Hacda yararlar ve ibretler vardır. Dikilmiş elbiselerden soyutlanmak ölümden sonra giyilecek kefenleri hatırlatır, mütevaziliğe ve büyüklenmeyi bir tarafa bırakmaya yöneltir. Herkes izar ve rida giymiştir. Başlar Allah için eğilmiş ve Rahman'a boyun eğmiştir.

Amelin Allah'a has kılınması ve ibadette Allah'ın birlenmesi haccın şiarıdır ve hacc ibadetleri "Buyur Allah'ım buyur!" denilerek bu şiarla başlar. Telbiye, tevhidin ilan edilmesi ve şirkin terk edilmesidir: "Buyur, Sen'in ortağın yoktur, buyur!" Telbiye"de, nimetleri hatırlatma ve nimet verene övgü vardır: "Şüphesiz hamd (övgü) sanadır ve nimet sana aittir." Allah'ın haram kıldığı bölgede telbiye getiren kimse; hacdan sonra, hacc ibadetlerini yerine getirdikten sonra Allah'ın çağrısına katılmaya daha yakın olur.

Beytullah'ta, amellerin Allah'a has kılınmasının bir görüntüsü vardır. İbrahim aleyhisselam ve oğlu İsmail aleyhisselam, en şerefli binayı yükseltirken bir yandan da bu amelin kabul edilmesini ve reddedilmemesini Allah'tan diler. **(Ve ne vakit ki**

İbrahim, Beyt'in temellerini yükseltmeye başladı, İsmail ile birlikte şöyle dua ettiler: Ey Rabbimiz, bizden kabul buyur, hiç şüphesiz işiten sensin, bilen sensin.) *(2/el-Bakara/127)* Hasan el-Basri rahimehullah şöyle der: "Mü'min iyilikle korkuyu (iyiliğinin kabul edilmeme korkusunu), münafık ise kötülükle kendini (kötülüğünün akibetinden) emniyette hissetmeyi bir arada bulundurur."

Hacc amellerini ve diğer amelleri Allah'a has kılmak hacc yapan kimseye vaciptir. Ameli ile riya (gösteriş) ve övünmeyi istememeli, bilakis Allah'ın rızasını ve günahlarının bağışlanmasını talep etmelidir.

Beytullah'ın çevresinde yapılan tavafın, kalpler ve nefisler üzerinde bir etkisi vardır. Kabe'nin çevresinden başka, tavaf ile Allah'a yaklaşılan yeryüzünde bir yer daha yoktur. Haceru'l Esved'i öpmek, hikmeti açıkça görülmese de Allah'ın şeriatına boyun eğmenin güzel bir göstergesidir. Ömer ibnu'l Hattab radıyallahu anh, şöyle der: "Allah'a yemin olsun ki, ben senin fayda ya da zarar vermeyen bir taş olduğunu biliyorum. Rasulullah'ın seni öptüğünü görmeseydim seni öpmezdim." Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder.

Hacc ibadetlerinde sünnete bağlılık ve peygambere güzelce uyma konusunda bir ders vardır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Hacc ibadetlerinizi benden alın."** Müslüman'a düşen, her ibadette Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'e uymak ve her taatta O'nun izinden gitmektir. **(Peygamber size ne verdiyse onu alın. Size neyi yasakladıysa ondan sakının.)** *(59/el-Haşr/7)*

Ey Müslümanlar! Arafat günü, eşsiz bir gündür. Müslümanların, anılmaya değer bir toplantısıdır. Ümit etme ve boyun eğme günüdür. Müslümanlar için değerli bir gündür. Şeyhulislam İbni Teymiyye şöyle der: "Hacıların kalplerine Arafe günü akşamı anlatılamayacak kadar iman, rahmet, nur ve bereket iner." Duanın en faziletlisi o gün yapılan duadır. İbnu Abdi'lberr şöyle der: "Arafe günü duasının çoğunlukla hepsi kabul edilir." Manasını anlayarak çokça kelime-i tevhid getirmek o günde yapılacak en hayırlı sözdür. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Duanın en hayırlısı arafe günü yapılan duadır. Benim ve benden önceki peygamberlerin arafe günü yaptığı en hayırlı dua ise şudur: Lâ ilahe illallahu vahdehu lâ şerike lehu, lehu'l mulkü ve lehu'l hamdü ve huve alâ kulli şey'in kadîr / Allah'dan başka ilah yoktur; O, tektir ve ortağı yoktur; mülk O'nundur ve hamd O'nadır ve O, her şeye gücü yetendir."** Bu hadisi Tirmizi rivayet eder.

Arafe günü, Rahman'ın bağışladıkları çok olur ve Rahman onlarla meleklerine övünür. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Arafe gününden başka, Allah'ın cehennemden daha çok kul azât ettiği bir gün yoktur. Onlara yaklaşarak, meleklerine onlarla övünür ve "Bunlar ne istiyorlar?" buyurur."** Bu hadisi Müslim rivayet eder. İbni Abdi'lberr şöyle der: "Bu onların bağışlanmış olduğuna delalet eder. Çünkü O, hata ve günah ehliyle ancak tevbe ve bağışlanmadan sonra övünür."

O günde tevazu ve boyun eğerek vadini umarak ve tehdidinden korkarak Allah'a dön. İnsanların arafe günü Arafat'ta toplanması, yaratılmışların hesabının görüleceği, ya cennete veya cehenneme gidecekleri Haşr gününü (Kıyamet gününü) hatırlatmaktadır.

Duanın yüce bir konumu ve yüksek bir değeri vardır. Hacc yapan kimse Mevlası'na ihtiyaçlarını iletir ve O'nun arkası kesilmeyen kereminden ister. Duanın şartlarına uy ve adabına bağlı kal. Duanın kabul olunmasına engel olan durumlardan birine düşmekten sakın! Duanın kabulü için faziletli vakitleri ve faziletli mekanları gözet ve emrine boyun eğerek bütün kalbinle Allah'a yönel! Allah subhanehu şöyle buyurur: **(O halde siz, dini Allah için halis kılarak hep O'na yalvarın.)** *(40/el-Mü'min/14)* İsteğini O'na ilet ve sıkıntıların için O'na yalvar. Duanın kabul edileceğinden emin ol ve kerem sahibi Allah'tan isterken ısrarcı ol! Duana geç karşılık verilmesi nedeniyle ümidini kesme! Bu gecikmede bir rahmet ve hikmet vardır. O, her şeyi yaratan ve her şeyi hakkıyla bilendir. **(O'nun emri, bir şeyi dileyince ona sadece "Ol!" demektir. O da hemen oluverir.)** *(36/Yâ-Sin/82)*

Kurban ibadeti yalnızca Allah için yapılması gereken bir ibadettir. Müslümanlar hacda ve haccın dışında kesilen kurbanlarla Rablerine yaklaşır. **((Elbette onların etleri ve kanları Allah'a ulaşmayacaktır. Ancak O'na sizin takvanız erecektir.)** *(22/el-Hacc/37)* Başların tıraş edilerek Rableri önünde boyun eğmesinde Allah'ın gücüne teslim olma ve yüceliğine boyun eğme vardır.

Zikir, kalplerin hayatı ve nefislerin arınmasıdır. Gönüllerin tezkiyesi ve Allah'ın zikrinin ikamesidir. Hacc ibadetinin yapıldığı alanlarda çokça zikir yapmak, hacc ibadetinin amaçlarından biridir. Haccın kabulüne katkıda bulunur ve ihlaslı bir şekilde Allah için yapıldığını doğrular. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Tâ ki kendilerine ait bir takım menfaatlere şahit olsunlar; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken O'nun adını ansınlar.)** *(22/el-Hacc/28)* **(Arafat'tan indiğiniz zaman Meş'ar-i Haram yanında (Müzdelife'de) Allah'ı zikredin.)** *(2/el-Bakara/198)*, **(Nihayet hacc ibadetlerinizi bitirdiğiniz zaman, önceleri babalarınızı andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla Allah'ı anın.)** *(2/el-Bakara/200)*, **(Bir de sayılı günlerde Allah'ı zikredin.)** *(2/el-Bakara/203)*

Hacc ibadetlerinin hepsinde Allah'ın zikrine bağlı kal. Çünkü hacc ibadetleri bunun için konulmuştur. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cemreleri taşlamak, Safa ve Merve arasında sa'y yapmak ancak Allah'ın zikrini ikâme için konulmuştur."** Bu hadisi Tirmizi rivayet eder ve "Hasen-sahihtir" der.

Allah katında hacıların derece bakımından O'na en yakını, O'na en çok dua edenleridir. İbnu'l Kayyım şöyle der: "Her amelde o ameli yapanların en faziletlisi, o amelde en çok zikirde bulunandır. Oruç tutanların en faziletlisi, oruçlarında Allah'ı en çok zikredenlerdir. Sadaka verenlerin en faziletlisi Allah'ı en çok zikredenlerdir. Hacıların en faziletlisi de Allah'ı en çok zikredenleridir."

Hacc bitince çokça istiğfar et. Çünkü o amellerin tamamlayıcısıdır. İstiğfar (bağışlanma dilemek) kulu eslik amelden tam amele çıkarır ve düşük makamdan daha yüksek ve daha mükemmel bir makama yükseltir. Haccını güzelce yapan ve haccın sevabını eksiltecek davranışlardan uzak duran hacdan en güzel şekilde döner ve daha iyi bir yaşantıya kavuşur.

Kovulmuş şeytandan, Allah'a sığınırım: **((İnsanlar arasında haccı ilân et ki,gerek yaya olarak, gerekse nice uzak yoldan gelen argın develer üzerinde sana gelsinler.)** *(22/el-Hacc/27)*

Ey Müslümanlar! Hacc ganimetini kazananın, ülkesine arınmış ve huzurlu, iman ve takva ile dolu bir halde dönmesi gerekir. İbadetlerde ve Rabbine yönelmede daha güçlü ve kararlı olmalıdır. Amelin kabul edilmesinin bir işareti de, yapılan iyi amelin ardından yine iyi amel yapılmasıdır.

Hacı ülkesine döndüğünde doğru ve düzgün yaşantısı ile, basiret üzere Allah'a davet etmesiyle ve dine bağlılığıyla örnek olmalıdır. Hacc ibadetinin yapıldığı mekanlardan göçüp gitmen, bu dünyadan göçüp gidecek olmanı hatırlatır. Ardından kabre yolculuk gelecek olan bir yolculuktasın. Bu nedenle bu yolculuğunda o yolculuk için azık edin. İbnu'l Kayyım rahimehullah şöyle der: "İnsanlar yaratıldıklarından beri sürekli bir yolculuktadır ve cennet ya da cehennemden başka bu yolculukta onlar için durak yoktur. Bu nedenle geçip gitmeden önce ibadet mevsimlerini değerlendir. Çünkü hayat ganimet edinme yeridir ve günler sayılı, ömürler kısadır.

Hacc Sonrası Ne Yapmalı?

Şeyh Salâh el-Budeyr
15.12.1424 Hicri – 06.02.2004 Miladi

Ey müslümanlar!.. Allah'dan hakkıyla korkun. Çünkü Allah'dan hakkıyla korkmak, en karlı vasıftır. O'na isyan etmekten sakının. Allah'ın emrinde ihmalkar davranan ve onu yerine getirmeyen bir kul hüsrana uğramıştır. **(Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve doğru söz söyleyin! (Böyle yaparsanız) Allah işlerinizi düzeltir ve günahlarınızı bağışlar. Kim Allah ve Rasulüne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.)** *(33/el-Ahzab/70-71)*

Ey müslümanlar!.. Kulun Rabbine ibadeti, O'na boyun eğmesinin simgesidir. Samimiyetinin delili ve teslimiyetinin göstergesidir. Apaçık bir şeref ve övünülecek bir üstünlüktür. Kulluk, makamların en şereflisidir, gayelerin en yücesidir.

Ey müslümanlar!.. Geçtiğimiz bir kaç gün içinde hacılar, en büyük ibadetlerden birini gerçekleştirdiler. Mikat mahallinde, dikişli elbiselerinden soyundular. Arafat bölgesinde günahlardan kusurlardan utanarak süzüldüler. Bütün sesler, her türlü dilde Allah'a ihtiyacını haykırdı. Gecelemek için ruhlar Müzdelife'ye yöneldi ve insanlar bundan sonra Cemre'leri taşlamaya, Kabe-i Müşerrefe'yi tavaf etmeye ve Safa ile Merve arasında sa'y yapmaya akın etti. Bütün bunlar yolculukların en görkemlisinde ve seyahatların en güzelinde gerçekleşti. Ve hacılar bunun sonrasında Allah'ın ihsanından kendilerine verdiği ile sevinerek geri döndü. **(De ki: Ancak Allah'ın lütfu ve rahmeti ile, yalnız bunlarla sevinsinler. Bu, onların topladıklarından daha hayırlıdır.)** *(10/Yunus/58)* Dünyadan ve dünya nimetlerinden; sonunda yok olacak geçici bir hayalden ve musibete uğraması muhtemel az bir eğlenceden başka bir şey olmayan dünya çıkarlarından daha hayırlı... Hacılara, yaptıkları hac, ibadet edenlere ibadetleri ve gayretleri kutlu olsun.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Rabbi azze ve celle'den rivayet ederek söylediği şu sözü ile onlara müjdeler olsun: **"Kulum bana bir karış yaklaşırsa ben ona bir arşın yaklaşırım. O bana bir arşın yaklaşırsa ben ona bir kulaç yaklaşırım. O bana yürüyerek gelirse ben ona koşarak gelirim."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Ey Beytullah'ı haccetmeye gelen hacılar! Allah'ın sizlere nasip ettiğine şükredin. Sizlere bağışladığı nimetler için O'na hamdedin. O'nun ihsanı üzerinize yağmış ve hayrı kesintisiz olarak gelmiştir. İhsanı her şeyi kuşatmış, lütfu kemale ermiş ve bağışı tam olmuştur. **(Nimet olarak size ulaşan ne varsa, Allah'dandır.)** *(16/en-Nahl/53)* **(Allah'ın nimetini saymaya kalksanız, onu sayamazsınız. Hakikaten Allah çok bağışlayan ve çok esirgeyendir.)** *(16/en-Nahl/18)*

Ey Beytullah'ın hacıları!.. Rabbiniz hakkında en güzel şeyleri düşünün ve her hayrı O'ndan bekleyin. Haccınızın kabul edilmesi ve günahlarınızın silinmesi yönünde Allah'dan ümidinizi kuvvetli tutun. Kutsi hadiste şöyle buyurulur: **"Allah Teâlâ buyurdu ki: "Ben kulumun hakkımdaki zannındayım."** Bu hadisi Buhari ve Müslim rivayet eder. Cabir radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in ölümünden üç gün önce şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Sizden biriniz ancak Allah azze ve celle'den güzel şeyler umarak ölsün."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Ey müslümanlar!.. Ey çağrıya uyarak dünyanın her yönünden Beytullah'ı haccetmeye gelenler!.. Haccın yapıldığı kutsal mekanlarda durduktan ve hac ibadetlerini eda ettikten sonra işte haccınız tamamlandı ve ülkelerinize dönme hazırlığı yapıyorsunuz. Haramlarla hayatınızı kirletmekten, utanç verici ve çirkin davranışlar yapmaktan sakının. **(İpliğini sağlamca büktükten sonra, çözüp bozan kadın gibi olmayın.)** *(16/en-Nahl/92)* Beceriksiz, ahmak ve zihni bulanık bir kadın... Yününü eğirmek için sabah-akşam çalışır. Sağlam ve düzgün bir ip elde ettikten sonra dönüverip büktüğü ipin tellerini açarak sağlamlığını bozar. Yaptığı işten, yük ve zorluktan başka bir şey elde etmez. İşte siz de bu kadın gibi olmaktan; yaptığınızı yıkmaktan, topladığınızı dağıtmaktan ve sağlamlaştırdığınızı bozmaktan sakının.

Ey Beytullah'ın hacıları!.. Hayatınızda beyaz ve tertemiz bir sayfa açtınız. Hac yaptıktan sonra tertemiz elbiseler giydiniz. Bundan sonra aşağılık davranışlara, adi işlere ve çirkin amellere dönmekten sakının. Arkasından iyilik gelen bir iyilik ne güzeldir! İyilikten sonra işlenen kötülük ise ne kadar çok çirkindir!

Ey müslümanlar!.. Kabul edilmiş bir haccın bir takım alametleri, kabul edildiğinin bazı belirtileri vardır. Hasan el-Basri rahimehullah'a "Kabul edilmiş hac nedir?" diye sorulur. Şöyle der: "Dünyadan beklentini keser ve ahireti arzular bir halde dönersin." Haccınız; helak edici şeylerle aranızda engel olsun. Hayırlarınızın artmasına ve salih amel işlemenize vesile olsun. Bilin ki mü'min için ecelinin gelmesinden başka salih amel işlemenin sonu yoktur.

Ey müslümanlar!.. Hac yapan kişinin en güzel ahlakla, ağırbaşlılıkla, vakarla ve namusla, sevilen nitelikler ve değerli karakterlerle geri dönmesi ne güzel!.. Hac yapan kişinin arkadaşlarına güzel muamele ederek, çocukları ile iyi geçinir bir halde, kalbi temiz olarak; hak, adalet ve doğruluk yoluna koyulmuş ve içinde gizlediği, dışa vuran halinden daha hayırlı bir şekilde dönmesi ne güzel!.. Şüphesiz kim hacdan sonra bu güzel sıfatlarla ülkesine dönerse işte o, gerçekten hacdan; haccın sırlarından, derslerinden ve etkilerinden faydalanmıştır.

Ey müslümanlar!.. Hac yapan kişinin telbiye getirerek hacca başlamasından haccını bitirinceye kadar yaptığı bütün ameller Allah'ı tanıması; O'nun haklarını ve ilahlığının özelliklerini, O'ndan başkasının ibadete layık olmadığını hatırlamasıdır. Nefislerin yalnızca Allah'a teslim edileceğini, yüzlerin O'na döndürüleceğini; bütün yaratıklarının ihtiyaçları gidermede, kötülüklerden korunmada, sıkıntı anında yardım istemede Allah'a muhtaç olduğunu hatırlar.

Bundan sonra hac yapan kişi nasıl olur da dua, yardım isteme, kurban, adak ve (yalnız O'na mahsus olan) Allah'ın haklarından birini başkası için yapabilir?! Yaptığı hacdan sonra bu açık şirki ve çirkin ameli işleyen birinin haccından ne kalır?!

Ey müslümanlar!.. Hac yaptıktan sonra sihirbazlara ve falcılara giden, burçlardan haber verdiğini öne sürenleri ve müneccimleri (yıldızlardan haber verenleri) doğrulayan, ağaçlardan bereket uman ve taşlara el süren; muska ve nazarlık takan kimsenin haccı nerede kalır?!

Ey müslümanlar!.. Hac yaptıktan sonra namazları ihmal eden, zekatı vermeyen, faiz ve rüşvet yiyen, içki ve uyuşturucu kullanan, akrabalık bağlarını koparan ve günahlara dalan kimsede haccın etkisi nerede kalır?!

Ey Beytullah'ın hacıları! Ey Beytullah'ı haccederken ihramın haramlarından sakınanlar! Şüphesiz devamlı, ömür boyu haram olan bir takım şeyler de vardır. Onlara yaklaşmaktan ve onları işlemekten sakının. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(İşte bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın onları aşmayın. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa işte onlar zalimlerdir.)** *(2/el-Bakara/229)*

Ey müslümanlar!. Çağrısına katılarak hacda Allah'ın emrini yerine getiren kişi, nasıl olur da ondan sonra kendisinden başka din kabul edilmeyen, Allah'ın Dini'ne ters düşen bir sese, bir mezhebe, bir ilkeye ya da çağrıya katılır?!

Hacda Allah'ın çağrısına katılan nasıl olur da daha sonra Allah'ın şeriatı'ndan başkasına başvurur ya da hükmüne boyun eğer?! Hacda Allah'ın buyruğuna katılan her zaman ve her yerde nereye giderse gitsin ve nerede konaklarsa konaklasın emirlerini yerine getirerek buyruğuna katılmalıdır. Bunda zerre kadar tereddüt etmemeli ve düşünmelidir.

Ey Allah'ın kulu! Ey bu günleri günah ve isyan içinde geçiren! Ey hayır ve rahmet mevsimlerini eğlence ve kötü davranışlarla geçiren! Hacıların, umre yapanların ve ibadet edenlerin açılan ellerini ve arınmasını, dua edenlerin açılan ellerini ve tevbe edenlerin gözyaşlarını görmedin mi?! Telbiye getirenlerin, tekbir ve kelime-i tevhid getirenlerin seslerini duymadın mı? Sana ne oluyor ki, kesinlikle dünyadaki günlerin en hayırlıları gelip-geçerken sen heva ve hevese bağlanmış duruyorsun!..

Ey günahlar arasında gidip-gelen ve "Bugün ya da yarın tevbe edeceğim" diyen kişi! Ey kalbi hevalara saçılan, cahillikle taşlaşan ve şehvetlere bağlanan kişi!.. Kabirde yalnız başına yatacağın geceyi hatırla! Zaman varken tevbe etmekte acele et! Vakit geçirmeden kaçırdıklarını yakala! Günahları ve hataları terket! Bil ki Allah, geceleyin günah işleyenin tevbe etmesi için gündüz elini açar. Ve gündüz günah işleyenin tevbe etmesi için gece elini açar.

Ey çeşitli ibadetler arasında dolaşan kimse! Doğru yolda sabit kal ve ibadete devam et!.. Sen ebedi kalacağın bir dünyada değilsin. Riyadan da sakın! Çünkü küçük bir ameli niyet yüceltebilir ve büyük bir ameli niyet küçültebilir. Selef alimlerinden biri şöyle der: "Amelinin mükemmel olması kimi sevindirirse niyetini güzel yapsın." İbadetinin kabul edilmemesinden kork ve endişe duy! Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in eşi Aişe radıyallahu anha der ki: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e şu ayeti sordum: **(Ve Rablerine dönecekleri için yapmakta oldukları işleri kalpleri çarparak yapanlar..)** *(23/el-Mü'minun/60)* Dedim ki: "Onlar, içki içenler ve hırsızlık yapanlar mı?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Ey Sıddîk'ın kızı! Bilakis onlar; oruç tutan, namaz kılan ve sadaka verenlerdir. Onlar (bu amellerin) kendilerinden kabul edilmemesinden korkanlardır. (İşte onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırlar.)"** *(23/el-Mü'minûn/61)* Bu hadisi; Tirmizi rivayet eder. Her halükarda Allah'dan korkun ey Allah'ın kulları! Hakk Teâlâ'nın Kitab-ı Mübin'deki şu ayetini hatırlayın: **(Allah, ancak muttakilerden (kendisinden korkup çekinenlerden) kabul eder.** *(5/el-Maide/27)*

Allah beni ve sizleri Kur'an ve sünnet ile mübarek kılsın. Beni ve sizleri, onlardaki ayetler ve hikmet ile faydalandırsın. İşittiğiniz bu sözleri söyler; Allah'dan kendim için, sizler için ve tüm müslümanlar için her türlü günah ve hatadan bağışlanma dilerim. Siz de ondan bağışlanma dileyin. Şüphesiz O çokça bağışlayan ve merhamet edendir.

Lütfuna sığınanı barındıran Allah'a hamdolsun. Şehadet ederim ki Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. O, hastalığı nedeniyle ümidini kesenlere ihsanı ile şifa verendir. Ve şehadet ederim ki nebimiz Muhammed, O'nun kulu ve rasulüdür. Kim O'na tabi olursa hayır ve hidayet üzere olur. Kim de O'na isyan ederse sapıklık ve aşağılık içinde olur. Allah O'na, ailesine ve sahabilerine çokça salât ve selam eylesin.

Bundan sonra... Ey müslümanlar!.. Allah'dan hakkıyla korkun! Çünkü Allah'dan hakkıyla korkmak en iyi azıktır ve ahirette en iyi sondur. Bilin ki dünya, bir yarış alanıdır. Bir grup insan yarışta öne geçerek kazanır. Diğerleri geride kalıp kaybeder. Allah; bakıp düşünen, düşünüp ibret alan, görüp sabreden kula rahmet etsin. Ancak, üstünlüğünü bilen ve sonunu bekleyen hak üzere sabreder: **(Akibet hiç şüphesiz takva sahiplerinindir.)** *(11/Hud/49)*

Allah'ın kulları! Sizler dünyada ölümler ve belalarla karşı karşıyasınız. Siz, sizden öncekilerin halefleri ve sizden sonra geleceklerin seleflerisiniz. Zamanınızın kıymetini bilerek onu değerlendirin. Nefislerinizle mücadele edin. Çünkü nefisle mücadele ibadet ehlinin niteliğidir. Zühd ehlinin sermayesidir. Nefislerin düzelmesinin eksenidir. Orta yolu tutun ve doğruya yakın olanı arayın. Sabah vaktinden, akşam vaktinden ve bir miktar da gecenin son kısmından yararlanın.

Ey müslümanlar!.. Ey haccını eda edenler!.. Allah size Medine'ye gelmeyi nasip etti. Bu mübarek topraklara ayak basarken en değerli iki ayağın bastığı toprak olduğunu, insanların ve cinlerin efendisi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in üzerinde yaşadığı belde olduğunu hatırlayın. Mutlaka O'nun sünnetini öğrenin. Hayatını okuyun. O'nun yolundan yürüyün ve hidayetine tabi olun. O'nun metodu ile yetinin. Sizin için arzu edilen bu hedef ancak Allah'ın yardımı ile gerçekleşir. **(Kim Allah'a sımsıkı tutunursa, şüphesiz o kimse doğru yola iletilmiş olur.)** *(3/Âl-i Imran/101)*

Ey Beytullah'ın hacıları!.. Haccınız ilk fethiniz ve uyanışınızın müjdesi olsun. Yeniden doğumunuz ve samimi iradenizin adresi olsun. Allah haccınızı ve sa'yınızı kabul etsin. Allah bu mübarek günleri daha nice yıllar İslam Ümmeti izzetli ve şerefli, muzaffer ve kuvvetli olarak bizlere nasip etsin.

Allah'ım! Hacılardan, haclarını kabul eyle! Allah'ım! Hacılardan, haclarını ve sa'ylarını kabul eyle! Allah'ım! Haclarını kabul edilmiş, sa'ylarını övülmüş ve günahlarını bağışlanmış kıl! Allah'ım! Hacıların çabalarını kabul eyle ve arındır. Derecelerini yükselt. Onları beklentilerine ve hayırlarına ulaştır. Allah'ım! Yolculuklarını mutlu ve ülkesine dönüşünü övülmüş kıl! Allah'ım! Hacıların yolculuğunu kolaylaştır ve onları tüm tehlikelerden koru! Allah'ım! Onları kendilerine eziyet veren şeylerden de koru! Onlara zarar veren şeyleri onlardan uzaklaştır. Allah'ım! Onları güvenlik, rahat ve huzur içinde kıl! Allah'ım! Onları ailelerine, vatanlarına ve sevdiklerine sağ-salim kavuştur.

Hacdan Alıntılar

Şeyh Salih Âl Tâlib
Mekke, 08.12.1424 Hicri – 30.01.2004 Miladi

Ey Allah'ın kulları!.. Allah'tan hakkıyla korkun. **(Ey İnsanlar! Rabbinizden sakının; şüphesiz o kıyamet gününün sarsıntısı çok büyük bir şeydir. Onu göreceğiniz gün, her emzikli kadın emzirdiğinden geçer. Ve her hamile kadın çocuğunu düşürür. İnsanları hep sarhoş görürsün, halbuki sarhoş değillerdir. Fakat Allah'ın azabı çok şiddetlidir.)** *(22/el-Hacc/1-2)* Sevabına ulaşmak için Allah'a yaklaşın, O'nun gazabına ve azabına yol açacak şeylerden uzak durun.

Ey Beytullah'a hacca gelenler! Milyonlarca Müslümanın gönlünün kendisine yöneldiği bir vakitte Beytullah'a ulaşmanız, hacca ve haccın yüce ibadetlerine başlamanız kutlu olsun.

Allah'ın rızasını dileyerek haccedene müjdeler olsun! Size ne mutlu! Mevlâ sizin üzerinize rahmetler yağdırır ve yarın size Arafat'ta, "Bağışlanmış olarak dönün!" buyurur. Hacc yapan kimse, Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'in müjdesini hissedince ona ne mutlu!. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim hacceder de fahiş söz söylemez ve günah işlemezse annesinin onu doğurduğu gündeki gibi günahından (kurtulmuş olarak) döner."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. Bu; mümin nefislerin coşkuyla arzuladığı, yolunda bütün zorlukların ve yorgunlukların kolaylaştığı ne büyük bir bağıştır!.

Beytullah'a hacca gelenler!.. Asırlar boyu ardı arkası kesilmeyen bir çağrıya katılarak geldiniz. **(İnsanları hacca çağır; yürüyerek veya incelmiş binekler üstünde (uzak yollardan) her derin vadiyi aşarak sana gelsinler.)** *(22/el-Hacc/27)* Değerli iki peygamberin, İbrahim aleyhisselam ve İsmail aleyhisselam'ın inşa ettiği bu Beyti- Atik'e geldiniz. Tevhid gerçeğini bütün çıplaklığıyla haykıran ve şirkten uzak duran, bu nedenle de ateşe atılan İbrahim... Sonra Allah onu kurtarır ve zafere ulaştırır. Rabbine teslim olan ve kesilmek üzere boynunu uzatan İsmail... Sonra Allah onu da kurtarır ve derecesini yükseltir. Değerli iki peygamber... Ateşe atılarak ve kurban olarak son ana kadar hayatlarını Allah için feda eder. Öyleyse bu muazzam bina, Allah'ın Kâbesi tevhidin simgesidir. Şeriatında ve kaderinde Allah'a teslim olmanın, emrine ve yasağına uymanın, hükmünü yerine getirmenin simgesidir. İşte bu, zafere giden yoldur. Peygamberler ve onlara tâbi olanlar bu yolda yürümüştür. Tevhid ve itaat... Şünnet ve ittibâ... **(O halde o pis putlardan kaçının ve yalan sözden sakının. Allah için, O'na eş koşmayan, O'nun birliğine inanmış kimseler olun.)** *(22/el-Hacc/30-31)*

Ey Müslümanlar!.. Rahman'ın misafirleri!.. Hacc ibadetleri yalnızca yerine getirilen bir takım hareketler ve gelinen birtakım mekanlar değildir. Bilakis hacc, bir okul ve eğitimdir. Tarih ve anılardır. Hacc yapana iman nurunu ve ibadetin meyvelerini yağdıran samimi bir ibadettir. Hacc yapan Safâ ve Merve arasında sa'y yaparken ve vâdinin ortasında hızlıca koşarken, Alemlerin Rabbi'ne boyun eğdiğini ve O'na ihtitacını anımsar. Yaratıcısı'na ihtiyacının, İsmail aleyhisselam'ın annesi Hacer'in,çocuğuna acıyarak ve endişe içinde Allah'tan yardım dileyerek koşan Hacer'in o büyük andaki, o sıkıntı anındaki ihtiyacı gibi olduğunu hisseder. İbrahim

aleyhisselam gibi Allah'a itaat edeni Allah'ın yalnız bırakmayacağını, ailesini ve çocuklarını yalnız bırakmayacağını, duasını geri çevirmeyeceğini hatırlar.

Ey değerli hacı!.. Allah'ın sana haccı nasip etmesini değerlendir ve Allah'ın **(Hacc ve umreyi de Allah için tam olarak yapın!)** *(2/el-Bakara/196)* buyruğuna uyarak ibadetlerini tam olarak yerine getirmeye gayret et! Tam olarak yapılması ise, ibadetin yalnızca Allah için yapılması, sünnete uymaya gayret etme ve Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'i örnek alma ile olur. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Hacc ibadetlerinizi benden alın!"**

Haccın şartlarını ve vaciplerini eksiksiz olarak yerine getirmek gerekir. Yine aynı şekilde, ibadete başlamadan önce onunla ilgili şer'i hükümleri sorup öğrenmek gerekir. Ne çok hacı Allah'a cahilce ibadet etmekte!.. Ne öğrenmekte, ne de sormakta... Bu, ibadetleri küçük görmek ve hafife almaktır. Fetva soranların çoğu ibadete başlamadan önce sorsalar, içinde bulundukları sıkıntıya düşmemiş olacaklar. Yine; daima ruhsatları kullanmak ve hacc ibadetlerini edâ ederken gevşek davranmak da bir eksikliktir. Allah'tan korkun ve hacc ve umre ibadetlerini Allah için tam olarak yapın!

İbadetin tam olarak yapılmasının bir gereği de; gereksiz tartışma ve çekişme, fahiş söz ve günahlar, Allah'ın kullarına karşı büyüklenmek gibi onun saflığını bulandıracak ve onu bozacak şeylerden uzak durmaktır. Bütün bunlar, Kur'ân'da yasaklanmıştır. Onlardan uzak durmak, amelin kabul edilmesi ve bağışlanma için şarttır. **(Hacc, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca niyet ederse, hacc esnasında kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga etmek yoktur. Ne hayır işlerseniz Allah onu bilir. Ahiret için azık edinin! Bilin ki azığın en hayırlısı takvâdır. Ey akıl sahipleri! Benden sakının!)** *(2/el-Bakara/197)*

Haccın, amacına uygun olmayan bir hale dönüştürülmesi de caiz değildir. Tek Allah'a davetten başka davet yoktur. Tevhid ve sünnet şiarından başka şiar yoktur. Allah'a ve ahiret gününe iman eden birinin Müslüman'a eziyet etmesi, güvende olan birini korkutması, hacc yapanı Rasullerin Efendisi sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetinden alıkoyması helal değildir. **(Kim orada zulüm ile haktan sapmak isterse, ona acı azaptan tattırırız.)** *(22/el-Hacc/25)*

Allah'ın kulları!.. Hacc nefisleri; sabır ve tahammül, affetme ve bağışlama, Allah yolunda harcama ve iyilikte bulunma, bilmeyene öğretme ve hayra davet etme, Müslümanlara faydalı olma gibi birçok hayır ve güzel ahlak üzere eğitir. İbadetler ve tâatler ancak Allah'a ibadet için konulmuştur ve bunlarda nefsin terbiyesi ve arındırılması, faziletlere alıştırılması ve eksikliklerden temizlenmesi, şehvetlerin esaretinden kurtuluşu ve şerefli makamlara yükselmesi vardır.

Hacda, zaruri olarak gördüğün dünya nimetlerinin zaruri olmadığını ve onlardan vazgeçilebileceğini anlarsın. İnsanların birbirine karşı övünmesinin ve birbirlerine yüksekten bakmasının asılsız bir görüntü olduğunu anlarsın. Çünkü sen bugün insanları, Kıyamet günü olacağı gibi eşit bir görünümde görürsün. Bu da senin hayata bakışını değiştirir ve seni, aşırıya kaçmadan ve ihmal etmeden dünyaya hak ettiği kadar değer vermeye sevk eder.

Müslümanlar bugün hacda, hedeflerinde ve bu hedefe giden yolda birleşmişlerdir ve bu da, onların söylem birliği yapabileceklerinin ve saflarını birleştirebileceklerinin delilidir. Allah azze ve celle'nin izniyle ümit edilen de budur.

Ey Müslümanlar!.. Rahman'ın misafirleri!.. Allah Teâlâ'nın zikri, hacdaki apaçık özelliktir. Haccın şiarı olan tevhidin ilanıdır. "Lebbeyk! Allahumme lebbeyk! Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk! İnne'l hamde ve'n ni'mete leke ve'l mülk. Lâ şerîke lek. / Buyur! Allah'ım buyur! Buyur, senin ortağın yoktur, buyur! Hamd sanadır, nimet senindir ve mülk sana aittir. Senin ortağın yoktur." Ebu Davud'un ve Nesai'nin Sünenleri'nde rivayet edilen bir hadiste, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Beyt'i tavaf etmek, Safa ve Merve arasında sa'y yapmak ve cemreleri taşlamak ancak Allah'ın zikrini ikame için konulmuştur."** Hakim bu hadisin sahih olduğunu söylemiş ve Zehebi de buna katılmıştır. Daha da ötesi hacc ayetlerini inceleyen, onların Allah'ın zikri ile birlikte geldiğini görür. Tıpkı Allah Subhânehu'nun şu ayetlerinde olduğu gibi: **(Sayılı günlerde (teşrik günlerinde) Allah'ı zikredin.)** *(2/el-Bakara/203)*, **(Arafat'tan indiğiniz zaman Meş'ar-i Haram yanında (Müzdelife'de) Allah'ı zikredin.)** *(2/el-Bakara/198)*, **(Nihayet hac ibadetlerinizi bitirdiğiniz zaman Allah'ı zikredin.)** *(2/el-Bakara/200)*

Tekbir getirerek ve Allah'ı zikrederek sesinizi yükseltin ki, Allah da derecelerinizi yükseltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Hacc telbiye ve tekbirdir. Allah'ı zikretmektir. Dua etmek ve boyun eğmektir. Kazançlı kimse; Rabbine boyun eğip yakaran ve vaktini yararsız şeylerle boşa götürmeyendir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem bazı yerlerde ve zamanlarda daha çok dua yapardı. Mü'minin de bu yerlerde ve zamanlarda daha çok dua etmeye gayret etmesi gerekir. Bunlardan biri de arefe günüdür. Özellikle de gündüzün son kısmıdır. Müzdelife'de sabah namazından sonra gün iyice ağarana kadar, ilk cemreyi taşladıktan sonra ve teşrik günlerinde ikinci cemreyi taşladıktan sonra ve yine Safa ve Merve tepeleri de mü'minin dua etmeye gayret etmesi gereken yerlerdendir. Allahu ekber, Allahu ekber! Lâ ilahe illallahu v'Allahu ekber! Allahu ekberu ve lillahi'l hamd!

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ortaya çıkarak şöyle buyururdu: **"Hacc ibadetlerinizi benden alın!"** Bilmeyene öğretir ve soru sorana cevap verirdi. İşte bu nebevi yolda, kolaylaştırarak ve yumuşak davranarak insanlara dinlerini göstermeleri ve onları hakka yöneltmeleri için ilim öğrencilerine bir kılavuzluk vardır.

Hacc, ümmetten yüzlerce insanı kendilerine yararlı olacak işlere yönlendirmeleri için ilim ehline bir fırsattır. Bu konuda başarılı olmak isteyen, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine baksın. Çünkü O, Sahih-i Buhari'de rivayet edilen bir hadiste şöyle buyurur: **"Şüphesiz din kolaylıktır. (Aşırı gayretle) dini geçmeye çalışan bunda başarılı olamaz. Orta yolu tutun ve doğruya yakın olanı arayın. (Az da olsa sürekli ibadetinizle) sevinin. Sabah vaktinden, akşam vaktinden ve bir miktar da gecenin son kısmından yararlanın."**

İslam'ın yüce amaçlarından biri de, Müslümanlar arasında söylem birliğini sağlamak, kalplerini birleştirmek ve dağınıklıklarını giderip onları bir araya toplamaktır. Mina'nın Hayf bölgesinde Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sözümü işitip de onu başkasına ulaştıranın, Allah yüzünü aydınlatsın. Belki fakih olmayıp fıkhı taşıyan onu kendisinden daha çok (fıkh) anlayış sahibi birine taşır. Üç şey var ki, mü'minin kalbi onlarla kin tutmaz: Amelin Allah'a has kılınması, Müslümanların idarecilerine nasihat ve onların**

cemaatine bağlı kalmak. Şüphesiz Müslümanların duaları onları arkalarından kuşatır.” Bu hadisi, İbni Mâce sahih bir senetle rivayet eder.

İşte bunlar hacdan alınacak bazı derslerdir ve Müslüman’ın, haccının makbul olması ve Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in haber verdiği büyük kazanca ulaşması için bunlarla aydınlanması gerekir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Kim bu Beyt’i hacceder de fahiş söz söylemez ve günah işlemezse, annesinin onu doğurduğu günde olduğu gibi (günahsız olarak) döner.”** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. Sahih-i Müslim’de rivayet edilen bir hadiste de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Umre (diğer bir) umreye kadar aralarındaki (küçük günahlara) kefârettir (onları bağışlatır). Kabul olunan haccın karşılığı ise ancak cennettir.”**

Allah haccınızı makbul, sa’yınızı övülmüş ve günahınızı bağışlanmış eylesin. Kovulmuş şeytandan, Allah’a sığınırım: **(Sayılı günlerde (teşrik günlerinde) Allah’ı anın. Kim iki gün içinde acele edip (Mina’dan Mekke’ye) dönmek isterse, üzerine günah yoktur. Kim geri kalırsa, o zaman da sakınan için günah yoktur. Allah'tan korkun ve bilin ki, siz ancak O'nun huzuruna varıp toplanacaksınız.)** *(2/el-Bakara/203)*

Ey Müslümanlar!.. İşte bugün, Zilhicce’nin sekizi ve terviye günü! Hacc yapmak isteyen bugün öğleden önce Mina’ya gider ve orada öğleyi kendi vaktinde kısaltarak, ikindiyi kendi vaktinde kısaltarak, akşamı kendi vaktinde ve yatsıyı kendi vaktinde kısaltarak kılar. O gece Mina’da kalır. Sabah namazını kılıp dokuzuncu günün güneşi doğduktan sonra Arafat’a yönelir. Arafat’ta öğleyi ve ikindiyi kısaltarak ve birleştirerek (cem’ ederek) kılar. Sonra Arafat meydanında ayakta durarak Allah’ı çokça zikreder ve O’nun önünde boyun eğer. O’ndan dünya ve ahiret hayrını ister. O yüce konumda, duasında ve yakarışında ısrarcı olur. Çünkü, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem’in buyurduğu gibi **“Hacc Arafat’(ta durmak)tır.”** Ve yine O şöyle buyurmuştur: **“Duanın en hayırlısı arafe günü yapılan duadır. Benim ve benden önceki peygamberlerin arafe günü yaptığı en hayırlı dua ise şudur: Lâ ilahe illallahu vahdehu lâ şerike lehu, lehu'l mulkü ve lehu'l hamdü ve huve alâ kulli şey'in kadîr / Allah'dan başka ilah yoktur; O, tektir ve ortağı yoktur; mülk O'nundur ve hamd O'nadır ve O, her şeye gücü yetendir.”**

Arafat’ta bağışlanma alanında kalpler huşuya kavuşur ve gözler yaşarır. Gözyaşları dökülür, hatalar bağışlanır ve dereceler yükselir. Allah azze ve celel, hacılarla meleklere övünür ve şöyle buyurur: **“Kullarıma bakın, saçı-başı dağınık, toz-toprak içinde, başı açık nice uzak yollardan bana geldiler. Sizleri şahit tutuyorum ki, ben onları bağışladım.”**

Hacda olmayan için oruç tutması müstehaptır ve bu oruçla Allah, geçmiş yıldaki ve gelecek yıldaki küçük günahlarını bağışlar. Müslim’in rivayet ettiği bir hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **“Arafe gününden başka, Allah'ın cehennemden daha çok kul azât ettiği bir gün yoktur.”**

Zilhicce’nin dokuzuncu günü güneş batınca, huzur ve sükunet içinde Müzdelife’ye gider. Müzdelife’de akşam ve yatsı namazlarını birleştirerek (cem yaparak) ve yatsı namazını kısaltarak (iki rekat) kılar. O gece orada geceler ve sabah namazını orada kılar. Sabah namazından sonra gün iyice ağarana kadar Allah’ı çokça zikreder ve dua

eder. Sonra, güneş doğmadan hemen önce Mina'ya doğru yola çıkar. Kadın, çocuk ve benzeri güçsüzlerin gece yarısından sonra Müzdelife'den ayrılmaları caizdir.

Hacc yapan kişi Mina'ya ulaştığında Cemretü'l Akabe'ye ardı ardına yedi küçük taş atar ve her taş atışıyla birlikte tekbir getirir. Sonra kurban kesmesi gerekiyorsa kurban keser. Sonra saçını kazıtır ya da kısaltır. Saçı kazıtmak daha faziletlidir. Sonra;mümkünse bayram günü, değilse daha sonra Beytullah'a gider ve ifada tavafını (farz olan hacc tavafını) yapar. Sonra Safa ve Merve arasında sa'y yapar. Kıran haccı ya da ifrat haccı yapıyorsa ve hacdan önce kudüm tavafından sonra sa'y yapmışsa o sa'y ona yeterlidir ve sa'y yapmasına gerek yoktur. Kim bayram günü yapılacak amellerden birini diğerinden önce ya da sonra yaparsa bunda bir sakınca yoktur. Sonra Mina'ya döner ve teşrik günlerinin gecelerini orada geçirir. Her gün zevalden sonra (öğleden sonra) üç cemreyi de taşlar. Sonra dilerse acele eder ve teşrik günlerinin ikisinde taş attıktan sonra Mina'dan ayrılır ve dilerse teşrik günlerinin üçüncüsü olan Zilhicce'nin on üçüncü gününe kalır ve o günde cemreleri taşlar. Üçüncü güne kalmak daha faziletlidir. Sonra yalnızca Mekke'den ayrılmak istediğinde veda tavafı yapması gerekir.

Yaptığınız ve yapmadığınız şeylerde Allah'tan korkun! Amellerinizde ve niyetlerinizde Allah için samimi olun. Hidayet yoluna ve sünnete uyun. Haccınıza zarar verecek ve sevabını eksiltecek şeylerden sakının. Müslüman kardeşlerinize karşı yumuşak ve sakin, şefkatli ve merhametli olun. Özellikle de tavaf ve cemreleri taşlama gibi izdiham anlarında ve Mescid-i Haram'ın kapılarında... İbadetin büyüklüğünü ve bulunduğunuz yerin kutsallığını hatırlayın!

Allah'ım! Ey bizlere Beytullah'ı haccetmeyi nasip eden ve üzerimize nimetlerini yağdıran! İşte bunlar kulların! Senin çağrına katılıp geldiler. Rahmetini diliyor, bağışlanmanı ümit ediyorlar.

Allah'ım! Hacc ve umre yapanları koru ve hacc ibadetini onlar için kolaylaştır. Günahlarını bağışla ve yaptıkları ibadetleri kabul eyle! Onlara ibadetlerini tamamlamayı nasip eyle! Ey celal ve ikram sahibi! Onları sağ salim ve kazançlı şekilde ülkelerine geri döndür.

Hacc Sonrası Düşünceleri

Şeyh Suud eş-Şureym
Mekke, 15.12.1424 Hicri – 06.02.2004 Miladi

Ey insanlar!.. Sizlere ve kendi nefsime Allah Subhânehu'dan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Çünkü Allah'tan hakkıyla korkmak (takva), Allah'tan sonra kendisine itimat edilecek azıktır. **(Öyleyse ey akıl sahipleri; Allah'tan hakkıyla korkunuz ki, kurtuluşa eresiniz!)** *(5/el-Mâide/100)*

Beytullah'ın hacıları!.. Allah sizlere bu mübarek ibadeti yapmayı nasip etti. Arafat'ta vakfe durdunuz, Müzdelife'de gecelediniz, cemreleri taşladınız, kurban kestiniz, Beytullah'ı tavaf ettiniz. Salih amel ve meşru ibadet kaynağından içtiğiniz günler ve geceler yaşadınız. Eda ettiğiniz ibadet kutlu olsun!.. Bu mübarek mekanlarda bulunmanız kutlu olsun!.. Bu, bağışlayana şükretmeyi gerektiren bir nimettir. O'nu çokça zikretmeyi ve dua ile yalnızca O'na yönelmeyi gerektirir. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Hacc ibadetlerinizi bitirince, babalarınızı andığınız gibi, hatta ondan daha kuvvetli bir şekilde Allah'ı anın. İnsanlardan öyleleri var ki, "Ey Rabbimiz! Bize dünyada ver!" derler. Böyle kimselerin ahiretten hiç nasibi yoktur. Onlardan bir kısmı da, "Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru!" derler.)** *(2/el-Bakara/200-201)*

Allah, hacc ibadetlerinin bitiminde kendisini zikretmeyi emretmiştir. Çünkü İslam'dan önceki cahiliye dönemi insanları hacc mevsiminde birbirlerine şöyle derlerdi: "Babam insanlara yemek yedirirdi, savaşları organize ederdi, diyetleri öderdi." Babalarının yaptıklarından başka bir şey anmazlardı. Bunun üzerine Allah, Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'e bu ayeti indirdi. Sonra Allah Subhânehu bu ayette kendisinin çokça zikredilmesini emrettikten sonra, kendisine dua etmeye yönlendirir. Çünkü o vakit, duaların kabul edildiği vakittir. Aynı şekilde, ahiret işinden yüz çevirerek yalnızca dünyalık isteyeni de kötüler. Şöyle buyurur: **(İnsanlardan öyleleri var ki, "Ey Rabbimiz! Bize dünyada ver!" derler. Böyle kimselerin ahiretten hiç nasibi yoktur.)** *(2/el-Bakara/200)* Bu kötülemenin nedeni, cahiliye döneminde bazı Arapların vakfe yerine geldiklerinde "Allah'ım! Bu yılı yağmur yılı ve iyi bir doğum yılı kıl!" şeklinde dua etmeleri ve ahiretle ilgili hiçbir istekte bulunmamalarıdır. Bunun üzerine Allah, bu ayeti indirir.

Sonra Allah, bu ayetin ardından dünya ve ahiret için birlikte dua edenleri metheder ve şöyle buyurur: **(Onlardan bir kısmı da, "Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru!" derler.)** *(2/el-Bakara/201)* Bu dua, dünyadaki bütün hayırları içermekte ve bütün şerleri defetmektedir. Bu dua; afiyette olmayı, geniş rızkı, faydalı ilmi, salih ameli ve güzel övgüyü içermektedir. Bütün bunlar, dünyadaki iyiliktendir. Ahiretteki iyiliğe gelince; o da, cennete girmek ve Allah azze ve celle'nin cemalini seyretmek, ahiret gününün büyük korkusundan güvende olmak, hesabın kolay olması ve ahiretteki benzeri güzelliklerdir. **(Bizi cehennem azabından koru!)** kavli ise; Allah'ın şeriatını hayata hakim kılmak, Allah'ın haram kıldığı şeylerden sakınmak ve şüpheli şeyleri terketmek gibi dünyadaki sebeplerinin kolaylaştırılmasını kapsar. Seleften bazıları şöyle der: "Kime şükreden bir kalp, zikreden bir dil ve sabreden bir beden verilmişse; o kimseye dünyada bir iyilik, ahirette bir iyilik verilmiştir ve cehennem azabından korunmuştur."

Allah'ın Evi'nin hacıları!.. Bu dua, İmam Ahmed'in Müsnedi'nde sahih olarak rivayet edilen bir habere göre, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in en çok yaptığı dua idi. Müslim'in Sahihi'nde rivayet edilen bir hadise göre, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Müslümanlardan hasta bir adamı ziyaret eder. Adam, kuş yavrusu gibi olmuştur. (Hastalık nedeniyle zayıflayıp küçülmüştür.) Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ona şöyle der: **"Allah'a bir şey için dua diyor ya da O'ndan istiyor musun?"** Adam şöyle der: "Evet, 'Allah'ım! Ahirette bana vereceğin cezayı bana hemen dünyada ver!' diyordum." Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Subhânallah! Buna gücün yetmez. (Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi cehennem azabından koru!) deseydin ya!"** Böylece adam bu şekilde dua eder ve iyileşir.

Ey hacılar!.. Beytullah'a hacca gelmekte zorluk ve meşakkat vardır. Çünkü hacc, çeşitli yolculuklardan bir yolculuktur ve yolculuğun bizzat kendisi zorluk ve tehlike üzerine kuruludur. Daha da ötesi, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem yolculuğu şu şekilde tanımlamıştır: **"Yolculuk azaptan bir parçadır. Sizden birini yemesinden, içmesinden ve uykusundan alıkoyar. Bu nedenle, ihtiyacı tamamlanınca ailesine dönmekte acele etsin."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Bu yüce ibadette iki meşakkat bir aradadır: Birincisi, yolculuk meşakkati; ikincisi ise, tırnak kesmek, traş olmak, koku sürünmek, başı örtmek, dikilmiş elbise giymek ve benzeri rahatlıklardan uzak kalma üzerine kurulu olan hacc ibadetlerinin meşakkatidir. Bütün bunlar, bir tür zorluk ve meşakkat sayılır ve Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in Aişe radıyallahu anha'ya bildirdiği gibi, büyüklüğü ölçüsünce ecri de büyük olur.

Bununla birlikte hacda, oluk oluk cemreleri taşlamaya gelen büyük kalabalıklar nedeniyle itişip kakışmanın, izdihamın ve bazı kayıpların olması muhtemeldir. Cemreler, küçük birer havuz şeklindedir ve bu çok büyük kalabalık karşısında hiç bir şey sayılmaz. Bu da orada yavaş ve sükunetle davranmayı, taşlama ibadetini kolaylıkla ve tam olarak yerine getirebilmek için hacıların birbiriyle yardımlaşmasını gerektirmektedir. Haceru'l Esved'i öperken, cemreleri taşlarken ve benzeri ibadetleri yaparken izdihama ve itişip kakışmaya sebep olmak veya Mescid-i Haram'ın kapılarını ve hacc ibadetinin yapıldığı yerlere giden yolları kapatmak; bütün bunlar hacılar arasında karmaşa çıkmasına yol açmaktadır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in, Ömer El-Faruk radıyallahu anh'a, Haceru'l Esved'in yanında insanları sıkıştırmamasını, bir açıklık bulamazsa uzaktan eliyle işaret edip tekbir getirmesini ve izdihama yol açmamasını söylediği işitilmiştir. Bu hadisi, Taberani ve diğer bazı hadis alimleri rivayet eder.

Ey hacılar topluluğu!.. Allah'tan hakkıyla korkun!.. Hacdan sonra da tâat ve tevbe üzere dosdoğru yolda yürümeye devam edin. İbadetin kabul edilmesinin ve Allah'ın hacc ve umre yapandan razı olmasının ve onu sevmesinin bir alameti de, o kimsenin tâatini yine tâat ile sürdürmesidir.

Ey hacı!.. Salih ameli ve samimi tevbeyi terketmekten sakın! Ailen, akrabaların ve kavmin arasında salih bir örnek olmaya çalış! Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Şüphesiz, "Rabbimiz Allah'tır" deyip, sonra dosdoğru yürüyenlerin üzerine melekler iner. Onlara, "Korkmayın, üzülmeyin, size vaat olunan cennetle sevinin!" derler. "Biz dünya hayatında da, ahirette de sizin**

dostlarınızız. Ğafur ve Rahim olan Allah'ın ikramı olarak orada sizin için canlarınızın çektiği her şey var ve istediğiniz her şey orada sizin için hazırdır.) *(41/Fussilet/30-32)*

Ey insanlar!.. Ey Allah'ın Evi'nin hacıları!.. Küçük yerlerde ve dar vakitlerde izdiham ve itişip kakışmanın olması hiç şüphesiz tehlikelere yol açar. Bayram günü yaşanan ölüm olayları, yukarıda bahsettiğimiz yumuşak ve sükunetle davranmama, acele etme ve genişlik olan konularda genişlikten yararlanmayı ihmal etme nedeniyledir. Değilse; o gün ölenler hayırlı bir sonla ölmüşlerdir. Çünkü onlar, ihramlı olarak öldüler. İhramlı olarak ölen kimse ise, Kıyamet günü telbiye getirerek dirilir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, devesi tarafından boynu kırılan ve ölen adam için şöyle buyurur: **"Onu su ve sidr ile yıkayın, iki elbisesiyle (izar ve rida ile) kefenleyin. Ona herhangi bir koku sürmeyin ve başını örtmeyin. Çünkü o, Kıyamet günü telbiye getirerek dirilir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Allah'ım!.. Bayram günü ölenlere rahmet eyle ve onların derecelerini hidayete erenler derecesine yükselt. Onların ardından hayırlı nesiller getir. Bizi ve onları bağışla!..

Sonra; bu olay üzerine bir yorumda bulunmamız gerekirse, şunları söyleyebiliriz:

Birincisi; bayram günü olanların sebebi şer'i yöne veya bu konudaki fetvanın kusurlu olmasına dayalı değildir. Bilakis, insanların izdihama yol açması, itişip kakışması ve bilinçsizce hareket etmesidir. Değilse; ilim ehli bayramın ilk günü Cemretu'l Akabe'yi taşlama vaktinin bayram sabahı fecrin doğmasından başlayarak ikinci gün fecrin doğuşuna kadar sürdüğünü açıklamıştır. Kadınlar ve güçsüz insanlar için de, bayram günü fecrin doğuşundan önce, gece yarısından itibaren taş atmanın caiz olduğunu söylemişlerdir. Teşrik günlerinin ikincisinde (Zilhicce'nin onikinci ve bayramın üçüncü günü) taşlama vaktinin bayramın ilk günü taşlama vaktinden daha dar olması ve buna rağmen, bayramın ilk günü yaşananların o gün yaşanmaması dediklerimizi desteklemektedir.

İkincisi; alimlerin ve fetva ehlinin hacla ilgili konulara daha çok vakit ayırmaları ve bu konularla ilgili daha çok kafa yormaları gerekmektedir. Fetvalarında, şer'i delil bilgisi ile hac yapılan yerlerle ilgili coğrafi bilgiyi birlikte ele almaları gerekir. Kaidelerde ve usullerde belirtildiği gibi alim, hükümlerin delilleri ile birlikte hükümlerin vuku bulmasının delillerini de göz önünde bulundurmalıdır. Fetva sahibi haccın yapıldığı yerlerle ilgili tam bir bilgiye sahip değilse, fetvasında kusur olma ihtimali büyüktür. Tıpkı bazı mezheplerin alimlerinin Safa ve Merve arasında ondört kez koşmak gerektiğini söylemesi gibi... Çünkü onlar, hiç hacc yapmadan bu fetvayı vermişlerdir.

İbnu'l Kayyım rahimehullah, İbni Hazm'ın reml yapmanın sa'yın üç şavtında olduğu yolundaki sözünün hatalı olduğunu belirterek şöyle der: "Şeyhulislam'a bunun sebebini sordum. "Bu, İbni Hazm'ın hatalı görüşlerindendir ve o hiç hacc yapmamıştır" dedi."

Aynı şekilde; alimlerin ve ilim öğrencilerinin hacla ilgili fetvaları tepkiye dayalı olmamalı, gazetelerde veya değişik meclislerde ortaya atılan görüşlerin çokluğundan asla etkilenmemelidir. Bilakis fetvası; fıkha ve anlayışa, düşünceye ve fetvanın ulaşacağı boyutu idrake dayanmalıdır. Çünkü fetvası, istisnasız tüm hacıları

kapsayacaktır. Şeyhulislam İbni Teymiyye rahimehullah şöyle der: "Hacc ibadetleri ile ilgili bilgi, ibadetlerle ilgili en ince bilgidir."

Üçüncüsü; bu gibi konular, hacc yapmak isteyenlerin gönüllerinde, haccın hükümlerini öğrenme ve hacc ibadetlerinin yapıldığı yerleri tanıma isteğini artırmalıdır.Mekke'ye gelmeden önce hacının kendi ülkesindeki kurumlar aracılığıyla bilinçlendirilmesi ve haccın yapıldığı mekanlarda nasıl davranması gerektiğinin öğretilmesi, onun bu ibadetleri gerektiği gibi güzel bir şekilde yerine getirmesine yardımcı olur. Bu, konuyla ilgili kurumların ve heyetlerin sorumluluğudur.

Dördüncüsü; hacc mevsiminde yaşanan felaketlere çare bulmaya yönelik fetvaların yönetim, uygulama ve teknik planlama gibi konulardan bağımsız olması mümkün değildir. Ne yalnız başına idari önlemler yeterlidir, ne de yalnız başına fetva yeterlidir. Bu işin eksiksiz olması, hacc yapanın bilinçlendirilmesini ihmal etmemekle birlikte, şer'i fetvanın idari önlemlerle uygunluk göstermesindedir. Başarı ancak Allah'tandır ve doğru yola sevkeden O'dur. **(Biz her ümmete –(Kurban kesmeye uygun) hayvan cinsinden kendilerine rızık olarak verdiklerimiz üzerine Allah'ın adını ansınlar diye- kurban kesmeyi gerekli kıldık. İlahınız tek bir ilahtır. Öyle ise O'na teslim olun. (Ey Muhammed!) O ihlaslı ve mütevazi insanları müjdele! Onlar öyle kimseler ki; Allah anıldığı zaman kalpleri titrer, başlarına gelene sabrederler, namaz kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden (Allah için) harcarlar.)** *(22/el-Hacc/34-35)*

Muhasebeye ve Islaha Çağrı

Şeyh Salih b. Humeyd
Mekke, 22.12.1424 Hicri – 13.02.2004 Miladi

Ey insanlar!.. Sizlere ve kendi nefsime Allah'tan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Allah'tan hakkıyla korkun ve yaşayacağınız ölçüde dünyadan nasibinizi alın. Ahiretiniz ölçüsünce de ahiretle ilgili işlerinizi düşünün. Dünya gelip geçicidir. Aklı başında olana ve sözü makul olana ne mutlu! Çünkü diller, düşmanlık eker. **(Şüphesiz onlar, çirkin bir laf ve yalan söylüyorlar.)** *(58/el-Mücadele/2)* **(Aldatmak için birbirlerine yaldızlı sözler fısıldarlar.)** *(6/el-En'âm/112)* Allah'tan hakkıyla korkun ki, Allah da size merhamet etsin. Doğru söz söyleyin ki, amellerinizi ıslah etsin ve günahlarınızı bağışlasın.

Ey Müslümanlar!.. Allah'ın Evi'nin hacıları!.. Ömürler dürülür ve eceller tükenir. Nesiller geçer. Buluşma vakti, yeniden diriliş günüdür. Gerçekte aldanan kişi; Rabbini ancak belirli günlerde ve sayılı saatlerde tanıyan, sonra şuursuzluğuna ve gafletine geri dönen kişidir.

Ey kardeşler ve dostlar topluluğu!.. Müslümanlar Zilhicce ayındaki hayır mevsimlerine veda ederken, hicri yeni bir yılı karşılamak üzere bir yıla daha veda etmek üzereler. Bu nedenle; samimi bir şekilde muhasebe yapmalı, olaylar ve değişen durumlar üzerinde düşünmelidirler.

Ey Müslümanlar!.. Allah'ın Evi'nin hacıları!.. Bir yıla veda edip diğer bir yılı karşılarken; acılar ve ümitler, planlar ve beklentiler, şikayet edenin iniltileri, ağlayanın ve kanadı kırık olanın gözyaşları arasında ümmetin durumu ve dünyanın hali üzerinde mutlaka durup düşünmek gerekmektedir.

İslam Ümmeti!.. Bugünün dünyası, İslam Ümmeti'nin tam kalbine uğrayan tarihi dönemeçlerden geçmektedir. Dünya, ümmetin kendini mutlaka hesaba çekmesini ve gidişatını gözden geçirmesini gerektiren değişimler ve dönüşümler yaşamaktadır. Ümmet, yakın geçmişini ve yaklaşık yarım yüzyıldır yaşanan olayları gözden geçirmelidir ki, iyi ile kötü birbirinden ayrılsın. Daha da ötesi, ümmet için konulan bir takım planlar kendini göstermiştir. İslam Ümmeti, Filistin'de ve diğer bir çok yerde düşmanları tarafından şiddet ve vahşetle kuşatılmış durumdadır. Bu kuşatma, derin derin düşünmeyi ve bir gözden geçirme yapmayı gerektirmektedir. Tâ ki ümmet ne yapacağını, nasıl tedbirler alacağını, nasıl görüşme ve diyalog yapacağını ve nasıl karşı koyacağını düşünsün. Aynı zamanda ümmete düşen; halklarıyla ve hükümetleriyle, liderleriyle ve düzenleriyle ilişkilerini gözden geçirmektir. Tarihleriyle ve gelecekleriyle ilişkilerini, iç ve dış dengelerini gözden geçirmektir.

Ey kardeşler!.. Allah'ın Evi'nin hacıları!.. Ümmetin topraklarına ve dinine yönelik tehditler ve dış baskılar; güvenliğini bozmaya, sabit değerlerini sarsmaya ve yeterlilikler hakkında şüphe uyandırmaya yönelik terör olayları açıkça görülmektedir. Bu olaylar da, bilgisiz ve kalplerinde hastalık bulunan insanların, **("Başımıza bir felaket gelmesinden korkuyoruz")** *(5/el-Mâide/52)* diyenlerin konuşmasına yol açmıştır. Bütün bunlar; art niyetli insanların hedeflerine ve düşmanların azgınlığına karşı dayanışmayı artırmak ve eksikleri gidermek için samimi ve ciddi bir şekilde çalışmaya davet etmektedir. Gece karanlığı ve zor şartlar içinde olan ülkeler yaşanılan terslikleri aşmak için alimlerine ve uzmanlarına muhtaçtır.

Ey Müslümanlar!.. Konumuz muhasebe yapma, konumumuz çare arama ve ıslah etme konumudur. Dünya aşırılığı konuşmaktadır. Daha da ötesi, korkutan etkileriyle ve kötü sonuçlarıyla apaçık bir şekilde aşırılıkla imtihan olunmaktadır. Aşırılığın tarihi eskidir ve geçmişteki etkileri de büyüktür. Fakat –malesef- insanlık, bu çağda şahit olduğu gibi hiç bir çağda aşırılığın tehlikesine bu kadar çok şahit olmamıştır. Yine çağımız, teknolojideki ilerlemelere rağmen ırkçılık ve taassubun bütün dünyada yayıldığını görmektedir. Bundan da öte; tezatlıklardan biri de, beşeri aklın ürettiği en yeni silahlara sahip olan bazı devletlerin, kendi düşünce ve ilkelerini başkalarına kabul ettirmede aşırı gitmeleri ve taassup göstermeleridir ki bu da, insanlığın başına gelecek tehlikeyi göstermektedir. Aşırılık ve taassup başkasına düşman olmadan önce kişinin kendine düşmandır. Aşırılık, çoğunlukla sahibini davranışlarında ve ilkelerinde çelişkiye düşmeye sevkeder. Daha da ötesi, ölçülerini bırakmaya, davranışlarındaki ve hükümlerindeki seçiciliğini terketmeye götürür. Aşırılık ve taassubun, aşırı insanların ve taassup sahiplerinin açıklarını ortaya çıkardığı bilinen bir gerçektir.

Taassup ortamında sorun, düşmanlık ruhunun geçerli olmasıdır. Aşırılık ve taassup sahibi insan, kabul edilip kendisine rıza gösterilmeyince güç kılıcına sarılır. Kuvvet, baskı ve tahakküm taassup sahibinin kültür, eğitim, ekonomi ve siyaset alanlarında, kısacası hayatın her alanında başvurduğu yoldur.

Ey Müslüman kardeşler!.. Hacılar topluluğu!.. Muhasebe yapma hakkında konuşurken, ıslah ve çareden bahsederken ümmetin bütün fertlerine –özellikle de ilim ve ıslah, görüş ve sorumluluk ehline- düşen geçmişten ve çağın ibret verici olaylarından ders almaktır. Geçmişteki olumsuzlukları bir kenara bırakmak; soruna çözüm olmayan ve problemlerle ilgili olmayan kısır çekişmelerden ve sözlü kavgalardan uzaklaşmak hikmetin ve alınan derslerin bir gereğidir.

Ey Müslümanlar topluluğu!.. İslam ehlinin başvuru kaynağı Allah'ın Kitabı ve Rasulü Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetidir. Bu kaynaklık yalnızca naslarda kendini göstermez. Ondan da öte; bu nasların nasıl işletileceğinde ve şerhinde, işaret ettiği hükümleri ortaya çıkarmaya çalışmada kendini gösterir. Bunlar da, Allah'ın şeriatını bilen uzman alimlerin işidir.

Her Müslümana düşen görev, Allah'ın şeriatına bağlı kalmak ve O'na kulluğu yerine getirmektir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.)** *(51/ez-Zâriyât/56)* Yine her Müslümanın Allah'ın hükmüne ve Rasulü Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in hükmüne teslim olması gerekir. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmalık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam anlamıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.)** *(4/en-Nisâ/65)* Ve şöyle buyurur: **(Onun (peygamberin) emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden veya kendilerine çok acı verici bir azap isabet etmesinden sakınsınlar.)** *(24/en-Nûr/63)* Ve yine şöyle buyurur: **(Allah ve Rasulü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve inanmış bir kadına o işi kendi isteğine göre seçme hakkı yoktur.)** *(33/el-Ahzâb/36)*

Islah metodu ilmi mercinin sağlamlaştırılmasını, ona hürmet edilmesini ve hakkının korunmasını gerektirir. Bu da kurtuluş yoludur. Sağlıklı bir metoda ve düşünce istikrarına giden yoldur. İlim ehli ile suçtan kurtulunur ve ümmet arınır. Gerek ifrat

yönünden ve gerekse tefrit yönünden şeriatı aşmak isteyenlerin yolu kesilir. İlmi mercinin hakkının ve makamının korunmasıyla hükümler açıklığa ve durumlar istikrara kavuşur. Nefisler mutmain olur ve şeriat bilinir. Ümmetin, fertlerin ve Müslümanların yöneticilerinin hakları korunur.

Islah metodunun ve doğru yolda olmanın bir gereği de, ilim ehline hürmet etmek ve konumlarını bilmektir. Makamlarını korumak ve küçük-büyük bütün dini konularda onlara başvurmaktır. Şer'i merciyi yok saymaktan ve şer'i ilimde uzmanlığı küçümsemekten mutlaka sakınmak gerekir. Malesef iki grup bu yok sayma hatasına düşmüştür: Aşırı gidenler grubu ve dine yabancılaşanlar grubu... Tekfircilerden ve bombalı eylemlere katılanlardan oluşan aşırılar grubu, çirkin fiilllerine ancak alimleri susturma ve onları görmeme, çeşitli batıl ithamlarla onları suçlama yolunda belirli adımları attıktan sonra yöneldiler. Aynı şekilde dine yabancılaşanlar da, başka bir kapıdan alimleri küçük görme yanlışına düştüler, Onları, değişimleri ve yenilikleri bilmemekle suçladılar. Dini merciye karşı ve onu yok saymak, ehliyetinde ve yeterliliğinde şüphe uyandırmak için aşırıların düşünceleri dine yabancılaşanların düşünceleri ile bir olduğunda oluşacak tehlikenin mutlaka idrak edilmesi gerekmektedir.

İslam Ümmeti!.. Nefis muhasebesi yapan, ıslah yollarını ve tedavi metotlarını inceleyen, düşmanlarının hilesinden sakınan ümmet kendi içine de bakmalıdır. Çünkü bu iki grup da; aşırılar da, dine yabancılaşanlar da ıslahın düşmanıdır.

Islah yürüyüşü iki yoldan biri ile durdurulabilir: Ya önüne engel konulur ki, bu ifrat ehli aşırıların yaptığıdır. Allah azze ve celle'nin Kitabı bu sınıfa hitap ederek şöyle der: **(De ki: Ey Kitap ehli! Dininizde haksız yere haddi aşmayın. Daha önceden sapan, bir çoklarını saptıran ve yolun doğrusundan uzaklaşan bir topluma uymayın.)** *(5/el-Mâide/77)* Veya onu doğru yolundan çıkarmakla olur ki, bu da dine yabancılaşanların ve dini ihmal edenlerin yaptığıdır. Kur'an-ı Kerim onlardan şöyle bahseder: **(Onlara, "Yeryüzünde fesat çıkarmayın" denildiği zaman, "Biz ancak ıslah edicileriz" derler. Şunu bilin ki, onlar bozguncuların ta kendileridir, lakin anlamazlar.)** *(2/el-Bakara/11-12)* Dini ihmal eden ve ona yabancılaşanlar, aşırılıkla mücadele adı altında ümmetin kimliğiyle savaşta ve sabit değerlerde şüphe uyandırmada aşırıların haddi aşan davranışlarını kullanmaktadırlar.

Aşırılığın da, dine yabancılaşmanın da sonucu ümmetin yıkımı ve helakıdır. Düşmanlarının hakimiyetidir. Ümmet içerisinde çatışma olması ve ihtilafın yayılmasıdır. Başarısızlığın gerçekleşmesi ve gücün gitmesidir. Ümmete düşen, aşırılığa karşı koyduğu gibi ihmale de karşı koymasıdır. Aşırılara engel olduğu gibi dine yabancılaşanlara da engel olmasıdır. Aşırılar toplumu katılığa sürükler. İhmalkarlar da toplumu kimliksiz bir ucubeye dönüştürür.

Ey Müslümanlar!.. Şüphesiz ıslah ediciler ümmetin büyük çoğunluğunun –Allah'a hamdolsun- orta yolda olanlardan olduğuna emindirler. Ümmetin büyük çoğunluğu aşırıların tahrifatına ve batıl görüşlere sahip olanların davranışlarına aldanmamaktadır.

Allah hepimizi sevdiği ve razı olduğu şeylerde başarılı kılsın ve en doğruya yöneltsin. Nefisleri ve halleri ıslah etsin. O, her şeyi hakkıyla işitendir ve isteklere gereği gibi karşılık verendir.

Kovulmuş şeytandan, Allah'a sığınırım: **(Sizden önceki asırlarda yeryüzünde (insanları) bozgunculuktan alıkoyacak faziletli kimseler bulunsaydı ya! Fakat onlardan kurtuluşa erdirdiğimiz az bir kısmı müstesnâdır (onlar görevlerini yaptılar). Zulmedenler ise, kendilerine verilen refahın peşine düştüler. Zaten günahkar idiler. Halkı ıslah ediciler olduğu halde Rabbin, haksızlıkla memleketleri helak etmez.)** *(11/Hûd/116-117)*

Ey Müslümanlar!.. Islah ve tedavi hakkında konuşma mutlaka doğru, açık ve kararlı olmalıdır. Fakat konuşan; aynı zamanda sakin ve yavaş, akıllıca ve acele etmeden, iyi niyet ve iyimserlikle konuşmalıdır. Birlikte hareket etmeli ve hoşgörülü olmalıdır. Cemaat ruhuyla çalışmalı, çekişmelerden ve dar taassuplardan uzak durmalıdır. Haklı olanı ve iyilik sahibini takdir etmeli ve desteklemeli, hatalı olanı da uyarmalı ve düzeltmelidir. Islahatçılara, müfekkirlere ve görüş sahiplerine düşen adalet ve insafa, merhamet ve hoşgörüye bağlı kalmaktır. Kendilerine tabi olanları katılıktan, başkalarını küçük ve cahil görme havasından kurtarmalıdırlar. Bununla birlikte caiz olan ihtilafta edep ve iffetle, temiz bir kalp ve temiz bir dille görüş belirtme ve ifade özgürlüğünü korumak gerekir.

Islah ve ve muhasebe anında hoşgörü yolunu tutmak ve şeriat kuralları içerisinde görüş bildirme hürriyetini korumak nasihatta bulunmaya, hatalara karşı uyarmaya ve görüş üzerinde tartışmaya ters değildir. İlim ehline düşen görev; yoldan sapanlara doğru yolu göstermek, hakkı açıklamak, hata yapan hakkında kötü zanda bulunmadan hataları düzeltmektir. Bunun için gerekli yeterliliğe ve güce sahip insanlar bundan geri durursa, ne yaptığını bilmeyenler meydana inecektir. Mutlaka iyice araştırmak, tutarlı olmak ve gerçeklerle söylentileri birbirinden ayırmak gerekir. Büyük ve önemli meselelerde ıslah ve düşünce özgürlüğü adına bilgisizce ve düşünmeden konuşmak ıslah hareketini aksatır. Daha da ötesi ifsat eder ve ıslah etmez.

Allah'tan hakkıyla korkun ve aranızı düzeltin. Şayet Mü'minler iseniz Allah'a ve Rasulü'ne itaat edin. Sonra; peygamberiniz Muhammed'e, Allah'ın Rasulü'ne salât ve selamda bulunun. Rabbiniz azze ve celle sizlere bunu emrederek şöyle buyurur: **(Gerçekten Allah ve melekleri Peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin.)** *(33/el-Ahzab/56)*